

5 Decades of SET

The Pillar of Growth & Sustainability

5 Decades of SET

The Pillar of Growth & Sustainability

สารบัญ

สารจากนายกรัฐมนตรี 4

01 The Foundation of Growth 10

Letter to Future SET 14
50 Years of SET 20
SET by Numbers 68
SET Ecosystem & Value Chain 86

02 Beyond Growth to Sustainability 106

Reimagine The Capital Market 110
SET Stories for the Better Future 136
• SET in the Digital Age 138
• Make It Work for Everyone 162
• ESG: Now or Never? 202
SET & The Capital Market in the Next Decade 246

03 Grounding for Greater Good 254

People of SET 258
SET the Next Future 300
ภาคผนวก 304

4 สารจากนายกรัฐมนตรี

14 Letter to Future SET

110 Reimagine The Capital Market

68 SET by Numbers

86 SET Ecosystem & Value Chain

136 SET Stories for the Better Future

20 50 Years of SET

258 People of SET

246 SET & The Capital Market in the Next Decade

300 SET the Next Future

“ผมเชื่อมั่นว่าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
จะร่วมเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาตลาดทุนไทย
ให้มีความเข้มแข็ง พร้อมรับความท้าทายใหม่ในอนาคต
เพื่อสร้างโอกาสการลงทุนที่หลากหลาย ทำให้ธุรกิจ
ที่มีศักยภาพสามารถเข้ามาระดมทุนได้ทั่วถึง”

นายเศรษฐา ทวีสิน
นายกรัฐมนตรี

สาร

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรี

เนื่องในโอกาสก้าวเข้าสู่ปีที่ ๕๐ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๕๖๗

.....

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเติบโตเคียงคู่เศรษฐกิจไทยมายาวนาน มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งระดมทุนให้แก่ภาคธุรกิจในหลากหลายอุตสาหกรรม และสนับสนุนความมั่นคงทางการเงินให้แก่ประชาชนผ่านการเป็นแหล่งทางเลือกการลงทุนได้ผลเป็นที่ประจักษ์มาอย่างต่อเนื่อง ด้วยการพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ การกำกับดูแลที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใสและยุติธรรม การให้ความรู้ด้านการเงิน การลงทุน การส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนดำเนินธุรกิจคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลด้านการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการลงทุนอย่างรับผิดชอบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและภูมิคุ้มกันด้านการเงินให้สังคม และสร้างความแข็งแกร่งของเศรษฐกิจไทย

ผมเชื่อมั่นว่าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจะร่วมเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาตลาดทุนไทยให้มีความเข้มแข็ง พร้อมรับความท้าทายใหม่ในอนาคต เพื่อสร้างโอกาสการลงทุนที่หลากหลาย ทำให้ธุรกิจที่มีศักยภาพสามารถเข้าถึงแหล่งระดมทุนได้ทั่วถึง และพร้อมรองรับอุตสาหกรรมใหม่ ทั้งอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูงด้านการเกษตรและอาหาร ที่เป็น Soft Power ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ และอุตสาหกรรมสีเขียว หรือ Start-up ที่มีศักยภาพให้เติบโตและแข่งขันได้ในระดับโลก ตลอดจนพัฒนาความหลากหลายของสินทรัพย์ รวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีแนวโน้มเติบโตขึ้นในอนาคต ควบคู่กับการส่งเสริมและปลูกฝังให้คนไทยเห็นประโยชน์จากการออมและการลงทุน เพื่อความมั่นคงทางการเงิน รู้เท่าทันภัยในโลกการลงทุน เกิดภูมิคุ้มกันด้านการเงินการลงทุนอย่างยั่งยืน

ในโอกาสก้าวเข้าสู่ ปีที่ ๕๐ ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผมขอแสดงความยินดีและขอส่งความปรารถนาดีมายังคณะกรรมการ ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทุกคน ที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความมั่นคงทางการเงิน และขอให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้า เพื่อร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจไทยให้เติบโตอย่างเข้มแข็ง และช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน ทั้งในและต่างประเทศตลอดไป

(นายเศรษฐา ทวีสิน)

นายกรัฐมนตรี

“สิ่งที่ถูกต้อง
คือถูกต้อง
แม้ไม่มีใครทำสิ่งนั้น
สิ่งที่ผิดคือผิด
แม้ทุกคนทำสิ่งนั้น”

สังเวียน อินทรวิชัย

ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 8

จานโบราณลายปลาคู่ สู่ ‘ตราสัญลักษณ์’ ตลาดหลักทรัพย์ฯ

แนวคิดการออกแบบตราสัญลักษณ์ตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มต้นที่ คุณศุกรีย์ แก้วเจริญ กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยคนแรก ได้แรงบันดาลใจจาก ‘จานโบราณลายปลาคู่’ ที่มีลักษณะว่ายเวียนหนึ่งหัวจรดหนึ่งหาง ว่ายวนกันต่อเนื่องไม่สิ้นสุด กลายมาเป็นแนวคิดการออกแบบตราสัญลักษณ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ใช้มานับตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน

องค์ประกอบสำคัญ 2 ส่วนผสานกันเป็นวงกลม ส่วนบนเป็นสีทองและส่วนล่างเป็นสีดำ เปรียบเสมือนสตรีกับบุรุษ ความสว่างกับความมืด ตามหลักของลัทธิเต๋า ที่กล่าวถึงความสมดุลของสองสิ่งที่เป็นทั้งคู่และสิ่งตรงข้ามกัน เช่น ‘หยิน’ กับ ‘หยาง’ อุปมาได้ถึงสัจธรรมของการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีอุปสงค์และอุปทาน มีผลตอบแทนและความเสี่ยง มีความคึกคักและซบเซา เป็นสองสิ่งที่ท้าทายนักลงทุนเสมอมาทุกยุคทุกสมัย

SET

PART

The FOUNDATIO of GROWTH

1

ON

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ngkong and Shanghai Banking Corporation

ศุกรีย์ แก้วเจริญ
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนแรก

Letter TO FUTURE SET

จดหมายจาก ศุกรีย์ แก้วเจริญ

ถึง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ในวาระที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยก้าวสู่ปีที่ 50 ผมรู้สึกยินดีและภูมิใจที่เห็นตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาเติบโตได้อย่างมั่นคงผ่านกาลเวลามาถึงวันนี้ ผมยังคงจดจำวันแรกที่ได้รับโอกาสให้เข้ามารับหน้าที่ในการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิอีกหลายท่านในคณะทำงานโครงการพัฒนาตลาดทุน คณะกรรมการจัดตั้งตลาดหุ้น และพนักงานในรุ่นบุกเบิก ได้เป็นอย่างดี คล้ายกับว่าเวลาเพิ่งผ่านมาได้ไม่นาน

นับตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง มีโจทย์ที่ท้าทายตลาดหลักทรัพย์ฯ เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ในช่วงเริ่มต้น ความรู้ด้านตลาดทุนเป็นเรื่องใหม่ คนไทยยังไม่มีใครรู้จักตลาดหลักทรัพย์ฯ แม้แต่พนักงานในยุคนั้นก็ยังไม่มีประสบการณ์ในเรื่องธุรกิจหลักทรัพย์และตลาดทุน แต่ด้วยความเสียสละและมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ ทำให้ก่อตั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ในที่สุด ความเชื่อของผมคือ เราเกิดมาเป็นอะไร เราจะต้องเป็นเช่นนั้น เช่นเดียวกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่จัดตั้งขึ้นมาโดยกฎหมายพิเศษ พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 ไม่มีใครเป็นเจ้าของ ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นของประชาชนทั้งประเทศ เป็นสถาบันการเงินที่เกิดมาเพื่อการพัฒนาตลาดทุน ก็ต้องยังคงเป็นเช่นนั้น

จากวันแรกจนถึงวันนี้ ผมเชื่อว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จคือ บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และดำเนินงานโดยยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) มาทุกยุคทุกสมัย และการได้รับแรงสนับสนุนที่สำคัญและความร่วมมือจากหน่วยงานทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน

ผมภูมิใจที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ รักษาความเป็นสถาบันการเงินให้คงอยู่ได้อย่างอิสระ เพื่อสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุนและประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ความเชื่อมั่นเกิดจากศรัทธา ศรัทธากับความเชื่อมั่นมาด้วยกัน อยากให้รักษาสิ่งนี้ไว้ แม้ว่าการก้าวไปข้างหน้าของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องปรับเปลี่ยนตามสภาวะแวดล้อมก็เป็นเรื่องธรรมดา เราก็ต้องพร้อมที่จะปรับตัวตามสถานการณ์ (Dynamic) เหมือนตราของตลาดหลักทรัพย์ฯ หยินและหยางที่หมุนเวียนต่อเนื่องเป็นวงกลมไม่มีที่สิ้นสุด

อนาคตของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในก้าวต่อ ๆ ไป เชื่อว่ายังคงต้องเผชิญกับความท้าทายในอีกหลายมิติ แม้เราอาจจะควบคุมไม่ได้ แต่ผมเชื่อว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะสามารถปรับตัว พร้อมที่จะเดินหน้าต่อไป และทำได้ดีขึ้นในทุก ๆ ก้าว ด้วยหลักการทำงานที่ยังคงยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อสร้างศรัทธา ก่อให้เกิดความเชื่อมั่น และเป็นสถาบันที่สำคัญในตลาดทุนที่เติบโตเคียงคู่สังคมไทย เป็นหนึ่งในเสาหลักของประเทศได้อย่างเต็มภาคภูมิ

ศุกรีย์ แก้วเจริญ
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนแรก

“การสร้างศรัทธา
และความเชื่อมั่น
ของตลาดหลักทรัพย์ฯ
ให้แก่ประชาชน
และผู้ลงทุน
ถือเป็นสิ่งสำคัญ”

ศุภรีย์ แก้วเจริญ

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนแรก

‘อาคารเขียว’ ในวันที่อาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นมากกว่าสำนักงาน

ทราบหรือไม่ว่า สำนักงานตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย แห่งแรกตั้งอยู่ในศูนย์การค้าสยาม ก่อนย้ายมายังอาคารสินธร ถนนวิทยุ และต่อมาได้สร้างอาคารสำนักงานครั้งแรกที่ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย ซึ่งสำนักงานทั้ง 3 แห่งอยู่บนพื้นที่เช่ามาโดยตลอด จวบจนกระทั่งปี 2559 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ย้ายสำนักงานแห่งใหม่มาบนที่ดินของตัวเอง ณ ถนนรัชดาภิเษก เขตดินแดง มีรูปทรง ‘โค้งไขว้’ ซึ่งได้แรงบันดาลใจจากตราสัญลักษณ์องค์กร มีต้นกำเนิดจากรูปปลาคู่บนจานโบราณ

อาคารแห่งใหม่นี้เป็นทั้งแลนด์มาร์กของการลงทุน และเป็น ‘อาคารเขียว’ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ตามมาตรฐาน LEED (Leadership in Energy and Environmental Design)

สำนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ ณ อาคารศูนย์การค้าสยาม ถนนพระราม 1 - ปี 2518

สำนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ ณ อาคารสินธร ถนนวิทยุ - ปี 2526

อาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ ถนนรัชดาภิเษก เขตคลองเตย - ปี 2541

อาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ ถนนรัชดาภิเษก เขตดินแดง - ปี 2559

50 Years of SET

การจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในปี 2518 ทำให้เกิด Exchange Market Platform ขึ้นเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นความทันสมัยในขณะนั้น แต่คนจำนวนมากคิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว และยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุน

เมื่อเวลาผ่านไปอาจกล่าวได้ว่าวันที่ 30 เมษายน 2518 กลายเป็นวันสำคัญในหน้าประวัติศาสตร์ตลาดทุนที่เปลี่ยนประเทศไทยไปตลอดกาล เพราะตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีส่วนร่วมสำคัญในการสร้างอนาคตที่ดีกว่า (Better Future) ให้แก่ตลาดทุน ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศมาโดยตลอด

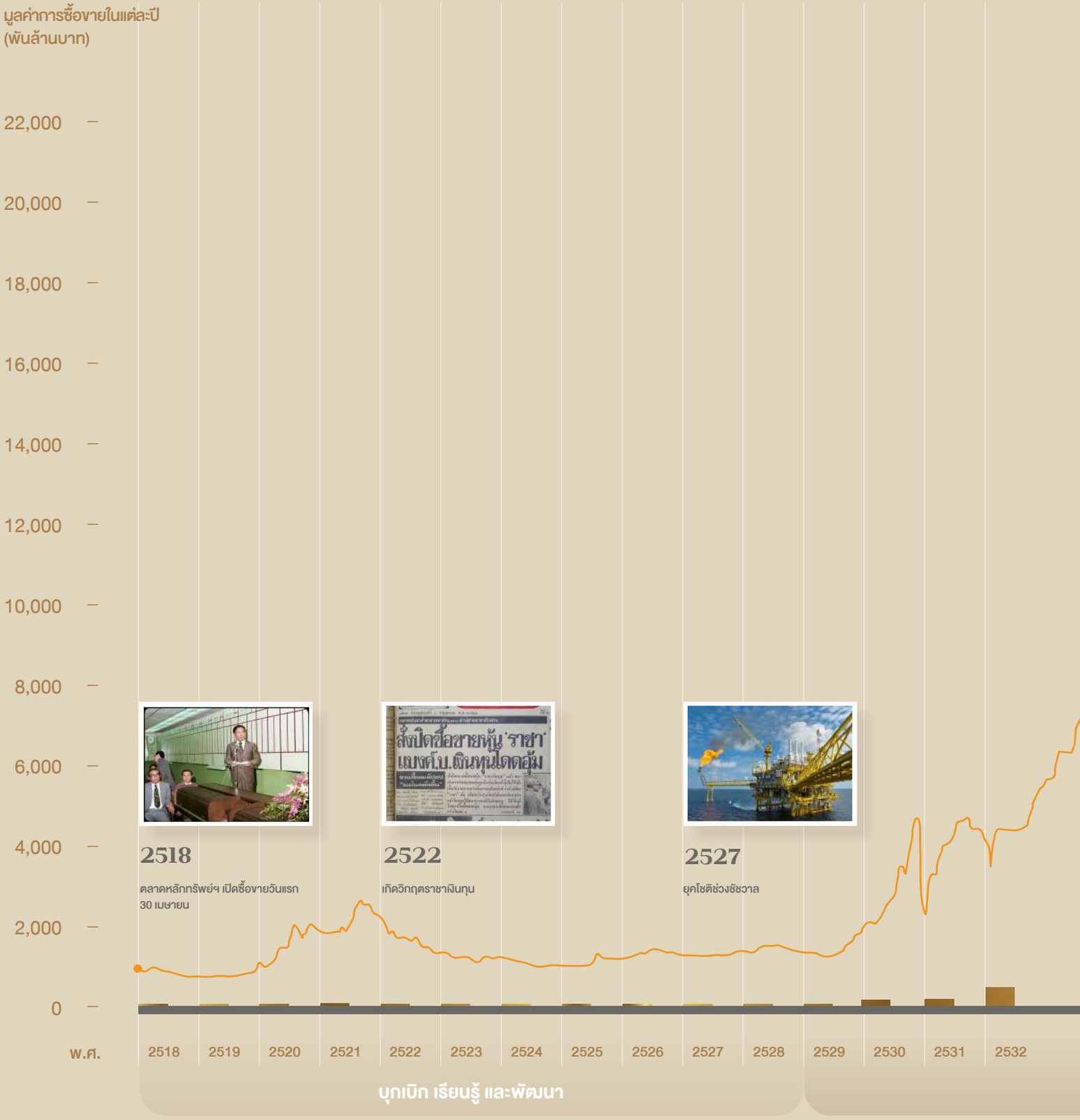
การเกิดขึ้นของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้ผู้ประกอบการมีทางเลือกใหม่ในการระดมทุนด้วยต้นทุนและความเสี่ยงทางการเงินที่ต่ำลง มีกำลังที่เข้มแข็งเพื่อขับเคลื่อนให้ธุรกิจเติบโต เกิดสินค้าและบริการที่หลากหลาย เกิดการจ้างงาน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค นอกจากนี้ ยังทำให้เกิดทางเลือกใหม่ในการต่อยอดเงินออม สร้างผลตอบแทนด้วยการลงทุนในธุรกิจที่ดีภายใต้ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เป็นการเปลี่ยนจากผู้มีเงินออมให้เป็นนักลงทุน ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงเป็น Platform ที่ช่วยให้นักลงทุนสามารถเลือก เปลี่ยนมือการถือหลักทรัพย์ ซึ่งเบื้องหลังเต็มไปด้วยธุรกิจที่มีความหลากหลาย

ดังนั้น การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีผลต่อการสร้างและรักษาความมั่นคงทางการเงินของนักลงทุน และเป็นกลไกที่เชื่อมโยงนักลงทุนและผู้ประกอบการก่อให้เกิดพลังมหาศาลในการเคลื่อนย้ายเงินทุนไปสู่การเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องของประเทศ

ตลอด 50 ปี ที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ผ่านร้อนผ่านหนาว ร่วมทุกข์ร่วมสุข กับการเดินทางของประเทศไทย ในช่วงที่มี Roadmap การพัฒนาประเทศอย่างก้าวกระโดด ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็น Platform สำคัญในการสร้างธุรกิจไทยให้มีความเข้มแข็งก้าวไปสู่ระดับภูมิภาคและระดับโลกได้เพิ่มขึ้น ในทางกลับกันเมื่อประเทศเผชิญวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ทั้งในและนอกประเทศ แม้ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะได้รับผลกระทบไปด้วย แต่ก็ยังทำหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและสรรหากลไกเพิ่มเติมเพื่อมีส่วนร่วมในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมให้ผ่านพ้นวิกฤตและเติบโตอย่างยั่งยืน

TOYOTA

50 ปี กับการเดินทางสู่ความเติบโตอย่างยั่งยืน

2535

กำเนิด ก.ล.ต.

1,753.73 จุด
(4 ม.ค. 2537)

2534

เปลี่ยนวิธีซื้อขายหุ้นจากเคาะกระดาน
เป็นคอมพิวเตอร์

2540

วิกฤตต้มยำกุ้ง

2545

จัดตั้ง CG Center

2544

ตลาดหลักทรัพย์ mai
เปิดซื้อขายครั้งแรก

2543

เปิดโลกออนไลน์ซื้อขายหลักทรัพย์
บนอินเทอร์เน็ต

2549

ก่อตั้งมูลนิธิตลาดหลักทรัพย์ฯ
ดำเนินโครงการเพื่อสังคม

2547

เกิดตลาด TFEX
ศูนย์กลางการซื้อขายอนุพันธ์

2555

เริ่มซื้อขายหลักทรัพย์
ด้วยระบบ
SET CONNECT

2557

เข้าร่วม UN Sustainable
Stock Exchanges Initiative

1,838.96 จุด
(24 ม.ค. 2561)

2560

เปิดบริการ
LiVE Platform

2561

ลดระยะเวลาการชำระราคา
และส่งมอบหลักทรัพย์

2562

จัดตั้ง FinNet พัฒนา
ระบบการชำระเงิน
สำหรับตลาดทุน

2563

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
รองรับธุรกรรมดิจิทัล

2565

TDX ได้รับใบอนุญาต
ให้ดำเนินธุรกิจ

2566

ส่งเสริมการลงทุนอย่างยั่งยืน
ด้วย Thailand ESG Fund

ดัชนีตลาดหลักทรัพย์ฯ (จุด)

2000
1800
1600
1400
1200
1000
800
600
400
200
0

2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566

พัฒนาอย่างก้าวกระโดด | พลิกวิกฤตเป็นโอกาส | ยกระดับสู่ตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในภูมิภาค | ร่วมกันสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

เปิดซื้อขายวันแรก

30 เมษายน 2518 เปิดซื้อขายวันแรกด้วยวิธีเคาะกระดาน ซึ่งกลายเป็นวันสำคัญวันหนึ่งที่เปลี่ยนประเทศไทยไปตลอดกาล เพราะ ตลท. ได้สร้างอนาคตใหม่ให้แก่ตลาดทุน ตลาดการเงิน รวมทั้งระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

2518

เกิดวิกฤตราชาเงินทุน

ตลท. เปิดดำเนินการได้เพียง 4 ปี ก็ต้องเผชิญกับวิกฤตราชาเงินทุน ซึ่งนับเป็นวิกฤตการณ์ครั้งแรกของ ตลท. เหตุการณ์ครั้งนั้นได้สร้างความเสียหาย และกลายเป็นบทเรียนให้ ตลท. ได้ออกกฎเกณฑ์เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายจากสถานการณ์ที่ไม่คาดคิด

2522

ยุคโชติช่วงชัชวาล

เหตุการณ์สำคัญที่สร้างความเปลี่ยนแปลงให้แก่ประเทศไทยแบบพลิกหน้ามือเป็นหลังมือ หลังจากการค้นพบก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย จนนำมาสู่การพัฒนาโครงการ Eastern Seaboard ในยุคโชติช่วงชัชวาล ทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจไทยแบบก้าวกระโดด ตลท. ณ ช่วงเวลานั้น ทำหน้าที่สำคัญในบทบาทสนับสนุนการระดมทุน จนทำให้ Market Cap โตถึง 47,431.85 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2527

2527

เปลี่ยนวิธีซื้อขายหุ้นจากเคาะกระดานเป็นคอมพิวเตอร์

การปรับเปลี่ยนวิธีการซื้อขายหุ้นเป็นระบบคอมพิวเตอร์จับคู่ซื้อขายถือว่าเป็นการมองการณ์ไกลและยกระดับ Infrastructure Capability ของ Market Platform ครั้งสำคัญ เพื่อรองรับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่จะเติบโตในอนาคต ทั้งมูลค่าการซื้อขาย และจำนวนบริษัทจดทะเบียน

2534

กำเนิด ก.ล.ต.

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ถือกำเนิดคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ ก.ล.ต. เพื่อทำหน้าที่กำกับและพัฒนาตลาดทุน โดยมีอำนาจในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุน รวมถึงการกำกับดูแลการซื้อขายที่ไม่เป็นธรรมในตลาดทุน ผ่านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2535

วิกฤตต้มยำกุ้ง

วิกฤตเศรษฐกิจที่เรียกว่า 'วิกฤตต้มยำกุ้ง' ได้สร้างผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ ส่งผลต่อการลงทุนใน ตลท. เป็นอย่างมาก สะท้อนได้จาก SET Index ที่ลดลงสู่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์อีกครั้งหนึ่ง

2540

50 YEARS OF SET

2547

ตลาด TFEX ศูนย์กลางการซื้อขายอนุพันธ์

เกิดการเปลี่ยนแปลงสำคัญด้าน Infrastructure ของ Market Platform โดย ตลท. ได้จัดตั้งตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Thailand Futures Exchange: TFEX) เข้ามาทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายอนุพันธ์ เครื่องมือสำคัญที่ช่วยบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของตลาดตราสารหนี้และตลาดตราสารทุน ในขณะที่คนส่วนใหญ่ยังมีความรู้ความเข้าใจในอนุพันธ์ไม่มากนัก

2549

ก่อตั้งมูลนิธิตลาดหลักทรัพย์ฯ ดำเนินโครงการเพื่อสังคม

ตลท. บริจาคเงินเป็นทุนทรัพย์ในการจัดตั้งมูลนิธิตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม แก่หน่วยงานและชุมชน นับเป็นต้นแบบของการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมส่วนรวม ด้วยความเชื่อมั่นที่ว่า การพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของประเทศต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนายกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มคนที่เป็นรากฐานของสังคม

2555

เริ่มซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยระบบ SET CONNECT

เพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต ตลท. ได้ยกระดับ Capacity ของ Market Platform ครั้งใหญ่อีกครั้ง โดยพัฒนาระบบซื้อขายหลักทรัพย์ใหม่ 'SET CONNECT' ที่มีความสามารถเทียบเท่าระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในระดับโลก นับเป็นการช่วยยกระดับตลาดทุนไทยสู่การแข่งขันและการเชื่อมโยงในระดับสากล

2557

เข้าร่วม UN Sustainable Stock Exchanges Initiative

ตลท. เป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกในอาเซียน ที่เข้าร่วม UN Sustainable Stock Exchanges (SSE) Initiative นับเป็นการแสดงจุดยืนด้านความยั่งยืนของภาคธุรกิจในตลาดทุนไทย ที่พัฒนาเป็น Corporate Sustainability หรือ ESG Development ได้ในเวลาต่อมา ยิ่งตอกย้ำ Make it Work for Every Future ของ ตลท. อีกครั้งหนึ่ง

2560

เปิดบริการ LiVE Platform

Platform ที่ช่วยเตรียมความพร้อมสำหรับ SMEs และ Startups ให้เติบโตและมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุนในตลาดทุน

2561

ลดระยะเวลาการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์

ตลท. ปรับลดระยะเวลาการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์จาก T+3 มาเป็น T+2 ช่วยลดความเสี่ยง ลดต้นทุน และยังช่วยให้นักลงทุนสามารถบริหารพอร์ตการลงทุนระหว่างประเทศได้สะดวกมากขึ้น

2562

จัดตั้ง FinNet พัฒนาระบบการชำระเงินสำหรับตลาดทุนข้ามธนาคาร

ตลท. ตั้ง บริษัท ฟินเน็ต อินโนเวชั่น เน็ตเวิร์ค จำกัด (FinNet) เพื่อเป็นโครงสร้างพื้นฐานด้านการชำระเงินสำหรับตลาดทุน โดยทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างบริษัทหลักทรัพย์ และธนาคารพาณิชย์ ช่วยลดความซับซ้อนและลดต้นทุนในการบริหารจัดการ

เปิดโลกออนไลน์ซื้อขายหลักทรัพย์บนอินเทอร์เน็ต

ตลท. พัฒนา Market Platform ครั้งสำคัญ โดยจัดตั้ง Settrade.com เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการซื้อขายแบบออนไลน์ นับเป็นองค์กรแรก ๆ ณ ช่วงเวลานั้นที่ริเริ่มพัฒนา Online Trading Platform แม้ในช่วงแรกการซื้อขายหุ้นผ่านช่องทางออนไลน์ยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก ยิ่งเป็นการตอกย้ำว่า ตลท. เชื่อในเรื่อง Make it Work for Every Future

2543

ตลาดหลักทรัพย์ mai เปิดซื้อขายครั้งแรก

ตลาดหลักทรัพย์ mai (Market for Alternative Investment) เปิดทำการซื้อขายวันแรกเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544 เพื่อทำหน้าที่เป็นตลาดทุนสำหรับกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รวมทั้งสนับสนุนอุตสาหกรรมการร่วมลงทุน (Venture Capital)

2544

จัดตั้ง CG Center

ตลท. ขับเคลื่อนให้บริษัทจดทะเบียนเห็นความสำคัญของบรรษัทภิบาล โดยจัดตั้งศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน (CG Center) ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางให้คำปรึกษา เป็นแหล่งพัฒนาความรู้และส่งเสริมบริษัทจดทะเบียน นับเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนารากฐานของความยั่งยืนให้แก่บริษัทจดทะเบียน

2545

2563

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับธุรกรรมดิจิทัล

บริษัท ดิจิทัล แอคเซส แพลตฟอร์ม จำกัด (DAP) ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่ม ตลท. ให้บริการระบบเพื่อรองรับธุรกรรมดิจิทัล มุ่งสร้างมาตรฐานของอุตสาหกรรม เพิ่มประสิทธิภาพ ลดความซับซ้อนในการทำธุรกรรม เพื่อให้เกิดความสะดวกและปลอดภัย

2565

TDX ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจ

บริษัท ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลไทย จำกัด หรือ Thai Digital Assets Exchange Company Limited (TDX) ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินธุรกิจ เป็นศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทโทเคนดิจิทัล ภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

2566

ส่งเสริมการลงทุนอย่างยั่งยืนด้วย Thailand ESG Fund

กองทุนรวมไทยเพื่อความยั่งยืน (Thailand ESG Fund : Thai ESG) มีนโยบายลงทุนในหุ้น ESG ของไทย และ/หรือ ตราสารหนี้ด้านความยั่งยืนของไทย เป็นอีกทางเลือกของการลงทุนสำหรับผู้ลงทุนระยะยาวในกิจการที่เน้นความยั่งยืน

ปี 2518–2528 บุกเบิก เรียนรู้ และพัฒนา

การถือกำเนิดและพัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา ถ้ามองย้อนกลับไปในแต่ละช่วงเวลา จะเห็นได้ชัดเจนว่าบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในแต่ละยุคเต็มไปด้วยการเรียนรู้ประสบการณ์ การพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง และการเติบโตอย่างต่อเนื่องผ่านเรื่องราวต่าง ๆ ที่ผู้เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ร่วมมือกันมองการณ์ไกลและพัฒนาขึ้น สะท้อนให้เห็นถึงการวางรากฐานรองรับอนาคตได้อย่างมั่นคงจนตลาดหลักทรัพย์ฯ กลายเป็นหนึ่งในเสาหลักของระบบเศรษฐกิจและสังคมไทย

คณะกรรมการชุดแรกของตลาดหลักทรัพย์ฯ

กำเนิดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย: 30 เมษายน 2518

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ถือกำเนิดมาด้วยเป้าหมายของการเป็น Market Platform เพื่อรองรับการเติบโตและส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจ รวมทั้งพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีบทบาทสำคัญในการเป็นตลาดรองของตลาดทุนที่เป็นทางเลือกใหม่ในด้านการเป็นแหล่งระดมเงินทุนที่สำคัญของประเทศ ซึ่งที่ผ่านมาในอดีต การระดมเงินทุนในตลาดการเงินของไทยอาศัยจากระบบธนาคารพาณิชย์เป็นหลัก

การเปิดทำการของตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 แม้ว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นครั้งสำคัญของรูปแบบการระดมทุนจากตลาดทุน ในขณะนั้นคนจำนวนมากก็ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และมองว่าตลาดทุนเป็นเรื่องไกลตัว นักธุรกิจส่วนใหญ่ยังคุ้นเคยกับการระดมทุนโดยการใช้สินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ในขณะที่ผู้ที่มีเงินออมในขณะนั้นก็มองว่าการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นเรื่องใหม่ ยากที่จะทำความเข้าใจ

สำนักงานและห้องค้าหลักทรัพย์แห่งแรกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ณ อาคารศูนย์การค้าสยาม

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อแรกตั้ง

สำนักงานและห้องค้าหลักทรัพย์แห่งแรกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งอยู่ที่อาคารศูนย์การค้าสยาม ซึ่งเป็นศูนย์กลางธุรกิจชั้นนำของกรุงเทพฯ ในขณะนั้น และช่วงเริ่มต้นของการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใช้ระบบประมูลราคาอย่างเปิดเผย (Open Auction) เช่นเดียวกับที่ทำกันในตลาดหุ้นทั่วโลก เสน่ห์ของการซื้อขายในยุคนั้นคือ เมื่อมีการประมูลได้ นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (Broker) ก็จะนำปากกาที่เขียนข้อมูลหลักทรัพย์เคาะลงบนกระดาน จึงเรียกวิธีการซื้อขายแบบนี้ว่า ‘วิธีเคาะกระดาน’

Bangkok Post
HAVE YOUR COPY DELIVERED TO YOUR HOME
PLEASE CALL
86401, 86254

BUSINESS NEWS

Stock Market

SET off to a good start

SHARE trading on the first day at the Securities Exchange of Thailand (SET) yesterday was described as very successful by the Chairman of the SET, Mr Waree Bhengrej.

BANGKOK

LONDON

OPENLY

ACCEPTED

ข่าวการเปิดซื้อขายวันแรก

หลักทรัพย์จากภาครัฐบาล ภาคเอกชน มีทั้งหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ และหุ้นกู้ จากบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต จำนวน 11 บริษัท ได้เริ่มซื้อขายในวันแรกที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดทำการ โดยมูลค่าการซื้อขายทั้งสิ้น ณ วันที่ 30 เมษายน 2518 เท่ากับ 1.96 ล้านบาท ในช่วงเวลานั้น ผู้บริหารของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ใช้ความพยายามในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดหลักทรัพย์ฯ แก่นักธุรกิจ นักลงทุน และประชาชนอย่างต่อเนื่อง

แม้สถานการณ์หลังเปิดตลาดในช่วง 2 ปีแรก ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์จะค่อนข้างซบเซา มูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยมีเพียง 3-4 ล้านบาทต่อวัน แต่ในช่วงเวลาไม่นาน ตลาดหุ้นไทยก็ได้ก้าวเข้าสู่ ‘ภาวะกระทิง’ เป็นครั้งแรก ในปี 2520 มีมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์เฉลี่ยประมาณ 107 ล้านบาทต่อวัน และเพิ่มสูงเป็นประมาณ 221 ล้านบาทต่อวัน ในปี 2521 นับได้ว่าเป็นปีทองของนักลงทุนและผู้ต้องการเงินทุน ความสนใจในตลาดหลักทรัพย์ฯ ขยายไปในวงกว้าง ถึงขั้นเกิดเหตุการณ์นักลงทุนแย่งกันเข้าไปส่งคำสั่งซื้อขายกับเจ้าหน้าที่ในห้องค้าจนเกิดความวุ่นวาย ถือได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ‘Boom’ เป็นครั้งแรก มีนักลงทุนหน้าใหม่เปิดบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์กับบริษัทหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น ปริมาณและมูลค่าการซื้อขายก็เกิดการขยายตัวตามมา

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้เกี่ยวข้องต้องรับมือกับปริมาณธุรกรรมที่เพิ่มขึ้น แต่ก็เกิดปัญหาในรูปแบบใหม่ ๆ ตามมาด้วย เช่น ใบหุ้นปลอมที่ถูกใช้ในการชำระราคา การเก็งกำไรระยะสั้นจากข่าวลือ เป็นต้น ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงเวลานั้นต้องเร่งสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์ และมาตรการต่าง ๆ เพื่อจะช่วยให้การซื้อขายหลักทรัพย์ รวมถึงการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์เป็นไปอย่างมีระเบียบ รวดเร็ว และเพียงพอที่จะคุ้มครองประโยชน์ของนักลงทุน

"เมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงไป เป็นโอกาสที่ดีที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างทันต่อเหตุการณ์"

บรรยากาศการซื้อขายหลักทรัพย์ในยุคแรก

ภัทรียา เบญจพลชัย กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 10 ซึ่งเป็นพนักงานในยุคแรกได้เล่าให้ฟังว่า "เริ่มทำงานตั้งแต่ปี 2518 เห็นตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งแต่มีระบบงานที่เป็น Manual จากการซื้อขายหลักทรัพย์แบบเคาะกระดาน การชำระราคาและส่งมอบด้วยใบหุ้น มูลค่าซื้อขายในแต่ละวันไม่มาก ตอนนั้นงบก็ปิดไม่ลง เพราะปริมาณธุรกรรมน้อย เมื่อเหตุการณ์เปลี่ยนแปลงไป เทคโนโลยีต่าง ๆ มีมากขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ปรับตัวตามกระบวนการทำงานมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พัฒนากระบวนการทำงานให้ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของตลาดหลักทรัพย์ฯ เอง ความต้องการของนักลงทุนและผู้ระดมทุน ก็เป็นโอกาสที่ดีที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลง ความท้าทายได้อย่างทันต่อเหตุการณ์และทันต่อความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน"

ภัทรียา เบญจพลชัย
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 10

เรียนรู้จากวิกฤตราชาเงินทุน: การเก็งกำไร การปั่นหุ้น นำไปสู่การกำกับและการป้องกัน

ในช่วงปี 2521-2522 ตลาดหลักทรัพย์ฯ เผชิญกับ 'วิกฤตราชาเงินทุน' โดยเริ่มต้นมาจากบริษัท ราชาเงินทุน จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทเงินทุนและหลักทรัพย์ ที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อปี 2520 ด้วยราคาซื้อขายเริ่มต้นที่ 275 บาทต่อหุ้น ท่ามกลางภาวะที่หุ้นเริ่ม Boom ราคาหุ้นของบริษัทต่างๆ เริ่มปรับตัวสูงขึ้น บริษัทราชาเงินทุนระดมเงินทุนด้วยการออกตราสารหนี้ระยะสั้นที่ดึงดูดใจด้วยอัตราดอกเบี้ยสูง และนำไปปล่อยสินเชื่อในช่วงที่เศรษฐกิจยังเป็นขาขึ้นอยู่ ทำให้เกิดผลประกอบการที่ดี ส่งผลดีต่อราคาหุ้น ทำให้บริษัทราชาเงินทุนประกาศเพิ่มทุนเพื่อขยายกิจการหลายรอบ ความน่าสนใจของ 'ราชาเงินทุน' ทำให้ราคาหุ้นของบริษัทปรับขึ้นสูงสุดถึง 2,470 บาท ในวันที่ 15 พฤศจิกายน 2521

อย่างไรก็ตาม ในระยะต่อมา บริษัทราชาเงินทุนไม่ประสบความสำเร็จจากการปล่อยสินเชื่อ รวมทั้งมีการใช้เงินทุนผิดประเภท โดยปล่อยสินเชื่อให้แก่กลุ่มบริษัทของตนอย่างไม่เหมาะสมทำให้เกิดหนี้เสียเป็นจำนวนมาก จนบริษัทตกอยู่ในสถานะล้มละลาย บรรดาผู้ถือตราสารหนี้ระยะสั้นและผู้ถือหุ้นของบริษัทเกิดความตื่นตระหนก เหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลให้ราคาหุ้นของบริษัทลดลงอย่างมาก รวมทั้งก่อให้เกิดความไม่เชื่อมั่นในธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ทั้งระบบ สถานการณ์ของ 'วิกฤตราชาเงินทุน' ส่งผลต่อภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นอย่างมาก และทำให้ดัชนีตลาดหุ้นไทยลดลงจากจุดสูงสุด 266.19 จุด ในปี 2521 มาปิดที่ 149.40 จุด ณ สิ้นปี 2522

วิกฤตราชาเงินทุนได้สร้างความตื่นตระหนกให้แก่นักลงทุนทั่วไป นักลงทุนตัดสินใจเทขายหุ้นที่ถืออยู่โดยไม่คำนึงถึงราคา แรงขายที่เกิดขึ้นทำให้ราคาและปริมาณการซื้อขายหลักทรัพย์ลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว เป็นช่วงเวลาเดียวกับที่สภาพเศรษฐกิจทั่วโลกตกต่ำ จึงทำให้ปัญหาลุกลามไปทั้งระบบ ตลาดหุ้นไทยในช่วงนั้นถือว่าได้เผชิญกับ 'ภาวะตลาดหมี' (Bear Market) เป็นครั้งแรก

เหตุการณ์ครั้งนั้นได้สร้างความเสียหาย และกลายเป็นบทเรียนให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการปรับปรุงกฎเกณฑ์เพื่อป้องกันการปั่นหุ้น เช่น การกำหนดหลักเกณฑ์การเรียงคำสั่งซื้อขายตามลำดับก่อนหลัง การเพิ่มกฎเกณฑ์ของการเปิดเผยงบการเงินเป็นรายไตรมาส เพื่อให้นักลงทุนมีข้อมูลได้ทันต่อเหตุการณ์มากขึ้น และการจัดตั้งกองทุนหลายกองทุน เช่น กองทุนพัฒนาตลาดทุน กองทุนเพื่อหนุนสภาพคล่องของบริษัทสมาชิกตลาดหลักทรัพย์ฯ กองทุนแก้ไขปัญหาธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นต้น เพื่อแก้ปัญหาสภาพคล่องของบริษัทสมาชิกในตลาดหลักทรัพย์ฯ และเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุน

วิกฤตที่เกิดขึ้นเป็นบทเรียนให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้เกี่ยวข้องในการรับมือกับเหตุการณ์ลักษณะเดียวกันที่อาจเกิดขึ้นได้อีกในอนาคต นับเป็นช่วงเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญกับการวางรากฐาน เพื่อการพัฒนาในระยะยาว

ร่วมขับเคลื่อน Roadmap ประเทศไทย ในยุคโชติช่วงชัชวาล

อีกหนึ่งเหตุการณ์สำคัญที่ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่กับตลาดหลักทรัพย์ฯ คือ ผลพวงของยุคโชติช่วงชัชวาล หลังจากการค้นพบก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทย จนนำไปสู่การพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก หรือ Eastern Seaboard Development Program ในสมัยรัฐบาลพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ตั้งแต่ปี 2525 เป็นต้นมา

เหตุการณ์ในครั้งนั้นทำให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมและเศรษฐกิจไทยแบบก้าวกระโดด เกิดธุรกิจในอุตสาหกรรมใหม่ ๆ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน พลังงานและปิโตรเคมี ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ทั้งในพื้นที่กรุงเทพฯ ปริมณฑล และภาคตะวันออก

ยุคโชติช่วงชัชวาลได้ทำให้การพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ เกิดการเติบโตอย่างก้าวกระโดดจากการเป็นแหล่งระดมทุนด้านตราสารทุนให้แก่บริษัทในอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศ มีบริษัทจดทะเบียนใหม่เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ถือได้ว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นกลไกในการช่วยปรับโครงสร้างระบบเศรษฐกิจครั้งสำคัญในขณะนั้น และบริษัทจดทะเบียนที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาดังกล่าวหลายบริษัทเติบโตจนกลายเป็น 'Business Stars' ให้กับประเทศไทยจนถึงปัจจุบัน โดยได้ช่วยสร้างและยกระดับ 'ความได้เปรียบในการแข่งขัน' ให้แก่ระบบเศรษฐกิจไทยจนสามารถออกไปแข่งขันในระดับสากล การเติบโตของตลาดหลักทรัพย์ฯ จากอานิสงส์ของยุคโชติช่วงชัชวาลได้มีการขยายตัวมาอีกเกือบหนึ่งทศวรรษ

ปี 2529–2538 พัฒนาอย่างก้าวกระโดด

สัญญาณการขยายตัวของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งสืบเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจยุคโชติช่วงชัชวาลส่งผลต่อปริมาณและมูลค่าของธุรกรรมการซื้อขายในแต่ละวันที่สูงขึ้นมาตั้งแต่ปี 2530 ซึ่งอาจจะเกินขีดจำกัดของวิธีการซื้อขายแบบเคาะกระดานในที่สุด ผู้บริหารของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงเวลานั้นได้มองการณ์ไกลและริเริ่มนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาจับคู่ซื้อขายซึ่งเป็นความทันสมัยมากในยุคนั้น นับเป็นยุคแรกที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เตรียมความพร้อมของโครงสร้างพื้นฐานให้แก่ตลาดทุนด้วยเทคโนโลยี จนเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2534 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เปลี่ยนมาใช้ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์

การเปลี่ยนระบบซื้อขายหุ้นในยุคนั้น เรียกได้ว่าเป็นการยกระดับโครงสร้างพื้นฐานของตลาดทุนครั้งสำคัญ เพราะหากไม่เพิ่มประสิทธิภาพเอาไว้ก่อน อาจเกิดการล้มเหลวของระบบขึ้นได้เมื่อปริมาณการซื้อขายเพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลจากความสำเร็จของการระดมทุนและลงทุนในช่วงนั้น

มารวย ผดุงสิทธิ์
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 5

มารวย ผดุงสิทธิ์ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 5 เคยกล่าวว่า “ถ้ายังเป็นระบบเคาะกระดานแบบเดิม การซื้อขายในหนึ่งชั่วโมงจะทำได้เพียงไม่กี่รายการ แต่ถ้าซื้อขายผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ในช่วงแรกในหนึ่งชั่วโมงเราซื้อขายได้ถึง 100,000 คำสั่ง”

“ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยคอมพิวเตอร์
นับว่าเป็นของใหม่ มิใช่เฉพาะตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น
แต่ยังเป็นของใหม่สำหรับตลาดหุ้นอื่น ๆ ด้วย”

อาคารสำนักงานแห่งแรกของ ก.ล.ต. ตั้งอยู่ที่ถนนสุรวงศ์

ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังมีการเติบโตในอีกหลายมิติ เช่น การเพิ่มขึ้นของจำนวนและมูลค่าระดมทุนของบริษัทจดทะเบียน การติดตามและเปิดเผยข้อมูลของบริษัทจดทะเบียน การเพิ่มขึ้นของจำนวนนักลงทุน การเพิ่มขึ้นของปริมาณและมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ ส่งผลให้บทบาทและความรับผิดชอบของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีมาตั้งแต่ก่อตั้งภายใต้พระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 อาจมีขีดจำกัดและไม่ทันการณ์ เพราะตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องทำหน้าที่เป็น Market Platform ทั้งในตลาดแรกและตลาดรอง การกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุน ในขณะที่ตลาดทุนไทยเติบโตขึ้นทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก อีกทั้งในขณะนั้น มาตรฐานสากลเกี่ยวกับการกำกับดูแลตลาดทุนเริ่มเปลี่ยนแปลง โดยประเทศพัฒนาแล้วหลายประเทศมีคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (Securities and Exchange Commission: SEC) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนของประเทศ และให้ตลาดหลักทรัพย์ (Exchange) ทำหน้าที่เป็นตลาดรองของตลาดทุน ซึ่งจะมีบทบาทด้าน Market Operator

ในวันที่ 16 พฤษภาคม 2535 มีการประกาศใช้กฎหมายฉบับใหม่ของตลาดทุนคือ 'พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535' ซึ่งมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือ ก.ล.ต. ซึ่งทำหน้าที่กำกับและพัฒนาตลาดทุน มีอำนาจในการส่งเสริมและพัฒนาตลอดจนกำกับดูแลตลาดทุน การกระทำอันไม่เป็นธรรมในตลาดทุนผ่านกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งครอบคลุมทั้งตลาดแรกหรือตลาดที่ออกหลักทรัพย์ใหม่ และตลาดรองหรือตลาดสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผ่านการซื้อขายในตลาดแรกแล้ว

กฎหมายฉบับดังกล่าวได้ระบุให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่เป็นตลาดรอง และเป็นด่านแรกในการตรวจสอบความผิดปกติของราคาและปริมาณการซื้อขายหุ้น โดยจัดให้มีระบบการกำกับและตรวจสอบการซื้อขายที่มีประสิทธิภาพ หากพบพฤติกรรมที่เข้าข่ายการกระทำความผิดก็จะรวบรวมข้อมูลส่งให้ ก.ล.ต. เพื่อตรวจสอบในเชิงลึกและดำเนินการกับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายต่อไป

อานิสงส์ของยุคโชติช่วงชัชวาล ส่งผลให้ช่วงท้ายของทศวรรษนี้ภาวะเศรษฐกิจไทยมีการขยายตัวอย่างร้อนแรง และทำให้ตลาดหุ้นไทยอยู่ในช่วงขาขึ้นมาตลอดจนดัชนีราคาหุ้นมาถึงจุดสูงสุดที่ 1,753.73 จุด ในช่วงต้นปี 2537 อย่างไรก็ตาม ในช่วงปี 2538-2540 การเติบโตของเศรษฐกิจไทยเต็มไปด้วยฟองสบู่ มีการกู้เงินจากต่างประเทศที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำโดยไม่คำนึงถึงความเสี่ยงเรื่องอัตราแลกเปลี่ยน นอกจากนี้ยังเกิดสภาวะการเก็งกำไรมากเกินไปในอสังหาริมทรัพย์ และหุ้นจนประเทศไทยมีระดับความเสี่ยงสูง

ปี 2539–2548 พลิกวิกฤตเป็นโอกาส

วิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 เกิดขึ้นเมื่อสถานะทางการเงินของประเทศไทยถูกคาดหมายว่าไม่เข้มแข็งเหมือนเดิม มีการพยากรณ์ว่าเศรษฐกิจจะตกต่ำ จึงเกิดการเทขายสินทรัพย์ลงทุนในตลาดต่าง ๆ รวมทั้งตลาดหุ้น ในขณะเดียวกัน ความต้องการขายเงินบาทเพื่อถือเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้นมาก ประกอบกับประเทศไทยถูกโจมตีค่าเงินบาทจนต้องสูญเสียทุนสำรองเงินตราต่างประเทศจำนวนมาก ในที่สุดต้องมีการลดค่าเงินบาทครั้งใหญ่ ซึ่งส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง ภาคธุรกิจเกิดภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำยังส่งผลต่อการลงทุนทำให้นักลงทุนประสบภาวะขาดทุน ซึ่งมีผลต่อเนื่องทำให้เกิดความอ่อนแอของระบบสถาบันการเงิน นอกจากนี้ ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำจากเหตุการณ์ดังกล่าวยังทำให้แรงงานตกงานเป็นจำนวนมาก กระทบต่อภาคครัวเรือน ประเทศไทยได้ร้องขอความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) วิกฤตเศรษฐกิจในครั้งนี้ถูกขนานนามว่า 'วิกฤตต้มยำกุ้ง' และประเทศไทยต้องใช้เวลาอีกถึง 4-5 ปี กว่าที่จะพลิกฟื้นเศรษฐกิจกลับมาได้

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจในครั้งนี้อย่างหนัก ราคาหุ้นของบริษัทจดทะเบียนโดยรวมลดลงอย่างมากเนื่องจากความอ่อนแอลงของธุรกิจและการสูญเสียความมั่นใจของนักลงทุน มีการปิดสถาบันการเงิน 56 บริษัท ซึ่งในจำนวนนี้เป็นบริษัทสมาชิกในตลาดหลักทรัพย์ฯ จำนวน 22 บริษัท ภาวะการซื้อขายหลักทรัพย์ซบเซาหลังจากเกิดวิกฤตเป็นระยะเวลายาวนานอย่างต่อเนื่อง ทำให้ดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ฯ (SET Index) ลดลงไปสู่ระดับต่ำสุดที่ 204.59 จุด ในวันที่ 4 กันยายน 2541

ท่ามกลางวิกฤตย่อมมีโอกาสเสมอ ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การแก้ไขปัญหาความอ่อนแอของบริษัทจดทะเบียน การสร้างความเข้มแข็งแก่ธุรกิจหลักทรัพย์ที่คงเหลืออยู่ในขณะนั้น การออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินของตลาดทุนเพื่อช่วยระดมทุนแก่สถาบันการเงินและบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ด้านการลงทุนและการระดมทุนที่ถูกต้องแก่ผู้เกี่ยวข้อง โดยการจัดตั้งสถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน (Thailand Securities Institute: TSI) และสถาบันวิทยาการตลาดทุน (Capital Market Academy: CMA) ซึ่งเป็นจุดตั้งต้นของการพัฒนาความรู้สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในวงการตลาดทุน นักลงทุน ผู้ประกอบการ และผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งการพัฒนาความรู้การเงินขั้นพื้นฐานแก่ประชาชน (Financial Literacy) จนกลายเป็นหน่วยงานให้ความรู้ด้านการเงินที่สำคัญของประเทศ

วันเปิดทำการตลาดหลักทรัพย์ mai

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เตรียมพร้อมเพื่อมีส่วนร่วมสำคัญสนับสนุนการพลิกฟื้นประเทศไทยในช่วงเวลานั้น ที่มุ่งสร้างและพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้กลับมาเติบโตเป็นเครื่องยนต์ตัวใหม่ในการฟื้นเศรษฐกิจไทยหลังวิกฤต จึงได้มีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ mai ในปี 2544 เพื่อให้เป็น Market Platform เพิ่มเติมสำหรับธุรกิจ SMEs

ในการฝ่าวิกฤตและมุ่งไปข้างหน้า ตลาดหลักทรัพย์ฯ มองเห็นสัญญาณว่าในยุคต่อไปเทคโนโลยีสารสนเทศจะมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งกว่าเดิม และมีบทบาทในทุกวงการรวมถึงตลาดทุนด้วย

Settrade Grand Opening

จึงได้ริเริ่มโครงการพัฒนาระบบการซื้อขายหลักทรัพย์แบบออนไลน์ ภายใต้ชื่อ Settrade.com ตั้งแต่ปี 2543 แม้ว่าในช่วงเริ่มต้นจะยังไม่ได้รับความนิยมมากนัก แต่มาถึงปัจจุบัน กาลเวลาก็ได้พิสูจน์แล้วว่าการซื้อขายแบบออนไลน์มีการขยายตัวอย่างมาก และกลายเป็นช่องทางหลักในการซื้อขายหลักทรัพย์ในทุกวันนี้

กิตติรัตน์ ณ ระนอง
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 9

กิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 9 กล่าวว่า “จำนวนคนที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคแรก ๆ ยังน้อยเมื่อเทียบกับปัจจุบัน คนส่วนใหญ่จะมองตลาดหลักทรัพย์ฯ เหมือนกับเป็นศูนย์เก็งกำไร เหมือนเป็นสถาบันการพนันแห่งหนึ่ง เพราะฉะนั้น การให้ความรู้จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้คนทั่วไปทราบว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ คือระบบตลาดรองที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้สินค้าหรือหุ้นมีสภาพคล่อง คนจะได้กล้าลงทุน ผมได้รับคำแนะนำจากกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านที่ 5 ก็คืออาจารย์มารวย ผดุงสิทธิ์ ซึ่งทุกคนก็ทราบดีว่าท่านเป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ประสบความสำเร็จมากคนหนึ่ง เป็นยุคที่ท่านเริ่มเปลี่ยนแปลงระบบการซื้อขายจากเคาะกระดานมาเป็นใช้คอมพิวเตอร์

“ท่านฝากงานไว้ว่า เราต้องเร่งให้ความรู้กับผู้ที่สนใจ และแก่ประชาชนด้วย ผมจึงให้ความสำคัญในการให้ความรู้ เช่น การจัดสร้างห้องสมุดมารวย ผมได้คุยกับบรรณารักษ์ในการปรับเปลี่ยนให้เป็นห้องสมุดที่เปิดให้บริการทุกวันถึงห้าทุ่ม เพื่อรองรับผู้ที่ต้องการค้นคว้าข้อมูลหลังเลิกงานหรือเลิกเรียน นอกจากนี้ ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความรู้ให้ประชาชนทั่วไปที่สนใจลงทุน เช่น มหกรรมการให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนที่มีชื่อว่า ‘SET in the City’ และมีการจัดตั้งสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) เพื่อพัฒนาหลักสูตรในการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุนให้แก่ผู้บริหารระดับสูงหลากหลายวงการทั้งภาครัฐ และภาคธุรกิจในหลายอุตสาหกรรม เพื่อเป็นกระบอกเสียงและเป็นกระจกให้เราด้วยว่า สิ่งที่เราทำยังมีอะไรบกพร่อง เพราะเชื่อว่าท่านเหล่านั้นอยากเห็นองค์กรตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นฟันเฟืองที่สำคัญในระบบเศรษฐกิจ”

บรรยากาศในงาน SET in the City

สถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.)

"การให้ความรู้เป็นเรื่องสำคัญที่
จะต้องสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
ให้คนทั่วไปทราบว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ
คือระบบตลาดรองที่สร้างขึ้นมา
เพื่อให้สินค้าหรือหุ้นมีสภาพคล่อง"

เร่งวางรากฐานรองรับการเป็นหนึ่งในเสาหลักขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมไทย

เกือบ 2 ทศวรรษหลังวิกฤตเศรษฐกิจ (ปี 2540-2558) นอกจากตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเป็นส่วนหนึ่งในการฟื้นฟูตลาดทุนและระบบเศรษฐกิจให้กลับมาเข้มแข็ง ยังเป็นช่วงเวลาที่ได้วางรากฐานการพัฒนา เพื่อสนับสนุนให้ตลาดทุนและระบบเศรษฐกิจของไทยสามารถเติบโตอย่างยั่งยืนกว่าในยุคสมัยเดิม นอกจากยังคงทำหน้าที่เป็น Exchange Market Platform ที่ต้องพัฒนากำลังความสามารถให้รองรับการขยายตัวในระยะต่อไปแล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังเพิ่มบทบาทการเป็นหน่วยงานพัฒนาตลาดทุนในระยะยาว (Long Term Development Function) ด้วย

การพัฒนา Exchange Market Platform ที่สำคัญเพิ่มเติมในช่วงนี้ ได้แก่ การจัดตั้งบริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (Thailand Futures Exchange: TFEX) การลงทุนเพื่อยกระดับระบบการซื้อขายใหม่ที่มีเทคโนโลยีทันสมัยเทียบเท่าตลาดหลักทรัพย์ระดับสากล ใช้ชื่อว่า SET CONNECT เป็นต้น

สำหรับในด้านการพัฒนาตลาดทุนระยะยาว (Long Term Development) ที่มีการริเริ่มสำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมเรื่องบรรษัทภิบาล (Corporate Governance: CG) และความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) แก่บริษัทจดทะเบียน โดยงานต่าง ๆ เหล่านี้ได้กลายมาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาความยั่งยืนในยุคต่อมา การเพิ่มบทบาทดังกล่าวถือว่าเป็นการมองการณ์ไกลของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคนั้นที่ได้ลงทุนทำเรื่องนี้อย่างชัดเจนแตกต่างจากตลาดหลักทรัพย์อื่นในภูมิภาค โดยเชื่อว่าจะทำให้ตลาดทุนขยายตัวได้อย่างมีเสถียรภาพและต่อเนื่อง ทั้งในด้าน Demand และ Supply และยังส่งผลเชื่อมต่อไปยังการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศได้

ในปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาการกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียน (CG Center) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางให้คำปรึกษา เป็นแหล่งพัฒนาความรู้และส่งเสริมบริษัทจดทะเบียน นับเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาบรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียนบนฐานของความยั่งยืน (Sustainability) ซึ่งเป็นเทรนด์ที่ทั่วโลกต่างให้ความสำคัญ

บรรษัทภิบาล (Corporate Governance: CG) มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและความมั่นใจในการลงทุน และช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่บริษัทจดทะเบียนซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเติบโตที่ยั่งยืนของตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์ฯ สนับสนุนให้มีการพัฒนานโยบายแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานสากลเกี่ยวกับบรรษัทภิบาลและส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ยังได้สนับสนุนให้สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors: IOD) ทำการประเมินระดับการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน (Corporate Governance Report of Thai Listed Companies: CGR) เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนทราบถึงระดับ CG ของตนเอง และหาแนวทางในการยกระดับการกำกับดูแลกิจการให้สูงขึ้น และเพื่อให้นักลงทุนใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุนต่อไป จนถึงปัจจุบัน นักลงทุนสถาบันได้ใช้ CGR 3 ดาว เป็นขั้นต่ำของการตัดสินใจลงทุนในบริษัทจดทะเบียน ซึ่งทำให้บริษัทจดทะเบียนต้องตื่นตัวในการรักษาและยกระดับการกำกับดูแลกิจการของตนเองให้ดีอยู่เสมอ

กิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 9 แสดงมุมมองไว้ว่า “หนึ่งในเรื่องที่เราต้องทำให้ดีขึ้นคือ การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียน ยึดหลัก 5 ประการ คือ มุ่งมั่น ซื่อตรง โปร่งใส ใส่ใจอธิบาย คำนึงถึงความเสี่ยง ถ้าองค์กรไหนมีทั้ง 5 ประการ ถือว่าเป็นองค์กรที่ดีมีบรรษัทภิบาล หรือ Corporate Governance ณ ช่วงเวลานั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันทำกับสมาคมบริษัทจดทะเบียน ในการผลักดันบริษัทจดทะเบียน ซึ่งมีผู้บริหารจากหลากหลายธุรกิจให้ความสนใจยกระดับบรรษัทภิบาลของบริษัท”

ขณะที่ **ภัทรียา เบญจพลชัย กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 10** ย้อนเล่าถึงจุดเริ่มต้นของการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญกับความยั่งยืนว่า ก่อนจะมาเรื่องความยั่งยืน หรือ ESG (Environmental, Social, Governance) ที่พูดทุกวันนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ทำเรื่อง Good Governance คือ การกำกับดูแลกิจการที่ดีมาตั้งแต่ต้นทาง

“ในช่วงที่เริ่มทำงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งแต่ยุคแรก เราก็เน้นเรื่องความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล การกำกับดูแลให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีความโปร่งใส นักลงทุนต้องได้ข้อมูล สมาชิกต้องทำงานเป็นมืออาชีพ แล้วก็ยึดมั่นในเรื่องตัว G หรือ Governance มาตลอด เมื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ มีกำลังมากขึ้น เราก็คิดถึงอะไรที่เป็นกิจกรรมเพื่อสังคม เราอยากให้คนที่กำลังมองปัญหาของสังคมมาร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อเยียวยาหรือเพื่อทำให้สังคมที่มีโอกาสน้อยกว่าได้มีโอกาสมากขึ้นด้วยกำลังของพวกเรา ซึ่งหมายถึง S หรือ Social จึงเริ่มคิดถึงการรวมกลุ่มกัน เช่น CSR Club ระหว่างกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่มีกำลัง มาช่วยบริษัทจดทะเบียนขนาดเล็กหรือช่วยชุมชนที่ขาดโอกาส ช่วงนั้นเป็นเรื่องการทำงาน CSR (Corporate Social Responsibility) หรือความรับผิดชอบต่อสังคม และได้มีการตั้งสถาบัน CSRI (Corporate Social Responsibility Institute) ซึ่งต่อมาได้มีการเรียนเชิญ ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ เป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการสถาบันฯ ทำให้เป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนางานด้านความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างต่อเนื่องตลอดมา เพื่อที่จะสร้างความร่วมมือร่วมใจกับบริษัทอื่น ๆ ให้เข้ามาทำงานด้วยกัน ต่อมาในช่วงประมาณสัก 10 ปีที่แล้ว มีมุมมองในเรื่อง E เข้ามาด้วย คือเรื่องสิ่งแวดล้อม เพราะว่าเราเกิดปัญหาสภาวะโลกร้อน ต้องดูแลสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น เมื่อประกอบกัน จึงเกิดคำว่า ESG เพื่อความยั่งยืน”

การเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญด้านโครงสร้างพื้นฐานของ Market Platform ของตลาดหลักทรัพย์ฯ อีกเรื่องหนึ่งคือ การจัดตั้งบริษัท ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) (Thailand Futures Exchange: TFEX) เพื่อทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งถือว่าเป็นความก้าวหน้าของตลาดทุนไทยในขณะนั้น เนื่องจากการเกิดขึ้นของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าจะเข้ามาช่วยบริหารความเสี่ยงจากความผันผวนของตลาดตราสารหนี้และตลาดตราสารทุน ซึ่งแต่เดิมไม่สามารถกระทำได้

ผลิตภัณฑ์แรกที่เป็นสัญญาซื้อขายล่วงหน้าใน TFEX คือ SET50 Index Futures ซึ่งเปิดมิติใหม่ของการบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ถือได้ว่าเป็นการพัฒนาตลาดทุนไทยไปอีกก้าวหนึ่ง จนถึงปัจจุบัน TFEX มีผลิตภัณฑ์ Futures และ Options ที่อ้างอิงกับสินค้าทางการเงิน สินค้าโภคภัณฑ์ และสินค้าเกษตรต่าง ๆ หลากหลายประเภท ทำให้เกิดความกว้างและความลึกในการบริหารความเสี่ยงในการลงทุนได้มากขึ้น

เกศรา มัญชุศรี กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 12 กล่าวถึงเรื่องของตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าว่า “สมัยที่เข้ามาทำงานในตลาดหลักทรัพย์ฯ ก่อนที่จะเป็นกรรมการและผู้จัดการ ได้รับมอบหมายให้ทำในสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งต้องก้าวข้ามสิ่งเดิม เป็นความท้าทายมาก นั่นคือ การจัดตั้งตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ซึ่งในประเทศไทยไม่เคยมีใครทำ เป็นความท้าทายที่ว่าจะทำอย่างไรให้สิ่งที่เป็นทฤษฎีกลายเป็นของที่ขายได้ จับต้องได้ ยิ่งไปกว่านั้น คนในประเทศไทยก็ยังไม่รู้จักคำว่า Futures และ Options แต่โชคดีที่มีทีมงานช่วยกันทำให้จัดตั้งตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ และต่อมาก็มีการพัฒนาสินค้าใหม่ ๆ ตามมา การสร้าง Product ใหม่ ๆ ให้มีความหลากหลาย เป็นสิ่งจำเป็นที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรทำให้เกิดความสมบูรณ์ เพราะเป็นการสร้างทางเลือกในการลงทุนที่เหมาะกับความต้องการและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของนักลงทุน และเป็นการสร้างเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงของราคาหุ้น เช่น อาจจะสามารถใช้ Derivatives โดยตรง หรือผ่านกองทุนที่มี Derivatives”

ปี 2549–2558 ยกระดับสู่ตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในภูมิภาค

นอกจากบทบาทการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์ และการเป็นหนึ่งในเสาหลักของการพัฒนาตลาดทุนระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศแล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังเห็นความสำคัญของการทำหน้าที่ยกระดับคุณภาพชีวิต พร้อมทั้งสร้างความอยู่ดีมีสุขให้กับคนไทย ดังนั้น ในปี 2549 ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้จัดสรรเงินเป็นทุนทรัพย์ในการจัดตั้งมูลนิธิตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อสนับสนุนกิจกรรมด้านการพัฒนาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม แก่หน่วยงานและชุมชน

มูลนิธิตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ให้ความสำคัญกับประเด็นทางสังคม 3 เรื่องหลัก ได้แก่

1. การพัฒนาการศึกษาและคุณภาพชีวิตเด็กและเยาวชน โดยให้ความสำคัญกับการลดความเหลื่อมล้ำและสร้างโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ พร้อมสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เด็กสามารถบริหารจัดการชีวิตตนเอง สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่สังคมในอนาคต

โครงการพัฒนาพื้นที่บูรณาการการส่งเสริม EF

2. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ ครอบคลุมการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ การพัฒนาทักษะส่วนบุคคล เพื่อส่งเสริมอาชีพและรายได้ ลดภาระครอบครัว และสร้างคุณค่าในตัวเอง ตลอดจนการสร้างสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรและความเข้มแข็งของชุมชนผู้สูงอายุ

3. การเสริมพลังชุมชนตามความต้องการของชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งและแก้ปัญหาสังคมในระยะยาว บนฐานการใช้พลังร่วมจากชุมชนและภาคี เพื่อบรรลุเป้าหมายสำคัญในการยกระดับคุณภาพชีวิตคนไทย

ในด้านการพัฒนาระบบเพื่อรองรับการเติบโตในระยะยาว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ตัดสินใจยกระดับ Capacity ของ Market Platform ครั้งใหญ่ในปี 2555 โดยมีเป้าหมายเพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดทุนไทยในอนาคต ด้วยการพัฒนาระบบซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีชื่อว่า **'SET CONNECT'** ซึ่งมีความสามารถเทียบเคียงระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในระดับโลก นับเป็นการยกระดับตลาดทุนไทยสู่การแข่งขันและการเชื่อมโยงในระดับสากล

การพัฒนา SET CONNECT ถือว่าเป็นวิสัยทัศน์ของคณะกรรมการและผู้บริหารของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงเวลานั้น ที่ต้องเตรียมการวางรากฐาน Infrastructure ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งจากข้อเท็จจริงพบว่า ในปี 2555 ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ 31,084.24 ล้านบาท และ Market Capitalization เท่ากับ 11.83 ล้านล้านบาท และ 10 ปีต่อมาในปี 2565 ได้ขยายตัวเป็นมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน เท่ากับ 71,226.17 ล้านบาท และ Market Capitalization เท่ากับ 20.44 ล้านล้านบาท การวางรากฐานดังกล่าวจึงช่วยให้รองรับการขยายตัวของตลาดทุนในระยะยาวได้

จรัมพร โชติกเสถียร
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 11

จรัมพร โชติกเสถียร กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 11 ได้เล่าให้ฟังว่า “ยุคที่ผมเข้าไปเป็นยุคที่เราวางโครงสร้างพื้นฐานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งระบบซื้อขายหรือ Trading System เป็นหนึ่งระบบที่สำคัญ ช่วงที่ผมอยู่เป็นจุดเปลี่ยน เราเลือกระบบการซื้อขายใหม่ที่เรียกว่า ‘SET CONNECT’ การพัฒนาระบบจะใช้เวลาประมาณ 2 ปีกว่า เพราะฉะนั้นจึงต้องพัฒนา Capacity ให้ได้ 10 เท่า เพื่อให้คุ้มค่าและเป็นการวางรากฐานในระยะยาว

“Ecosystem ที่สมบูรณ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องประกอบด้วย ด้าน Supply ที่เราต้องดึงดูดบริษัทที่ดีให้เข้ามาจดทะเบียนเพื่อให้นักลงทุนได้ลงทุน ขณะเดียวกันด้าน Demand คือนักลงทุนที่เข้ามาลงทุนต้อง Balance ทั้งนักลงทุนรายบุคคล หรือ Retail และนักลงทุนสถาบัน ซึ่งในช่วงนั้นสัดส่วนนักลงทุน Retail สูงมาก จึงตั้งเป้าว่าจะเพิ่มนักลงทุนสถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งโดยทั่วไปกองทุนใหญ่ ๆ ของต่างประเทศ จะมี Checklist ในเรื่องขนาดบริษัทจดทะเบียนหรือ Market Capitalization ต้องมีขนาดใหญ่ไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 30,000 ล้านบาท และ

เรื่องของสภาพคล่องหรือ Liquidity ต้องมีการซื้อขายเฉลี่ยไม่น้อยกว่าวันละ 10 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 300 ล้านบาทต่อวัน นอกจาก Supply และ Demand แล้ว ในส่วนของ Infrastructure ก็สำคัญ ที่เราต้อง Upgrade ระบบซื้อขายเพื่อให้สามารถรองรับการซื้อขายในตลาดโลกได้ด้วย ถ้าเราอยากให้ตลาดโตขึ้น 10 เท่า ก็ต้องมีการลงทุน เช่น อุปกรณ์ ให้สามารถมี Capacity ที่มีประสิทธิภาพเพียงพอ การพัฒนาระบบ Trade เรื่องของความเร็วเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่ในที่นี้ไม่ใช่เร็วอย่างเดียว คำว่า Latency ตั้งแต่วินาทีที่เคาะจนถึงวินาทีที่ Match จะต้องสั้นมาก ระบบใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด

“ในช่วงพัฒนาระบบ Trade ใหม่ในยุคนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มต้นศึกษาความแตกต่างของแต่ละระบบที่มีอยู่ มีราว 5 บริษัทชั้นนำในโลกที่เข้ามานำเสนอ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ตัดสินใจเลือกเทคโนโลยีของ Cinnober Financial Technology AB ในการพัฒนาระบบซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญพัฒนาระบบงานสำหรับธุรกิจตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำของโลก

“หลังจากพัฒนาระบบ เรามีการซ้อมใหญ่หลายรอบ เพื่อไม่ให้ผิดพลาด ขณะเดียวกันก็มีการพัฒนาในส่วนหลังบ้านหรือ Clearing & Settlement ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญด้วย หลังจากที่เริ่มซื้อขายระบบใหม่ก็สามารถรองรับการซื้อขายได้ดี บางวันสามารถรองรับ Trading Value ได้สูงเกินหลักแสนล้านบาท”

“ยุคที่ผมเข้าไปเป็นยุคที่เราวางโครงสร้างพื้นฐานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งระบบซื้อขายหรือ Trading System เป็นหนึ่งระบบที่สำคัญ เราเลือกระบบการซื้อขายใหม่ที่เรียกว่า SET CONNECT”

ก้าวเดินสำคัญอีกก้าวหนึ่งของการเป็นผู้นำด้านการพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ในภูมิภาคคือการที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเข้าร่วม United Nations Sustainable Stock Exchanges Initiative เป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกในภูมิภาคอาเซียนเมื่อปี 2557 นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและทำธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีบริษัทจดทะเบียนชั้นนำขนาดใหญ่ของไทยที่มีความโดดเด่นได้เรียนรู้มาตรฐานของธุรกิจที่จะเข้าไปอยู่ในดัชนีความยั่งยืนระดับสากล เช่น Dow Jones Sustainability Indices (DJSI) โดยในปี 2555 มีบริษัทจดทะเบียนไทยในดัชนีความยั่งยืนชั้นนำของโลก DJSI จำนวน 2 บริษัท จนถึงปี 2558 ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีจำนวนบริษัทที่เข้าอยู่ในดัชนีความยั่งยืน DJSI เพิ่มขึ้นเป็น 13 บริษัท ซึ่งสูงที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรสำคัญที่เชื่อมต่อกับธุรกิจ แรงงาน ผู้บริโภค นักลงทุน และผู้เกี่ยวข้องต่าง ๆ หากมีการส่งเสริมให้เกิดการผลิต การบริโภคที่ยั่งยืน และการลงทุนที่มีความรับผิดชอบจะเป็นกลไกที่ช่วยแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างมาก

เกศรา มัญชุศรี กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 12 กล่าวถึงการเป็น Sustainable Stock Exchange ว่า “เมื่อก้าวสู่ทศวรรษที่ 5 ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกของอาเซียนที่ประกาศเจตนารมณ์เข้าร่วม United Nations Sustainable Stock Exchanges Initiative และยังได้ส่งเสริมพัฒนาเรื่องที่เกี่ยวกับ Sustainability ให้แก่บริษัทจดทะเบียน เพราะเรื่องเหล่านี้เป็น Trend ของโลก มาถึงวันนี้เวลาจะลงทุน กองทุนใหญ่ ๆ ต่างประเทศจะเน้นลงทุนในบริษัทที่ดีเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและไม่ทำลายสังคม

“ในเรื่องของ Sustainability บริษัทจดทะเบียนของไทยขนาดใหญ่หลายบริษัทสามารถเข้าไปอยู่ใน DJSI แล้ว ถามว่า บริษัทขนาดเล็กและดียังมีอีกเยอะ จะทำอย่างไรจึงได้ Create คำว่า Thailand Sustainability Investment (THSI) เพื่อให้บริษัทขนาดเล็กและดีได้เข้ามาเป็นทางเลือกของการลงทุนแบบยั่งยืน นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคที่เป็นกรรมการและผู้จัดการ สิ่งที่ภาคภูมิใจคือการได้เป็นกรรมการสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (World Federation of Exchanges: WFE) ครั้งแรกเมื่อปี 2559 นับเป็นอีกก้าวที่ตลาดหลักทรัพย์ไทยมีส่วนร่วมในระดับนานาชาติได้”

เกศรา มัญชุศรี
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 12

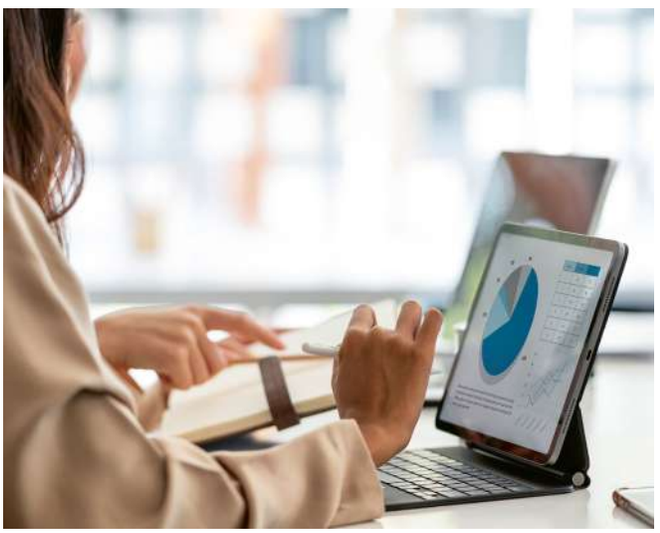
“สิ่งที่ภาคภูมิใจคือ การได้เป็นกรรมการสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติครั้งแรกเมื่อปี 2559 นับเป็นอีกก้าวที่ตลาดหลักทรัพย์ไทยมีส่วนร่วมในระดับนานาชาติได้”

ปี 2559–2568 ร่วมกันสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

ในช่วงก้าวสู่ทศวรรษที่ 5 ถือว่าเป็นทศวรรษที่มีการเปลี่ยนแปลงของตลาดหลักทรัพย์ฯ อีกครั้งหนึ่ง อันเนื่องมาจากกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอย่างมาก เช่น ความก้าวหน้าด้าน Digital Technology การเชื่อมต่อและการเข้าถึงสินค้าและบริการในยุค Online Platform และการเข้าสู่ยุคการพัฒนาความยั่งยืนเพื่อแก้ไขปัญหาโลกร้อนและสังคมที่เสื่อมโทรมและการมีธรรมาภิบาล (Environmental, Social, Governance: ESG) รวมทั้งเป็นยุคที่เผชิญกับโรคระบาดอุบัติใหม่ COVID-19 ที่แพร่กระจายไปทั่วโลก ซึ่งผลกระทบจากสถานการณ์เหล่านี้ นำมาซึ่งการปรับตัวในทุกวงการ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ ภาคธุรกิจ ภาคครัวเรือน ภาคตลาดการเงิน รวมถึงตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้วย อาจเรียกได้ว่าในช่วง 10 ปีนี้เป็นยุคเริ่มต้นของช่วงเวลาการปรับตัวของมนุษยชาติ ‘Transformation Era’

ในทศวรรษนี้ นอกจากตลาดหลักทรัพย์ฯ จะยังคงทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์บน Current Market Platform รองรับการเติบโตของตลาดทุนไทยอย่างเต็มที่ อย่างไรก็ตาม สภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปดังกล่าวข้างต้นทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องดำเนินการเตรียมความพร้อมเพื่อปรับตัวเข้าสู่โลกอนาคตใหม่ ซึ่งกำลังเป็นช่วงเวลาพัฒนาเข้าสู่ ‘Digital Economy and Sustainable Society’

การเชื่อมโยงและเข้าถึงตลาดทุนยุคใหม่

ความก้าวหน้าด้าน Digital Technology ในช่วงทศวรรษนี้สะท้อนให้เห็นจากการมีความก้าวหน้าด้านสื่อสาร เช่น Smart Phone ที่ทันสมัยขึ้นเรื่อย ๆ การพัฒนา Social Media ใหม่ ๆ ที่ทำให้เชื่อมต่อกับคนจำนวนมาก เป็นยุคที่ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร สินค้าและบริการได้อย่างรวดเร็วและไร้พรมแดน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เชื่อมต่อการลงทุนทุกภาคส่วน

ในขณะที่เทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้ร่วมตลาดได้ร่วมมือกันยกระดับระบบงานต่าง ๆ โดยใช้ Digital Technology เพื่ออำนวยความสะดวกให้สามารถเชื่อมต่อการลงทุนได้ทุกที่ ทุกเวลา ตัวอย่างงานสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เกิดขึ้นเพื่อรองรับการลงทุนในยุค Digital ได้แก่

เปิดกองทุน Thai ESG

DR

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์การลงทุนที่เรียกว่า DR (Depositary Receipt) ซึ่งเป็นหลักทรัพย์ประเภทหนึ่งที่ผู้ออกนำเงินลงทุนไปซื้อหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ หรือ ETF ต่างประเทศ แล้วนำมาจดทะเบียนเป็น DR ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ซื้อขายเหมือนหุ้นทั่วไป ซึ่งเริ่มซื้อขายครั้งแรกในปี 2561 ช่วยให้การลงทุนแบบไร้พรมแดนเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดายและกว้างขวาง

FundConnext

ในปี 2562 ตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยบริษัท ดิจิทัล แอคเซส แพลตฟอร์ม จำกัด ได้พัฒนาระบบ FundConnext ขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางการลงทุนในกองทุนรวมแบบครบวงจร โดยลูกค้าเปิดบัญชีซื้อขายกองทุนรวมเพียงที่เดียวก็สามารถซื้อขายกองทุนรวมได้หลากหลายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

FinNet

บริษัท ฟินเน็ต อินโนเวชั่น เน็ตเวิร์ค จำกัด หรือ FinNet ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของตลาดหลักทรัพย์ฯ จัดตั้งขึ้นในปี 2562 เพื่อให้บริการระบบกลางในการชำระเงินสำหรับตลาดทุน โดยเชื่อมต่อกับสถาบันตัวกลางและธนาคารพาณิชย์ในการอำนวยความสะดวกให้เกิดการชำระราคาแบบสุทธิในที่เดียว ทำให้เกิดประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและลดความเสี่ยงในกระบวนการชำระเงินในตลาดทุน

e-Open Account

ในปี 2563 ตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยบริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด ได้เริ่มให้บริการระบบเปิดบัญชีออนไลน์ (e-Open Account) โดยเชื่อมต่อกับบริษัทหลักทรัพย์ต่าง ๆ ทำให้นักลงทุนสามารถเปิดบัญชีซื้อขายออนไลน์ได้สะดวกและรวดเร็ว

SET Investnow

เป็นเว็บไซต์แหล่งข้อมูลและความรู้การลงทุนแบบออนไลน์ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาขึ้นในปี 2563 เพื่อรองรับความนิยมของนักลงทุนรุ่นใหม่ที่มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก และนักลงทุนกลุ่มนี้สนใจติดตามฟังก์ชันข้อมูลและเรียนรู้ด้วยตนเอง SET Investnow นำเสนอฟังก์ชันที่ใช้งานง่ายและเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่กระชับ สั้น เหมาะกับไลฟ์สไตล์ของคนรุ่นใหม่ ทำให้สะดวกต่อการตัดสินใจเริ่มลงทุน

Prof.Link

เป็น Platform สำหรับผู้ร่วมตลาดที่สำคัญอีกกลุ่มหนึ่ง ได้แก่ บุคลากรที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในตลาดทุนที่ต้องมีใบอนุญาต เช่น ผู้แนะนำการลงทุน นักวิเคราะห์หลักทรัพย์และผู้จัดการกองทุน ในแต่ละปีบุคลากรดังกล่าวจะต้องรวบรวมจำนวนชั่วโมงอบรมเพื่อยื่นขอต่ออายุใบอนุญาตต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ทำให้เป็นภาระทั้งบุคลากรและต้นสังกัด ในปี 2563 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ริเริ่มพัฒนา Prof.Link Platform เพื่อเป็นศูนย์กลางในการรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ช่วยให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นในการต่ออายุใบอนุญาต นอกจากนี้ Prof.Link ยังเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารและการอบรมแบบออนไลน์สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพในตลาดทุนให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง

SETLink

บริษัทจดทะเบียนเป็นผู้ร่วมตลาดที่สำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งในด้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ความเป็นไปของธุรกิจ การเพิ่มทุน การใช้เครื่องมือทางการเงินในตลาดทุนในช่วงเวลาต่าง ๆ การประกาศจ่ายเงินปันผล การประชุมผู้ถือหุ้น การพัฒนาความรู้แก่บุคลากรของบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งการติดต่อสอบถามข้อมูลมายังตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นต้น ซึ่งแต่เดิมบริษัทจดทะเบียนอาจต้องนำส่งและติดต่อเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในหลายช่องทาง ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่บริษัทจดทะเบียน ในปี 2564 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนา SETLink ให้เป็น Platform ที่เป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อข้อมูลและการติดต่อกับบริษัทจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

DRx (Fractional Depositary Receipt)

ในปี 2565 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ริเริ่มพัฒนา DRx ซึ่งเป็นตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศเหมือนกับ DR แต่แบ่งให้เป็นหน่วยย่อยทำให้ราคาถูกลงเพื่อให้นักลงทุนรุ่นใหม่ที่ต้องการเข้าถึงหุ้นต่างประเทศชั้นนำก็สามารถลงทุนได้ด้วยเงินจำนวนน้อย

15:57
SET investnow
เปิดบัญชีคู่สะดวกกว่า
เปิดบัญชี
ครั้งเดียว
ซื้อขายได้
ทั้งหุ้นและกองทุน
นักลงทุนมือใหม่เริ่มลงทุน
เริ่มตรงไหน ? ระหว่าง
“หุ้น” VS “กองทุนรวม”
เงินทุนยังน้อย ลงทุนอะไรดี ?
จะลงทุนเอง หรือให้คนเก่งบริหารให้ ?
ผลตอบแทน ลงทุนแบบไหนได้มากกว่า ?
แล้วความเสี่ยงล่ะ แบบไหนที่มากกว่า ?
แล้วเราจะเลือกลงทุนอะไร ?
หุ้น VS กองทุนรวม
วิเคราะห์ และเลือกหุ้นลงทุนเอง
setinvestnow.com

ตลาดหลักทรัพย์ฯ สร้างโอกาสให้ทุกฝ่าย ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

ผู้เกี่ยวข้องในตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้มีเฉพาะ ‘คนใกล้’ เช่น บริษัทจดทะเบียน และนักลงทุน แต่ยังมี ‘คนไกล’ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่น ผู้มีเงินออมและต้องการเริ่มลงทุน คนทำงาน ผู้สูงอายุ เยาวชน ผู้บริโภคสินค้าและบริการของบริษัทจดทะเบียน ผู้ประกอบการที่มีโอกาสเติบโต ชุมชนเมือง ภาคชนบท เป็นต้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงสร้างโอกาสให้กลุ่มคนดังกล่าวได้เข้าถึงตลาดทุนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การพัฒนาความรู้และทักษะด้านการออม การลงทุน เพื่อสร้างความมั่นคงและความสุขทางการเงินให้แก่ชีวิต การพัฒนาความรู้และทักษะการประกอบการ เพื่อสร้างความมั่นคงและความยั่งยืนแก่ธุรกิจ เป็นต้น หากระบบนิเวศในตลาดทุนมีความแข็งแรงและมีเสถียรภาพจะส่งผลให้การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในระดับมหภาคของประเทศเกิดการเติบโต มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

ตลอดระยะเวลาเกือบ 50 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินงานด้านการพัฒนาเพื่อสร้างโอกาสสำหรับ ‘คนใกล้’ และ ‘คนไกล’ ให้เข้าถึงตลาดทุนมาอย่างต่อเนื่อง ตัวอย่างงานสำคัญ ได้แก่

ห้องสมุดมารวย

ห้องเรียนนักลงทุน
เมื่อเข้าสู่ยุค Digital Technology การเรียนรู้ด้วยตนเองแบบออนไลน์บน Smart Phone, Tablet หรือ Notebook สามารถทำได้อย่างง่ายดาย และเรียนรู้ได้ทุกที่ ทุกเวลา

ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้สะสมเนื้อหาความรู้ทั้งในลักษณะพื้นฐานเชิงกว้างและเชิงลึก รวมทั้งเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีเพิ่มขึ้นในตลาดทุน จนพัฒนาเป็นคลังความรู้ที่เรียกว่า ‘ห้องเรียนนักลงทุน’ ในหลายรูปแบบ โดยเฉพาะหลักสูตร e-Learning ด้านการลงทุน ผู้ที่เรียนจบและผ่านการทดสอบแต่ละหลักสูตรจะได้รับประกาศนียบัตรจากตลาดหลักทรัพย์ฯ หลักสูตร e-Learning ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับความนิยมอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในช่วงการระบาดของ COVID-19 ซึ่งประชาชนต้อง Work From Home ทำให้การเข้าเรียนหลักสูตรดังกล่าวมีการขยายตัวอย่างมาก

ห้องสมุดมารวย

เป็นห้องสมุดเฉพาะทางด้านตลาดทุน ซึ่งเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี นับตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา และเมื่อมีการย้ายที่ตั้งและเปิดอาคารสำนักงานแห่งใหม่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในปี 2559 ห้องสมุดมารวยก็ยังเป็น Showcase ความเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านตลาดทุนบนแนวคิด 'Modern Living Library' และพัฒนา Maruey Application เพิ่มเติมให้สามารถรองรับบริการการเป็น e-Library อย่างสมบูรณ์แบบ

Happy Money สุขเงินสร้างได้

เป็นโครงการส่งเสริมความรู้ด้านการวางแผนการเงินและการลงทุนให้แก่ประชาชนเพื่อให้มีความรู้และทักษะการเงินขั้นพื้นฐาน (Financial Literacy) และความรู้ด้านการลงทุนในตลาดทุน (Investment Knowledge) ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินการร่วมกับเครือข่ายพันธมิตรจากองค์กรต่าง ๆ มาเป็นเวลายาวนานกว่า 2 ทศวรรษ จนกลายเป็นศูนย์กลางความรู้ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศ อย่างไรก็ดี ในช่วงเหตุการณ์การระบาดของ COVID-19 ตั้งแต่ปี 2563 เป็นต้นมา ส่งผลกระทบให้เกิดความถดถอยทางเศรษฐกิจ และเกิดปัญหาหนี้ครัวเรือนกลับมาอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ความต้องการในการพัฒนาความรู้และทักษะเพื่อทำให้ 'หมดหนี้ มีออม ลงทุนเพิ่มค่า วางแผนก่อนแก่' ยังมีอยู่อีกมากในประชาชนทุกกลุ่ม ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้พัฒนา Happy Money Application ขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยให้ประชาชนสามารถสำรวจสถานะทางการเงิน การวางแผนการชำระหนี้ การออมและการลงทุน รวมทั้งได้ลงนามความร่วมมือกับองค์กรต่าง ๆ ที่มีพนักงานจำนวนมาก และต้องการได้รับความรู้เพื่อให้คำปรึกษาแก่พนักงานให้ชีวิตมีความมั่นคงทางการเงินเพิ่มขึ้น

พิพิธภัณฑ์เรียนรู้การลงทุน (INVESTORY)

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดให้มีแหล่งเรียนรู้รูปแบบใหม่ของตลาดทุนคือ พิพิธภัณฑ์เรียนรู้การลงทุนแห่งแรกของประเทศไทย ภายใต้ชื่อ 'INVESTORY' ซึ่งเปิดให้บริการพร้อมกับการเปิดอาคารสำนักงานแห่งใหม่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งแต่ปี 2559 INVESTORY ได้รวบรวมข้อมูลประวัติความเป็นมาของตลาดหลักทรัพย์ฯ ระบบนิเวศของตลาดทุน ผลิตภัณฑ์การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมทั้งการวางแผนการเงินและการลงทุน ผ่านสื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่ทันสมัย นอกจาก INVESTORY ในลักษณะ Onsite ที่อาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว ยังจัดให้มี Virtual Museum ของ INVESTORY เพื่อให้ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมทางออนไลน์และยังพัฒนา INVESTORY Mobile Exhibition on Schools เพื่อนำเสนอกิจกรรมความรู้ตลาดทุนแบบสนุกสนานไปยังโรงเรียนในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อเพิ่มโอกาสให้เยาวชนเข้าถึงตลาดหลักทรัพย์ฯ และตลาดทุนได้

LiVE Platform

ถูกจัดตั้งขึ้นโดยบริษัท ไลฟ์ฟินคอร์ป จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็น Exchange Platform แห่งใหม่นอกเหนือจาก SET และ mai โดยเล็งเห็นว่า ภายใต้ยุค Digital Economy โครงสร้างธุรกิจในประเทศไทยจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องจากยังมีธุรกิจ SMEs ที่กำลังเติบโตอีกจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังเกิดธุรกิจ Startups ที่มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่ นำเสนอสินค้าและบริการจากการคิดค้นนวัตกรรมที่ผ่านการทดสอบ และนำไปสู่การขยายขนาดให้เติบโตต่อไป ซึ่งธุรกิจดังกล่าวข้างต้นยังอาจมีคุณสมบัติไม่เพียงพอที่จะเข้าระดมทุนและจดทะเบียนใน SET และ mai ได้ ดังนั้น LiVE Platform จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยเตรียมความพร้อมแก่ธุรกิจ SMEs และ Startups ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาห้องเรียนผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมความรู้ด้านการพัฒนาธุรกิจให้มีมาตรฐาน 2) การคัดเลือกผู้ประกอบการเข้าสู่โครงการ Scaling up เพื่อเตรียมความพร้อมการระดมทุนในตลาดทุน 3) การจัดตั้ง LiVE Exchange เพื่อเป็นตลาดรองสำหรับ SMEs และ Startups เข้าจดทะเบียน และเพื่อรองรับให้ Qualified Investors สามารถเข้ามาทำการซื้อขายได้

SET Social Impact GYM

เป็นโครงการเพื่อสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจเพื่อสังคม ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีแนวความคิดการบริหารเพื่อสร้างความสมดุลตามหลัก 3 Ps ได้แก่ Profit, People, และ Planet การส่งเสริมให้เกิดธุรกิจเพื่อสังคมที่เติบโตและเข้มแข็งจะมีส่วนอย่างมากในการเข้าไปแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตั้งแต่ปี 2559 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดตั้ง SET Social Impact Platform เพื่อเป็นศูนย์กลางแห่งหนึ่งของประเทศไทยในการพัฒนาธุรกิจเพื่อสังคม โดยใช้จุดแข็งจากการที่มีผู้ประกอบการและผู้บริหารจากบริษัทจดทะเบียนทั้งใน SET และ mai ที่สามารถแบ่งปันความรู้และทักษะในการบริหารอย่างมืออาชีพ มีการพัฒนาหลักสูตรธุรกิจเพื่อสังคมให้แก่ผู้สนใจและขยายไปยังนิสิตและนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดให้มีโครงการ SET Social Impact GYM โดยคัดเลือกผู้ประกอบธุรกิจเพื่อสังคมเข้าร่วมโครงการให้คำปรึกษาจากโค้ชผู้บริหาร Top Executive ที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีการติดตามความก้าวหน้าของธุรกิจอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาเทคโนโลยีรองรับตลาดสินทรัพย์ดิจิทัล

การเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2518 จนถึงปัจจุบัน มีท่วงทำนองสอดคล้องกับความทันสมัยนวัตกรรม เทคโนโลยีในยุคนั้น ๆ ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความพยายามที่จะปรับตัวให้ระบบงานมีความทันสมัยและรองรับอนาคตตลอด 50 ปี ที่ผ่านมา

นับจากปัจจุบันย้อนหลังไป 10 ปี เริ่มมีสัญญาณที่ชัดเจนขึ้นอย่างมากเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่สามารถนำไปสู่แนวโน้มการลดบทบาทของตัวกลาง (Disintermediation) ซึ่งหากเกิดขึ้นอย่างเต็มรูปแบบแล้วอาจจะพลิกโฉมระบบและตลาดการเงินไปจากเดิมได้ เพราะระบบและตลาดการเงินที่เป็นอยู่เป็นระบบที่ใช้ตัวกลางเป็นหลัก เช่น ระบบธนาคารพาณิชย์ที่มีการระดมเงินออมในรูปแบบเงินฝาก และปล่อยเงินกู้ในรูปแบบสินเชื่อจะดำเนินการผ่านตัวกลางที่สำคัญคือ ธนาคารพาณิชย์ หรือในตลาดทุนการมีกลไกระดมทุนแบบ IPO และกลไกการลงทุนของนักลงทุนก็ต้องอาศัยตัวกลาง เช่น ตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีแบบใหม่ เช่น Blockchain Technology ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่สามารถสร้างระบบกระจายอำนาจโดยลดบทบาทของตัวกลาง ทำให้ไม่จำเป็นต้องพึ่งตัวกลางอีกต่อไป เช่น การทำธุรกรรมการกู้เงินแบบ Peer to Peer Lending หากเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายก็สามารถตัดตัวกลาง เช่น ธนาคารพาณิชย์ออกไปได้ หรือแม้แต่ในตลาดทุน Blockchain Technology สามารถทำให้เกิด Peer to Peer Securities Fundraising หรือการระดมทุนแบบที่เรียกว่า Initial Coin Offering (ICO) โดยระดมทุนแลกกับ Digital Assets บนระบบ Blockchain เป็นต้น ดังนั้น หากไม่มีแผนการรองรับแล้ว ในอนาคตระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ฯ บน Exchange Market Platform ที่มีอยู่ จะไม่สามารถรองรับสินทรัพย์ลงทุนชนิดใหม่ ที่เรียกว่า Digital Assets ได้

ในปี 2561 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการศึกษาและพัฒนา Blueprint เพื่อเตรียมการพัฒนาให้ ‘Digital Exchange’ ที่มีอยู่แล้ว สามารถรองรับบทบาทสำคัญครั้งใหม่ในการทำหน้าที่เป็น Market Platform ของตลาดทุนไทยในยุคดิจิทัล โดย **บริษัท ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลไทย จำกัด (TDX)** ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายโทเคนดิจิทัลภายใต้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2565

เตรียมพร้อมรองรับตลาดทุนยุคใหม่ ด้วย Digital Assets Exchange

บริษัท ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลไทย จำกัด (Thai Digital Assets Exchange Company Limited: TDX) เป็นบริษัทในกลุ่มของตลาดหลักทรัพย์ฯ มีวัตถุประสงค์ในการประกอบธุรกิจเป็นศูนย์กลางหรือเครือข่ายสำหรับการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล (Digital Assets Exchange) โดย TDX มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้ Digital Assets เป็นทางเลือกใหม่ที่มีความน่าสนใจและสามารถเข้าถึงลูกค้าในทุกระดับ เพื่อเพิ่มโอกาสและความหลากหลายในการระดมทุนและการลงทุนผ่าน Digital Assets ภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

พิธีลงนามความร่วมมือประสานพลังร่วมพัฒนาการลงทุนสินทรัพย์ดิจิทัล

TDX มุ่งเน้นให้บริการแก่ผู้ประกอบกิจการในทุกกลุ่มธุรกิจและอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ขนาดกลาง หรือขนาดย่อม เพื่อสนับสนุนการระดมทุนผ่านการออก Digital Assets โดยให้บริการแก่ลูกค้าในทุกระดับเพื่อสร้างทางเลือกใหม่ในการลงทุน ด้วยการนำเทคโนโลยีแบบกระจายศูนย์ (Distributed Ledger Technology: DLT) เข้ามาช่วยสนับสนุนการให้บริการของศูนย์ซื้อขาย Digital Assets ทำให้กระบวนการซื้อขาย Digital Assets มีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าการทำธุรกรรมบนศูนย์ซื้อขาย Digital Assets ของ TDX นั้นมีความปลอดภัย โปร่งใส และเป็นกลาง

บทบาทและหน้าที่ของ TDX ที่เกิดขึ้นสามารถดำเนินงานเคียงข้างไปกับ Exchange Market Platform อื่น ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อร่วมกันส่งเสริมการระดมทุนและการลงทุนให้ธุรกิจและเศรษฐกิจของไทยพัฒนาก้าวหน้าไปยิ่งกว่าเดิม สิ่งที่เป็นความทันสมัยในอนาคตจาก TDX อาจแสดงให้เห็นเพิ่มเติมได้จากการที่บริษัทจดทะเบียนและธุรกิจ SMEs ที่กำลังเติบโตสามารถออก Investment Tokens หรือ Utility Tokens เพื่อเป็นทางเลือกในการระดมทุนของธุรกิจบน Digital Economy และเป็นทางเลือกในการลงทุนแก่นักลงทุนทั้งไทยและต่างประเทศที่แสวงหา Digital Assets ที่ดีและมีอนาคตเพิ่มเติมเข้าไปในพอร์ตการลงทุน

พิธีเปิดซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลวันแรกในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลไทยของบริษัท เรียล เอสเตท เอ็กซ์โพเนนเชียล จำกัด

การวางรากฐานเพื่อความยั่งยืนของตลาดทุนไทย

การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งแต่ก่อตั้งในปี 2518 เป็นต้นมา อยู่ภายใต้การวางรากฐานของระบบงานที่ยึดหลักธรรมาภิบาลทั้งขององค์กรตลาดหลักทรัพย์ฯ เอง และของผู้เกี่ยวข้อง เช่น บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทจดทะเบียน เป็นต้น

ในด้านระบบการซื้อขายต้องคำนึงถึงความยุติธรรม (Fairness) ความโปร่งใส (Transparency) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (Efficiency and Effectiveness) เพื่อสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้เกี่ยวข้องดำเนินการอย่างมืออาชีพและมีความซื่อสัตย์สุจริต (Integrity) ส่วนในด้านบริษัทจดทะเบียนนั้น การคัดเลือกธุรกิจที่เข้ามาจดทะเบียนต้องทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าจะได้ 'บริษัทที่ดีและเก่ง' ในด้านระบบการดำเนินธุรกิจที่มีมาตรฐานสูง มีระบบควบคุมภายในที่ดี ซึ่งสะท้อนถึงความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้วย นอกจากนี้ ยังกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจเป็นระยะ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญให้นักลงทุนตัดสินใจได้อย่างทันเวลา

ตลอดระยะเวลาเกือบ 50 ปีที่ผ่านมา การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ผ่านร้อนผ่านหนาว ถูกทดสอบและทำให้เกิดการพัฒนาความเข้มแข็งเกี่ยวกับธรรมาภิบาลมาโดยตลอด เช่น การเผชิญกับภาวะการปั่นหุ้นครั้งแรกในปี 2522 ทำให้เกิดการปรับปรุงกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์และการเปิดเผยข้อมูลให้ดียิ่งขึ้น ในปี 2538 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เสนอแนะให้บริษัทจดทะเบียนปรับปรุงโครงสร้างคณะกรรมการให้มีกรรมการอิสระ เพื่อคอยช่วยทำหน้าที่ Check and Balance ซึ่งถือเป็นหลักการหนึ่งของการกำกับดูแลกิจการที่ดี และได้ยกระดับเพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการตรวจสอบในปี 2541

อย่างไรก็ดี หลังเหตุการณ์วิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540 ของประเทศไทย เมื่อมีการทบทวนพบว่าการซวนเซของธุรกิจจำนวนมาก ซึ่งรวมบริษัทจดทะเบียนด้วยล้วนมีส่วนมาจากการไม่มีภูมิคุ้มกัน ความไม่พอประมาณ ความไม่มีเหตุมีผล และขาดความรู้คู่คุณธรรม สะท้อนให้เห็นว่าธรรมาภิบาลของผู้เกี่ยวข้องยังต้องพัฒนาและยกระดับต่อไป ตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้ร่วมตลาดในช่วงนั้นได้ดำเนินการรณรงค์และพัฒนามาตรฐานด้านการกำกับดูแลกิจการ เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนใช้เป็นแนวทางพัฒนา 'บรรษัทภิบาล' ให้ดียิ่งขึ้น ต่อมา กระแสการพัฒนาบรรษัทภิบาลไม่ได้ครอบคลุมเฉพาะเรื่องการมีระบบการดำเนินงานที่มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพเท่านั้น แต่ธุรกิจถูกคาดหวังให้ดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ในปี 2550 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ก่อตั้งสถาบันธุรกิจเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility Institute: CSRI) เพื่อส่งเสริมการพัฒนามาตรฐานความรู้และส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนและผู้เกี่ยวข้องดำเนินการในเรื่องนี้

ในช่วงเข้าสู่ทศวรรษที่ 5 การพัฒนาบรรษัทภิบาลได้ค่อย ๆ เคลื่อนตัวเข้าสู่ยุค **'การพัฒนาธุรกิจเพื่อความยั่งยืน (Corporate Sustainability)'** ซึ่งเป็นการบูรณาการเรื่องการกำกับดูแลกิจการที่ดีเข้ากับการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากสังคมและสิ่งแวดล้อมของโลกมีความเสื่อมโทรมและมีปัญหาที่สะสมมากขึ้นเรื่อย ๆ ธุรกิจในฐานะที่เป็นผู้ผลิตสินค้าและบริการจึงควรมีส่วนรับผิดชอบและแก้ไขอย่างเร่งด่วน ในช่วงเวลาดังกล่าวนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เร่งดำเนินการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานด้านความยั่งยืนของธุรกิจ ทั้งในมิติด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental: E) ด้านสังคม (Social: S) และด้านการกำกับดูแลกิจการ (Governance: G) จนประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับว่าเป็นตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีการพัฒนาด้าน ESG Products ที่โดดเด่นในภูมิภาค

ผลงานสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงทศวรรษนี้ สรุปได้ดังต่อไปนี้

เร่งพัฒนาบริษัทจดทะเบียนเข้าสู่ยุค ESG

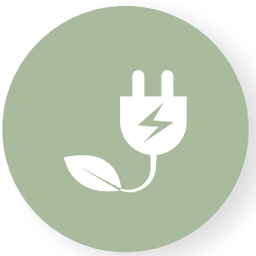
ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ทำหน้าที่เป็น ESG Standard Setting Center โดยศึกษามาตรฐานสากลในการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ของธุรกิจ ซึ่งเป็นที่ต้องการของนักลงทุนสถาบันในต่างประเทศ และพัฒนา ESG Showcases ของบริษัทจดทะเบียนที่ได้รับรางวัลทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรด้าน ESG ให้แก่บริษัทจดทะเบียนมาอย่างต่อเนื่อง สำหรับบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้จัดทำโครงการ ‘จิ๋วแจ๋ว’ เพื่อสร้างต้นแบบแก่บริษัทอื่น ๆ ให้เห็นว่าการพัฒนา ESG สามารถนำไปสู่การสร้างมูลค่าที่ยั่งยืนแก่กิจการได้

จากข้อมูลในปี 2559–2566 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาคลังความรู้ใน SET ESG Academy แบบ Online (www.setsustainability.com) และเชื่อมโยงไปยังระบบ SETLink เพื่อให้บริษัทจดทะเบียนได้เรียนรู้ ในระยะที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาหลักสูตรด้าน ESG สำหรับบริษัทจดทะเบียนให้แก่บุคลากรของบริษัทจดทะเบียนได้เข้าอบรม

ในด้านการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้แนะนำและส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนที่มีความพร้อมเพิ่มเติมข้อมูลด้าน ESG เข้าไว้ใน Annual Report และ/หรือ จัดทำ Sustainable Development Report (SD Report) เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกด้านการพัฒนาความยั่งยืนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุน

ในปี 2563 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ร่วมมือกับสำนักงาน ก.ล.ต. และผู้เกี่ยวข้องจัดทำแผนการดำเนินงานปรับปรุงการเปิดเผยข้อมูลธุรกิจของบริษัทจดทะเบียนให้รวมข้อมูลด้าน ESG เรียกว่า One Report ถือว่าเป็นการยกระดับการเปิดเผยข้อมูลครั้งสำคัญ ซึ่งนอกจากจะมีการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการแล้ว ยังเพิ่มเติมข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและสังคมด้วย ตัวอย่างการเปิดเผยข้อมูลด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมของบริษัทจดทะเบียน ได้แก่ ข้อมูลการใช้น้ำและพลังงาน ข้อมูลการจัดการเรื่องขยะ ของเสีย และมลพิษ ข้อมูลการลดก๊าซเรือนกระจกเพื่อลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น ส่วนการเปิดเผยข้อมูลการดูแลสังคมทั้งใกล้และไกลของบริษัทจดทะเบียน ได้แก่ ข้อมูลการดูแลพนักงาน คู่ค้า ลูกค้า รวมทั้งชุมชนและสังคม ฯลฯ นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้พัฒนา ESG Data Platform เพื่ออำนวยความสะดวกให้บริษัทจดทะเบียนสามารถจัดข้อมูล ESG ให้เป็น Structured Data และส่งเข้ามายังฐานข้อมูล โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ มีแผนที่จะเพิ่มกลไกเกี่ยวกับ Data Analytics เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในระดับ Company Level, Sector Level, Industry Level และ Market Level ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทั้งบริษัทจดทะเบียน นักลงทุน และผู้เกี่ยวข้องต่อไป

ส่งเสริมการลงทุนอย่างรับผิดชอบ

จากผลพวงการพัฒนาบริษัทจดทะเบียนด้าน ESG มาอย่างต่อเนื่องทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก ทำให้ในทศวรรษที่ 5 นี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถจัดกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่มีความโดดเด่นด้าน ESG ที่เรียกว่าเป็นกลุ่มหุ้นยั่งยืน (SET ESG Ratings) เพิ่มขึ้น นำไปสู่การพัฒนา ESG Products ในตลาดทุนเป็นทางเลือกให้แก่นักลงทุนอีกหลากหลายตามมา ซึ่งจะช่วยให้นักลงทุนสามารถเลือกลงทุนในหุ้นยั่งยืนได้สะดวกขึ้น ข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนในกลุ่มหุ้นยั่งยืน ยังได้รับการคัดเลือกมาจัดทำเป็นดัชนีและเผยแพร่ตั้งแต่ปี 2561 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุน ส่วนบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีความโดดเด่นด้าน ESG ระดับสากลก็มีจำนวนบริษัทที่ได้รับการคัดเลือกเข้าอยู่ในดัชนีความยั่งยืนระดับโลกเป็นอันดับต้น ๆ ของภูมิภาคอาเซียน และเพิ่มขึ้นมาตลอดในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา

ในขณะที่การพัฒนา ESG เพื่อยกระดับคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนเริ่มประสบผล ในอีกด้านหนึ่งกระแสความสนใจการลงทุนในธุรกิจที่ใส่ใจการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อมเริ่มมีมากขึ้นเป็นลำดับ หรือที่เรียกว่า ‘การลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบ’ (Responsible Investment) และกลุ่มนักลงทุน ‘Responsible Investors’ ก็จะมีจำนวนและบทบาทมากขึ้นในอนาคต กลุ่มนักลงทุนประเภทนี้จะเลือกลงทุนใน ESG Products เป็นหลัก ซึ่งที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้ร่วมตลาดได้เร่งพัฒนาความรู้และออกผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับหุ้นยั่งยืน โดยนักลงทุนสามารถเลือกลงทุนได้ด้วยตนเอง หรือลงทุนโดยอ้อมผ่านผลิตภัณฑ์ เช่น กองทุนรวมด้าน ESG เป็นต้น

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ เล็งเห็นว่าอุตสาหกรรมเกษตร อาหาร แฟชั่น การขนส่ง การรักษาพยาบาล การพักผ่อนหย่อนใจ และการท่องเที่ยว เป็นอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีศักยภาพมีความสามารถในการแข่งขันและสามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศได้ และเมื่อประเทศมีรายได้มากขึ้นจะส่งผลให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในปี 2562 จึงได้ริเริ่มการออกดัชนี SET Well-Being (SETWB) เพื่อสร้างความโดดเด่นให้กับบริษัทจดทะเบียนที่ทำธุรกิจดังกล่าวและเพื่อให้เป็นข้อมูลสำหรับนักลงทุนที่สนใจบริษัทในอุตสาหกรรมเหล่านี้

เตรียมพร้อมรองรับสู่ยุคการพัฒนาความยั่งยืน

แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พยายามส่งเสริมให้เกิดการพัฒนา ESG ให้เกิดขึ้นอย่างกว้างขวางทั้งด้านอุปสงค์และอุปทานของตลาดทุน จนเกิดพัฒนาการที่ดีมาในระดับหนึ่ง แต่กระแสการพัฒนาความยั่งยืนในอนาคตจะมีความเข้มข้นมากขึ้น เช่น ภาวะโลกร้อน ซึ่งมีความรุนแรงกว่าที่คาด จนมีข้อตกลงจากการประชุม Conference of the Parties ครั้งที่ 26: COP26 ที่สกอตแลนด์ ให้ประเทศต่าง ๆ พยายามกำหนดระยะเวลาการประกาศความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) ภายในปี ค.ศ. 2050 (พ.ศ. 2593) และประกาศการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี ค.ศ. 2065 (พ.ศ. 2608) เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลให้ธุรกิจของประเทศต่าง ๆ ต้องเร่งปรับตัวให้มีแผนการดำเนินงานลดก๊าซเรือนกระจกบนกระบวนการทำธุรกิจอย่างเข้มข้น หากไม่ใส่ใจในเรื่องดังกล่าวอาจถูกกีดกันทางการค้าอย่างรุนแรง จนส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจและความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้

นอกจากนี้ ในประเด็นด้านสังคม ภาคธุรกิจจะถูกคาดหวังให้มีส่วนช่วยแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม การไม่ละเมิดสิทธิมนุษยชน การแก้ไขการเอารัดเอาเปรียบจากแรงงานเด็ก แรงงานต่างด้าวที่เป็นปัญหากระจายตัวอยู่ในประเทศต่าง ๆ ซึ่งมีความรุนแรงมากขึ้น จึงคาดว่าการพัฒนา ESG ในยุคต่อไป บริษัทจดทะเบียนจะต้องแสดงถึงความลึกซึ้งในการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าว ทั้งในด้านการปฏิบัติและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ

เพื่อเป็นต้นแบบและตัวอย่างในการพัฒนาความเข้มข้นด้านการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและการพัฒนาสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น ในปี 2560 ตลาดหลักทรัพย์ฯ มุ่งมั่นสร้างความเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutrality) โดยวางรากฐานนโยบายและแนวปฏิบัติการจัดการสิ่งแวดล้อม เพื่อสะท้อนถึงทิศทางการจัดการพลังงาน และทรัพยากรขององค์กรอย่างคุ้มค่า อีกทั้งคำนึงถึงการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมจากการดำเนินธุรกิจ ใน 4 แนวทางสำคัญ ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ส่งเสริมการจัดหาสีเขียว รวมทั้งสื่อสารและสร้างความตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม

ในปี 2561–2563 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ริเริ่มโครงการ ‘Care the Bear’, ‘Care the Whale’ และ ‘Care the Wild’ ตามลำดับ เพื่อรณรงค์และส่งเสริมให้สังคมใส่ใจและดำเนินการลดโลกร้อนผ่านกิจกรรมการลดพลังงาน การลดใช้กระดาษ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การลดขยะ และการปลูกป่า เป็นต้น ผ่านความร่วมมือกับบริษัทจดทะเบียน และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดผลลัพธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อสิ่งแวดล้อมอย่างกว้างขวาง

สำหรับการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มข้นในองค์กร เพื่อลดโลกร้อน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินการเป็นตัวอย่าง โดยประกาศจะเป็นองค์กรที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ภายในปี 2593 และเริ่มทำแผนการดำเนินงานตั้งแต่ปี 2566 ในขณะเดียวกัน บริษัทจดทะเบียนชั้นนำของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ประกาศ Net Zero เช่นกัน ซึ่งถือว่าเป็นพันธสัญญาในเรื่องดังกล่าวและจะเป็นการกระตุ้นให้บริษัทจดทะเบียนอื่น ๆ มีแนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้อย่างแพร่หลายในระยะต่อไป ช่วงเวลาหลังจากนี้จะเป็นช่วงเวลาในการสร้างมาตรฐานใหม่ในการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้แก่ผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุนทั้งในด้านการวัด Baseline และการจัดทำแผนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างจริงจังให้สอดรับกับการเดินทางสู่ Net Zero

ในด้านสังคมก็เช่นกัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เตรียมพร้อมที่จะส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนดึงประเด็นสำคัญด้านสังคม (Social Materiality) ที่เกี่ยวข้องบนกระบวนการธุรกิจออกมาให้เกิดความชัดเจน รวมทั้งนำเสนอแผนดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง เช่น การดูแลความปลอดภัยในการทำงาน การวางแผนค่าตอบแทนและสวัสดิการ การแก้ไขข้อพิพาททางแรงงาน การจัดทำแผนการจัดการสิทธิมนุษยชน การบริหารจัดการชุมชนและสังคม เป็นต้น โดยผ่านเครื่องมือที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีอยู่ เช่น SET Social Impact Platform และ SET ESG Academy เป็นต้น ผลลัพธ์ในการพัฒนาดังกล่าวสามารถทำให้เกิดความลึกด้าน ESG Products เพิ่มขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ ต่อไป

ยกระดับการกำกับดูแล เพิ่มความเชื่อมั่นในตลาดทุน

ในช่วงปี 2565-2567 ซึ่งเป็นช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจไทยกำลังค่อย ๆ ปรับตัวภายหลังภาวะเหตุการณ์ COVID-19 มีเหตุการณ์สำคัญที่เป็นบทเรียนในตลาดทุนไทย เหตุการณ์แรกได้แก่ กรณีหุ้นบริษัท มอร์ รีเทิร์น จำกัด (มหาชน) (MORE) เกิดความผิดปกติในการซื้อขายในช่วงปลายปี 2565 ซึ่งพบว่ามีการปั่นหุ้น ทำให้เกิดความเสียหายจากหนี้วงเงิน Margin กับ Broker หลายแห่ง นอกจากนี้ ยังพบว่ามี Broker บางแห่งนำเงินของลูกค้ารายอื่นมาชำระราคาในการซื้อขายหุ้นนี้ จึงเกิดความเสียหายในวงกว้าง จากกรณีดังกล่าว ตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้เกี่ยวข้องต้องดำเนินการปรับปรุงกฎเกณฑ์และมาตรการเพื่อป้องกันการปั่นหุ้น รวมทั้งปรับปรุงระบบการทำงานของ Broker ซึ่งยังมีช่องว่างอยู่

อีกกรณีคือ หุ้นบริษัท สตาร์ค คอร์เปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (STARK) ที่เกิดจากการส่งงบการเงินประจำปี 2565 ล่าช้ากว่าที่กำหนด ซึ่งต่อมาพบว่าเกิดการทุจริตของผู้บริหารทั้งจากการยักยอกเงินบริษัทและตกแต่งงบการเงิน ซึ่งเมื่อข้อมูลดังกล่าวถูกพบและเปิดเผย ส่งผลกระทบรุนแรงต่อสถานะการเงินของ STARK และเริ่มมีการดำเนินคดีต่อผู้เกี่ยวข้อง ความผิดพลาดและความเสียหายที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบในวงกว้างทั้งต่อผู้ถือหุ้นสามัญ และผู้ถือหุ้นกู้ STARK รวมทั้งเกิดคำถามเกี่ยวกับบทบาทและธรรมาภิบาลของคณะกรรมการและผู้บริหารของบริษัท และความเชื่อมั่นโดยรวมของตลาดทุน

ในระหว่างที่เกิดเหตุการณ์ของกรณีดังกล่าว กลไกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังทำหน้าที่อย่างเต็มที่ทั้งในด้านการกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์และการกำกับบริษัทจดทะเบียนในด้านการเปิดเผยข้อมูลต่อผู้เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม บทเรียนที่เกิดขึ้นจากทั้ง 2 กรณี นำไปสู่การยกระดับครั้งใหญ่ ตั้งแต่กระบวนการรับหลักทรัพย์จนถึงการดำรงสถานะในการเป็นบริษัทจดทะเบียนเพื่อให้สามารถดูแลบริษัทจดทะเบียนให้มีความเข้มแข็งขึ้น การเพิ่มเครื่องมือในการเตือนนักลงทุนกรณีที่หุ้นมีสัญญาณของปัญหา รวมทั้งการปรับปรุงระบบงานของสถาบันตัวกลางให้มีความรัดกุมยิ่งขึ้น ซึ่งมีความเคลื่อนไหวผลักดันและร่วมมือจากตลาดหลักทรัพย์ฯ และหน่วยงานพันธมิตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การก้าวต่อๆไปเป็นก้าวที่มั่นคงและตอบโจทย์ให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นอีกหนึ่งเสาหลักเพื่อสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืน

หอประชุมศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ชั้น 7
ห้องประชุม เสรี จินตนเสรี ชั้น 7
MEETING ROOM B 701 - B 706 ชั้น 7
MEETING ROOM B 601 - B 607 ชั้น 6

“การเป็น
‘ตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ดี’
ต้องทำงานให้ดี
เหนือความคาดหวัง
ของสังคม
ซึ่งความคาดหวัง
มีแต่จะเพิ่มขึ้น
ตามยุคสมัย...

...นับเป็นความท้าทายของผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการขับเคลื่อนองค์กรของประเทศที่เปี่ยมไปด้วย ความคาดหวังของสังคมเสมอมา

กิตติรัตน์ ณ ระนอง

กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 9

กิตติรัตน์ ณ ระนอง
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 9

“หนึ่งในความท้าทายของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการสร้างความเชื่อมั่นไว้วางใจให้แก่บรรดานักลงทุน ไม่ว่าจะมีวิกฤตใดก็ตามเกิดขึ้นบนโลก”

กิตติรัตน์ ณ ระนอง ยังจำได้ไม่ลืมถึงตอนเข้ารับตำแหน่งกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 9 เมื่อวันที่ 10 กันยายน ปี 2544

เพราะหลังจากนั้นเพียงหนึ่งวันก็เกิดเหตุการณ์เครื่องบินสองลำพุ่งชนอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา หรือที่รู้จักกันดีในชื่อ ‘เหตุวินาศกรรม 9/11’

“ก่อนเหตุการณ์ 9/11 ดัชนีราคาหุ้นในตอนนั้นอยู่ในภาวะตกต่ำ แล้วก็ไม่คาดคิดว่าจะลดลงไปมากกว่านั้น แต่ผลพวงของเหตุการณ์ 9/11 ทำให้ดัชนีราคาหุ้นลดลงอีกถึง 30% ปริมาณการซื้อขายก็ลดลงเพราะผู้คนขาดความมั่นใจตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งไม่เคยปิดทำการมาก่อน ต้องตัดสินใจปิดทำการเป็นครั้งแรกเป็นเวลา 1 วัน”

ในวันที่ 12 กันยายน 2544 เป็นเพียงวันเดียวที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เคยปิดทำการ แต่หลังจากเหตุการณ์นั้นจนถึงวันนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ไม่เคยปิดทำการอีกเลย

ท่ามกลางสถานการณ์ปั่นป่วนโกลาหล ความหวาดระแวงแผ่ขยายปกคลุมไปทั่วโลก ไม่เว้นแม้แต่ประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเร่งสร้างความเชื่อมั่นของนักลงทุนให้กลับคืนมาโดยเร็ว นับเป็นช่วงเวลาสุดแสนท้าทายในการรับมือกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

กิตติรัตน์ยอมรับว่าความท้าทายในช่วงเวลานั้น คือการสร้างความเชื่อมั่นให้กลับมา ท่ามกลางปัญหาที่สะสมไว้ก่อนหน้าที่รออยู่ไม่น้อย เช่น การเปิดเสรีอัตราค่าธรรมเนียมในการซื้อขายหลักทรัพย์ ซึ่งส่งผลให้บริษัทโบรกเกอร์หลายแห่งประสบปัญหาเรื่องรายได้ นับเป็นช่วงเวลาที่ยากลำบากสำหรับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคที่จำนวนนักลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีไม่ถึง 20% เมื่อเทียบกับปัจจุบัน

หลังกอบกู้ความเชื่อมั่นของนักลงทุนกลับคืนมาแล้ว การเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บรรดาผู้เกี่ยวข้องก็มีส่วนสำคัญที่จะช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กรในช่วงเวลาที่คนภายนอกมองตลาดหลักทรัพย์ฯ ในแง่ลบว่าเหมือนเป็นศูนย์กลางการเก็งกำไร

“การที่จะทำความเข้าใจให้คนทราบในข้อเท็จจริงว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นระบบตลาดรอง (Secondary Market) ที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้สินค้าหรือหุ้นที่ออกมาเพื่อให้บริษัทจดทะเบียนเสนอขายในตลาดแรก (Primary Market) มีสภาพคล่อง ทำให้คนกล้าเข้ามาลงทุนเมื่อมีการระดมทุน งานให้ความรู้จึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากในช่วงเวลานั้น”

สานต่อแนวทางสร้างตลาดทุนไทย

แนวคิดในการทำงานของกิตติรัตน์ ได้ถูกสานต่อมาจากอดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ หลายท่านที่ได้ฝากฝังไว้หลังหมดวาระ

“ผมไม่ได้เป็นคนที่ริเริ่มอะไรเองมากนัก แต่เกือบทั้งหมดเกิดมาจากการนั่งคุยกับทีมที่เคยทำงานกับอดีตกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ หลายท่าน ซึ่งพร้อมทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการร่วมพัฒนาตลาดทุนไปด้วยกัน

“ท่านมารวย ผดุงสิทธิ์ อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 5 ได้ฝากงานสำคัญไว้นั่นคือการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุนให้แก่ผู้ที่สนใจลงทุน รวมถึงประชาชนทั่วไป ท่านเชื่อว่าภารกิจนี้จะช่วยสร้างความเข้มแข็งที่ดีให้กับตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างยั่งยืน

“ขณะที่อาจารย์ศุกรีย์ แก้วเจริญ ฝากเรื่องการให้ความสำคัญกับตลาดอนุพันธ์หรือตลาดซื้อขายล่วงหน้ากับตราสารที่มีลักษณะเป็นฟิวเจอร์ ผมก็ได้รับแนวคิดมาสานต่อ โดยมีคุณเกศรา มัญชุศรี ซึ่งเป็นผู้มีความรู้เข้ามาช่วยกัน ก่อนที่ภายหลังคุณเกศราจะขึ้นมาเป็นกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ

“ด้านคุณเสรี จินตนเสรี กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 6 ท่านมองว่าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้นแม้ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ แต่จัดตั้งด้วยกฎหมายพิเศษ และก็ไม่ใช่องค์กรเอกชนที่นำกำไรไปแบ่งให้ผู้ถือหุ้น ดังนั้น ภารกิจที่ต้องให้ความสำคัญ คือเรื่องของการดูแลสังคม”

แนวคิดดังกล่าวทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคของกิตติรัตน์ มีความโดดเด่นในการให้ความรู้ การสร้างสินค้าที่ล้ำหน้า ควบคู่ไปกับการดูแลสังคมโดยรวม

เปิดโลกตลาดทุนสู่ประชาชน

ในยุคของกิตติรัตน์ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการจัดกิจกรรมในรูปแบบของนิทรรศการเพื่อให้ความรู้กับประชาชนทั่วไป โดยอาศัยพื้นที่ของศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ในยุคที่สื่อออนไลน์ หรือแม้กระทั่งทีวีดิจิทัลยังไม่เป็นที่รู้จัก

“ตอนนั้น คุณสมคิด จิรานันตรัตน์ ผู้ช่วยผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ เสนอให้เปลี่ยนชื่องาน ‘Investor Fair’ มาเป็นชื่อใหม่ว่า ‘SET in the City’ เพื่อให้มีความรู้สึกผ่อนคลายและเป็นกันเองมากขึ้น ซึ่งผมถือเป็นความกล้าหาญมาก เพราะเป็นการฉีกออกจากกรอบความคิดและมุมมองแบบเดิม ๆ ท้ายที่สุด SET in the City ก็กลายเป็นชื่อของการจัดมหกรรมการลงทุนประจำปีของตลาดหลักทรัพย์ฯ มาจนถึงทุกวันนี้”

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้จัดตั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ลงทุนอย่างเต็มที่ การเปิดตัว ‘มันนี่แชนแนล’ (Money Channel) นับว่าเป็นความเปลี่ยนแปลงที่ก้าวกระโดดครั้งสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องการลงทุนให้แก่สังคมไทย มันนี่แชนแนลเป็นช่องรายการเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการลงทุน ออกอากาศตลอด 24 ชั่วโมง ควบคุมการผลิตโดยบริษัท แฟมมิลี่ โนฮาว จำกัด

“มันนี่แชนแนลมีห้องส่งอยู่ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีฐานข้อมูลสำคัญ คือข้อมูลที่ถูกส่งมาจากบริษัทจดทะเบียน และนำมาขยายผลด้วยการเชิญผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนต่าง ๆ รวมถึงผู้เชี่ยวชาญในหลากหลายแขนงมาให้ความรู้เรื่องธุรกิจ และการลงทุน ทำให้ประชาชนมีความเข้าใจมากขึ้น และเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำได้สำเร็จ”

นอกจากการเผยแพร่ความรู้ให้แก่ประชาชนคนทั่วไปแล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้ก่อตั้ง ‘สถาบันวิทยาการตลาดทุน’ (วตท.) หรือ Capital Market Academy ในปี 2548 โดยมีเป้าหมายคือการส่งเสริมให้ผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนที่อยู่นอกวงการตลาดทุนให้มีความรู้ความเข้าใจด้านตลาดทุนที่ดี จนถึงปี 2566 มีผู้บริหารระดับสูงเข้าเรียนแล้วกว่า 3 พันท่าน ในชั้นเรียน 33 รุ่น

“ช่วงเริ่มต้นก่อตั้งสถาบันวิทยาการตลาดทุน เราได้เชิญผู้บริหารชั้นนำจากทุกวงการที่สามารถสนับสนุนให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นฟันเฟืองสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกระจกสะท้อนให้เรารับรู้ว่าสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังทำอยู่ว่ามีอะไรที่บกพร่อง และควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นบ้าง”

ผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสะท้อนมาจากการสำรวจความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีความใกล้ชิดกับตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมถึงผลสำรวจความคิดเห็นจากประชาชนทั่วไปผ่านสื่อต่าง ๆ ที่เริ่มมีการวิเคราะห์วิจารณ์ที่เป็นเชิงบวกชัดเจน ทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่มากขึ้น และสร้างความพึงพอใจโดยทั่วไปให้เพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

หนุนธุรกิจให้มั่นคงและยั่งยืน

ภายหลังจากวิกฤตต้มยำกุ้งและวิกฤตการณ์ 9/11 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Corporate Governance) โดยมีการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานของบริษัทจดทะเบียน กิตติรัตน์มองว่าต้องยึดหลัก 5 ประการ คือ มุ่งมั่น ซื่อตรง โปร่งใส ใส่ใจอธิบาย และคำนึงถึงความเสี่ยง ซึ่งเป็นหลักการสำคัญในการสร้างมาตรฐานขององค์กรให้มีธรรมาภิบาล

โดยสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ดำเนินการคือการทำงานกับกลุ่มบริษัทจดทะเบียนโดยผ่านกลไกของสมาคมบริษัทจดทะเบียนที่ช่วยกันคิดช่วยกันทำ จนกระทั่งประสบความสำเร็จอย่างดี

กิตติรัตน์ถือเป็นผู้ริเริ่มมอบรางวัล SET Awards ในปี 2546 ร่วมกับสันติ วิริยะรังสฤษฎ์ ประธานบรรณาธิการบริหาร วารสารการเงินธนาคาร เพื่อยกย่องบุคคลและองค์กรที่มีความสามารถโดดเด่นในตลาดทุนให้เป็นต้นแบบและเป็นกำลังใจแก่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไทยซึ่งในขณะนั้นมีจำนวนกว่า 400 บริษัท ตลอดจนเพื่อส่งเสริมศักยภาพการเติบโตและยกระดับตลาดทุนไทย รวมถึงสร้างแรงจูงใจต่อบริษัทจดทะเบียน ผู้บริหารและพนักงานเพื่อร่วมกันพัฒนาองค์กรให้มีความน่าเชื่อถือ มีความโปร่งใส นักลงทุนได้ลงทุนในบริษัทที่มีคุณภาพ

ความคิดริเริ่มทั้งหมดนี้ได้สะท้อนให้เห็นความมุ่งมั่นของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการพัฒนาตลาดทุนเรื่อยมา ดังสโลแกนที่ว่า ทำงานให้มีประสิทธิผลในวันนี้ เพื่ออนาคตที่ดีขึ้น (Make It Work for Better Future)

ส่งต่อความรู้ เข้าถึงคนทุกกลุ่ม

กล่าวได้ว่าในยุคของกิตติรัตน์ วิสัยทัศน์ด้านการเผยแพร่ความรู้เรื่องการลงทุนให้แก่ประชาชนทั่วไป กลุ่มนักลงทุน ผู้ประกอบการ จนถึงผู้บริหารองค์กรธุรกิจชั้นนำ ได้ขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง แม้แต่การตัดสินใจขยายเวลาเปิดให้บริการห้องสมุดมารวย ซึ่งถูกใช้เป็นแหล่งค้นคว้าข้อมูลของบุคคลทั่วไป รวมถึงนักเรียนนักศึกษาที่สนใจเรื่องการลงทุนและการออม

นอกจากนี้ ยังได้เปลี่ยนบรรยากาศห้องสมุดให้ผ่อนคลายลงกว่าเดิม ภายใต้แนวคิด ‘ชั้นบนเงียบกริบ ชั้นล่างกระซิบได้’ อีกทั้งยังปรับโฉมรูปแบบการวางหนังสือโดยเพิ่มความน่าสนใจของหน้าปกหนังสือแต่ละเล่ม ขณะเดียวกันเริ่มอนุญาตให้นำกาแฟเข้าไปดื่มในห้องสมุดได้ ส่งผลให้มีคนเข้ามาใช้บริการเพิ่มขึ้นอย่างน่าพอใจ

กิตติรัตน์เล่าต่อว่า ความเปลี่ยนแปลงทั้งหมดข้างต้นถือเป็นจุดเริ่มต้นทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เล็งเห็นถึงโอกาสในการขยายความสำเร็จออกไปสู่ห้องสมุดอื่น ๆ ด้วย ผ่านการร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อขยายมุมความรู้ตลาดทุน หรือที่เรียกว่า ‘มุมความรู้ตลาดทุน (SET Corner)’ โดยผลักดันให้เข้าไปอยู่ในห้องสมุดของสถาบันการศึกษามากมายหลายแห่ง

“รูปแบบของห้องสมุดที่เปลี่ยนแปลงไปในยุคนั้น หลายสิ่งหลายอย่างเกิดจากแนวคิดของบรรณารักษ์ ด้วยคำแนะนำของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ซึ่งยังคงเป็นความภาคภูมิใจของตลาดหลักทรัพย์ฯ มาจนถึงวันนี้”

อีกเรื่องหนึ่งที่นับเป็นความภาคภูมิใจของชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคนั้นก็คือ พ็อกเกตบุ๊กชื่อ *ออมก่อนรวยกว่า* เขียนโดย นวพร เรืองสกุล อดีตผู้บริหารของธนาคารแห่งประเทศไทย ถือเป็นจุดเริ่มต้นนำไปสู่การสร้างแรงบันดาลใจให้แก่คนรุ่นใหม่ และกลายเป็นหนังสือขายดีที่สุดเล่มหนึ่งของประเทศ ต่อมาตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้จัดพิมพ์หนังสือเกี่ยวกับการให้ความรู้ความเข้าใจด้านการลงทุนเสมือนจัดตั้งสำนักพิมพ์ขึ้นเอง โดยเชิญชวนนักวิชาการ ผู้รู้ด้านการเงินและตลาดทุนมาเป็นผู้เขียนเนื้อหาเกี่ยวกับการออมและการลงทุน ผ่านหนังสืออีกมากมายนับร้อยเล่ม จนได้รับการเชิญชวนให้ร่วมเปิดแผงจำหน่ายหนังสือ ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติจนถึงปัจจุบัน

กิตติรัตน์กล่าวสรุปถึงการทำงานในช่วงเวลาดังกล่าวว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรที่ต้องทำงานร่วมกับองค์กรขนาดใหญ่อื่น ๆ ดังนั้น ความภาคภูมิใจสูงสุดคือการได้มีโอกาสทำงานร่วมกับบุคลากรต่าง ๆ ทำงานใกล้ชิดกับบริษัทจดทะเบียน ตลอดจนพนักงานทุกระดับในตลาดหลักทรัพย์ฯ เอง ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงระดับปฏิบัติการ รวมถึงแม่บ้านและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย

“กาลเวลาเปลี่ยนแปลงไปเร็วมาก ผมรู้สึกภูมิใจที่เห็นองค์กรซึ่งในอดีตเคยเช่าสำนักงานคนอื่นเขาอยู่ กระทั่งวันหนึ่งเรามีที่ดินเป็นของตัวเอง มีอาคารที่สร้างขึ้นมาใหม่ มีระบบซื้อขายสำรองที่ในอดีตไม่เคยมี ที่สำคัญตลาดหลักทรัพย์ฯ มีบุคลากรที่เก่งขึ้น สอดรับกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง จนถึงวันนี้ผมก็ยังคงส่งกำลังใจให้คนที่ทำงานที่นี่เสมอ”

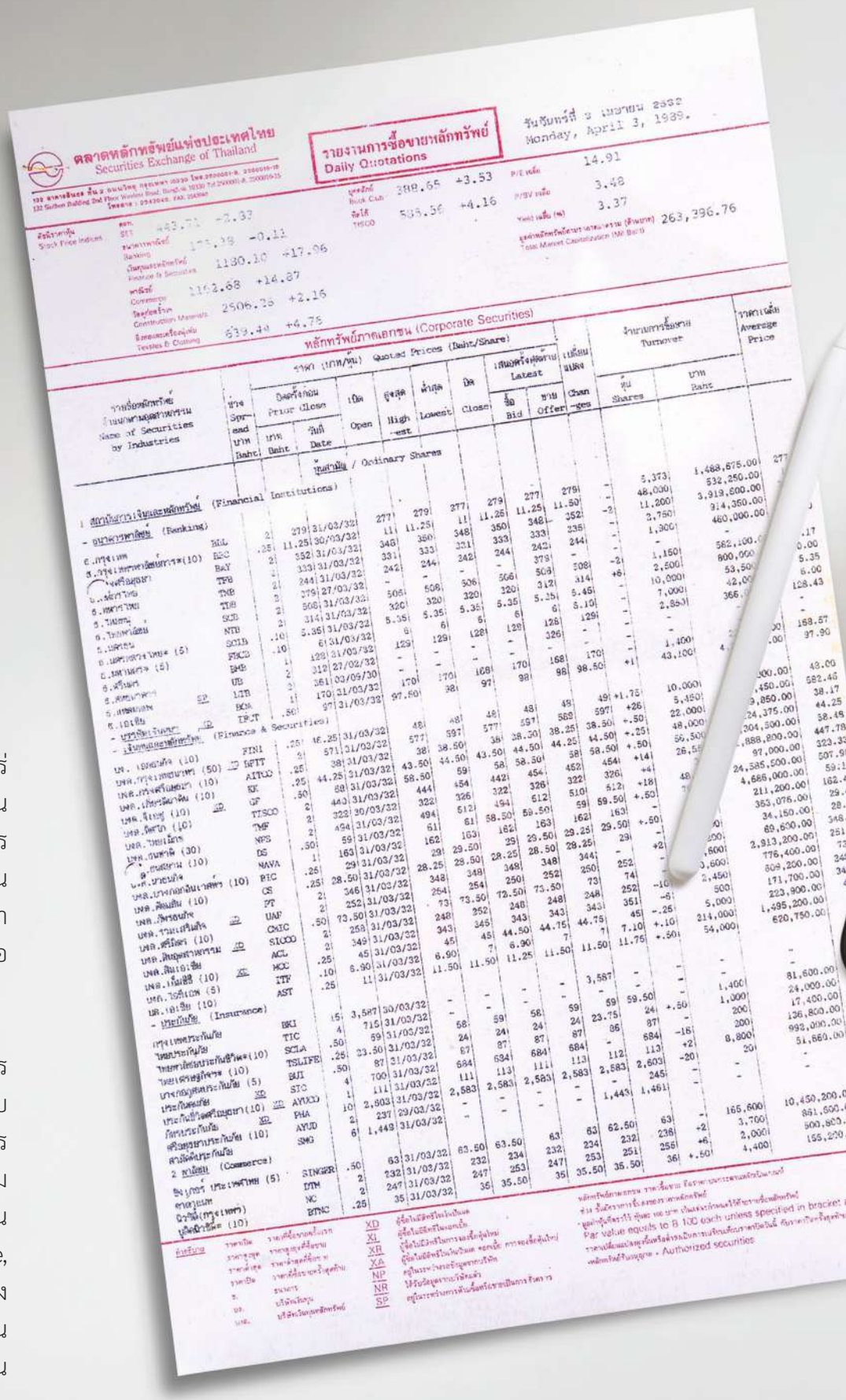
จบประโยค กิตติรัตน์เผลอยิ้มออกมาโดยไม่รู้ตัว ราวกับว่ามีความสุขเล็ก ๆ เกิดขึ้นในใจยามได้หวนรำลึกถึงวันที่เขาเคยเดินเคียงข้างพี่น้องชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ในระหว่างปี 2544 ถึง 2549 เพื่อมุ่งหน้าสู่เป้าหมายของภารกิจที่เขาร่วมวาดหวังไว้กับทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกขององค์กร

SET
มหกรรมห้องเรียนนักลงทุน
Investor's Classroom 2016
มหกรรมห้องเรียนนักลงทุน
Investor's Classroom 2016

จาก ‘ข่าวหัวแดง’ สู่มิติใหม่ ‘รายงานการซื้อขายหลักทรัพย์แบบเรียลไทม์’

ในยุคที่ยังไร้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต การเผยแพร่ข้อมูลตลาดหลักทรัพย์ฯ สู่นักลงทุนคงไม่พ้นการทำเอกสารแจก ช่วงเริ่มแรกของการสื่อสารจึงเป็นการทำเอกสารสรุปข้อมูล เช่น รายงานการซื้อขายหลักทรัพย์รายวัน หรือที่เรียกว่า ‘ข่าวหัวแดง’ ตีพิมพ์เผยแพร่แก่คนทั่วไป เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจลงทุน

ปัจจุบันในยุคที่ทุกคนต้องการข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วทันต่อสถานการณ์ ประกอบกับความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาและปรับเพิ่มช่องทางการเผยแพร่ข้อมูลให้เข้าถึงนักลงทุนได้อย่างทันท่วงทีในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น Website, Application, Social Media และมิใช่เพียงข้อมูลการซื้อขายหลักทรัพย์เท่านั้น นักลงทุนยังสามารถหาความรู้ด้านการวางแผนการเงินและการลงทุนได้ทุกที่ ทุกเวลา

SET 1,349.52
settrade
จุดประกายไอเดียที่ใช่ เพื่อการลงทุนในแบบของคุณ
Get Quote
SET
1,349.52
+17.44 (+1.31%)
Most Active Volume
ต่างชาติซื้อขาย (NVDR)
Big Lot
Short Sell
SET Member
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
พร้อมขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยเติบโตอย่างยั่งยืน

SET by Numbers

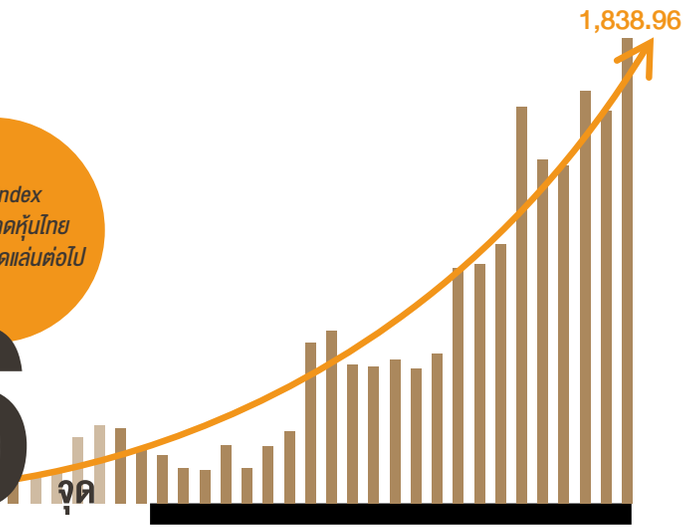
บทบาทของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สะท้อนผ่านตัวเลขต่าง ๆ มากมาย
มีการเคลื่อนไหวตลอดเวลา สัมพันธ์กับการขึ้นลงของวัฏจักรเศรษฐกิจ
SET Numbers ในแต่ละยุคสมัยบอกถึงเรื่องราวการผ่านร้อนผ่านหนาว
การปรับตัว และความท้าทาย ให้เดินหน้าพัฒนาต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

196
5
63
193
204,856
14
T+2
1,838.96
6
16
Maruey
Digital Bookshelf
settrade
FINNET
tdx
LiVE
PLATFORM
dap

Exchange Platform

SET Index ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ฯ เปรียบเสมือนชีพจรตลาดหุ้นไทย
ที่อาจเต้นแรงหรืออ่อนตามสถานการณ์ทางบวกและลบ จากปัจจัยภายในและภายนอก SET Index จึงกลายเป็นตัวเลขสำคัญหนึ่งในการชี้วัดการฟื้นตัวหรือถดถอยของเศรษฐกิจ ณ วันที่ 24 ม.ค. 2561 SET Index ทำสถิติสูงสุดที่

SET Index ชีพจรตลาดหุ้นไทย ยังคงเต้นโลดแล่นต่อไป

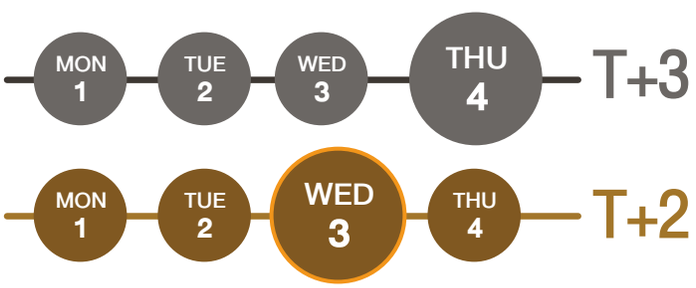

1,838.96 จุด

T+2

ตลท. ปรับลดระยะเวลาการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ (Clearing & Settlement) จาก T+3 เป็น T+2

เริ่มต้นเมื่อวันที่ 2 มี.ค. 2561
ระยะเวลาที่ลดลง ส่งผลให้เกิดการขยายตัวครั้งสำคัญของตลาดทุน เกิดความคล่องตัวในการซื้อขายหลักทรัพย์ ลดต้นทุนในการดำเนินงาน และต้นทุนค่าเสียโอกาส เป็นการยกระดับประสิทธิภาพของตลาดรองอีกครั้งหนึ่ง
ความสำเร็จในเรื่องนี้มาจากการทำงานและความร่วมมือกับผู้ร่วมตลาดทุกฝ่ายและสะท้อนให้เห็นว่า ตลท. มุ่งมั่นที่จะพัฒนาและยกระดับตลาดทุนไทยอย่างต่อเนื่อง

มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization หรือ Market Cap) สะท้อนขนาดของ ตลท. ผ่านมูลค่าหุ้นของบริษัทจดทะเบียน

20.48
ล้านล้านบาท

ขนาดของ Market Cap ที่ใหญ่ขึ้น แสดงว่าธุรกิจไทยเข้ามาใช้การระดมทุนในตลาดทุนมากขึ้น และธุรกิจไทยมีความสามารถในการเพิ่มมูลค่า ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้ระบบเศรษฐกิจโดยรวมขยายตัว
หากย้อนกลับไปเทียบกับยุคบุกเบิกจะพบว่า ตลาดทุนไทยเติบโตขึ้นอย่างก้าวกระโดด จาก 5.4 ล้านบาท ในปี 2518 มาอยู่ที่ 6.6 ล้านล้านบาท ในปี 2550 และ สูงถึง 21.27 ล้านล้านบาท เมื่อ 3 ก.พ. 2566

จำนวนบริษัทในเครือของ ตลท.

5 บริษัท

ตลาดทุนยุค Technology Disruption ต้องเตรียมการปรับตัวกันขนานใหญ่เช่นเดียวกับอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อรองรับธุรกรรมใหม่ ๆ ของตลาดทุนในยุคดิจิทัล

ตลท. ได้ทำการปรับโครงสร้างธุรกิจครั้งใหญ่รองรับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยจัดตั้งบริษัท SET Venture Holding จำกัด โดยมีบริษัทในเครือซึ่งประกอบด้วย

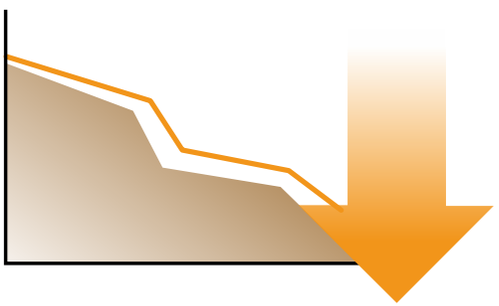
1) บริษัท Settrade.com ซึ่งเป็นบริษัทที่ดูแลระบบซื้อขายหลักทรัพย์ออนไลน์ให้ขยายตัวได้มากขึ้นในยุคดิจิทัล
2) บริษัท LiVE Fin Corp เป็นตลาดรองที่รองรับการระดมทุนของผู้ประกอบการยุคใหม่
3) บริษัท FinNet Innovation Network (FiNNET) ให้บริการระบบงานด้านการชำระเงินที่มีประสิทธิภาพ
4) บริษัท Thai Digital Assets Exchange (TDX) เป็นศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล
5) บริษัท Digital Access Platform (DAP) ประกอบธุรกิจโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับธุรกรรมดิจิทัล

เว็บไซต์ในเครือข่ายของ ตลท. ถูกพัฒนามาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ข้อมูลแก่นักลงทุน จากบทบาทการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน การให้ความรู้ และกิจกรรมต่าง ๆ กลายมาเป็นศูนย์กลางข้อมูลที่สำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่ง

เกี่ยวกับตลาดทุนที่ถูกเยี่ยมชม ในปี 2566
มีจำนวน Page Views สะสม

440.6 ล้านครั้ง

ตลท. มีมาตรการพักการซื้อขายชั่วคราว (Circuit Breaker) ซึ่งเป็นมาตรการที่ลดภาวะที่การซื้อขายผันผวนรุนแรง ราคาหลักทรัพย์โดยรวมเปลี่ยนแปลงลดลงมาก เพื่อให้นักลงทุนมีเวลาในการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่มีผลต่อการลงทุนอย่างครบถ้วน

ที่ผ่านมาเคยใช้มาตรการนี้แล้ว

6 ครั้ง

ประกอบด้วย 1 ครั้ง ในปี 2549 (มาตรการควบคุมเงินทุน) อีก 2 ครั้ง ในปี 2551 (วิกฤตซับไพรม์) และ 3 ครั้ง ในเดือน มี.ค. 2563 ได้แก่ วันที่ 12,13 และ 23 มี.ค. (วิกฤต COVID-19)

ตลท. เปิด LiVE Exchange ในวันที่ 31 มี.ค. 2565 เป็นกระดานที่ 3 นอกเหนือจาก SET และ mai เพื่อร่วมขยายโอกาสการระดมทุนให้แก่ธุรกิจขนาดเล็กและ Startups

ให้สามารถเข้าถึงตลาดทุนให้เร็วขึ้น และเป็นทางเลือกใหม่ในการลงทุนสำหรับ Qualified Investors

LiVE Exchange เริ่มรับบริษัทจดทะเบียนที่ผ่านการระดมทุนในตลาดแรก จำนวน 3 บริษัท ได้แก่ บมจ. สตอเรจ เอเชีย บมจ. สิทรอน เพาเวอร์ และ บมจ. แอดวานซ์ เว็บเซอร์วิส โดยมีมูลค่าการระดมทุนรวม

196 ล้านบาท

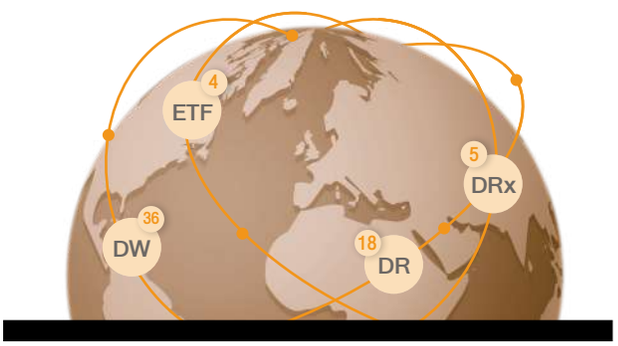
LiVE Exchange เป็นทางเลือกใหม่ในการลงทุนสำหรับ Qualified Investors

Demand Side

เมื่อตลาดทุนทุกภูมิภาคเชื่อมโยงกัน
อย่างง่ายดายด้วยเทคโนโลยี
ตลท. จึงเปิดโอกาสการลงทุนให้กว้างขวางขึ้น
โดยสร้างสะพานเชื่อมการลงทุนโลกให้กับคนไทย
ด้วยการออกผลิตภัณฑ์ที่คนไทย
สามารถลงทุนต่างประเทศอย่างง่ายดาย
ได้มากถึง

63 ผลิตภัณฑ์

โดยผ่านการลงทุนใน ETF, DW, DR และ DRx (ข้อมูล ณ ธ.ค. 2566)

นับจากปี 2547 ที่ ตลท. ได้จัดตั้ง
บมจ. ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (ประเทศไทย) (TFEX)
ถือว่าเป็นความก้าวหน้าของตลาดทุนไทยที่ได้ทำให้นักลงทุน
สามารถมีทางเลือกนำอนุพันธ์เข้าไปอยู่ในพอร์ตการลงทุน
ทำให้สามารถบริหารความเสี่ยงได้มากกว่าในอดีต ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา
TFEX ได้มีการพัฒนาและนำเสนอผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ด้านอนุพันธ์
มาโดยตลอด จนถึง ณ ธ.ค. 2566
TFEX มีประเภทอนุพันธ์รวม

16 ประเภท

อ้างอิงตราสารทุน | อ้างอิงโลหะมีค่า | อ้างอิงสินค้าเกษตร | อ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย

14 ดัชนี

ดัชนีราคาหลักทรัพย์ (Index) ต่าง ๆ
ในตลาดหลักทรัพย์เป็นค่าสถิติที่บอกถึงทิศทาง
การเคลื่อนไหวของราคาหุ้นในกลุ่มต่าง ๆ ที่นักลงทุน
สามารถใช้ประโยชน์ประกอบการตัดสินใจลงทุนได้
นักลงทุนใน ตลท. คุ้นเคยกับ SET Index ซึ่งเป็นดัชนีราคา
ของหุ้นทุกตัวที่ถูกรายงานตลอดช่วงการเปิดซื้อขาย
และกลายเป็นชีพจรของตลาดทุนไทยซึ่งมีการติดตามรายงาน
อยู่ตลอดเวลา ปัจจุบันนี้ ตลท. ได้มีการพัฒนาและรายงานดัชนี
ราคาหลักทรัพย์ที่หลากหลายถึง 14 ดัชนี (SET, SET50,
SET100, sSET, SETCLMV, SETHD, SETESG, SETWB,
mai, FTSE SET, FTSE ASEAN, TRI, SET50FF, SET100FF)
เปรียบเสมือนมีตะกร้าการลงทุนลักษณะต่าง ๆ
ที่นักลงทุนสามารถเลือกลงทุนตามที่สนใจได้

สัญญาณหนึ่งที่แสดงถึงการเจริญเติบโตของ ตลท.
คือมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ที่สะท้อน
ทั้งจากจำนวนของบริษัทจดทะเบียน
ที่เข้ามาระดมทุนเพิ่มขึ้น (จำนวนหุ้นที่มากขึ้น)
และความสำเร็จทางธุรกิจของบริษัทจดทะเบียน
ที่มีปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเอื้ออำนวย
(ราคาหุ้นที่สูงขึ้น)
มูลค่าซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหุ้นไทยสูงสุดเป็นประวัติการณ์ถึง

28 พ.ค. 2562
วันที่มีมูลค่า
ซื้อขายหลักทรัพย์
ของตลาดหุ้นไทยสูงสุด
เป็นประวัติการณ์

204,856 ล้านบาท

เมื่อวันที่ 28 พ.ค. 2562 สะท้อนถึงขนาดและบทบาทของ ตลท. ที่มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง
ในการพัฒนาตลาดทุนและระบบเศรษฐกิจของประเทศ

Supply Side

กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร
กลุ่มสินค้าอุปโภคบริโภค
กลุ่มธุรกิจการเงิน
กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรม
กลุ่มอสังหาริมทรัพย์
กลุ่มทรัพยากร
กลุ่มบริการ
กลุ่มเทคโนโลยี

นับตั้งแต่ ตลท. เปิดซื้อขายในวันที่ 30 เม.ย. 2518 ธุรกิจในประเทศไทยสามารถใช้กลไกตลาดทุนในการระดมทุนจากนักลงทุนและเข้าเป็นบริษัทจดทะเบียน เพื่อพัฒนาธุรกิจให้เติบโตอย่างเข้มแข็งได้อย่างต่อเนื่อง

ณ ธ.ค. 2566 มีจำนวนบริษัทจดทะเบียน

840 บริษัท (SET และ mai)

เพิ่มขึ้นจากวันแรกที่เปิดซื้อขาย ซึ่งมีเพียง 11 บริษัท (บริษัทจดทะเบียน 8 บริษัท และบริษัทรับอนุญาต 3 บริษัท) การเติบโตของจำนวนบริษัทจดทะเบียนมีความเกี่ยวข้องสำคัญกับการขยายตัวของตลาดทุนไทยผ่านการระดมทุน IPO ของบริษัทจดทะเบียนใหม่และการระดมทุนเพิ่มเติมของบริษัทจดทะเบียนเดิม ซึ่งส่งผลต่อการเติบโตของธุรกิจและการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยในมิติต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างทางเลือกการลงทุนให้กับนักลงทุนได้กว้างขวางมากขึ้น

มูลค่า IPO ที่เพิ่มขึ้น แสดงให้เห็นว่า ตลาดทุนไทยมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง

หุ้น IPO เป็นประตูบานแรกของการระดมทุนในตลาดทุนสำหรับธุรกิจที่ดีต้องการเติบโตและเข้ามาจดทะเบียนใน ตลท. เพื่อเพิ่มความหลากหลายของผลิตภัณฑ์การลงทุนใน ตลท. ให้แก่นักลงทุน

มูลค่า IPO ในแต่ละปีของหุ้นใหม่จึงเป็นสถิติสำคัญของ ตลท. ที่สะท้อนถึงบทบาทสนับสนุนการขยายตัวของทุนให้แก่ธุรกิจและการขยายโอกาสลงทุน มูลค่า IPO สะสมในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2557-2566) อยู่ที่

946,220 ล้านบาท

การดำเนินงานธุรกิจอย่างมีบรรษัทภิบาลบนกระบวนการทำธุรกิจตลอดห่วงโซ่คุณค่า ต้องคำนึงถึงการสร้างผลกระทบทางบวกและลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม ซึ่งนับว่าเป็นการดำเนินธุรกิจสู่ความยั่งยืนที่ ตลท. ให้ความสนับสนุนมาโดยตลอด

กว่า 20 ปีที่ผ่านมา ตลท. ได้ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนพัฒนาในเรื่องดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง รองรับกระแสการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบ (Responsible Investment) และในปี 2558 ตลท. ได้ริเริ่มให้มีการประเมินบริษัทจดทะเบียนที่มีมาตรฐานสูงในการพัฒนาความยั่งยืน โดยเรียกว่า 'หุ้นยั่งยืน' (Thailand Sustainability Investment: THSI) หรือปัจจุบันคือ SET ESG Ratings เพื่อให้เป็นทางเลือกใหม่สำหรับนักลงทุนที่สนใจลงทุนในบริษัทที่มีทั้งความเข้มแข็งทางธุรกิจและใส่ใจในการแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสังคม โดยได้คัดเลือกหุ้นยั่งยืนในปีแรกได้ 51 บริษัท (ปี 2558) และสามารถเพิ่มเป็น

193 บริษัท

ได้ในปี 2566 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการมีบริษัทจดทะเบียนที่มีคุณภาพสูงของตลาดทุนไทยเพิ่มขึ้น ตลท. ยังคงไม่หยุดยั้งที่จะส่งเสริมการพัฒนาการลงทุนอย่างยั่งยืนให้เกิดขึ้นทั้งด้านผู้ประกอบการและด้านนักลงทุนให้เข้มข้นยิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ธุรกิจที่เข้ามาจดทะเบียนใน ตลท. สามารถใช้เครื่องมือทางการเงินใน ตลท. เช่น การเพิ่มทุน (Secondary Offering หรือ SO) เพื่อขยายธุรกิจและเพิ่มมูลค่า

นอกจากการระดมทุนในครั้งแรก (IPO) เพื่อนำไปพัฒนาธุรกิจให้ประสบความสำเร็จและเติบโตแล้ว ธุรกิจไทยยังสามารถเพิ่มทุนทั้งจากผู้ถือหุ้นเดิมและ/หรือ ผู้ถือหุ้นใหม่ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2557-2566) มูลค่าการเพิ่มทุนสะสมสูงถึง

1,916,050 ล้านบาท

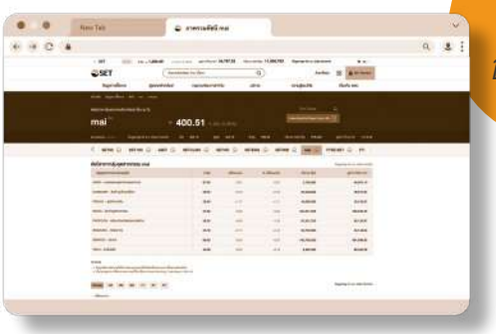
ตลาดหลักทรัพย์ mai เป็นช่องทางในการระดมทุนของ SMEs ที่มีการเติบโตดีและมีศักยภาพสูง มาตั้งแต่ปี 2544 ซึ่งเป็นช่วงเวลาฟื้นตัวหลังวิกฤตเศรษฐกิจปี 2540

จากมูลค่า Market Capitalization ในปีแรก 426.95 ล้านบาท จนถึงปี 2566 เติบโตอย่างก้าวกระโดดมาเป็น

429,087.88 ล้านบาท

และยังมีบริษัทใน mai จำนวนหนึ่งมีการเติบโตจนมีศักยภาพและนำหุ้นเข้า SET โดยมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดของบริษัทกลุ่มดังกล่าวสูงถึง 562,173 ล้านบาท ในปี 2565 สะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จในการเป็นกลไกระดมทุนและสร้างโอกาสในการเติบโตของธุรกิจ SMEs มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนอกจากจะมีส่วนในการช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศได้แล้ว ยังช่วยสร้างธุรกิจใหม่ ๆ ที่ประสบความสำเร็จเพิ่มขึ้นให้แก่ระบบเศรษฐกิจไทยด้วย

mai สร้างโอกาสการระดมทุนให้แก่ธุรกิจ SMEs

บรรษัทภิบาลของบริษัทจดทะเบียน คือสิ่งที่ ตลท. ให้ความสำคัญ โดย ตลท. ร่วมกับ ก.ล.ต. สนับสนุนให้สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ดำเนินโครงการ CGR ตั้งแต่ปี 2545

เพื่อสำรวจ ติดตาม และวัดระดับบรรษัทภิบาลบริษัทจดทะเบียนไทย โดยในปี 2566 บริษัทจดทะเบียนที่ได้รับการประเมิน CGR มีทั้งหมด 782 บริษัท เป็นบริษัทที่ได้ 5 ดาว 405 บริษัท ได้ 4 ดาว 120 บริษัท และได้ 3 ดาว 129 บริษัท ซึ่งจำนวนบริษัทที่ได้ CGR 3 ดาวขึ้นไป คิดเป็น

CGR 3 ดาวขึ้นไป เป็นมาตรฐานการลงทุนของนักลงทุนสถาบันในประเทศ

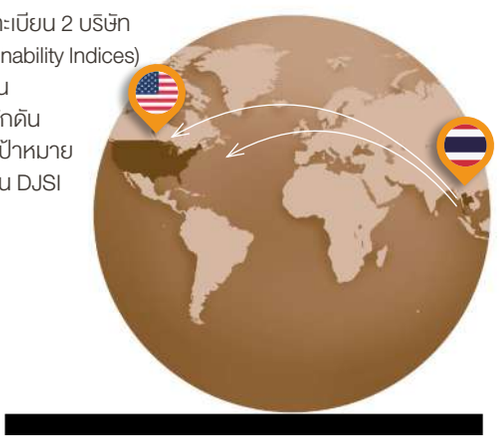
83.63 %

ของบริษัทที่ได้รับการประเมินทั้งหมด

ตลท. เห็นความสำคัญและสนับสนุนให้บริษัทจดทะเบียนยกระดับการพัฒนาธุรกิจสู่ความยั่งยืนมาโดยตลอด โดยเฉพาะบริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่จากหลากหลายอุตสาหกรรมและเป็นธุรกิจดาวเด่นของประเทศ ให้อยู่ในเรดาร์การลงทุนระดับโลก

จากจุดเริ่มต้นในปี 2555 ตลท. มีบริษัทจดทะเบียน 2 บริษัท ที่ติดเข้าไปในดัชนี DJSI (Dow Jones Sustainability Indices) ซึ่งเป็นดัชนีความยั่งยืนระดับโลก หลังจากนั้น ตลท. ได้ร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องผลักดันขยาย และเตรียมการกลุ่มบริษัทจดทะเบียนเป้าหมาย จนถึงปี 2566 ตลท. มีบริษัทจดทะเบียนอยู่ใน DJSI สูงที่สุดในอาเซียนมาเป็นปีที่ 10 ติดต่อกัน โดยมีจำนวนถึง

28 บริษัท

นอกจากนี้ ตลท. ยังมีบริษัทจดทะเบียนอยู่ใน MSCI ESG Universal Index 38 บริษัท และอยู่ใน FTSE 4 Good Index 43 บริษัท ซึ่งทั้ง 2 ดัชนีดังกล่าวก็เป็นดัชนีความยั่งยืนระดับโลกที่นักลงทุนใช้ประกอบการตัดสินใจ

กว่า 20 ปีที่ผ่านมา ตลาดทุนไทยในทุกมิติมีการเติบโตขึ้นมาโดยตลอด ในด้านของบริษัทจดทะเบียนมีการขยายตัวทั้งจำนวนและขนาดของบริษัทรวมถึงมีสภาพคล่อง

ซึ่งพิจารณาได้จากข้อมูลในปี 2545 ตลท. มีบริษัทจดทะเบียนสัญชาติไทยที่มี Market Capitalization สูงกว่า 1,000 ล้าน USD และมีมูลค่าการซื้อขายเฉลี่ยต่อวัน 1 ล้าน USD ขึ้นไป จำนวน 6 บริษัท เมื่อเปรียบเทียบกับในปี 2566 มีจำนวนบริษัทดังกล่าว

91 บริษัท

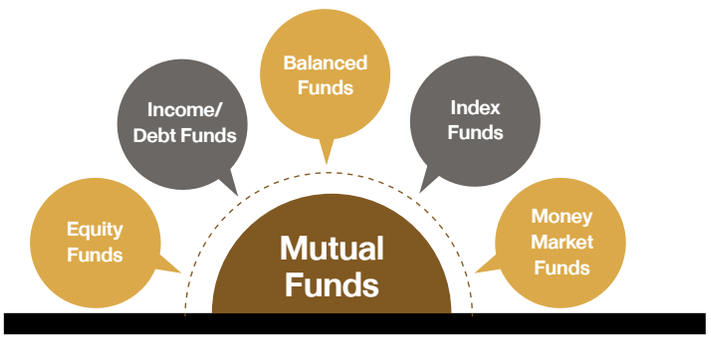
สะท้อนให้เห็นถึงการเติบโตทั้งขนาดและสภาพคล่องอย่างก้าวกระโดดของบริษัทที่มีขนาดใหญ่พอและมีคุณลักษณะเข้าข่ายที่นักลงทุนสถาบันทั้งในและต่างประเทศจะลงทุนได้

Intermediaries

กองทุนรวมประเภทต่าง ๆ เปิดโอกาสให้แก่นักลงทุนที่มีเงินเริ่มต้นไม่มากนัก สามารถใช้ทางเลือกประเภทนี้ในตลาดทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่งในระยะยาว
ซึ่งนอกจากจะช่วยให้มีทางเลือกการลงทุนที่หลากหลาย และสามารถกระจายความเสี่ยงแล้วยังได้รับการดูแลโดยผู้เชี่ยวชาญ
ปัจจุบันมีกองทุนรวมจำนวน

2,743 กองทุน

จากกว่า 10 ประเภท อาทิ กองทุนรวมตราสารทุน กองทุนรวมตราสารหนี้ และกองทุนรวมแบบผสม รวมทั้งกองทุนรวมแบบพิเศษต่าง ๆ เช่น กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) และกองทุนรวมที่ลงทุนในต่างประเทศ

บริษัทหลักทรัพย์ (บล.) มีบทบาทสำคัญยิ่งใน SET Ecosystem เนื่องจากเป็นบริษัทสมาชิกของ ตลท. ที่มีหน้าที่หลักเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (Broker)
โดยมีการเชื่อมโยงระบบการทำงานกับระบบงานของ ตลท. และทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการส่งคำสั่งซื้อขายจากนักลงทุน รวมทั้งเป็นกำลังสำคัญในการขยายฐานนักลงทุน และส่งเสริมผลิตภัณฑ์การลงทุนไปยังนักลงทุนกลุ่มต่าง ๆ
ปัจจุบันจำนวนบัญชีการลงทุนในหลักทรัพย์ 5,662,406 บัญชี ณ ธ.ค. 2566 ดูแลโดย บล.

37 บริษัท

การสร้างบุคลากรที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพในตลาดทุนให้มีจำนวนและคุณภาพอย่างเพียงพอ มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาและขยายตลาดทุนไทยให้เติบโตอย่างเข้มแข็ง
ตลท. มีบทบาทการเป็นศูนย์กลางการกำหนดมาตรฐาน และให้ความรู้ ทั้งในส่วนของ New Professionals และ Existing Professionals เพื่อขึ้นทะเบียนกับสำนักงาน ก.ล.ต. รวมทั้งเพื่อให้สามารถมีความรู้ ทักษะ และจรรยาบรรณที่มีมาตรฐานสูง สามารถสนับสนุนการขยายฐานนักลงทุน ทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพได้ ข้อมูล ณ ธ.ค. 2566 มีจำนวนผู้ประกอบวิชาชีพในตลาดทุนที่มีใบอนุญาตสะสมถึง

86,288 คน

โดยส่วนใหญ่มีการใช้ Prof.Link Platform ของ ตลท.

การลงทุนโดยใช้กองทุนรวม มีการขยายตัวมาโดยตลอด สะท้อนให้เห็นถึงการเข้าถึงตลาดทุนของคนไทยที่สามารถทำได้โดยง่าย รองรับการลงทุนได้ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ โดยใช้มืออาชีพบริหารเงินทุนแทน

นักลงทุนไทยที่ลงทุนผ่านกองทุนรวมใช้เป็นทั้งแหล่งสะสมและต่อยอดความมั่งคั่ง และแหล่งการบริหารภาษีเงินได้ ในขณะเดียวกันเงินลงทุนที่ระดมได้จากกองทุนรวมก็เป็นส่วนสำคัญในการนำไปเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีคุณภาพดี เป็นการส่งเสริมให้เกิดการเติบโตของระบบเศรษฐกิจอย่างเข้มแข็ง การเติบโตของกองทุนรวมเห็นได้จากมูลค่าทรัพย์สินภายใต้การบริหาร (Asset Under Management: AUM) จากในปี 2543 ประมาณ 0.13 ล้านล้านบาท เติบโตขึ้นจนในปี 2566 เป็น

4.84 ล้านล้านบาท

กลุ่มบริษัทหลักทรัพย์ที่มีบทบาทสำคัญอีกกลุ่มหนึ่งใน SET Ecosystem คือ บริษัทหลักทรัพย์นายหน้าซื้อขายหน่วยลงทุน (บลน.)

นักลงทุนที่ต้องการซื้อขายกองทุนรวมมีทางเลือกในการเปิดบัญชีกับ บลจ. ธนาคารพาณิชย์ บล. บลน. หรือสถาบันอื่นที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงาน ก.ล.ต. โดยปัจจุบันมี บลน. ที่ให้บริการเป็นนายหน้าซื้อขายหน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่หลากหลาย ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่คนไทยที่ต้องการเข้าถึงตลาดทุนด้วยการใช้กองทุนรวมจำนวน

9 แห่ง

ในช่วงเวลาที่ผ่านมา ตลาดทุนไทยมีการขยายตัวทั้งในเชิงกว้างและเชิงลึก เกิดฐานนักลงทุนที่กว้างขึ้น เกิดผลิตภัณฑ์การลงทุนทั้งในลักษณะพื้นฐาน และในลักษณะที่ซับซ้อนมากขึ้น จำเป็นที่จะต้องพัฒนาองค์ความรู้และสร้างผู้ประกอบวิชาชีพ เช่น นักวิเคราะห์หลักทรัพย์ ผู้จัดการกองทุน ซึ่งอาจเรียกว่า Investment Analyst หรือ IA

ตลท. ถือว่าเป็นศูนย์กลางสำคัญในการพัฒนา New IA และ Existing IA ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญทั้งในหลักทรัพย์พื้นฐานและอนุพันธ์ ให้ทันต่อการเติบโตของตลาดทุน การพัฒนา IA ของ ตลท. ที่ผ่านมา ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในเครือข่ายทั่วประเทศเพื่อสร้าง IA รุ่นใหม่ และการร่วมมือกับสมาคม บล. สมาคม บลจ. และสมาคมนักวิเคราะห์หลักทรัพย์ในการยกระดับความรู้ความสามารถของ IA ที่ปฏิบัติงานอยู่อย่างต่อเนื่องจนถึง ณ ธ.ค. 2566 มีจำนวน IA ที่ได้รับใบอนุญาตทั้งสิ้นจำนวน

1,277 คน

บริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุน (บลจ.) เป็นกลุ่มนักลงทุนสถาบันที่มีบทบาทสำคัญมาก ใน SET Ecosystem โดยถูกจัดตั้งขึ้นมา เพื่อเป็นมืออาชีพในการบริหารเงินลงทุนให้แก่ลูกค้า

เช่น กลุ่มลูกค้าทั่วไปผ่านรูปแบบกองทุนรวม (Mutual Fund) กลุ่มลูกค้า High Net Worth ผ่านรูปแบบกองทุนส่วนบุคคล (Private Fund) และกลุ่มพนักงานผ่านรูปแบบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (Provident Fund) ณ ก.พ. 2567 มีจำนวน บลจ. ทั้งสิ้น

25 บริษัท

บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) ทำหน้าที่เป็นศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ในรูปแบบไร้ใบหลักทรัพย์ (Scripless) และเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์ ครอบคลุมงานบริการทั้งหลักทรัพย์จดทะเบียนใน SET และ mai รวมถึงหลักทรัพย์ที่ไม่ได้จดทะเบียนอื่น ๆ เช่น ตราสารหนี้ภาครัฐ และตราสารหนี้ เป็นต้น

ณ ธ.ค. 2566 TSD ดูแลหลักทรัพย์ มูลค่าทั้งสิ้น

29.92 ล้านล้านบาท

ตลท. เล็งเห็นว่าในอนาคตการบริหารการลงทุนในหลักทรัพย์จะถูกเชื่อมโยงเข้ากับการบริหารความมั่งคั่งประเภทอื่น ๆ โดยมองจากตัวลูกค้าเป็นสำคัญ จึงสนับสนุนให้เกิดการสร้างนักวางแผนการเงินมืออาชีพ

ในปี 2550 จึงได้ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องจัดตั้งสมาคมนักวางแผนการเงินไทย (Thai Financial Planners Association: TFPA) เพื่อขอรับ CFP License (Certified Financial Planner) จาก Financial Planning Standard Board (FPSB) เพื่อสร้างนักวางแผนการเงินไทยที่มีมาตรฐานสูงเทียบเท่าระดับสากล ในช่วงเริ่มต้น ตลท. ได้ช่วยเป็นองค์กรสนับสนุนทั้งในเรื่องการอบรมและการสอบ เพื่อสร้าง CFP และสนับสนุนขยายเครือข่ายองค์กรสมาชิกและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ TFPA จนในปัจจุบัน TFPA เป็นองค์กรที่มีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้ TFPA สามารถขยายฐานนักวางแผนการเงินให้เติบโตได้อย่างต่อเนื่องจนมีผู้ได้รับคุณวุฒิ AFPT และ CFP รวมกันทั้งสิ้น

1,991 คน (ข้อมูล ณ ธ.ค. 2566)

Long Term Development of Economy & Society

ในปี 2547 ตลท. ได้ตั้งชื่อ ‘ห้องสมุดมารวย’ เพื่อเป็นเกียรติแก่ ดร. มารวย ผดุงสิทธิ์ กรรมการและผู้จัดการคนที่ 5 ของ ตลท. และเพื่อให้เป็นห้องสมุดเฉพาะทางด้านตลาดทุน โดยออกแบบห้องสมุดมารวยให้มีลักษณะเป็น ‘Living Library’ ที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่เป็นมิตรแก่ผู้ใช้บริการและประชาชน รวมทั้งสร้าง Digital Library ที่ทำให้การเข้าถึงความรู้ทำได้ทุกที่ ทุกเวลา

ข้อมูล ณ ธ.ค. 2566 ห้องสมุดมารวยมีทรัพยากรที่เป็นหนังสือและอีบุ๊กส์ จำนวน

32,108 เล่ม

สถาบันวิทยาการตลาดทุน
CAPITAL MARKET ACADEMY

ตลท. ได้จัดตั้งสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) (Capital Market Academy: CMA) ในปี 2548 โดยเล็งเห็นว่าเมื่อตลาดทุนมีการขยายตัวทั้งในเชิงกว้างและในเชิงลึกจะมีผู้เกี่ยวข้องมากขึ้น

การสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับตลาดทุนและการสร้างเครือข่ายที่มีความสัมพันธ์ที่ดีจะมีส่วนสนับสนุนให้ตลาดทุนสามารถเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืนในอนาคตได้ จึงได้พัฒนาหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านตลาดทุนขึ้น และในปี 2558 ได้เพิ่มหลักสูตร CMA-GMS เพื่อพัฒนาบุคลากรและเครือข่ายผู้บริหารระดับสูงในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงจนถึงปี 2566 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านตลาดทุนของ วตท. ได้ผลิตผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว 33 รุ่น และหลักสูตร CMA-GMS 5 รุ่น เกิดศิษย์เก่าที่เป็น CMA Alumni (สะสม) รวม

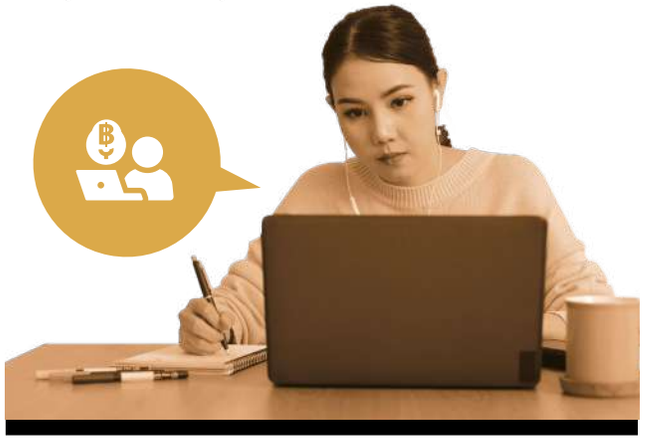
3,261 คน

จากทุกวงการ ซึ่งมีบทบาทเชื่อมโยงสำคัญในการพัฒนาตลาดทุน เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างต่อเนื่องต่อไป

ภายใต้ยุคที่เทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อชีวิตของทุกคน การสืบค้นข้อมูลและการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่าน Digital Devices มีปริมาณมากขึ้นและเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง SET Website และ SET Social Medias เป็นศูนย์กลางข้อมูลและการเรียนรู้เรื่องการลงทุนที่ได้รับความนิยมและมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอย่างมาก

ตลท. ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน การวางแผนทางการเงิน และความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์การลงทุนในตลาดทุน และนำเสนอในลักษณะ e-Learning Platform เพื่อให้ผู้สนใจเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสะดวกสบายได้ทุกที่ทุกเวลา ณ ธ.ค. 2566 ตลท. มีหลักสูตร e-Learning (สะสม) 135 หลักสูตร และมีผู้เข้าเรียน (สะสม) จำนวน

1,053,726 คน

บริษัทจดทะเบียนใน ตลท. แม้ว่าจะมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับจำนวนของบริษัทนิติบุคคลทั้งหมดในประเทศ แต่ก็สะท้อนให้เห็นว่ายังมีโอกาสในอนาคตอีกมาก ที่จะเชิญชวนบริษัทที่มีศักยภาพเข้ามาใช้ตลาดทุนเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ ในกระบวนการเข้าหรือดำรงการเป็นบริษัทจดทะเบียน ได้อย่างต่อเนื่อง คุณสมบัติที่สำคัญประการหนึ่งก็คือ ต้องมีระบบบัญชีและงบการเงินที่มีมาตรฐานสูง รวมทั้งต้องเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง โปร่งใส และทันการณ์ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจ และยังทำให้การเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลของภาครัฐ จากผลประกอบการทำได้อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย จากข้อมูลในปี 2565 ภาครัฐเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล จากบริษัทจดทะเบียนเมื่อเทียบกับจากนิติบุคคล ทั้งประเทศคิดเป็น

50 %

โครงการที่อยู่ใน Climate Care Collaboration Platform ของ ตลท. เป็นโครงการความร่วมมือกับเครือข่ายทั้งในและนอก ตลท. เพื่อดูแลจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมาย ลดก๊าซเรือนกระจก และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ที่สามารถวัดผลทางสังคมได้ ผ่านการจัดงานหรือกิจกรรม ขององค์กร (Care the Bear) จากการบริหารจัดการขยะตั้งแต่ต้นทาง ถึงปลายทาง (Care the Whale) และการปลูกป่าดูดซับก๊าซเรือนกระจก สร้างสมดุลให้ระบบนิเวศ (Care the Wild)

ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ลดได้ สะสมปี 2562-2566 จากโครงการ Care the Bear และ Care the Whale

77,559.85 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

และดูดซับก๊าซเรือนกระจก Care the Wild 679,500 กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

การระดมทุนและเข้ามาจดทะเบียนใน ตลท. ของบริษัทจดทะเบียนต่าง ๆ ตลอดช่วง 5 ทศวรรษที่ผ่านมาได้มีส่วนสนับสนุนให้เกิดบริษัทที่เป็นของคนไทย สามารถเติบโตอย่างเข้มแข็งและมีคุณค่า

เกิดกลุ่มบริษัทที่กลายเป็น Regional & Global Stars ที่สำคัญของประเทศ สินค้าและบริการจากกลุ่มบริษัทเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขัน ให้แก่ประเทศไทย ทั้งในมิติการส่งออก และการเข้าไปลงทุนในต่างประเทศ ช่วยกระจายความเสี่ยง จากการลดการพึ่งพาเฉพาะตลาดในประเทศ และช่วยเพิ่มพูนความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นให้แก่ประเทศไทย ปัจจุบันบริษัทจดทะเบียนของไทยมีการขยายขอบเขตธุรกิจไปยังภูมิภาคอาเซียนและภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก ในปี 2565 มีบริษัทจดทะเบียนที่มีฐานธุรกิจเข้มแข็งในประเทศ และขยายธุรกิจไปยังต่างประเทศ จำนวน

287 บริษัท

คิดเป็นประมาณ 35% ของจำนวนบริษัทจดทะเบียนทั้งหมด โดยรายได้จากต่างประเทศคิดเป็น 38% ของรายได้รวมของบริษัท

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เติบโตต่อเนื่องมาอย่างมั่นคง ด้วยการวางรากฐานไว้อย่างดี...

... อยากให้ทุกคนยึดมั่นการทำงาน
ด้วยความซื่อตรงโปร่งใส ความเป็นมืออาชีพ
คิดถึงประโยชน์ของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นหลัก
นี่คือสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำมาตลอด 50 ปี
และอยากให้คงอยู่ตลอดไป เพราะเป็นหลักการสำคัญ
ที่ทำให้ทุกฝ่ายเชื่อมั่นในการทำงานของเรา

ภัทรียา เบญจพลชัย
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 10

ภัทรียา เบญจพลชัย
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 10

“ตลาดหุ้นทั่วโลกปรับตัวเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่อาจอยู่นิ่งเฉยได้ เราต้องติดตามความเคลื่อนไหวของโลก และศึกษาให้แน่ใจก่อนที่จะลงมือทำ ถ้าเดินไปแล้วผิดทาง อาจเกิดความเสียหายต่อผู้เกี่ยวข้อง”

คำกล่าวของ **ภัทรียา เบญจพลชัย** กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 10
สะท้อนวิธีคิดสำคัญอันส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เติบโตอย่างมั่นคงตลอดมา

พนักงานรุ่นแรกที่เป็นกรรมการและผู้จัดการ

ภัทรียาเริ่มทำงานตั้งแต่ปี 2518 ปีแรกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากที่ต้องทำทุกอย่างด้วยมือทั้งหมด ตั้งแต่ซื้อขายหุ้นแบบเคาะกระดาน ชำระราคาและส่งมอบด้วยใบหุ้น ส่งมอเตอร์ไซค์ไปเก็บเงิน ตอนนี้ทุกอย่างเปลี่ยนมาใช้ระบบดิจิทัลทั้งหมด

“ในช่วงเริ่มต้นคุณศุกรีย์ แก้วเจริญ นายคนแรกได้มอบหมายให้ช่วยกันคิดว่าดัชนีราคาตลาดหลักทรัพย์ควรมีที่มาอย่างไร คำนวณอย่างไร ส่งข่าวอย่างไร ต้องหาจากตำราและมีที่ปรึกษาจากต่างประเทศมาช่วย ก็ได้เป็น SET Index ต่อมาก็ขยายเป็นดัชนีอื่น ๆ”

“บางเรื่องก็ช้าไม่ได้ ต้องตัดสินใจอย่างฉับไว แล้วค่อยไปแก้ปัญหาเอาระหว่างทาง ขณะที่บางเรื่องจำเป็นต้องถอย หากวิเคราะห์แล้วการไปต่อจะทำให้เกิดปัญหามากกว่าที่ควร”

ภัทรียาเล่าว่าความท้าทายของการทำงานในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีให้เห็นอยู่ตลอดเวลา ด้วยความเกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงของภาวะเศรษฐกิจการเงินทั่วโลกและในประเทศ การเมืองก็เป็นสิ่งสำคัญไม่แพ้กัน

ช่วงที่เป็นกรรมการและผู้จัดการได้ผ่านมาทั้งเหตุการณ์ Subprime Crisis เศรษฐกิจในสหรัฐฯ มีปัญหารุนแรง สงครามอ่าวเปอร์เซีย การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในประเทศ แต่ทุกครั้งที่มีความท้าทายเกิดขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที โดยอาศัยความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง นับเป็นความท้าทายที่ผ่านมาได้ด้วยประสบการณ์ทีมงาน และความร่วมมือร่วมใจของพนักงานทุกคน

“ต้องบอกว่าประสบการณ์ที่ได้จากการเป็นพนักงานรุ่นแรกและผ่านร้อนผ่านหนาวมากับพนักงานที่มีมาตลอด ก็ได้มาใช้เมื่อรับตำแหน่งผู้นำองค์กร สิ่งที่ต้องทำคือประสานความร่วมมือ ทำให้ทุกคนมองเห็นเป้าหมายเดียวกัน คือการเป็นตลาดทุนที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ”

มุ่งสู่ความสำเร็จ

ในช่วงเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มมีบทบาทน้อยลงในเวทีโลก ช่วงปี 2550 คนให้ความสนใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ น้อยลง ขนาดตลาดเล็กลง เมื่อเทียบกับตลาดเพื่อนบ้านและตลาดอื่น ๆ ในภูมิภาค

"ตลาดหุ้นประเทศอื่นมีการปรับตัวเป็นเอกชน เราก็ศึกษาเรื่องนี้ มีทั้งข้อคัดค้าน ข้อโต้แย้ง ผู้เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย จนกระทั่งคิดว่าคงจะเดินในแนวทางของต่างประเทศไม่ได้ และคิดเรื่องแยกเงินกองทุนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเพื่อทำงานตลาดหลักทรัพย์แบบเอกชน อีกกลุ่มหนึ่งเพื่อวิจัยและพัฒนาตลาดทุนในทิศทางที่ทำให้ก้าวไปข้างหน้า ซึ่งกลายเป็น CMDF ในวันนี้"

สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตัดสินใจลงมือทำ คือการออกหลักทรัพย์เพื่อการลงทุนตัวใหม่ ๆ เข้ามา ตลาดอนุพันธ์ หรือ TFEX ได้เพิ่มสินค้าประเภทที่อ้างอิงทองคำ Gold Futures เพื่อเป็นทางเลือกแก่ผู้ลงทุน รวมทั้งการมีตราสารที่เรียกว่า ETF (Exchange Traded Fund) เพื่อเปิดโอกาสให้นักลงทุนได้ลงทุนในกลุ่มหุ้น โดย ETF ตัวแรก คือ ThaiDEX SET50 ETF หรือ TDEX เข้าซื้อขายวันที่ 6 กันยายน 2550 ทั้งหมดนี้ช่วยเพิ่มผลิตภัณฑ์การลงทุน ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีผลิตภัณฑ์ที่สามารถแข่งขันกับที่อื่นได้ด้วย รวมถึงผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ตามมาอย่าง SET50 Index Options และ Single Stock Futures นอกจากนี้ ได้ร่วมกับบริษัท ฟุตซี่ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด พัฒนาดัชนี FTSE SET Index series เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศอย่างครบถ้วน

"สิ่งที่เกิดขึ้นถือเป็นการเริ่มต้นที่ดี โดยความน่าสนใจ TFEX ณ ปัจจุบันถือว่า ได้เติบโตขึ้นมาก มีสินค้าใหม่ ๆ เพิ่มเข้ามาเป็นทางเลือกให้แก่นักลงทุนเพิ่มขึ้น และนักลงทุนใช้เป็นเครื่องมือบริหารความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุนได้"

ภัทรียาย้อนเล่าถึงอดีตว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ให้ความสำคัญเรื่องความยั่งยืน หรือ ESG โดยเฉพาะเรื่อง Governance หรือการกำกับดูแลกิจการมาตั้งแต่ต้นทาง ไม่ว่าจะเป็นการกำกับดูแลให้บริษัทจดทะเบียนต้องมีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลให้นักลงทุน และบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องทำงานอย่างเป็นมืออาชีพ จวบจนถึงวันที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ แข็งแกร่งขึ้น สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เล็งเห็นความสำคัญเป็นลำดับถัดมาคือการทำกิจกรรมเพื่อสังคม

"ช่วงสิบปีที่ผ่านมา มุมมองเรื่องความยั่งยืน ปัญหาสิ่งแวดล้อมและภาวะโลกร้อนได้รับความสนใจอย่างแพร่หลาย จนกลายมาเป็นแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน ไม่หวังผลกำไรเพียงอย่างเดียว แต่คำนึงถึง 3 ปัจจัยหลักด้วยคือ สิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และบรรษัทภิบาล (Governance) หรือที่ทุกคนรู้จักในชื่อ 'ESG' ซึ่งจะทำให้ความยั่งยืนหรือ Sustainability เกิดขึ้นได้จริง"

ภัทรียาเล่าต่อว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงนั้นมองทะลุเข้าไปถึงแก่นปัญหาของสังคม ก่อนจะหาแนวร่วมเพื่อช่วยกันทำให้สังคมที่คนมีโอกาสน้อยได้มีโอกาสมากขึ้น ด้วยความร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่ายจึงกลายมาเป็นการรวมกลุ่ม 'CSR Club' ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มบริษัทจดทะเบียนที่มีศักยภาพเพียงพอที่อาสาเข้ามาช่วยเหลือบริษัทจดทะเบียนขนาดเล็ก หรือชุมชนที่ขาดโอกาส

ตลาดหลักทรัพย์ฯ โน้มน้าวให้บริษัทจดทะเบียนมีแนวคิดรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) หรือ CSR โดยทำงานร่วมกันเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มด้อยโอกาสมากขึ้น จนเป็นที่มาของการก่อตั้ง ‘สถาบันธุรกิจเพื่อสังคม’ (Corporate Social Responsibility Institute: CSRI) ซึ่งต่อมา CSRI ได้เรียนเชิญ ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ เป็นประธานคณะกรรมการอำนวยการ CSRI ทำให้เกิดการพัฒนางานด้านความยั่งยืนของตลาดหลักทรัพย์ฯ นับจากนั้นเป็นต้นมาอย่างต่อเนื่อง การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีพนักงานที่มีคุณภาพ ตั้งแต่เริ่มต้นมาจนถึงทุกวันนี้ ตลอดจนความเข้มแข็งของทีมงานที่มีความสามารถในการทำเรื่องใหม่ ๆ เข้ามาทำงานร่วมกันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นที่เชื่อมั่นของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ความสำเร็จที่เกิดขึ้นสะท้อนถึงคำมั่นที่ว่า ‘Make It Work for Better Future’

สะท้อนแบบอย่างที่ดี

ภัทรียาเล่าด้วยความภาคภูมิใจว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ เติบโตขึ้นมาบนรากฐานที่ดี ยึดมั่นในการทำงานที่โปร่งใส เป็นมืออาชีพ และคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ทั้งนักลงทุน บริษัทจดทะเบียน และสมาชิก มากกว่าที่จะคิดถึงตัวเอง

“นี่คือสิ่งที่เราทำมาตลอด 50 ปี และอยากให้คงอยู่ต่อไป เพราะเป็นหลักการสำคัญที่ทำให้ผู้คนเชื่อมั่นในตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าทำงานโดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมก่อนผลประโยชน์ของตัวเอง สิ่งที่อยากฝากไว้อีกเรื่องคือเรื่องความยั่งยืน การดูแลสิ่งแวดล้อม สังคม ทั้งที่อยู่ใกล้ตัวและไกลตัว คิดถึงผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ การดูแลเรื่องความซื่อสัตย์ โปร่งใส ทั้งหมดนี้ถือเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้องค์กรมีความยั่งยืนและเติบโตได้แม้ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว”

ภาพของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในอนาคตที่ภัทรียาอยากเห็นคือการเป็นกลไกที่เป็นประโยชน์ของประเทศ เป็นองค์กรที่จัดสรรทรัพยากรให้กระจายออกไปสร้างประโยชน์ต่อประชาชนทั้งประเทศ สมกับบทบาทของการเป็นศูนย์กลางของตลาดทุนและเป็นองค์กรที่ตั้งขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการกระจายความมั่นคงทางเศรษฐกิจออกไปให้ทั่วถึงทุกคนในประเทศนี้

“ต้องกราบขอบพระคุณคุณศุกรีย์ แก้วเจริญ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนแรก ผู้เริ่มต้นปลูกฝังเรื่องความถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรมมาให้ตั้งแต่วันแรกที่ทำงาน ซึ่งยังคงอยู่ใน DNA ของตัวเองจนถึงทุกวันนี้ และแนวทางนี้ก็ได้ถูกส่งต่อให้กับพนักงานรุ่นต่อ ๆ มา การที่ทุกคนมีพื้นฐานที่ดี มีต้นแบบที่ดี จะทำให้เราอยู่ในครรลองที่ถูกต้องนี้ตลอดไป ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นที่ไว้วางใจของนักลงทุน บริษัทจดทะเบียน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง”

เมื่อเริ่มต้นดี ดอกผลที่ออกมาก็ย่อมดีตามไปด้วย—นี่คือถ้อยคำเปรียบเปรยอันลึกซึ้งคมคายของ ภัทรียา เบญจพลชัย ในฐานะพนักงานรุ่นแรก ๆ ที่มองเห็นการเติบโตของตลาดหลักทรัพย์ฯ มาโดยตลอด

SET Ecosystem

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) เป็นกลไกหนึ่งที่สำคัญของตลาดทุนและระบบเศรษฐกิจไทย โดยเชื่อมโยงกลุ่มผู้มีเงินทุนและกลุ่มผู้ต้องการเงินทุน ทำให้เกิดการขับเคลื่อนเงินทุน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญ ส่งผลต่อการผลิต การจ้างงาน การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งระดับมหภาคและจุลภาค กลไกของตลาดหลักทรัพย์ฯ และสถาบันการเงินที่เกี่ยวข้องช่วยขับเคลื่อนตลาดทุนอย่างมีพลวัต รวมทั้งช่วยทำให้เกิดผลกระทบทางบวกแก่ภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมไทยให้เติบโตไปด้วยกันอย่างยั่งยืน จนอาจกล่าวได้ว่าระบบนิเวศของตลาดหลักทรัพย์ฯ ล้วนเกี่ยวข้องและสามารถสร้างประโยชน์ให้ทุกคน

1 Land of Entrepreneurs

ดินแดนของผู้ประกอบการเน้นไปที่การทำธุรกิจของภาคเอกชนซึ่งต้องอาศัยเงินทุนจากดินแดนของนักลงทุน โดยออกหลักทรัพย์ เช่น หุ้นสามัญ หรือหุ้นกู้ เป็นต้น มาจำหน่ายให้นักลงทุนและจะอาศัยดินแดนของ SET และตลาดทุนเป็นผู้เชื่อมโยงให้เจอกัน ซึ่งตลาดทุนเปิดโอกาสให้ธุรกิจทุกขนาดสามารถระดมทุนไปพัฒนาธุรกิจตนเองให้เติบโตเข้มแข็งและยั่งยืนได้ ในขณะเดียวกัน บริษัทจดทะเบียนที่ผ่านการ IPO ไปแล้วก็ยังสามารถระดมทุนในครั้งต่อ ๆ ไป หรือใช้ผลิตภัณฑ์การเงินอื่นในตลาดทุนเพื่อทำให้ธุรกิจสามารถขยายตัวต่อไปได้อีก

SMEs & Startups Listed Companies

Positive Impact

บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ผลิตสินค้าและบริการที่ช่วยยกระดับความอยู่ดีกินดีของประชาชน มีระบบการทำงานที่มีมาตรฐานสูง มีบรรษัทภิบาล ทำให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน โดยมีตลาดหลักทรัพย์ฯ ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนขับเคลื่อนธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม เพื่อสร้างผลกระทบทางบวกแก่ผู้มีส่วนได้เสีย

Responsible Business

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ส่งเสริมให้กระบวนการการผลิตสินค้าและบริการของบริษัทจดทะเบียนเป็นไปในแนวทางความยั่งยืน ตั้งแต่การจัดหาและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า การบริหารจัดการเพื่อลดปัญหาขยะมลพิษและก๊าซเรือนกระจก ตลอดจนการดูแลผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นธรรมบนห่วงโซ่อุปทาน เพื่อสร้างผลกระทบทางบวกต่อสังคมทั้งใกล้และไกล

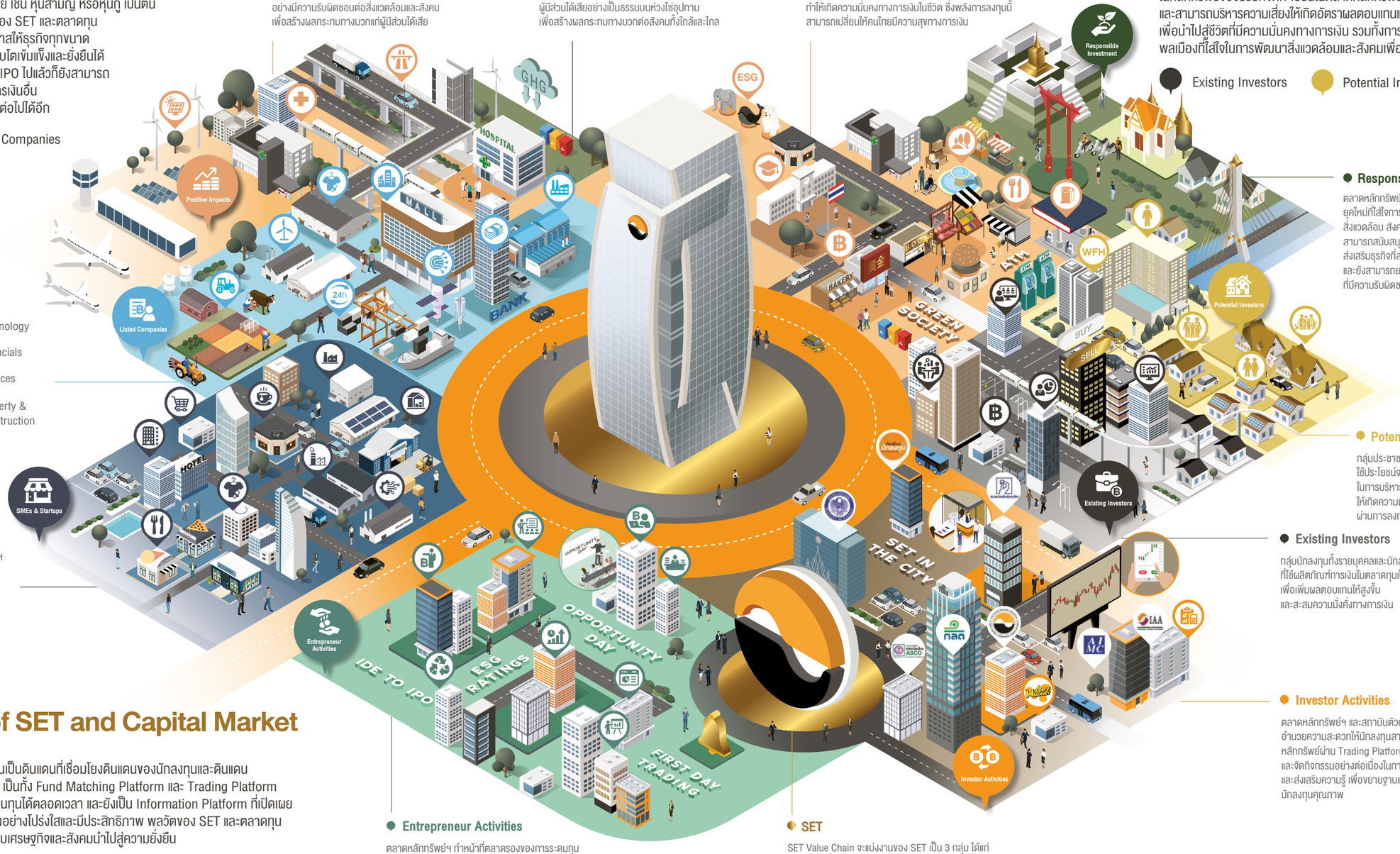
Positive Impact

ผู้มีเงินออมสามารถใช้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สร้างความมั่งคั่งด้วยการลงทุนในผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ การออมผ่านการลงทุนอย่างมีความรู้ และการบริหารความเสี่ยงจะสามารถช่วยสะสมความมั่งคั่งในระยะยาว ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเงินในชีวิต ซึ่งพลังการลงทุนนี้สามารถเปลี่ยนให้คนไทยมีความสุขทางการเงิน

2 Land of Investors

ดินแดนของนักลงทุนหมายถึงผู้ที่มีเงินออมซึ่งสามารถนำเงินมาลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และสามารถบริหารความเสี่ยงให้เกิดอัตราผลตอบแทนและสะสมความมั่งคั่งเพื่อนำไปสู่ชีวิตที่มีความมั่นคงทางการเงิน รวมทั้งการเป็นนักลงทุนและพลเมืองที่ใส่ใจในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน

Existing Investors Potential Investors

Listed Companies

กลุ่มธุรกิจที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งสามารถใช้ผลิตภัณฑ์การเงินในตลาดทุนเพื่อพัฒนาและขยายธุรกิจให้เติบโต ยั่งยืน และเป็นประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายของธุรกิจ

- Agro & Food Industry
- Consumer Products
- Industrials
- Resources
- Technology
- Financials
- Services
- Property & Construction

SMEs & Startups

กลุ่มธุรกิจที่มีโอกาสจะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยทำให้โอกาสระดมทุนของธุรกิจต่าง ๆ สามารถทำได้ง่ายมีโอกาสเติบโต เช่น ธุรกิจขนาด Micro ธุรกิจบริการขนาดเล็ก Startups เป็นต้น

Responsible Investment

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ส่งเสริมให้เกิดนักลงทุนยุคใหม่ที่ใส่ใจการทำกับการดูแลกิจการที่ดี สิ่งแวดล้อม สังคม พลังเงินทุนของนักลงทุนสามารถสนับสนุนธุรกิจที่ดีให้เติบโต ส่งเสริมธุรกิจที่ส่งผลกระทบทางบวก และยังสามารถยกระดับการเป็นพลเมืองที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม

Potential Investors

กลุ่มประชาชนที่มีเงินออมมีโอกาสใช้ประโยชน์จากตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการบริหารความมั่งคั่ง ให้เกิดความมั่นคงทางการเงินผ่านการลงทุน

Existing Investors

กลุ่มนักลงทุนทั้งรายบุคคลและนักลงทุนสถาบันที่ใช้ผลิตภัณฑ์การเงินในตลาดทุนเป็นทางเลือกเพื่อเพิ่มผลตอบแทนให้สูงขึ้น และสะสมความมั่งคั่งทางการเงิน

Investor Activities

ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสถาบันตัวกลางทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้นักลงทุนสามารถซื้อขายหลักทรัพย์ผ่าน Trading Platform ที่มีประสิทธิภาพ และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องในการให้ข้อมูลและส่งเสริมความรู้ เพื่อขยายฐานและสร้างนักลงทุนคุณภาพ

3 Land of SET and Capital Market

ดินแดนของ SET และตลาดทุนเป็นดินแดนที่เชื่อมโยงดินแดนของนักลงทุนและดินแดนของผู้ประกอบการเข้าด้วยกัน เป็นทั้ง Fund Matching Platform และ Trading Platform ที่ทำให้เกิดการไหลเวียนของเงินทุนได้ตลอดเวลา และยังเป็น Information Platform ที่เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนอย่างโปร่งใสและมีประสิทธิภาพ พลวัตของ SET และตลาดทุนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมนำไปสู่ความยั่งยืน

Entrepreneur Activities Investor Activities

Entrepreneur Activities

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่ตลาดรองของการระดมทุน พร้อมให้เวทีแก่บริษัทจดทะเบียนเพื่อให้ข้อมูลของการเติบโตอย่างต่อเนื่อง และยังพัฒนาความเข้มแข็งในระยะยาวให้แก่บริษัทจดทะเบียน

SET

SET Value Chain จะแบ่งงานของ SET เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

- Exchange Function & New Businesses
- Infrastructure & Operation Function
- Capital Market Development Function

SET VALUE CHAIN

งานต่าง ๆ ภายในตลาดหลักทรัพย์ฯ สร้างคุณค่าและสานต่อกันเป็นห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) รองรับบทบาทการเป็นตลาดรองของตลาดทุนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งต้องมีโครงสร้างพื้นฐานและระบบงานที่เข้มแข็งในการทำหน้าที่ดังกล่าว รวมทั้งทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนา SET Ecosystem เพื่อให้เกิดประโยชน์กับ Stakeholders ทุกกลุ่มและสังคมโดยรวม โดยห่วงโซ่คุณค่าของตลาดหลักทรัพย์ฯ ประกอบไปด้วย 3 ส่วนสำคัญ คือ

1 Exchange Function & New Businesses

บทบาทการเป็นตลาดรองของตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มตั้งแต่การสรรหาบริษัทที่ดี ร่วมให้คำแนะนำดูแลจนถึงวันที่สามารถ IPO ในตลาดแรก หลังจากนั้นยังได้ดูแล ส่งเสริม และติดตามการเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้เป็นบริษัทจดทะเบียนที่สามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและมีความโปร่งใส ปัจจุบัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นแหล่งรวมข้อมูลการซื้อขายของผลิตภัณฑ์การลงทุนต่าง ๆ จากทุกตลาดที่เกี่ยวข้อง ทั้ง SET, mai, LiVE, TFEX และอื่น ๆ

2 Infrastructure & Operation Function

การทำหน้าที่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องมีระบบงานสนับสนุน ถือเป็นงานด้าน Infrastructure ที่สำคัญ เนื่องจากต้องเชื่อมโยงระบบกับ Brokers และผู้เกี่ยวข้อง

3 Capital Market Development Function

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาตลาดทุนในระยะยาว โดยให้ความสำคัญกับการให้ความรู้แก่ผู้เกี่ยวข้องทุกส่วน นอกจากนี้ ยังมุ่งสร้างความยั่งยืนในตลาดทุนไทย และขยายผลไปยังภาคสังคมเพื่อเกิดผลกระทบเชิงบวก ทั้งสิ่งแวดล้อมและสังคมส่วนรวม

1

A Listing Promotion & Development

สรรหาบริษัทที่มีศักยภาพเพื่อจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และพัฒนาบริษัทจดทะเบียนให้มีคุณภาพและสามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

B Investor Promotion & Information Disclosure

ขยายฐานนักลงทุนเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ออมได้ลงทุนในบริษัทจดทะเบียน สามารถบริหารผลตอบแทนและความเสี่ยง ทำให้เงินออมมีมูลค่าสูงขึ้น นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังเป็นศูนย์กลางการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อสนับสนุนให้นักลงทุนมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมและทันเวลา

C Product Development

ส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในตราสารทุน ตราสารหนี้ และกองทุนรวม โดยพัฒนาผลิตภัณฑ์การลงทุนที่สามารถลงทุนได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และยังพัฒนาตลาดอนุพันธ์ เพื่อใช้ในการบริหารความเสี่ยงจากการลงทุน

D New Businesses

ริเริ่มให้จัดตั้ง SET Venture Holdings (SVH) เพื่อแสวงหาโอกาสด้าน Digital Business ที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน รวมถึง Thai Digital Assets Exchange (TDX) เพื่อเป็นตลาดรอง รองรับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ที่จะเป็นที่นิยมมากขึ้นในอนาคต

2

E Information Technology

เป็นระบบสำคัญที่ควบคุมดูแลการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในตลาดทุน รวมทั้งเป็นศูนย์กลางของฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงไปยังผู้ร่วมตลาดและนักลงทุน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพ มั่นคง และปลอดภัยเทียบเท่าตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำในระดับสากล

F Corporate Support

เป็นกลุ่มงานสำคัญที่มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่ดูแลกลยุทธ์องค์กร การเงิน บุคลากร กฎหมาย ทรัพยากรต่าง ๆ และสื่อสารองค์กร เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

I Sustainable Development

ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน
เพื่อความยั่งยืนของบริษัทจดทะเบียน
นอกจากนั้น ยังกระตุ้นให้ผู้ประกอบ
วิชาชีพในสถาบันตัวกลางและนักลงทุน
มีการลงทุนอย่างมีความรับผิดชอบ
เพื่อสร้างรากฐานอันเข้มแข็งให้แก่
ตลาดทุนไทย

J Capital Market Education

ยกระดับความรู้ด้านการเงิน
การลงทุนของนักลงทุน
ผู้ประกอบวิชาชีพ ผู้ประกอบการ
ผู้นำองค์กร นักเรียน นักศึกษา
และประชาชนทั่วไป ให้เข้มแข็ง
และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนา
ตลาดทุนไทย ระบบเศรษฐกิจ
และสังคมส่วนรวม

K Social Impact

เป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงภาคธุรกิจ
ในตลาดทุนและภาคสังคมได้พบกัน
และร่วมทำกิจกรรมที่สร้าง
และขยายผลกระทบทางบวกต่อสังคม
และสิ่งแวดล้อม ตลาดหลักทรัพย์ฯ
ให้โอกาสแก่ธุรกิจเพื่อสังคมสามารถ
เชื่อมโยงและได้รับการสนับสนุน
จากธุรกิจในตลาดทุน รวมทั้งพัฒนา
เครื่องมือและกิจกรรมเพื่อแก้ไข
ปัญหาด้านขยะและการปลูกป่า
เพื่อช่วยลดโลกร้อน

L SET Foundation

ดำเนินกิจกรรมเพื่อพัฒนาสังคม
ชุมชน และสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง
เพื่อสาธารณประโยชน์

G Market Supervision

กำกับดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ และ
บริษัทจดทะเบียน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติ
ตามกฎเกณฑ์อย่างถูกต้อง โดยมีการออก
มาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาและเปิดเผยข้อมูล
เกี่ยวกับการกำกับดูแลแก่ผู้เกี่ยวข้อง
อย่างโปร่งใส เป็นธรรม และทันเวลา

H Post-Trade Services

ให้บริการหลังการซื้อขายตั้งแต่งานนายทะเบียนหลักทรัพย์
การชำระราคาและส่งมอบ รวมถึงรับฝากหลักทรัพย์ทุกประเภท
ภายใต้ระบบงานที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานระดับสากล

“Ecosystem ที่สมบูรณ์ต้องประกอบด้วย บริษัทจดทะเบียนที่ดี นักลงทุนที่มีคุณภาพ บริษัทหลักทรัพย์ที่มีคุณภาพ และระบบการซื้อขายที่มีประสิทธิภาพ...

...การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำหรับตลาดทุน
ต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในระยะยาว
เพื่อให้ตลาดทุนเติบโตได้อย่างยั่งยืน

จรัมพร โชติกเสถียร
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 11

จรัมพร โชติกเสถียร
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 11

“ผู้นำเปรียบเสมือนผู้คุมหางเสือ สิ่งสำคัญคือการกำหนดทิศทางให้ถูกต้อง เพื่อให้องค์กรไม่หลงทางท่ามกลางความผันแปรในแต่ละยุคสมัย”

วาทะอันเฉียบคมของ **จรัมพร โชติกเสถียร** กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 11
สะท้อนให้เห็นถึงความท้าทายของการพัฒนาตลาดทุนไทยด้วยเทคโนโลยี

เผชิญหน้ากับความท้าทาย

“การจะทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไปมีความร่วมมือในระดับภูมิภาคได้อย่างมั่นคงนั้น ตัวองค์กรเองต้องเข้มแข็งก่อน” จรัมพรกล่าว และเล่าต่อว่า เป้าหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือทำอย่างไรให้ตลาดทุนไทยแข็งแกร่งในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งได้กลายเป็นภารกิจท้าทายที่วางยุทธศาสตร์ไว้อย่างชัดเจนว่า ประเทศไทยต้องเป็นประเทศที่มีภาคตลาดทุน ทั้ง Primary Market, Secondary Market ที่แข็งแรงจึงจะทำให้ Capital Market เติบโตได้อย่างยั่งยืน

จรัมพรเข้ามารับช่วงบทบาทสำคัญในยุคที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังอยู่ระหว่างวางโครงสร้างพื้นฐาน และทำความเข้าใจกับ Ecosystem ของตลาดหลักทรัพย์ในประเทศ ซึ่ง ณ ขณะนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตัดสินใจก้าวเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายความร่วมมือของตลาดหุ้นอาเซียน (ASEAN Exchanges) ทั้งที่ในยุคนั้นตลาดทุนไทยยังมีมูลค่าซื้อขายเพียง 40 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับประเทศสิงคโปร์ซึ่งก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำแล้ว

“Ecosystem ณ ช่วงเวลานั้น ต้องกลับมาดูว่าประเทศจะสมบูรณ์แข็งแรงได้ต้องประกอบไปด้วยอะไรบ้าง หากแยกเป็น 3 ส่วน ส่วนแรกคือต้องดึงดูด Supply หรือบริษัทที่ดีให้เข้ามาจดทะเบียน เพื่อเป็นตัวเลือกให้นักลงทุน ส่วนถัดมาคือ Infrastructure ระบบต้องดี และสุดท้ายที่ขาดไม่ได้คือ Demand หรือนักลงทุน

“ในช่วงแรกตลาดหลักทรัพย์ฯ โดนต่อว่าต่อขานจากหลายฝ่ายว่าเป็นตลาดที่เล็ก สัดส่วนการซื้อขายอยู่ที่ Retail เป็นหลัก ซึ่งไม่ได้มีข้อเสียอะไร เราควรบาลานซ์โดยเพิ่มจำนวนสถาบันในสัดส่วนที่มากขึ้นถึงจะถูก”

“หัวใจสำคัญของการเพิ่มสัดส่วนนักลงทุนสถาบัน คือการพัฒนาบริษัทจดทะเบียนที่มี Market Cap สูงและมีสภาพคล่องสูงให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อให้นักลงทุนสถาบันต่างประเทศเข้ามาลงทุนได้”

จรัมพรเล่าต่อว่า สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตัดสินใจทำในช่วงนั้น คือออกไปเดินสายโรดโชว์ในต่างประเทศ เพื่อดึงนักลงทุนสถาบันต่างประเทศให้เข้ามาอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยร่วมเดินทางกับคุณกรณ์ จาติกวณิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในยุคนั้น ซึ่งการลงทุนในหุ้นไทยสมัยนั้นยังค่อนข้างจำกัด SET Index ยังไม่ถึง 800 จุดด้วยซ้ำ

อุปสรรคสำคัญที่บรรดานักลงทุนสถาบันยุคนั้นไม่นิยมลงทุนในหุ้นไทย เพราะกองทุนขนาดใหญ่มักให้ความสำคัญกับบริษัทจดทะเบียนที่มีคุณสมบัติตามที่วางไว้คือ Market Cap อย่างน้อย 1 พันล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 30,000 ล้านบาท ซึ่งในขณะนั้นมีบริษัทไทยที่เข้าเกณฑ์จำนวนจำกัด

ขณะที่อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญไม่แพ้กันคือสภาพคล่องของหุ้น มีการกำหนดตัวเลขการเทรดไว้ที่วันละ 10 ล้านเหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 300 ล้านบาททำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องปรับกลยุทธ์ใหม่ โดยหันมาสนับสนุนกลุ่มบริษัท ซึ่งเทรดอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับตัวเลขที่วางไว้ เพื่อผลักดันให้ไปถึงตัวเลขเป้าหมาย ผ่านการเสนอบริการในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งการใช้เครื่องมือทางการเงินเพื่อให้หุ้นของบริษัทจดทะเบียนมีสภาพคล่องเพิ่มขึ้น

“ยกตัวอย่างเช่น หุ้นปันผล Stock Dividend ที่ทำให้มีจำนวนหุ้นที่เทรดมากขึ้น ได้ Free Float เพิ่มขึ้น โดยเสนอทางเลือกให้บริษัทจ่าย Dividend เป็นหุ้นแทนเงินสดเพื่อสร้าง Tradable Stock ที่ช่วยเพิ่มสภาพคล่องได้ รวมถึงโครงการ Employee Joint Investment Program หรือ EJIP ซึ่งเป็นแนวทางการให้พนักงานเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัท

“ผมจำได้เลยว่ามีทั้งหมด 10 เมนู ของบริการการเงินที่แนะนำให้บริษัทจดทะเบียนนำไปใช้ แต่ละเมนูเป็นกระดาษหนึ่งแผ่น กระดาษ A4 สีรุ้ง แผ่นหนึ่งสีเหลือง สีส้ม สีแดง รวม 10 สี เป็นเมนูที่เตรียมไว้ แล้วแต่ว่าเดินไปหาบริษัทไหนจะยื่นโปรแกรมอะไรให้ แต่ทั้ง 10 โปรแกรมจะเป็นเพื่อการเพิ่มสภาพคล่องทั้งนั้น”

ผลพวงจากสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำในตอนนั้นมีส่วนช่วยเพิ่มจำนวนบริษัทที่สถาบันลงทุนได้จาก 8 บริษัท ขึ้นไปเป็น 25 บริษัท และมากที่สุดในอาเซียนอีกด้วย การมีบริษัทที่อยู่ใน Checklist ของสถาบันต่างประเทศ ทำให้มี Volume การซื้อขายจากสถาบันต่างประเทศสูงขึ้นมาก

ส่วนฝั่งนักลงทุนรายบุคคลที่มีสัดส่วนค่อนข้างมาก และส่วนใหญ่เป็นนักลงทุนเก็งกำไรระยะสั้น หรือ Day Trade เมื่อไปดูต้นตอของปัญหาก็พบว่าช่วงนั้นนักลงทุนยังขาดความรู้ความเข้าใจในการลงทุน จึงนำมาสู่โครงการ ‘Banker to Broker’ เปลี่ยนคนที่มีเงินฝากจำนวนมากให้ก้าวเข้าไปลงทุนในตลาดหุ้น โดยมีโครงการต่าง ๆ ที่ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น เช่น ซื้อหุ้นที่มีคุณภาพเพื่อออมในหุ้นด้วยการซื้อแบบ Dollar Cost Averaging หรือ DCA ซึ่งเป็นการออมในหุ้นหรือกองทุนรวมอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างวินัยการลงทุนให้ได้ผลตอบแทนในระยะยาว โครงการ DCA ออมหุ้น ช่วยเพิ่มนักลงทุนรายย่อยที่มีคุณภาพเข้ามาเปิดบัญชีซื้อขายหุ้นใหม่ จาก 27,000 บัญชี ขึ้นมาเป็น 270,000 บัญชี ภายใน 4 ปี ทำให้มีลูกค้านำเงินฝากที่พร้อมมาลงทุนเพื่อสร้างความมั่งคั่ง

อย่างไรก็ตาม ในยุคของจรัมพรก็มีเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญหลายเหตุการณ์ที่คาดไม่ถึง ตั้งแต่เหตุการณ์ไฟไหม้อาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ ไปจนถึงมหาอุทกภัยครั้งใหญ่ในปี 2554 ที่น้ำท่วมกรุงเทพฯ จนโบรกเกอร์ต่างเกิดความกังวลถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นหากตลาดหลักทรัพย์ฯ จำเป็นต้องปิดให้บริการชั่วคราวในช่วงที่เกิดเหตุการณ์น้ำท่วมกรุงเทพฯ

ณ เวลานั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ตัดสินใจยืนหยัดที่จะเปิดดำเนินการต่อ โดยริเริ่ม Site สำรอง ข้ามจังหวัดไปปักหลักอยู่ที่พัทยาชั่วคราว ซึ่ง ณ ช่วงเวลานั้น การเตรียมความพร้อมในเรื่องระบบข้อมูลหลังบ้านสามารถทำได้ดีแม้จะไม่เคยมีคู่มือหรือวางแผนรับมือกับสถานการณ์ในลักษณะนี้มาก่อน ทำให้สามารถดำเนินการซื้อขายได้อย่างต่อเนื่อง มี ‘Resiliency’ สูงท่ามกลางเหตุอุทกภัย

จรัมพรย้ำว่าแผนดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง (Business Continuity Plan: BCP) ต้องปรับให้เข้ากับสถานการณ์ได้ทุกสัปดาห์ เรียกได้ว่าเขียนกันใหม่แล้วก็ปรับทันที ถ้าถอยหลังกลับไปดูวันนั้นต้องยอมรับว่าเป็นสิ่งที่มีค่ามาก อย่างน้อยก็มีระบบหนึ่งที่ยังคงยืนหยัดได้ ผ่านร้อน ผ่านหนาว ผ่านน้ำมาได้ ถึงแม้ประเทศจะเกิดอุทกภัย หรือวิกฤตการณ์ความไม่สงบทางการเมือง แต่อย่างน้อยในธุรกิจนี้ไม่มีผลกระทบ

สร้างระบบเทรดให้ยั่งยืน

ตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ (Trading System) ได้มี

“ถ้าตลาดหลักทรัพย์ฯ มีเป้าหมาย ที่จะโตขึ้นสิบเท่า ก็จำเป็นต้องลงทุน ซื้อเครื่องไม้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ เข้ามารองรับ ซึ่งเทคโนโลยีคือปัจจัยสำคัญ ที่จะผลักดันสู่ความสำเร็จ”

การปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละยุคสมัย จากวิธีการซื้อขายแบบประมูลราคาอย่างเปิดเผย (Open Auction) ด้วยวิธีเคาะกระดานในห้องค้าหลักทรัพย์ (Trading Floor) เปลี่ยนมาใช้ระบบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์ภายใต้ระบบ ‘ASSET’ (Automated System for the Stock Exchange of Thailand) ต่อมาได้ปรับเปลี่ยนอีกครั้งเป็นระบบ ‘ARMS’ (Advance Resilience Matching System) จนกระทั่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาระบบซื้อขายใหม่เรียกว่า ‘SET CONNECT’ เพื่อรองรับปริมาณการซื้อขายที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นในยุคของจรัมพร

ในห้วงเวลาที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อตลาดทุน ระบบซื้อขายหลักทรัพย์ที่มีอยู่เดิมเริ่มถูกท้าทายด้วยความต้องการที่มากขึ้น ไม่ว่าจะเรื่องประสิทธิภาพ ความรวดเร็ว ไปจนถึงคุณภาพ และสิ่งสำคัญที่ขาดไม่ได้คือโครงสร้างพื้นฐานที่สามารถต่อยอดไปได้อีกหลายปี ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตัดสินใจปรับเปลี่ยนระบบเทคโนโลยีครั้งใหญ่แบบพลิกฝ่ามือ เพื่อเพิ่มสภาพคล่องตามแนวโน้ม Volume Trade ของตลาดที่มากขึ้นตามมา การตัดสินใจเปลี่ยนเทคโนโลยีก็เพื่อทำให้สามารถรองรับสภาพคล่องของตลาดที่สูงขึ้น ตามที่จรัมพรอธิบาย

ตั้งแต่การพัฒนาระบบการซื้อขาย SET CONNECT มาจนถึงการพัฒนา Settrade Streaming for Mobile Devices การพัฒนาระบบ Clearing System รวมถึงริเริ่มโครงการ Green Data Warehouse นับเป็นช่วงเวลาของการวางโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการเติบโตในเวทีโลกแทบทั้งสิ้น

นอกจากความมุ่งมั่นพัฒนาระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว ยังได้รับความร่วมมือจากโบรกเกอร์ในการช่วยอัพเกรดระบบเพื่อให้สามารถรองรับได้ จรัมพรบอกว่าการจะทำให้สำเร็จได้นั้นต้องอาศัยการซ้อมใหญ่ร่วมกับโบรกเกอร์ทุกรายซึ่งมีหลายรอบมาก ช่วงนั้นทุกคนเหนื่อย แต่ก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

เขายังเล่าต่อว่า ถ้ามองถึงอนาคต ช่วงเวลาที่รับตำแหน่งกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ นับเป็นยุคที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน ตัวนักลงทุนเองเริ่มให้ความสนใจลงทุนในบริษัทที่มีความตระหนักเรื่องของ Sustainability ค่อนข้างสูง หรืออยู่ในดัชนีความยั่งยืนระดับโลก DJSI เป็นหลัก ซึ่งมีบริษัทไทยเพียงไม่กี่บริษัทที่เข้าไปอยู่ใน DJSI ได้สำเร็จ

ณ เวลานั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อการพัฒนาตลาดทุน (CMDF) ให้ว่าจ้างบริษัท RobecoSAM เข้ามาช่วยพัฒนาบริษัทจดทะเบียน ให้ปรับตัวเพื่อเข้าไปอยู่ใน DJSI ทำให้มีบริษัทจดทะเบียนไทยที่เข้าสู่ดัชนีความยั่งยืนระดับโลก DJSI World คือ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย (SCC) และ บมจ. ปตท. (PTT) ต่อมาในปี 2556 บมจ. พีทีทีโกลบอล เคมิคอล (PTTGC) ก็ได้รับคัดเลือกเข้าไปอยู่ในกลุ่มดัชนี DJSI World ส่วน บมจ. ไทยออยล์ (TOP) ได้รับคัดเลือกให้เข้าไปอยู่ในกลุ่มดัชนี DJSI Emerging Markets (กลุ่มตลาดเกิดใหม่)

เตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลง

ความสำเร็จจากการเดินหน้าในหลากหลายมิติ ทำให้ Ecosystem แต่ละด้านมีความสมบูรณ์ ทั้งนักลงทุนที่มีคุณภาพมากขึ้น นักลงทุนสถาบันมีจำนวนมากขึ้น บริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่ที่มีสภาพคล่องสูงก็เพิ่มขึ้น และระบบโครงสร้างพื้นฐานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็สมบูรณ์ตามมา

“สิ่งที่เราลงมือทำในอดีตได้กลายมาเป็นแนวคิดที่ขับเคลื่อนให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาตัวเองอยู่ตลอดเวลา ท่ามกลางยุค Disruption ที่เข้ามากระทบ ทั้งเรื่องเทคโนโลยี โดยเฉพาะการลงทุนกับสินทรัพย์ดิจิทัล หรือการดูแลให้มีมาตรฐานเพื่อให้นักลงทุนรู้เท่าทัน ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเตรียมความพร้อมรับมือในก้าวต่อไป”

ในยุคที่มีดิจิทัลเป็นพื้นฐาน ความสะดวกของการลงทุนที่รวดเร็ว ยิ่งต้องให้ความรู้แก่นักลงทุนมากขึ้น สิ่งสำคัญคือต้องทำให้นักลงทุนเข้าใจเรื่องความเสี่ยง และการยอมรับความเสี่ยง

และทั้งหมดนี้คือสิ่งที่จรัมพร โชติกเสถียร ฝากไว้ด้วยเชื่อมั่นเต็มหัวใจว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะยังคงเป็นองค์กรที่สามารถยืนหยัดอยู่ได้ในยุค Digital Disruption และมุ่งมั่นพัฒนาศักยภาพได้ต่อไปในอนาคต

Nasdaq แสดงความยินดีในโอกาสที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมกับ Nasdaq
พัฒนาระบบซื้อขายใหม่ เริ่มใช้งานเมื่อ 8 พฤษภาคม 2566
ที่ Nasdaq Tower, Time Square, New York City

จากเคาะกระดาน สู่ระบบคอมพิวเตอร์ล้ำสมัย ‘SET CONNECT’

หนึ่งในหน้าประวัติศาสตร์ของตลาดทุนไทย ที่แสดงให้เห็นพัฒนาการสำคัญนั้น คงไม่พ้นเรื่องการเปลี่ยนระบบซื้อขายหลักทรัพย์ จากเดิมที่ใช้ ‘วิธีเคาะกระดาน’ พัฒนามาสู่ระบบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์ หรือที่เรียกว่า ‘ASSET’ (Automated System for the Stock Exchange of Thailand) ในปี 2534 และต่อมาในปี 2555 ได้พัฒนาเป็นระบบ ‘SET CONNECT’ เพื่อตอบสนองการขยายตัวทางธุรกิจของอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ ทั้งยังรองรับปริมาณการซื้อขายที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น มีคุณภาพทัดเทียมกับตลาดหลักทรัพย์ชั้นนำของโลก ซื้อขายได้หลายสกุลเงิน เพื่อเชื่อมต่อได้ในระดับสากลและช่วยให้การทำธุรกรรมกับตลาดหลักทรัพย์อื่น ๆ เกิดความสะดวกและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ล่าสุดปี 2566 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงมุ่งยกระดับระบบซื้อขายสำหรับตลาดทุนและตลาดอนุพันธ์ขึ้นอีกครั้ง ให้สามารถรองรับปริมาณธุรกรรมที่จะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอนาคต และรองรับผลิตภัณฑ์ด้านการลงทุนใหม่ ๆ หลากหลายรูปแบบกว่าเดิม

NEWS
SET 1,371.95 +1.28 (+0.09%)
Sum
Watch
Quote
SET
229
160
264
High
1,380.00
1,376.00
1,372.00
1,370.67
1,368.00
1,364.00
10
11
2M
1M
0
SET50 837.58 +0.17% 19,760.1
SET50FF 838.55 +0.12% 19,759.3
sSET 887.00 +0.07% 2,519.9
Realtime
Buy/Sell
Portfolio

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ
ต้องแข่งขันได้ในเวทีโลก
การเรียนรู้
การพัฒนาตนเอง
การสร้างสรรค์นวัตกรรม
จึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถ
หลีกเลี่ยงได้...

... เพื่อสร้างประโยชน์
ให้แก่ทุกภาคส่วนของตลาดทุนไทย
To Make the Capital Market ‘Work’
for Everyone

เกศรา มัญชุศรี
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 12

เกศรา มัญชุศรี
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 12

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเผชิญกับความท้าทายอยู่เสมอ จนผ่านมาถึงทศวรรษที่ 5 การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องปกติของตลาดหลักทรัพย์ฯ ถ้าเราไม่เปลี่ยนถือเป็นเรื่องที่ไม่ปกติ”

ถ้อยคำยืนยันของ **เกศรา มัญชุศรี** กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 12
ผู้ผลักดันตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ก้าวข้ามความท้าทายที่ถาโถมเข้ามา
ทั้งยังริเริ่มบุกเบิกนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับตลาดทุนด้วย

เกศรานับเป็นอีกคนหนึ่งที่ผูกพันกับตลาดหลักทรัพย์ฯ มาอย่างยาวนาน ในฐานะอดีตผู้จัดการตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (TFEX) ทำให้มีประสบการณ์และความคุ้นเคยกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นอย่างดี ที่สำคัญยังเข้าใจอย่างทะลุปรุโปร่งถึงความยากลำบากที่องค์กรต้องเผชิญ

ยุคของการสร้าง ท่ามกลางความท้าทาย

ภารกิจแรกที่เกศราได้รับมอบหมายหลังเข้าทำงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการทำสิ่งใหม่ ก้าวข้ามสิ่งเดิม ๆ โดยได้ริเริ่มสร้างตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Thailand Futures Exchange: TFEX) ซึ่งในขณะนั้นถือเป็นเรื่องใหม่ มีเพียงไม่กี่ประเทศที่เริ่มดำเนินการ แม้แต่ในตลาดทุนอาเซียนเองก็ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ใช้เวลาเตรียมการล่วงหน้ากว่า 3 ปี เพื่อนำองค์ความรู้จากตำรามาสู่การปฏิบัติจริง จากทฤษฎีกลายมาเป็นสิ่งที่จับต้องได้ ช่วยเปิดโอกาสการลงทุนรูปแบบใหม่ อันน่าตื่นตาตื่นใจให้กับโบรกเกอร์และนักลงทุน ในยุคที่ยังไม่รู้จักแม้กระทั่งอนุพันธ์ที่ซื้อขายในตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า อย่าง Futures และ Options

ด้วยพลังของทีมงานคนรุ่นใหม่ที่แข็งแกร่ง แปรเปลี่ยนอุปสรรคเป็นความท้าทาย มุ่งมั่นทำงานอย่างหนักจนกระทั่งประสบความสำเร็จได้อย่างน่าชื่นชม

เกศรายอมรับว่าเป็นความโชคดีที่ทีมงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดใจรับการเปลี่ยนแปลง และใช้เทคนิคสื่อสารทำความเข้าใจกับบุคคลภายนอกจนกลายเป็นประสบการณ์ล้ำค่า นำไปสู่การคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ตามมาอย่างต่อเนื่อง เช่น ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ (Derivative Warrants: DW) และตราสารแสดงสิทธิการฝากหลักทรัพย์ต่างประเทศ (Depositary Receipt: DR) ในเวลาต่อมา

“การสร้างสินค้าใหม่ ๆ ช่วยเพิ่มโอกาสในการลงทุน รองรับการลงทุนหลากหลาย ทั้งตัวสินค้า ตลอดจนเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิภาพ เพื่อสร้างความสมบูรณ์ให้แก่ตลาดทุนไทยมากขึ้น”

เริ่มต้นเพื่อให้เกิดความสำเร็จที่ยั่งยืน

ในช่วง 2 เดือนแรกหลังจากเกศราเข้ารับตำแหน่งกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ลงนามเข้าร่วมใน United Nation Sustainable Stock Exchanges Initiative กลายเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกในอาเซียน ลำดับที่ 2 ของเอเชียต่อจากญี่ปุ่น และลำดับที่ 13 ของโลก ที่ไปร่วมลงนาม เพราะ UN ให้ความสำคัญกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) และต้องการเข้าถึงบริษัทที่มีศักยภาพในการไปถึงเป้าหมายของความยั่งยืนในประเทศต่าง ๆ จึงร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อพัฒนาธุรกิจที่มีคุณภาพไปพร้อม ๆ กัน

“ตอนที่พี่เป็นผู้จัดการ เข้าใจว่าปีแรกมี 10 บริษัทที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้าไปอยู่ในดัชนีความยั่งยืนระดับโลกคือ Dow Jones Sustainability Index และปีสุดท้ายที่พี่อยู่จำนวนบริษัทก็ขยับขึ้นเป็น 17 บริษัท และปัจจุบันก็มากกว่านั้นแล้ว แต่ตอนแรก ๆ ก็ยากอยู่ ต้องพยายามสื่อสารกับผู้บริหารระดับสูงของบริษัทจดทะเบียน ซึ่งก็ทราบว่า เขาไม่มีคนทำงานเรื่องความยั่งยืนในช่วงเวลานั้น แต่เขาอยากทำ จนเมื่อเวลาผ่านไปก็พูดได้ว่าประเทศไทยก้าวหน้ามาก”

จากความมุ่งมั่นที่ต่อเนื่องในการพัฒนาด้านความยั่งยืน จึงตามมาด้วยความสำเร็จส่วนหนึ่งที่การันตีด้วยรางวัล Best Sustainable Securities Exchange Southeast Asia Emerging Market 2017 จากวารสาร Capital Finance International ประเทศอังกฤษ

สร้างสรรค์สิ่งใหม่ให้เกิดดอกออกผล

“จากเดิมที่คนรู้จักตลาดหลักทรัพย์ฯ เพราะต้องการซื้อหุ้น โจทย์สำคัญคือทำอย่างไรให้สินค้าและบริการเข้าถึงทุกคนได้”

ตรงนี้เองกลายเป็นจุดเริ่มต้นของการทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มุ่งพัฒนาตลาดทุนให้เกิดประโยชน์ต่อทุกคนในสังคม และเข้าถึงคนได้กว้างขึ้น ด้วยความเชื่อมั่นว่าการส่งเสริมให้ธุรกิจเติบโตอย่างมีคุณภาพ ย่อมมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ และผลลัพธ์ที่ได้นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย สอดคล้องกับ To Make the Capital Market Work for Everyone วิสัยทัศน์ที่เกศราเป็นผู้ริเริ่ม

ในยุคที่กระแสเทคโนโลยีดิจิทัลเริ่มเข้ามามีบทบาทมากขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้นำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในหลาย ๆ ด้าน เพื่อให้เป็น Digital Exchange อย่างแท้จริง ทั้งการริเริ่ม Digital IPO ครั้งแรก เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2559 รวมถึงการพัฒนา SET Application ในปี 2558 เพื่อเชื่อมต่อการเรียนรู้ด้านการลงทุนในหลักทรัพย์ได้ทุกที่ทุกเวลา และการสร้างโอกาสในการลงทุนให้มากขึ้น ผ่านตลาด LiVE Exchange รวมถึงการที่บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) พัฒนาบริการหลังการซื้อขาย โดยลดเวลาชำระราคา และส่งมอบหลักทรัพย์ให้สามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้นใน 2 วันทำการ จาก T+3 เป็น T+2

ในยุคของเกศราเป็นช่วงเวลาของการริเริ่มทำหลายโครงการเพื่อขยายไปสู่ผู้เกี่ยวข้องในวงกว้าง เช่น การให้ความรู้กับประชาชนทั่วไปผ่าน SET Social Impact การแลกเปลี่ยน พัฒนาศักยภาพทางธุรกิจของผู้ประกอบการเพื่อสังคม และ LiVE Platform แหล่งรวบรวมองค์ความรู้และเครื่องมือเพื่อช่วยพัฒนาและส่งเสริมการเติบโตของธุรกิจ SMEs และ Startups

รวมทั้งตอกย้ำการเป็น GMS Connectors เพื่อเพิ่มความสามารถและโอกาสการแข่งขันในเวทีการค้าการลงทุนของประเทศไทยในภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ด้วยหลักสูตร CMA-GMS Program เพื่อรองรับการเติบโตของภูมิภาค ช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างผู้บริหารระดับสูงใน GMS และในส่วนของสินค้าและบริการ มีการเผยแพร่รายชื่อบริษัทจดทะเบียนที่มีการดำเนินธุรกิจในภูมิภาค GMS (GMS Economic Exposure Universe) ซึ่งต่อยอดเป็น SET CLMV Exposure Index ในระยะต่อมา

“สิ่งที่เห็นเวลาไปประชุมต่างประเทศคือ ใคร ๆ ก็เห็นความสามารถของประเทศไทย เราจึงควรออกไปมีส่วนร่วมกับต่างประเทศบ้าง เพื่อเรียนรู้และรับข่าวสาร พัฒนาการต่าง ๆ ที่เป็นความก้าวหน้า โดยมีทีมงานติดตามไปด้วย จะได้ทำความรู้จักกับทางเมืองนอก นำประสบการณ์ของเขามาปรับใช้กับสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศไทย”

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เข้าร่วมเป็นกรรมการสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (World Federation of Exchanges: WFE) และเป็นเจ้าภาพประชุม AOSEF Investment Conference รวมถึงจัดการประชุม ANNA (Association of National Numbering Agencies) Extraordinary General Meeting ปี 2559 ซึ่งนับเป็นโอกาสแสดงความโดดเด่นของตลาดทุนไทยให้แก่องค์กรการเงินจากทั่วโลก พร้อมสนับสนุนบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในเวทีสากล

อย่าหยุดที่จะเรียนรู้ และพร้อมรับมือการเปลี่ยนแปลง

เกศรายืนยันว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่เคยหยุดนิ่งในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงตัวเอง เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมั่นใจได้ว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถทำหน้าที่ได้เป็นอย่างดี โดยหลักคิดที่สำคัญคือ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ประโยชน์กับทุกคนอย่างทั่วถึง ไม่ได้จำกัดเฉพาะแค่ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และโบรกเกอร์ แต่หมายถึงการที่คนในทุกภาคส่วนรู้จักบริหารจัดการเรื่องการเงินได้อย่างถูกต้อง

“เรามองไปข้างหน้าอยู่เสมอ ซึ่งหลายเรื่องเป็นการลองผิดลองถูก เมื่อเกิดการปรับเปลี่ยน และสร้างสิ่งใหม่ ๆ สุดท้ายก็ช่วยให้ตลาดเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น

“ในอนาคตเชื่อว่าเราก็ยังจะโอบรับการเปลี่ยนแปลงไปเช่นนี้ เพราะคนที่ทำงานในตลาดหลักทรัพย์ฯ ล้วนเป็นผู้ที่มีความรู้ติดตามความเคลื่อนไหวของเทรนด์โลกอยู่ตลอดเวลา ทุกคนทำงานโดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ทำให้งานยาก ๆ สามารถประสบความสำเร็จ และช่วยให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาต่อไปได้อย่างไม่หยุดยั้ง”

ความท้าทายในลำดับถัดไปคือทำอย่างไรให้คนภายนอกมีความเข้าใจในสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำ รู้เท่าทัน และมีเหตุผลในการลงทุนเพียงพอ ในยุคที่ Digital Exchange เดินทางมาถึง ทั้งหมดนี้คือสิ่งที่เกศรา มัญชุศรี อยากฝากเอาไว้แก่คนรุ่นหลัง ในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ให้กับตลาดทุน

“สิ่งที่ไม่เปลี่ยนคือ เรายังคงเคารพนับถือคนที่สร้างตลาดหลักทรัพย์ฯ เราตั้งชื่อห้องประชุมเพื่อระลึกถึงศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย อดีตประธานกรรมการ คุณศุกรีย์ แก้วเจริญ และคุณเสรี จินตนเสรี เราตั้งชื่อห้องสมุดเพื่อระลึกถึง ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ ถือว่าคนที่เคยอยู่ ทำดีมา คนที่ยังอยู่และคนที่จะมาอยู่ในอนาคตต้องยอมปรับปรุงตัวเอง ก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลา การทำงานที่สนุกและรู้สึกรักในงานที่ทำ ส่งผลให้งานออกมาด้วยดี และที่สำคัญอย่าหยุดที่จะเรียนรู้ เพราะทุกก้าวของชีวิตคือการเปลี่ยนแปลง”

PART

Beyond GROWTH to SUSTAINAB

BILITY

Reimagine The Capital Market

วิสัยทัศน์ของผู้นำที่ผ่านมาในแต่ละยุคสมัย ส่งผลให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เกิดความก้าวหน้ามาตลอด 5 ทศวรรษ จนมาถึงจุดเปลี่ยนผ่านสำคัญ ณ ปัจจุบัน ที่นับเป็นก้าวสำคัญ ซึ่งวิสัยทัศน์ของผู้นำได้สะท้อนภาพความสำเร็จของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในฐานะผู้อยู่เบื้องหลัง และเป็นบุคคลสำคัญที่นำทางตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เดินหน้าต่อไปในทิศทางที่ถูกต้อง แม้จะต้องพบเจอกับความท้าทายต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ รวมถึงช่วยจุดประกายให้มองเห็นภาพอนาคต ก่อนเปลี่ยนผ่านและส่งต่อไปสู่ทศวรรษต่อไป สมกับเป็นวิสัยทัศน์ของผู้นำที่สะท้อนภาพตลาดทุนยุคใหม่อย่างแท้จริง

บทสัมภาษณ์ 4 ผู้นำของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่บอกเล่ามุมมอง วิสัยทัศน์ของการปรับเปลี่ยนเพื่อเปลี่ยนผ่านจากยุคปัจจุบันไปสู่ทศวรรษหน้า แง่คิดและสิ่งที่ฝากไว้ที่มีจุดร่วมเดียวกันคือความเติบโตและยั่งยืนของตลาดทุนไทย

SET
50th

กิติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์
ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 19

“ตลาดหลักทรัพย์ไทย ต้องทันโลก ทันเทคโนโลยี ทันการณ์ เป็นตลาดทุนที่โปร่งใสเพื่อสร้างความมั่นคง แก่เศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างยั่งยืน”

นับแต่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดซื้อขายครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 หรือเกือบ 50 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้อยู่คู่กับเศรษฐกิจไทยมาตลอด ผ่านยุคสมัยแห่งความเฟื่องฟู รุ่งเรือง ล้มลุกคลุกคลานแต่ก็ฟื้นตัวขึ้นมาได้ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นหลายเหตุการณ์ได้ส่งผลกระทบต่อตลาดทุนจนตราบเท่าทุกวันนี้ ดังนั้น การมองไปข้างหน้าโดยถอดบทเรียนจากอดีตจึงมีความสำคัญในการวางแผนอนาคตของตลาดหลักทรัพย์ไทยให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้ **กิติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 19** ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อสำคัญของการเปลี่ยนผ่านแห่งยุคสมัยอีกครั้งได้ฉายให้เห็นภาพ ‘ตลาดทุนแห่งอนาคต’ ผ่านมุมมองที่สะท้อนอดีตของผู้มีประสบการณ์ที่คร่ำหวอดในตลาดทุนไทยมาอย่างใกล้ชิดและยาวนาน

“ผมเองได้มีโอกาสเข้าไปเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงปี 2557 – 2561 เป็นเวลา 2 สมัยติดต่อกันจากการเสนอชื่อของบริษัทหลักทรัพย์ และยังเข้ามาเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ในปี 2562 และ 2565 โดยการเสนอของคณะกรรมการ ก.ล.ต. จากประสบการณ์การเป็นกรรมการในคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ มาหลายสมัย ทำให้ผมพอมีความเข้าใจถึงปัญหาของตลาดทุนไทย ผมจึงไม่ใช่คนนอกวงการในตลาดทุน ดังนั้น เมื่อได้รับการเสนอชื่อให้เป็นประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 19 ผมจึงอยากมองไปข้างหน้าเพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขับเคลื่อน ปรับตัว เปลี่ยนแปลงเพื่อสร้างความมั่นคงแก่เศรษฐกิจประเทศไทยในระยะยาว”

กิติพงศ์เห็นว่าการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ผ่านมามีแนวทางที่ชัดเจนผ่านวิสัยทัศน์ในการ ‘พัฒนาตลาดทุนเพื่อทุกคน’ โดยมุ่งมั่นพัฒนากระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่องในหลายด้านเพื่อเป็นศูนย์กลางการซื้อขายที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีการสร้างสรรค์สินค้าและบริการเพื่อตอบสนองความต้องการของนักลงทุนอย่างหลากหลาย นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาตลาดทุนในระยะยาว มีการบ่มเพาะบุคลากรในตลาดทุนให้มีความรู้สอดรับกับการเปลี่ยนแปลงในโลกการลงทุน รวมทั้งปลูกฝังแนวคิดการดำเนินธุรกิจ มุ่งมั่นพัฒนาองค์ความรู้ที่มีคุณค่าภายในองค์กร

“ผมจึงหวังว่า ผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ และคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็จะต้องดำเนินการตามวิสัยทัศน์และพันธกิจต่อไป โดยเฉพาะการ ‘พัฒนาตลาดทุนเพื่อทุกคน’ อย่างแท้จริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นและมีเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ ตอบโจทย์ปัญหาประเทศ โดยให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นศูนย์กลางตลาดทุนในภูมิภาคที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ทันเหตุการณ์ได้อย่างสม่ำเสมอ”

ถอดบทเรียนอดีต ยกระดับตลาดทุนไทย

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ผ่านร้อน ผ่านหนาวมาจนกระทั่งเข้าสู่ 5 ทศวรรษ หากมองปัจจุบันและแลไปข้างหน้าต้องถือว่าเป็นองค์กรที่มีส่วนสำคัญในการสร้างความเจริญเติบโตให้กับเศรษฐกิจไทย ดังนั้น อนาคตข้างหน้าของตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีความท้าทายอย่างยิ่ง การถอดบทเรียน ความผิดพลาดในอดีตเพื่อมองไกลไปในอนาคตจึงเป็นสิ่งที่ควรทำ

“เมื่อมองย้อนไปในช่วงปี 2563 – 2566 ถือว่ามีการเปลี่ยนแปลงการเงินโลก และด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ อย่างก้าวกระโดด ปัญหาภูมิรัฐศาสตร์จึงเป็นความท้าทายที่เข้ามากระทบตลาดทุน ทำให้มีความซับซ้อนและมีความไม่แน่นอนสูงขึ้น เช่น การแพร่ของโรคระบาด COVID-19 และสงครามระหว่าง

ยูเครนกับรัสเซีย อิสราเอลกับฮามาส ได้ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศการลงทุนและความเชื่อมั่นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้น หากแลไปข้างหน้าหรืออนาคตของตลาดทุนไทย เราก็จะต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่นที่กล่าวกันว่าเป็นโลกแห่ง VUCA (Volatility, Uncertainty, Complexity, Ambiguity) ดังนั้น ส่วนตัวผมเองมีความเห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องปรับเปลี่ยนการทำงานในอนาคตในหลายเรื่องอย่างรวดเร็วและทันการณ์"

ตัวอย่างสำคัญที่กิติพงศ์ยกมาฉายภาพให้เห็นตัวอย่างหนึ่งคือ การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นกลไกที่สำคัญอย่างยิ่งในการสร้างโอกาสให้บริษัทจดทะเบียนไทยใช้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขยายตัวกลายเป็นบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ รวมทั้งการเปิดโอกาสให้บริษัทขนาดกลางและขนาดเล็กเข้ามาระดมทุน มีการจัดให้มีเครื่องมือทางการเงินใหม่ ๆ และส่งเสริมนักลงทุนให้มีทางเลือกในการลงทุนและได้รับผลตอบแทนที่ดี การสร้างกลไกความโปร่งใสในการกำกับดูแลกิจการที่ดี สร้างความยั่งยืนในเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม บรรษัทภิบาล (ESG) แม้จะมีปัญหาอุปสรรคเกิดขึ้นอยู่บ้างก็ต้องแก้ไขปรับปรุงไปเรื่อย ๆ และเหล่านี้คือการปรับเพื่อเปลี่ยนไปสู่อนาคตที่ดีขึ้นในมุมมองของกิติพงศ์

สร้างความเชื่อมั่นให้เกิด 'ตลาดทุนแห่งอนาคต' ของทุกคน

นอกจากนั้น เรื่องสำคัญที่เป็นแกนกลางของความเป็นตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็คือความเชื่อมั่นและความไว้วางใจ ซึ่งกิติพงศ์เน้นย้ำว่านักลงทุนและผู้เกี่ยวข้องจะเกิดความเชื่อมั่นและไว้วางใจต่อตลาดทุนได้มากขึ้น หากการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่สามารถทำเองได้โดยลำพังแต่ต้องมีการทำงานแบบบูรณาการโดยอาศัยความร่วมมือในการทำงาน (Collaboration) ของหน่วยงานภายในและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อการบังคับใช้กฎหมายให้ทันท่วงทีและมีประสิทธิภาพ และหากมีความจำเป็นก็ต้องสามารถออกหรือแก้ไขกฎหมาย กฎระเบียบให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อสามารถดำเนินการเอาผิดกับผู้กระทำผิดต่อตลาดทุนไทยได้เร็วขึ้นและเพิ่มบทลงโทษผู้กระทำผิดต่อตลาดทุน ซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับการกำกับดูแลประชาชน และคุ้มครองนักลงทุนให้มีความเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะปัญหาการฉ้อฉลในตลาดทุนที่เคยเกิดขึ้นพบว่ามีการกระทำที่ซับซ้อนมากกว่าในอดีต ดังนั้น การบูรณาการการทำงานร่วมกันในตลาดทุนเท่านั้นจึงจะทำให้ประสบความสำเร็จได้

"ในช่วงก่อนที่ผมเข้ารับตำแหน่งประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 19 นั้น ดัชนีตลาดหุ้นไทยลดลงอย่างมาก ซ้ำยังเกิดการฉ้อฉลในวงการตลาดทุนในหลายรูปแบบ ทั้งในรูปแบบบุคคลธรรมดา และกลุ่มบุคคลที่มีการแบ่งหน้าที่กันทำเพิ่มมากจนไม่สามารถป้องปราม และบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เรื่องการบังคับใช้กฎหมาย ต้องมีความรวดเร็ว ชัดเจน และมีบทลงโทษที่เด็ดขาด การคุ้มครองนักลงทุนให้มีความเท่าเทียมกัน พร้อมกับการสร้างความโปร่งใสในการประกอบกิจการของบริษัทจดทะเบียน"

กิติพงศ์มองว่าสิ่งสำคัญคือต้องสร้างองค์ความรู้ทั้งกระบวนการตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ทั้งจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ก.ล.ต. ตำรวจเศรษฐกิจ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) กรมสอบสวนคดีพิเศษ (DSI) สำนักงานอัยการสูงสุด และศาลยุติธรรม เพื่อให้คดีมีความรวดเร็วขึ้น

"การทำผิดกฎหมายในตลาดหุ้น การฉ้อโกง การปั่นหุ้น สิ่งที่ต้องทำและจำเป็นต้องทำเลย คือ ยึดทรัพย์ไว้ก่อน แล้วเร่งฟ้องร้องเพื่อเอาผู้กระทำความผิดมาลงโทษโดยเร็ว ในจุดนี้เห็นว่าควรต้องมีการแก้กฎหมายกันใหม่ ไม่ว่าจะให้ ก.ล.ต. ส่งฟ้องคดีได้เอง โดยอาจมีการยืมตัวอัยการมาชั่วคราวเพื่อร่วมทำคดี รวมไปถึงเรื่องของการมีกฎหมายเพื่อคุ้มครองเจ้าหน้าที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

"นอกจากนี้ ควรเร่งผลักดันมาตรการยกระดับกำกับดูแลเพิ่มความเชื่อมั่นนักลงทุน เช่น การควบคุมดูแลเรื่อง Program Trading โดยเฉพาะการส่งคำสั่งซื้อขายด้วยความเร็วสูง High-Frequency Trading (HFT) การยกระดับการกำกับดูแล Short Selling และ Naked Short Selling รวมถึงการพัฒนาแพลตฟอร์มแหล่งข้อมูลกลางตลาดทุนไทย เช่น Central Platform รวมทั้ง ปรับปรุงหลักเกณฑ์การระดมทุนใหม่ ๆ ช่วยกันพัฒนาสร้างความได้เปรียบให้กับตลาดทุนไทยสามารถแข่งขันเพื่อยกระดับสู่การเป็นตลาดหลักทรัพย์ของภูมิภาคได้"

ตลาดหลักทรัพย์ไทยต้องก้าวทันเทคโนโลยี

ในอีกด้านหนึ่ง ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ต้องแสวงหาโอกาสจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้ขับเคลื่อนตลาดทุนให้ทันท่วงที การใช้เทคโนโลยีด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ (AI) จะเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการบังคับใช้กฎหมายเพื่อเฝ้าระวัง การนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้บริษัทจดทะเบียน การตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ เพื่อเตือนป้องกัน หรือใช้ประโยชน์จาก Big Data ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ฯ และให้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลดังกล่าวได้ เพื่อนำไปพัฒนาการบริหารงานของบริษัทจดทะเบียนให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทขนาดเล็กและธุรกิจใหม่ ๆ ของประเทศไทยที่มีโอกาสเติบโตในอนาคตที่จะเข้าจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถมีบทบาทสำคัญในการช่วยวิเคราะห์จุดอ่อนจุดแข็งของธุรกิจในแต่ละกลุ่มเพื่อให้ทุกคนเข้าถึง ‘ตลาดทุนแบบดิจิทัล’ ได้ง่ายขึ้น ซึ่งในประเด็นนี้ กิติพงศ์ได้ฉายภาพให้เห็นอนาคตของการใช้ AI ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ไว้ว่า

“โจทย์ต่อไปคือ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตลาดทุนให้เป็นตลาดทุนแบบดิจิทัล เพื่อมาเสริมตลาดทุนแบบดั้งเดิมด้วยการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เช่น การใช้ AI สำรวจงบดุลของบริษัทจดทะเบียนที่มีความน่าสงสัย จับตาดูความเคลื่อนไหว มีระบบการแจ้งเตือนถึงสิ่งผิดปกติของหุ้นบางตัวที่อาจเกิดปัญหาเพื่อให้นักลงทุนมีข้อมูลในการตัดสินใจ สามารถนำไปวิเคราะห์พฤติกรรมและความต้องการการลงทุนของนักลงทุนประเภทต่าง ๆ นำไปสู่การพัฒนาสร้างสรรค์สินค้าและบริการการลงทุนใหม่ ๆ ในรูป Digital Assets ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ลงทุนยุคใหม่ สิ่งเหล่านี้จะช่วยสร้างความเชื่อมั่น สร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี และดึงดูดเงินลงทุนเข้ามาในตลาดทุนไทยมากขึ้น”

นำเสนอผลิตภัณฑ์การลงทุนใหม่ๆ ทันต่อความต้องการในโลกการลงทุน

โลกการลงทุนเปลี่ยนไปแบบไร้พรมแดนทำให้ผู้ลงทุนมีทางเลือกการลงทุนมากขึ้นไม่ได้จำกัดอยู่ที่ตลาดหุ้นไทย ดังนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องสรรหาเครื่องมือทางการเงินการลงทุนและสินค้าใหม่ ๆ โดยเฉพาะบริษัทจดทะเบียนทั้งในและต่างประเทศ และเปิดโอกาสให้ธุรกิจครอบครัวขนาดใหญ่ ธุรกิจ SMEs / Startups ในอุตสาหกรรมใหม่ ๆ (New Economy) ต่อยอดจากจุดแข็งเดิมของไทย เช่น ธุรกิจด้านอาหารและสุขภาพ การท่องเที่ยว มานำเสนอให้กับนักลงทุนเพื่อสร้างโอกาสการลงทุนและส่งเสริมให้เกิดการออมและการลงทุน โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ใช่เป็นแค่ตัวกลางให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์หรือหุ้นเท่านั้น แต่ควรจะสร้างเครื่องมือทางการลงทุนใหม่ ๆ ให้เหมาะสมและตอบสนองความต้องการของสังคม

“การพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เป็นอีกเรื่องที่สำคัญเพราะจะช่วยสร้างความน่าสนใจให้กับตลาดทุนไทย กองทุนรวมเพื่อส่งเสริมการออมเงินระยะยาวและนำไปลดหย่อนภาษีได้ รวมถึงการสร้าง New Investment ขยายฐานนักลงทุนกลุ่มใหม่ เช่น การตั้งกองทุนรวมเยาวชนที่ผู้ปกครองซื้อลงทุนให้ลูกหลานและขายได้เมื่อลูกหลานอายุ 18 ปี และนำมาลดหย่อนภาษีได้ เป็นต้น หรือจะเป็นกองทุนรวมสำหรับผู้สูงวัยที่สะสมเงินเข้ากองทุนหลังจากเกษียณแล้ว สามารถทยอยเบิกเงินไปใช้จ่ายในชีวิตประจำวันได้ทุกเดือน รวมถึงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อื่น ๆ พวกตราสารหนี้ หุ้นกู้ ESG, ESG Fund, Digital Assets และการนำ Carbon Credit มาใช้ให้เห็นผล โดยใช้โอกาสในการระดมทุนผ่านตลาดทุนทั้งในประเทศและภูมิภาค ขณะเดียวกัน ก็ต้องพัฒนาศักยภาพให้ธุรกิจขนาดเล็กเข้ามาระดมทุนได้เพราะหลายธุรกิจมีโอกาสที่จะเติบโตได้อีกมาก ผมมองว่าการเปิดตลาดใหม่ถ้าทำได้ก็เหมือนเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไทยใหม่เป็นอีกเรื่องที่ต้องเร่งทำ ไม่อย่างนั้นก็ไม่มีอะไรที่เปลี่ยนแปลง”

สร้างองค์ความรู้ด้าน Financial Literacy ให้คนไทยรู้ทันการลงทุน

การสร้างองค์ความรู้ด้านการเงิน Financial Literacy เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ทางการเงินการลงทุน และให้นักลงทุนเข้าใจทางเลือกการออมและการลงทุนเพื่อสร้างความมั่นคงในการลงทุนระยะยาวผ่านเครื่องมือทางการเงินการลงทุนใหม่ ๆ และไม่ถูกหลอกลวง เป็นบทบาทที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำมาโดยตลอด ซึ่งก็ควรมีการพัฒนาเนื้อหาให้ทันกับเหตุการณ์และยุคสมัยที่เปลี่ยนไป เช่น การใช้สื่อใน Social Media ให้มากขึ้น การสร้างตำราทางตลาดทุนเพื่อให้หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมมีความเข้าใจและเข้าถึงเรื่องนี้ได้ดียิ่งขึ้น

“ผมมองว่าการสร้างตำราหนังสือการลงทุน คำอธิบายกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนและหลักคุณธรรมจริยธรรมเข้าไปในหลักสูตรของระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับนักเรียนในโรงเรียนไปจนถึงระดับนักศึกษาในมหาวิทยาลัยและวิชาชีพตามลำดับ จะเป็นการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในเรื่องการลงทุน รวมถึงปลูกฝังความมีคุณธรรมจริยธรรมในการลงทุนและในการทำธุรกิจ เพื่อให้คนรุ่นใหม่รู้เท่าทันการลงทุนและเข้าถึงตลาดทุนเพิ่มมากขึ้น”

เสาหลักในการผลักดันทางด้านความยั่งยืนทุกมิติ

กิติพงศ์มองว่าตลาดทุนไทยนอกจากเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนและสร้างความมั่งคั่งให้กับผู้ประกอบการและบริษัทจดทะเบียนแล้ว ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็มีหน้าที่ในการส่งเสริมให้นักลงทุนและประชาชนในสังคมได้รับประโยชน์จากกลไกตลาดทุนในการช่วยลดความเหลื่อมล้ำของสังคม ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมให้เกิดธุรกิจที่ดำเนินงานอย่างโปร่งใส ช่วยสร้างชุมชนให้เข้มแข็งเพื่อส่งเสริมให้สังคมไทยเติบโตได้อย่างสมดุลในทุกมิติ

อย่างไรก็ตาม ภาพ ‘ตลาดทุนแห่งอนาคต’ จะเกิดขึ้นและเป็นจริงได้ บุคลากรของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะมีส่วนสำคัญยิ่งในก้าวต่อไป ดังนั้น พนักงาน ผู้บริหาร และคณะกรรมการของตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องปรับเปลี่ยนความคิด โดยการเรียนรู้สิ่งใหม่ Reskill และ Upskill ภายในองค์กรและแสวงหาความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นให้เกิดการพัฒนาเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถก้าวไปสู่ทศวรรษใหม่ได้อย่างเข้มแข็งและมั่นคง กลายเป็นองค์กรที่มีความแข็งแกร่งและยืดหยุ่น ภายใต้สถานการณ์ความท้าทายในอนาคต **“คนตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงต้องทันโลก ทันเทคโนโลยี ทันการณ์ เพื่อสร้างตลาดทุนที่โปร่งใส และยั่งยืน”** นี่คือสิ่งที่ กิติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 19 ฝากไว้ให้เป็นแนวทางร่วมกันเพื่อเดินหน้าสู่อนาคตนับจากปีที่ 50 ต่อไปได้อย่างมั่นคง

“ควรเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เรื่องการลงทุน รวมถึงปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในการลงทุน และในการทำธุรกิจ เพื่อให้คนรุ่นใหม่รู้เท่าทันการลงทุน และเข้าถึงตลาดทุนเพิ่มมากขึ้น”

พิชัย ชุณหวชิร
ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 18

“ท่ามกลางโลกและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
เป้าหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อตอบสนองความพึงพอใจ
ของผู้เกี่ยวข้อง คือสินค้าที่มี Competitiveness
และการสร้างสมดุลระหว่างนักลงทุนด้วย”

พิชัย ชุณหวชิร ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 18 มองว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยพื้นฐานแล้วก็คือตลาดประเภทหนึ่ง เป็นสถานที่ที่ผู้คนนำสินค้ามาวางขาย มีทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย สำหรับตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็มีทั้งฝั่งนักลงทุน ฝั่งผู้ประกอบการ และผู้ทำหน้าที่เป็นตัวกลางต่าง ๆ เพื่อให้การซื้อขายง่ายขึ้น

ในมุมมองของพิชัย จึงเห็นว่าก้าวเดินต่อไป ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องให้ความสำคัญกับสินค้าที่หลากหลาย เครื่องมือที่ทันสมัย และส่งเสริมการสร้างความเชื่อมั่นรวมไปถึงการให้ข้อมูลแก่ผู้ลงทุน เพื่อให้มีองค์ความรู้ที่ครอบคลุมและเพียงพอ

สมดุลระหว่างนักลงทุนคือลดแต้มต่อ เพิ่มทางเลือกและสร้างพฤติกรรมที่เหมาะสม

“นักลงทุนแต่ละกลุ่มมีความชอบของตัวเอง เช่น นักลงทุนที่ซื้อปริมาณมากและถือยาวมักจะเป็นนักลงทุนสถาบัน นักลงทุนรายย่อยก็จะมีพฤติกรรมอีกอย่างหนึ่ง ซึ่งตลาดทุนไทยมีเอกลักษณ์ตรงที่มีสัดส่วนนักลงทุนรายย่อยค่อนข้างมาก ซึ่งผมมองว่าพวกเขาน่าสนใจ นักลงทุนรายย่อยมีองค์ความรู้ของเขา มีพลวัต มีชีวิตชีวา ลงทุนเอง คิดเอง ดีบ้าง ผิดพลาดบ้าง ก็ถือเป็นเรื่องปกติ”

สำหรับตลาดหลักทรัพย์ฯ พิชัยมองว่าถึงแม้ปัจจุบันมีบริษัทจดทะเบียนอยู่ 800 กว่าบริษัท แต่บริษัทที่คนรู้จักจริง ๆ นั้นมีเพียง 100 แห่ง เนื่องจากกลุ่มนี้อยู่ในดัชนีต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ส่วนบริษัทที่เหลือนักลงทุนอาจไม่มีความคุ้นเคย เนื่องจากไม่ค่อยมีข่าว จะมีเฉพาะนักลงทุนบางกลุ่มเท่านั้นที่เข้าไปเล่น นั่นหมายความว่ายังมีบริษัทอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีไม่น้อยที่เป็น SMEs บริษัทเหล่านี้ควรจะได้รับการดูแลให้แสดงศักยภาพได้

“ผมเชื่อว่าในบริษัทที่เหลือกว่า 600 แห่งเหล่านั้นต้องมีบริษัทที่มีศักยภาพ ปัญหาคือเขาอยู่คนเดียวและมีขนาดเล็กเกินไป ไม่มีข้อมูลเพียงพอจึงทำให้ไม่รู้ว่าอาจมีอีกบริษัทหนึ่งที่สามารถทำธุรกิจร่วมกัน สามารถ Synergy กันได้ หรือรวมตัวกันเพื่อเป็นบริษัทขนาดกลางแล้วจะมีโอกาสทำอะไรได้อีกมาก”

พิชัยเสนอว่าควรมีการเพิ่มบทวิเคราะห์ โดยใช้ฐานข้อมูลของตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้เป็นประโยชน์ เพื่อให้เป็นหลักทรัพย์ที่ไม่ว่าใครเดินผ่านก็ต้องเหลียวกลับมาดู เปรียบเสมือนห้างสรรพสินค้าที่เปิดพื้นที่ให้นักลงทุนทั้งรายใหญ่และรายเล็กได้เดินเที่ยวชมและซื้อติดไม้ติดมือกลับบ้าน

นอกจากนี้ ยังมีเครื่องมือใหม่ ๆ ในตลาดทุน เช่น High Frequency Trading เมื่อประเมินแล้วว่าหลาย ๆ ประเทศก็มีใช้ ต้องเปิดโอกาสให้นักลงทุนโดยเฉพาะนักลงทุนรายย่อยได้ใช้อย่างทั่วถึงและในราคาที่เข้าถึงได้

“เราไม่ได้เอาคนที่เก่งและวิ่งเร็วมาวิ่งให้ช้าลงอยู่กับคนไม่เก่งแบบนี้ตลาดไม่พัฒนา สำหรับคนที่ไม่เก่ง เราต้องให้เขารู้ข้อมูลมากขึ้น และที่สำคัญคนเก่งก็ต้องมีพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วย หากทำผิดต้องมีบทลงโทษ เราต้องสร้าง Trust และ Confidence ให้เกิดขึ้น ความสมดุลของตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็จะตามมาเอง”

Upgrade สินค้าเดิม เร่งสร้างสินค้าใหม่ ที่เป็นจุดแข็งของประเทศ

“โลกใบเดิมต้องมีการทบทวนและเปลี่ยนแปลง เช่น สินค้าเดิมมีอะไรบ้างที่สามารถอัพเกรดได้ ต้องดึง S-curve เล็ก ๆ ขึ้นมาเพื่อยืดอายุทดแทนช่วงเวลาที่เราอาจจะไม่มีสินค้าใหม่ หรือไม่มีสินค้าที่มี Competitiveness ในช่วง 5 ปีข้างหน้า ให้สามารถยืนอยู่ได้อีก 15 ปี เพราะผมมองว่าการสร้างเทคโนโลยีใหม่ที่อยู่ต้นน้ำจริง ๆ ต้องใช้เวลาอย่างน้อย 15 ปีขึ้นไป ซึ่งไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ก็ควรให้เวลากับมันสักนิด

“สิ่งที่บ้านเราทำได้ดี เป็นสินค้าที่สร้างได้เร็วและเป็นธรรมชาติของประเทศไทย นั่นคือภาคบริการ โดยเฉพาะภาคการท่องเที่ยว ซึ่งเราจะติดอันดับต้น ๆ ในการจัดอันดับอยู่เสมอ เช่น เราเก่งในเรื่อง Wellness Tourism ที่ได้รับการยอมรับในระดับโลก ดังนั้น ต้องกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวซึ่งจะเป็นภาคส่วนที่นำเงินเข้าประเทศได้เร็ว เพื่อที่จะกระจายไปถึงเส้นเลือดฝอยทางเศรษฐกิจ และไปถึงมือผู้คนจำนวนมากที่เข้ามาทำงานในอุตสาหกรรมนี้”

พิชัยเชื่อมั่นว่าโอกาสทางภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจของไทยยังมีอยู่เสมอ

“เราอยู่ในภูมิภาคที่แวดล้อมด้วยคน 700 ล้านคนใน CLMVT และอยู่ในภูมิภาคที่มีความเจริญสูงสุดคือเอเชีย สินค้าไม่จำเป็นต้องอยู่ในไทย แต่ผ่านไทยลงไปยังมาเลเซียและสิงคโปร์ หรือเลี้ยวออกไปทางทะเลอันดามันได้ นี่คือเสน่ห์ของเรา ดังนั้น หากจะผลิตสินค้า เราต้องเลือก Sector ที่ไม่ซ้ำกับจีน หรืออาจเป็น Sector ที่จะส่งเสริมเกื้อหนุนกัน หรือต้องปรับประเทศให้รู้จักกลไกการค้าขายมากขึ้น เป็น Trading Nation ซื้อมาขายไป หรือให้ผ่านแบบเก็บค่าผ่านทาง”

ขยายผลสู่ตลาดแลกเปลี่ยนคาร์บอนเครดิต ผ่าน Digital Platform

จากโลกใบเดิมสู่โลกใบใหม่ เทคโนโลยี กระแสสังคม และแนวความคิดใหม่ ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล นำการเปลี่ยนแปลงมาสู่วิถีชีวิตรวมถึงตลาดทุนด้วยเช่นกัน เมื่อย้อนกลับมามองตลาดในปัจจุบัน พิชัยเห็นว่าไทยต้องปรับตัว ไม่ควรซื้อขายสินค้ากันด้วยระบบหรือแพลตฟอร์มเดิม โดยจำเป็นต้องเคลื่อนไปทาง Digital Platform ให้มากขึ้น ซึ่งตลาดคาร์บอนเครดิตสามารถมีบทบาทนำในเรื่องนี้

ปัจจุบันตลาดคาร์บอนเครดิตมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อย ๆ และมีการซื้อขายกันมากในยุโรป สำหรับไทย เงื่อนไขที่จะทำให้ตลาดคาร์บอนเครดิตเกิดขึ้นและมีการใช้งานกันอย่างแพร่หลาย คือต้องได้รับการยืนยันรับรองโดยคนที่เชื่อถือได้ ซึ่งไทยยังไม่มีกลไกนี้ ทำให้คาร์บอนเครดิตที่ตลาดยุโรปขายกันกว่า 70 ยูโรต่อตัน แต่สำหรับประเทศไทย ปัจจุบันบางบริษัทดำเนินการกันเอง ขายกันเอง ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่าย กว่าจะขายได้ก็ทำให้ราคาอยู่ที่ราว 60-70 บาทต่อตัน แตกต่างกับราคาที่ตลาดยุโรปมาก หากสามารถเชื่อมต่อตลาดคาร์บอนเครดิตของเรากับตลาดทั่วโลกและซื้อขายระหว่างกันได้ เราจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของตลาดโลก เป็นสิ่งที่โลกต้องการ

พิชัยยกอีกตัวอย่างหนึ่งที่สามารถใช้ Digital Platform ได้ คือ การซื้อขายที่ดิน หากสามารถนำโฉนดที่ดินของไทยเข้าสู่ Digital Form ได้ โดยใช้เทคโนโลยี Blockchain ที่ดูแล Big Data ได้ ตรวจสอบได้ว่าเป็นโฉนดจริง การแลกเปลี่ยนก็จะง่ายขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

สุดท้ายพิชัยให้วิสัยทัศน์ว่า จำเป็นที่จะต้องทบทวนยุทธศาสตร์หลักของตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้มองในภาพใหญ่ ๆ และหาความร่วมมือเพื่อผลักดันวาระสำคัญร่วมกับภาครัฐ เพราะแน่ใจว่าเป็นการพัฒนาเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 18 กล่าวทิ้งท้ายไว้อย่างน่าคิด

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 17

“ตลาดทุนเป็นระบบนิเวศที่มีพลวัตสูง การเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่
ที่เป็น Megatrend เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์
ความผันผวนในระบบเศรษฐกิจมหภาคทั่วโลกส่งผลต่อประเทศไทยอย่างเลี่ยงได้ยาก
จึงต้องเตรียมความพร้อมให้ตลาดทุนไทยทนทานต่อผลกระทบได้”

ห้าทศวรรษมาแล้วที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการระดมทุนและซื้อขายหลักทรัพย์ของประเทศ มีบทบาททั้งเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และขับเคลื่อนสังคมไปพร้อมกัน หลักการทำงานสำคัญที่ทำให้ตลาดทุนเติบโตและดำรงอยู่ได้อย่างมีเสถียรภาพแม้ต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ครั้งแล้วครั้งเล่าที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคก็คือการปรับตัวเพื่อแข่งขันได้ในบริบทที่เปลี่ยนไป ความมุ่งมั่นตอบสนองความต้องการของสังคม และหัวใจสำคัญคือการรักษาความเชื่อมั่นต่อตลาดทุนไทย

ปรับตัวรับมือกับการเปลี่ยนแปลง

ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยืนหยัดได้จนถึงวันนี้และเป็นหนึ่งในเสาหลักที่ค้ำจุนระบบเศรษฐกิจของประเทศและพร้อมเดินไปข้างหน้าได้อย่างมีเสถียรภาพ สำหรับ **ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 17** คือการเตรียมพร้อมและปรับตัวเพื่อรับมือกับความเปลี่ยนแปลง

“ยกตัวอย่างช่วงที่เศรษฐกิจเติบโตประมาณปี 2530-2540 ช่วงนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ตอบสนองความต้องการระดมทุนของภาคธุรกิจเพื่อลงทุนเพิ่ม ในช่วงเศรษฐกิจเติบโตปีละ 8-9% เราเห็นความคึกคักในการลงทุน ต่อมาหลังปี 2550 ความต้องการระดมทุนและการลงทุนมีการพัฒนาไปอีกขั้นหนึ่ง คนไทยสนใจลงทุนในต่างประเทศและมีการให้ความสำคัญด้านอื่น ๆ ด้วย ได้แก่ ESG เมื่อประกอบกับความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงปรับตัวและตอบสนองความต้องการที่เปลี่ยนไป

“วิกฤตต้มยำกุ้งเป็นบทเรียนที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องกลับมาทบทวนระบบกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งสร้างความรู้ความเข้าใจกับนักลงทุน ถือเป็นเหตุการณ์สำคัญซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถก้าวข้ามผ่านวิกฤตนี้ไปได้ด้วยดี เพราะทุกฝ่ายร่วมมือกัน”

อีกหนึ่งผลงานสำคัญที่ตอกย้ำให้เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เตรียมพร้อมรับมือกับโลกยุคใหม่ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา คือการทำให้ตลาดทุนมีความยืดหยุ่นรองรับหรือทนทาน (Resiliency) ต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มากขึ้น ด้วยการวางโครงสร้างพื้นฐานให้มีความสะดวกรวดเร็วและเข้าถึงได้ง่าย ขณะเดียวกันก็ต้องมีความเข้มแข็ง น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ ซึ่งจะช่วยให้นักลงทุนสามารถบริหารความเสี่ยงและกระจายความเสี่ยงท่ามกลางสารพัดความผันผวนที่เกิดขึ้น เรียกว่าเมื่อใดที่วิกฤตการณ์ต่าง ๆ คลี่คลายลง ก็ยังสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้อย่างราบรื่น

“คนของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องปรับตัว ไม่ใช่ว่า 50 ปีก่อนเป็นอย่างไร วันนี้ก็ยังเป็นเหมือนเดิม ขณะเดียวกันบุคลากรในภาคธุรกิจเองก็ต้องมีความตื่นตัว Upskill และ Reskill ให้มีความพร้อม แสวงหาความรู้อยู่เสมอ ทั้งในเรื่องของการใช้เทคนิคใหม่ ๆ เข้ามาช่วยวิเคราะห์ให้คำแนะนำกับลูกค้า”

แข่งขันได้ในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

หลังปี 2550 ระบบเศรษฐกิจและสังคมเริ่มมีความสลับซับซ้อน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีพัฒนาการขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ช่วยสร้างแรงจูงใจให้คนหันมาลงทุน การสร้างธุรกิจที่เรียกว่า 'New S-curve' หรือธุรกิจใหม่ที่มีแนวโน้มว่าจะเติบโตในอนาคต เช่น ธุรกิจ Startups การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ อาทิ ระบบชำระราคา (Clearing System) การปรับปรุงระบบซื้อขาย (New Trading System) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของตลาดทุนไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน และบริษัทจดทะเบียน

เพื่อเพิ่มความสามารถด้านการแข่งขันในบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เปลี่ยนระบบซื้อขายหลักทรัพย์ให้ทัดเทียมกับสากล ด้วยการร่วมมือกับระบบซื้อขายชั้นนำของโลกอย่าง Nasdaq รวมถึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก การสร้างแพลตฟอร์มใหม่ ๆ ที่ทันสมัย เช่น mai, LiVE Exchange เพื่อขยายช่องทางการระดมทุนให้กับธุรกิจทุกขนาด ควบคู่กับการพัฒนาบุคลากรของตลาดหลักทรัพย์ฯ บุคลากรในภาคธุรกิจ ร่วมกับกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (CMDF) ตลอดจนการให้ความรู้กับประชาชน ทั้งนักลงทุนที่เชี่ยวชาญอยู่แล้วและนักลงทุนหน้าใหม่ที่กำลังสนใจได้เข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์ฯ มากขึ้น

"ปัจจุบันนักลงทุนไทยและต่างประเทศมีทางเลือกการลงทุนมากขึ้น ไม่เฉพาะแต่ในประเทศ ยังสามารถลงทุนในตลาดอื่น ๆ ได้ แม้กระทั่งบริษัทจดทะเบียนก็สามารถเลือกจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ใดก็ได้ทั่วโลก ตลาดหลักทรัพย์ไทยก็จะต้องสร้างความน่าสนใจ ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่มีโอกาสเติบโตได้ในอนาคต นอกจากนี้ นักลงทุนในตลาดทุนก็มีหลายประเภท เราก็ต้องช่วยปลูกฝังและสร้างนักลงทุนคุณภาพขึ้นเพื่อเพิ่มโอกาสการลงทุนอย่างยั่งยืน รวมถึงสถาบันตัวกลาง ซึ่งเป็นบริษัทสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้สามารถขยายกิ่งก้านตลาดทุนเชื่อมโยงด้วยโครงข่ายที่แข็งแกร่งผ่านโครงสร้างพื้นฐาน"

ตอบสนองความต้องการของสังคม

สำหรับเรื่องการพัฒนาองค์กรให้ก้าวไปสู่ความยั่งยืน โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และธรรมาภิบาล (Governance) หรือ ESG ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ได้ให้ความสำคัญต่อประเด็นนี้อย่างจริงจัง ด้วยการผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนของไทยเข้าไปอยู่ในดัชนีสำคัญของโลกอย่าง DJSI ได้สำเร็จ รวมถึงสร้างระบบฐานข้อมูลให้ภาคธุรกิจนำไปใช้ประโยชน์ หรือแม้แต่ความพยายามที่จะสร้างบุคลากรที่มีความรู้ผ่าน ESG Academy อันเป็นกลไกที่ช่วยสนับสนุนให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ขับเคลื่อนตลาดทุนสู่ความยั่งยืนมาอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่การพัฒนากฎเกณฑ์และองค์ความรู้ด้านความยั่งยืน การพัฒนา CG การจัดตั้งสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) การพัฒนาธุรกิจและสังคมให้ตระหนักเรื่อง CG และ CSR และนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมไปถึงการให้ความรู้พื้นฐานทางด้านการเงิน การลงทุน แก่ Stakeholders มาอย่างต่อเนื่อง ผ่าน SET Education Platform อาทิ โครงการ Happy Money, SET Investnow ห้องเรียนผู้ประกอบการ ห้องเรียนผู้ประกอบวิชาชีพ ห้องเรียนบริษัทจดทะเบียน ตลอดจนการร่วมมือกับบริษัทจดทะเบียน ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคสังคมในการช่วยลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกอย่างยั่งยืน ผ่าน Climate Care Platform

สร้างความน่าเชื่อถือรักษาความเชื่อมั่น

ในมุมมองของประสาร เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องให้ความสำคัญกับการดูแลกติกาต่าง ๆ ให้มีความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย ไม่ให้มีความได้เปรียบเสียเปรียบจนกระทั่งเกิดความไม่เป็นธรรม และต้องตามให้ทันเทคโนโลยี เช่น Program Trading ที่เริ่มมีการใช้เทคโนโลยี AI มาพร้อมกับอัลกอริทึมใหม่ ๆ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้เกิดความเท่าเทียมเพื่อป้องกันข้อครหาเรื่องความได้เปรียบเสียเปรียบต่อนักลงทุน และพยายามหาแนวทางที่เกิดความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย รวมถึงบริษัทนายหน้าหรือโบรกเกอร์

ประสารย้ำว่าความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเอื้ออำนวยให้มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี บุคลากรในภาคธุรกิจมีการพัฒนาไปอย่างไม่หยุดนิ่ง ขณะที่ประชาชนก็มีความรู้เรื่องการออมและการลงทุนมากขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับสมัย 50 ปีก่อน

บุคลากร ความน่าเชื่อถือ และจรรยาบรรณ คือกุญแจสำคัญการพัฒนาบุคลากรตลาดทุนเป็นปัจจัยสำคัญที่ขาดไม่ได้ และเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนสถาบันตัวกลางและกิจกรรมต่าง ๆ ในตลาดทุนให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ น่าเชื่อถือ และเชื่อมโยงกลไกของภาคส่วนต่าง ๆ ของตลาดทุนเข้าด้วยกัน

“ความสำเร็จจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ทั้งภาครัฐซึ่งทำหน้าที่กำกับดูแลให้ประเทศมีความมั่นคง เศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้า มีนโยบายเศรษฐกิจที่น่าเชื่อถือ มีการเจริญเติบโตเป็นที่น่าพอใจ และเป็นที่สนใจของนักลงทุน ไม่ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อหรือความเปราะบางทางด้านระบบการเงินของประเทศ”

ซึ่งสงครามและความขัดแย้งทางการเมืองที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก จะส่งผลกระทบต่อการลงทุนในตลาดหุ้นและตลาดตราสารหนี้อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

“ในอนาคตจะมีปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากความไม่แน่นอนและสลับซับซ้อนมากขึ้นกว่าในอดีต ทั้งเรื่องของภูมิรัฐศาสตร์และเศรษฐกิจระหว่างประเทศ สถานการณ์แบบนี้การดูแลเรื่องเสถียรภาพ ความมั่นคงและความน่าเชื่อถือ จึงยิ่งต้องให้ความสำคัญมากขึ้นทวีคูณ”

ประสารเชื่อมั่นว่าตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ เดินมาถูกทางแล้ว และเติบโตขึ้นอย่างมีเสถียรภาพ แม้จะมีปัญหาระหว่างทางบ้าง แต่ก็ถือเป็นบทเรียนให้ศึกษาและก้าวเดินต่อไปในอนาคต

“ผมคิดว่าก็เดินมาถูกทางแล้ว 50 ปีก็พิสูจน์ว่าเศรษฐกิจเติบโตได้ประมาณ 10 เท่า ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะผู้คนต้องการลงทุน สิ่งที่สำคัญก็คือเงินออมหรือเงินทุน การสร้างทุนเพื่อทำให้เกิดการลงทุนเป็นไปได้ดีและมีส่วนช่วยให้เศรษฐกิจขยายตัว อย่างไรก็ตาม การเดินทางมา 50 ปีนั้นก็มีข้อที่เป็นปัญหาและกรณีศึกษาเกิดขึ้นระหว่างทาง ซึ่งก็เป็นบทเรียนในการเดินต่อไป สิ่งสำคัญต้องมีสติ พยายามเข้าใจหลักพื้นฐานเรื่องความน่าเชื่อถือ ความมั่นคง การก้าวต่อไปนั้นขาข้างหนึ่งต้องยืนให้มั่น ต้องให้ความสำคัญเรื่องเสถียรภาพ ความมั่นคง และความน่าเชื่อถือ”

มีสติ รอบคอบ เข้าใจหลักพื้นฐานเรื่องความน่าเชื่อถือ และเดินไปข้างหน้าอย่างมั่นคง—ประโยคสั้น ๆ แต่กินความหมายลึกซึ้ง ประหนึ่งคำฝากฝังอันเปี่ยมด้วยความปรารถนาดีจาก ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 17 ซึ่งต้องการจะสื่อให้เห็นว่า แม้จะมีเหตุการณ์ไม่คาดฝันผ่านเข้ามากระทบ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็จะสามารถเดินต่อไปได้อย่างไม่ไหวหวั่น

“ตราบใดที่ยังอยู่ในวงการที่พลวัตสูง
เกิดความเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา
เรื่องการสร้างความน่าเชื่อถือ
และจรรยาบรรณในวิชาชีพ
เป็นสิ่งสำคัญที่ผมอยากจะฝากเอาไว้”

ภากร ปีตธวัชชัย
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 13

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยุคใหม่ ต้องสนับสนุนให้ลงทุนได้ทุกที่ เปิดโอกาสการระดมทุนให้ทุกขนาดธุรกิจเป็นประโยชน์กับทุกคน”

“หากมองย้อนกลับไปในช่วง 50 ปีที่ผ่านมา ตลาดทุนไทยมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง และอาจกล่าวได้ว่าเติบโตอย่างก้าวกระโดดด้วยซ้ำ”

เหตุผลที่ทำให้ **ภากร ปีตธวัชชัย กรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 13** มั่นใจเช่นนั้น เป็นเพราะว่าในช่วงสิบปีที่ผ่านมา สภาพคล่องของตลาดทุนไทยอยู่ในอันดับที่ดีที่สุดในอาเซียน ขณะที่การระดมทุนก็ติดอันดับ Top 5 ของเอเชียมาโดยตลอด

“ปัจจัยด้านตัวเลขสะท้อนว่าเราทำมาได้ดีมาก ๆ มีบริษัทจดทะเบียนเพิ่มขึ้น และมีนักลงทุนเข้ามาใช้ตลาดทุนไทยได้มากขึ้น”

คุณภาพและการเข้าถึงง่ายคือเป้าหมาย

หนึ่งในเป้าหมายสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการส่งเสริมการเข้าถึง ‘ทุน’ ได้โดยง่ายให้แก่ธุรกิจทุกขนาด ไร้ข้อจำกัด ทำให้บริษัทขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถเข้ามาระดมทุนหรือใช้ประโยชน์จากตลาดทุนได้อย่างเท่าเทียมกัน

ภากรย้ำว่าบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในยุคนี้ ควรเป็นทางเลือกหลักของการลงทุนหรือการระดมทุนรูปแบบใหม่ ๆ ที่ต้องตอบโจทย์ได้ในหลายมิติ คือ 1. อยากทำเมื่อไหร่ก็ได้ 2. ใช้เวลาไม่นานในการระดมทุน และ 3. ไม่จำกัดขนาดของธุรกิจ

“เมื่อก่อนเรามักจะพูดว่าถ้าเศรษฐกิจแย่ นักลงทุนแย่แน่ แต่ถ้าเราเพิ่มทางเลือกให้มีมากขึ้นและเป็นธุรกิจที่ดี นักลงทุนจะกระจายความเสี่ยงได้ อย่างน้อยเขาสามารถที่จะเลือกลงทุนได้ในธุรกิจและผลิตภัณฑ์การเงินหลากหลายประเภท”

เป้าหมายในการสร้างตลาดทุนคุณภาพที่เข้าถึงง่ายเป็นแรงผลักดันที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ตัดสินใจทุ่มเทกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของตลาดทุน เพื่อสร้างระบบเทคโนโลยีทันสมัยที่จะรองรับโอกาสการลงทุนในรูปแบบใหม่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบซื้อขายหลักทรัพย์ ระบบโอนเงิน (FinNet) ระบบซื้อขายกองทุนรวม (FundConnext) รวมถึงระบบอื่น ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริม ทั้งการเปิดบัญชีได้แบบไม่ต้องไปที่บริษัทหลักทรัพย์หรือระบบตรวจสอบยืนยันตัวตนเพิ่มความปลอดภัย (e-KYC)

“การลงทุนหรือการระดมทุนยุคใหม่เปลี่ยนไปจากเดิมมาก อยากทำเมื่อไหร่ก็ทำได้ ไม่จำเป็นจะต้องใช้เวลานานในการระดมทุน และไม่ได้จำกัดว่าจะต้องเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ กลาง หรือเล็ก ทุกคนสามารถทำได้หมด ตลาดทุนสามารถตอบโจทย์สิ่งเหล่านี้ได้ เพราะเดี๋ยวนี้ถ้าอยากเปิดบัญชี คุณไม่จำเป็นต้องไปที่บริษัทหลักทรัพย์ แต่สามารถเปิดผ่าน Electronic Open Account โดย Settrade ที่มีการทำ e-KYC เพื่อช่วยตรวจสอบความปลอดภัยของข้อมูล หลังจากนั้นจะเลือกลงทุนในหุ้นไทย หุ้นต่างประเทศ กองทุนรวม ก็สามารถทำได้ผ่านระบบออนไลน์ตามเวลาที่ให้บริการ

“ถ้าเราทำให้ตลาดทุนสะดวกได้แบบนี้ คนก็จะใช้ตลาดทุนมากขึ้น ส่งผลให้มีทางเลือกในการระดมทุนและการลงทุนมากขึ้น และผลประโยชน์จะตกอยู่กับนักลงทุน ทุกคนสามารถใช้ตลาดทุนได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำลง”

ภากรย้ำว่า ‘Real Sector’ คือหนึ่งในปัจจัยสำคัญของตลาดทุน การที่บริษัทจดทะเบียนสามารถเติบโตได้ด้วยการกู้ธนาคาร ออกตราสารหนี้ และระดมทุนในตลาดหุ้น จะทำให้เศรษฐกิจโตขึ้นได้ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

“ช่วงห้าปีที่ผ่านมา การระดมทุนในประเทศไทยอยู่ที่ปีละประมาณ 4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ตลาดทุนไทยถือเป็นอันดับต้น ๆ ของการระดมทุนในเอเชีย แม้แต่ช่วงวิกฤต COVID-19 หลายบริษัทเลือกที่จะระดมทุนเพื่อขยายกิจการในต่างประเทศออกไปทั่วโลก ซึ่งพบว่าบริษัทไทยกว่า 800 บริษัท มีรายได้โดยเฉลี่ยจากต่างประเทศทั้ง Regional หรือ Global Company ประมาณ 30-40%

“เมื่อ 4-5 ปีก่อน ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีนักลงทุนบุคคลอยู่ประมาณ 2 ล้านบัญชี ปัจจุบันมี 5 ล้านบัญชี และมากกว่า 3 ล้านคนที่เข้ามาลงทุนในตลาดทุนไทย ถึงแม้จะเป็นตัวเลขที่น้อยเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรไทยทั้งหมด 60-70 ล้านคน แต่จะเห็นได้ว่าเป็นตัวเลขที่โตขึ้นสองเท่าในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ยิ่งไปกว่านั้นนักลงทุนสามารถลงทุนได้หลากหลายไม่ใช่เฉพาะในประเทศเท่านั้น”

ในฐานะผู้อยู่เบื้องหลังการพัฒนาตลาดทุนตลอดระยะเวลาสิบปีที่ผ่านมา ภากรรู้สึกภาคภูมิใจที่ได้มีส่วน ‘ปูทาง’ ให้นักลงทุนและผู้ประกอบการทุกภาคส่วนได้ประโยชน์จากตลาดหลักทรัพย์ฯ

เชื่อมต่อโลกการลงทุนคือโอกาส

ในขณะที่นักลงทุนไทย เมื่อก่อนอาจจะยังจำกัดการลงทุนเฉพาะในประเทศ เนื่องจากขั้นตอนขออนุญาตที่ยุ่งยาก แต่ปัจจุบันสามารถลงทุนได้ทั่วโลกผ่าน DR, DRx , ETF ที่ออกโดยสถาบันตัวกลางไทย หรือระบบออนไลน์ก็ทำได้เช่นกัน จะเห็นได้ว่าทั้งนักลงทุนไทย ทั้งบริษัทจดทะเบียนไทยต่างได้ประโยชน์จากการใช้ตลาดทุน

ภากรย้ำว่าการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญกับการสนับสนุนให้นักลงทุนไทยไปลงทุนในต่างประเทศได้ง่ายขึ้น ผ่านผลิตภัณฑ์ DR และ DRx ช่วยเปิดโอกาสการลงทุนในตลาดต่างประเทศ ลดความซับซ้อนในการนำเงินออกนอกประเทศ และซื้อขายได้โดยตรงด้วยเงินสกุลบาทผ่านตัวกลางในประเทศ สิ่งเหล่านี้เป็นกลไกที่ช่วยส่งเสริมศักยภาพผู้ร่วมตลาดให้เติบโตไปด้วยกัน

“เรื่องเหล่านี้คือสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญและพัฒนามาตลอดเพื่อให้ Stakeholders หรือผู้มีส่วนได้เสียสามารถใช้ตลาดทุนได้โดยไม่จำเป็นต้องลงทุนซ้ำซ้อน”

ความยั่งยืนคือรากฐาน

สำหรับบริษัทจดทะเบียนไทยนอกจากจะขยายกิจการ ทำกำไรได้ดีแล้ว อีกสิ่งหนึ่งที่ทำได้ดีมาก ๆ คือการทำธุรกิจอย่างยั่งยืน ที่ต้องคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล ซึ่งเป็นสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง นอกจากการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในตลาดทุน และการทำให้นักลงทุนไทยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการลงทุนและความเสี่ยง

เพราะในอนาคตการเชื่อมต่อของตลาดทุนทั่วโลกจะกลายเป็นหนึ่งในเป้าหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ ขณะที่ตลาดโลกหันมาให้ความสำคัญกับความยั่งยืน (Sustainability) ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้นิ่งนอนใจ และพยายามหากลไกต่าง ๆ เข้ามาสนับสนุนให้ธุรกิจมั่นคงอยู่ได้บนรากฐานของความยั่งยืน

ภากรวิเคราะห์ว่าสิ่งที่จะทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ พัฒนาต่อไปได้ในวันข้างหน้า ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของตลาดทุน นั่นคือวิสัยทัศน์ด้านความยั่งยืน หรือ ESG

“ตลาดทุนไทยต้องใช้จุดแข็งด้านตัวเลขผลประกอบการ ซึ่งเราทำได้ดีอยู่แล้ว มาเสริมด้วยคุณภาพ โดยผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนดำเนินกิจการอยู่บนฐานของความยั่งยืน ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญที่เพิ่มจุดแข็งด้านคุณภาพให้แก่ตลาดทุน

“การทำธุรกิจตลาดทุนในปัจจุบันไปจนถึงอนาคตต้องมองเรื่องการบริหารความเสี่ยงให้มากขึ้น ความเสี่ยงที่ว่านี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะการบริหารความเสี่ยงเฉพาะธุรกิจของตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่เป็นการบริหารความเสี่ยงในหลาย ๆ ปัจจัยที่เกี่ยวกับภูมิรัฐศาสตร์ อัตราดอกเบี้ย เงินเฟ้อ ความขัดแย้ง ภาวะโลกร้อน รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่เข้ามากระทบกับประเทศไทย กระทบกับความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจดทะเบียน กระทบนักลงทุนที่จะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้น”

ท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาและเต็มไปด้วยความไม่แน่นอน ภากรยืนยันว่าการขับเคลื่อนตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใต้ 3 แกนหลักอันประกอบด้วย Digitalization, Connectivity & Inclusiveness และ Sustainability คือหนทางที่จะนำพาตลาดทุนไทยไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนได้

ถามว่าความภาคภูมิใจที่สุดในฐานะผู้บริหารของตลาดหลักทรัพย์ฯ คืออะไร ภากรนิ่งคิดชั่วครู่ ยิ้มกว้าง ก่อนตอบอย่างเสียงดังฟังชัด

“ความภาคภูมิใจของผมมีอยู่ 3 เรื่อง คือ 1. ทำให้ตลาดทุนไทยเติบโตได้โดยมีประสิทธิภาพ ซึ่งวัดจากความสามารถในการทำกำไรและประสิทธิภาพของตลาดหลักทรัพย์ฯ 2. ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีขนาดใหญ่และมีสภาพคล่องมากขึ้น ซึ่งทำให้มีคนที่ได้ประโยชน์จากตลาดทุนมากขึ้น และ 3. การเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนซึ่งไม่ได้มองเฉพาะบริษัทจดทะเบียนเท่านั้น แต่เป็นการมองไปถึงนักลงทุนด้วย การมี Financial Literacy หรือมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการลงทุน และเลือกลงทุนได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม”

ประโยคส่งท้ายของ ภากร ปีตธวัชชัย เปี่ยมไปด้วยความภาคภูมิใจยิ่ง ในฐานะกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีเป้าหมายสูงสุดคือการทำให้ตลาดทุนไทยยุคใหม่สามารถเข้าถึงทุกคนได้ ตอกย้ำสโลแกนขององค์กรที่ต้องการปูทางสู่อนาคตที่ว่า

“To Make The Capital Market ‘Work’ for Everyone”

“ผมมักจะพูดอยู่เสมอว่าต้องทำให้ข้อมูลการลงทุนสามารถเชื่อมต่อและถูกใช้ในการวิเคราะห์ว่าเป็นโอกาสหรือความเสี่ยงได้ง่ายขึ้น เร็วขึ้น ผู้ใช้ข้อมูลจะ Balance ได้ระหว่างโอกาสและความเสี่ยงนั้น”

“ในอนาคต
ของตลาดทุนไทย
จะพบกับ
ความไม่แน่นอนสูง
และเผชิญกับความเสี่ยง
ที่อาจเกิดขึ้น
อย่างรวดเร็ว...

...ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงต้องทันโลก
ทันเทคโนโลยี ทันการณ์
เพื่อสร้างตลาดทุนที่โปร่งใสและยั่งยืน

ศาสตราจารย์พิเศษกิตติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์
ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 19

SET
Stories for
the Better Future

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดำเนินกิจการในฐานะองค์กรที่ทำหน้าที่เป็น Market Platform ของตลาดทุนในประเทศ เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เพื่อพัฒนานวัตกรรม สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ เชื่อมโยงสังคมไทย และปูทางสู่อนาคตที่มั่นคงและยั่งยืนของทุกคน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในแต่ละยุคสมัย ซึ่งเป็นความท้าทายที่ต้องเผชิญ ทั้งวิกฤตเศรษฐกิจและยุค Disruption

นี่คือเรื่องราวการเดินทางและพัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงเวลา 50 ปีที่ผ่านมา ผ่านเรื่องเล่าและความทรงจำของผู้คนมากมายที่มีบทบาทในตลาดทุนไทย เสียงสะท้อนและความคิดในฐานะผู้มีส่วนร่วมในการเดินทาง รวมทั้งมุมมองต่อก้าวต่อ ๆ ไปในอนาคตของตลาดทุนไทย ที่แฝงทั้งความคาดหวัง คำถามฉุกคิด และกำลังใจ ให้ทุก ๆ อนาคตที่เป็นไปได้ของตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้เกี่ยวข้อง

SET Stories for the Better Future แบ่งเป็น 3 ภาคที่แสดงถึงแนวโน้ม กระแสหลักของเรื่องราวจากมุมมองของทุกคนที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในสถานะที่อาจจะแตกต่างกัน แต่ก็เชื่อมโยงต่อเนื่องกันได้ กลายเป็น ภาค 1 SET in the Digital Age ภาค 2 Make It Work for Everyone และภาค 3 ESG Now or Never?

SET
in the Digital Age

‘มาก่อนกาลเสมอ’ คือคำนิยามสั้น ๆ ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นจริงจังของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีการลงทุนด้านเทคโนโลยีมาโดยตลอดนับตั้งแต่ยุคเคาะกระดานจนมาถึงการจับคู่ซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์ การออกผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อตอบโจทย์รูปแบบการลงทุนที่หลากหลาย

ในยุคปัจจุบันที่โลกหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียว ภายใต้การขับเคลื่อนเทคโนโลยีที่ทำให้ทุกมุมโลกเชื่อมโยงเข้าหากันด้วยข้อมูลที่ฉับไว พัฒนาการด้านเทคโนโลยีจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งโดยเฉพาะในตลาดทุนที่ทุกวินาทีมีมูลค่ามหาศาล

ความมุ่งมั่นด้านพัฒนาการทางเทคโนโลยีของตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่เพียงปรากฏออกมาผ่านผลลัพธ์ที่จับต้องได้ แต่ยังเป็นที่รับรู้ในวงกว้างผ่านสายตาของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ล้วนผูกโยงกับตลาดทุนไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

นอกจากการสะท้อนเรื่องราวของการพัฒนาเทคโนโลยีในช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว ผู้เกี่ยวข้องได้ให้มุมมองและทัศนะที่มีต่ออนาคตอย่างมากมาย นับเป็นข้อมูลอันล้ำค่าต่อการก้าวไปข้างหน้าของตลาดทุนไทย

‘มาก่อนกาลเสมอ’ คือคำนิยามสั้น ๆ
ที่สะท้อนให้เห็นถึงความมุ่งมั่นจริงจัง
ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีการลงทุน
ทางด้านเทคโนโลยีมาโดยตลอด

1. อดิศร เสริมชัยวงศ์
2. ชาญชัย กงทองลักษณ์
3. สันติ วิริยะรังสฤษฎ์
4. พิเชษฐ สิทธิอำนวย
5. อารักษ์ สุธีวงศ์
6. พชร อารยะการกุล
7. วิโรจน์ ศิริรัตนรักษ์
8. Loh Boon Chye
9. ชวินดา หาญรัตนกูล

10. บุญพร บริบูรณ์ส่งศิลป์ *11. ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย* *12. ศรีกัญญา ยาทิพย์* *13. นครินทร์ วนกิจไพบูลย์* *14. ณภัทร จาตุศรีพิทักษ์*
15. Chih-Hung Lin *16. วราวุธ เบญจาพุทธารักษ์* *17. สมภพ กีระสุนทรพงษ์*

จากรากฐานที่มั่นคง สู่การปฏิวัติเทคโนโลยีอย่างไม่หยุดยั้ง

จากยุคบุกเบิกที่มีการซื้อขายหลักร้อยล้านบาทในปี 2518 จนมาถึงปัจจุบันที่มูลค่าการซื้อขายต่อวันเพิ่มขึ้นเป็นหลายหมื่นล้าน เงินมหาศาลที่หมุนเวียนในตลาดทุนของประเทศไทยคงเกิดขึ้นไม่ได้หากไม่มีการพัฒนารากฐานเทคโนโลยีที่ดีพอที่จะรองรับปริมาณการซื้อขายต่อวันในจำนวนมาก ยังไม่นับรวมถึงผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้พัฒนาตามความต้องการของนักลงทุนตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา

สมภพ กีระสุนทรพงษ์ อดีตประธานกรรมการ ชมรมวาณิชธนกิจ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย ผู้ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการประสานความเข้าใจระหว่างผู้ประกอบธุรกิจวาณิชธนกิจกับหน่วยงานกำกับดูแล ให้มุมมองในฐานะผู้ที่คลุกคลีอยู่กับแวดวงตลาดทุนมาอย่างยาวนานว่า พัฒนาการที่ทำให้ตลาดโตขึ้นได้อย่างก้าวกระโดดนั้นมีรากฐานมาจากการพัฒนาระบบขึ้นมารองรับทั้งโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ระบบการซื้อขาย การชำระราคาที่เป็นไปตามมาตรฐานสากล ช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อมูลค่าซื้อขายเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว

นอกจากเรื่องเทคโนโลยีแล้ว อีกพัฒนาการสำคัญที่สมภพมองเห็นจากตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการพัฒนาบุคลากรที่เน้นการทำงานเชิงรุกมากขึ้น ควบคู่ไปกับการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่นักลงทุน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ทำให้การนำเทคโนโลยีมาใช้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นรากฐานในการพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ฯ จนมาถึงปัจจุบัน

"นอกจากพัฒนาการเรื่องเทคโนโลยีแล้ว สิ่งที่ผมมองเห็นคือผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ ทุกคนมีวิชั่นที่จะไปให้ถึงระดับสากล ซึ่งสิ่งนี้สำคัญมาก"

วราวุธ เบญจาพุทธารักษ์
กรรมการผู้จัดการ บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน คลาสสิก ออสสิริส จำกัด

เช่นเดียวกับมุมมองของ **วราวุธ เบญจาพุทธารักษ์ กรรมการผู้จัดการ บริษัทหลักทรัพย์ที่ปรึกษาการลงทุน คลาสสิก ออสสิริส จำกัด** ที่มองย้อนกลับไปตั้งแต่ยุคเคาะกระดานมาจนถึงปัจจุบัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว ด้วยแรงขับเคลื่อนของคนที่มีความรู้ความสามารถมองเห็นแนวโน้มของตลาดสากลแล้วมุ่งไปในทิศทางเดียวกับสากล ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เติบโตขึ้นได้อย่างน่าสนใจ

"นอกจากการพัฒนาเรื่องเทคโนโลยีแล้ว สิ่งที่ผมมองเห็นคือผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ ทุกคนมีวิชั่นที่จะไปให้ถึงระดับสากล ซึ่งสิ่งนี้สำคัญมาก เพราะตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่เคยมีวิธีคิดที่จะพัฒนาในแบบของตัวเองโดยไม่สนใจโลก แต่เราพยายามทำทุกอย่างให้เป็นมาตรฐานสากล และแสวงหาความร่วมมือกับภายนอก ทำให้เราพัฒนามาได้จนถึงทุกวันนี้" วราวุธกล่าว

จากประสบการณ์ในแวดวงการเงินและการลงทุนที่ผ่านมา ของ **อารักษ์ สุธีวงศ์ ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ อินโนเวสท์ เอกซ์ จำกัด** มองเห็นวิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่เดินทางมาไกลจากวันแรกเป็นอย่างมาก ทำให้การเข้าถึงการลงทุนและการระดมทุนของตลาดทุนไทยมีความคล่องตัวมากขึ้น

"จากประสบการณ์ในแวดวงการเงินและการลงทุนกว่า 10 ปี ผมเห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ วิวัฒนาการมาไกลพอสมควร จากวันแรกที่เป็นเรื่องของการเคาะกระดาน จนกระทั่งวันนี้มีการพัฒนาตัวเชื่อมต่อเป็น Settrade Streaming ทำให้การเข้าถึงการลงทุนและการระดมทุนมีความคล่องตัวมากขึ้น นอกจากนั้น ผมอยากให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ สร้าง Common Infrastructure เพิ่มเติม เพื่อลดต้นทุนและทำให้การเข้าถึงตลาดทุนเป็นไปได้ง่ายยิ่งขึ้น นักลงทุนสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นกลางได้อย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งจะขับเคลื่อนให้ตลาดทุนเติบโตอย่างยั่งยืน การมีตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยี ใช้ Know-How ของคนมาพัฒนาทำให้ตลาดทุนไทยเติบโตอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การทำระบบ Settlement และระบบ Surveillance ก็เป็นสิ่งที่ดีและสร้างความสบายใจให้กับนักลงทุนที่เข้ามา"

การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของตลาดหลักทรัพย์ฯ มีส่วนสำคัญอย่างมากในการต่อยอดทำระบบซื้อขายกองทุนรวม โดย **อดิศร เสริมชัยวงศ์ ประธานกรรมการบริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย จำกัด** มองว่าช่วยทำให้การลงทุนมีประสิทธิภาพและขยายวงกว้างขวางมากขึ้น

"เป็นเรื่องที่ดีมากที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยเหลือพวกเรา FundConnext คือระบบการซื้อขายกองทุนรวม ถ้ามองเผิน ๆ อาจจะให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการลงทุน (บลจ.) กับตัวแทนทำกันเองก็ได้ แต่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เห็นว่าทำกันเองแล้วปัญหาเยอะ ก็มาเป็นตัวกลางให้ ทั้งที่หน้าที่จริง ๆ ไม่ได้เกี่ยวข้องกันโดยตรง แต่ก็ได้ประโยชน์กับตลาดโดยรวม ถ้า บลจ. ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นก็จะทำให้การลงทุนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เป็นปลายทาง ขยายวงกว้างขวางมากขึ้น อันนี้ก็ต้องชมว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ มองภาพตัวเอง นอกเหนือจากเป็นแค่เทรดดิ้งแพลตฟอร์มหรือเป็นตลาด"

"เป็นเรื่องที่ดีมากที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยเหลือพวกเรา อันนี้ก็ต้องชมว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ มองภาพตัวเอง นอกเหนือจากเป็นแค่เทรดดิ้งแพลตฟอร์ม หรือเป็นตลาด"

อดิศร เสริมชัยวงศ์
ประธานกรรมการบริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย จำกัด

จากวิชั่นของผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ หลายยุคสมัย การวางรากฐานทางเทคโนโลยีอาจเปรียบเสมือนการเตรียมดินเพื่อเพาะปลูก เมื่อผสมรวมกับเมล็ดพันธุ์ที่เปรียบได้กับผลิตภัณฑ์ด้านการลงทุนต่าง ๆ สำหรับโลกยุคใหม่ ผลลัพธ์ที่ได้จึงกลายเป็นต้นไม้นานาชนิดที่ผลิดอกออกผลเพื่อรองรับความต้องการของนักลงทุน และทำให้ตลาดทุนไทยเป็นเหมือนป่าใหญ่ที่เติบโตได้อย่างยั่งยืน

ขยายขอบฟ้าของความเป็นไปได้ และความท้าทายจากเทคโนโลยียุคใหม่

เมื่อมีรากฐานทางเทคโนโลยีที่ดี ก็หมายความว่าจะสามารถรองรับรูปแบบการลงทุนที่หลากหลาย และเอื้อต่อการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ได้ด้วย ซึ่งรวมถึงการเปิดทางให้ AI และ Machine Learning มาช่วยในการตัดสินใจลงทุน

พิเชษฐ สิทธิอำนวย ในฐานะนายกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย มองว่าการใช้เทคโนโลยีมาช่วยเป็นเครื่องมือในการลงทุนมีมากขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่หลีกไม่พ้น เพราะท่ามกลางปริมาณการซื้อขายต่อวันนับรวมมูลค่าเป็นหมื่นล้านบาท AI และ Machine Learning มีบทบาทอย่างยิ่งในการช่วยจับสัญญาณเพื่อการลงทุนที่แม่นยำ และส่งคำสั่งซื้อขายได้อย่างรวดเร็ว

นอกจากฝั่งนักลงทุนแล้ว พิเชษฐยังมองว่าเทคโนโลยียุคใหม่ยังจะช่วยให้การทำหน้าที่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นด้วย โดยเฉพาะการเฝ้าระวัง และการจับสัญญาณความผิดปกติในการซื้อขาย ซึ่งจะทำให้มองเห็นและเข้าใจภาพรวมของตลาดได้ดียิ่งขึ้น

เช่นเดียวกับอารักษ์ที่ให้มุมมองเรื่องประโยชน์ของการนำเทคโนโลยี AI มาใช้ในการลงทุนหรือตรวจจับความผิดปกติของการลงทุนว่า

“การพัฒนาเรื่องเทคโนโลยีเปลี่ยนไปค่อนข้างเร็ว คนที่ใช้เทคโนโลยีคล่องก็จะมีโอกาสเข้าถึงตลาดทุนและมีประสิทธิภาพสูง เช่น ในมุมนักลงทุน การนำ AI มาช่วยออกแบบ Portfolio ในการซื้อขาย จะช่วยให้นักลงทุนหา Return ที่ดีในทุกสภาวะตลาด ขณะเดียวกันการนำ AI มาตรวจจับพฤติกรรมการลงทุนที่ไม่เหมาะสม ก็จะช่วยยกระดับประสิทธิภาพของตลาดทุนได้”

ด้าน **Chih–Hung Lin กรรมการอำนวยการ บริษัทหลักทรัพย์ เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)** เชื่อว่า จากประสบการณ์ทำงานในการเขียนโปรแกรมการลงทุนสำหรับการทำหน้าที่ Market Maker นั้น การใช้ API Trading เป็นเครื่องมือในการดูแลสภาพคล่องของหลักทรัพย์มีประโยชน์เพราะช่วยให้ราคาหลักทรัพย์อยู่ในระดับราคาที่เหมาะสมได้เร็วขึ้น

“นักลงทุนรายบุคคลบางส่วนชอบการซื้อขายแบบ Momentum Trading บางครั้ง Market Maker เห็นว่าแนวโน้มของราคาไม่เป็นไปตามที่คิด Market Maker ก็จะเข้ามามีบทบาทและทำให้ราคาเข้าสู่ระดับที่ควรจะเป็นได้”

นอกจากนี้ Chih–Hung Lin มองว่า ในอนาคตนักลงทุนรุ่นใหม่ ๆ สามารถใช้เทคโนโลยีในการซื้อขายหลักทรัพย์ได้มากขึ้น เช่น ใช้ API Trading มากำหนดกลยุทธ์ลงทุน ไม่ต้องนั่งเฝ้าจอเหมือนในอดีต ซึ่งบริษัทหลักทรัพย์ต้องให้ความรู้แก่นักลงทุน เช่น ให้ทดลองความเหมาะสมของกลยุทธ์ลงทุนด้วยการทำ Back Testing ได้

"เทคโนโลยีช่วยสร้างความได้เปรียบเรื่องความเร็ว แต่เมื่อผ่านระยะเวลาหนึ่ง เมื่อเทคโนโลยีแพร่หลายมันจะกลายเป็นแค่สะพาน ต้องกลับมาให้ความสำคัญกับไอเดียที่จะช่วยสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน"

ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด

ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด กล่าวในฐานะคนที่เป็นผลิตผลของการพัฒนาตลาดทุน ในช่วง 30 ปีหลังว่า บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนถือเป็นหนึ่งในผู้ได้รับประโยชน์จากการมีตลาดทุนที่แข็งแกร่งจากเทคโนโลยี

"เทคโนโลยีช่วยสร้างความได้เปรียบเรื่องความเร็ว แต่เมื่อผ่านระยะเวลาหนึ่ง เมื่อเทคโนโลยีแพร่หลายมันจะกลายเป็นแค่สะพาน ต้องกลับมาให้ความสำคัญกับไอเดียที่จะช่วยสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน"

ณรงค์ศักดิ์เสริมว่า การที่นั่งอยู่ในประเทศแล้วลงทุนในหุ้นต่างประเทศได้ เป็นเพราะใช้ความรู้ในเชิงเทคโนโลยีต่อยอดบริหารกองทุนด้วย Machine Learning ซึ่งเป็นสิ่งที่เขาทำมาต่อเนื่อง โดยไม่ต้องไปเสียเงินว่าจ้างชาวต่างชาติมาดำเนินการข้อมูลและโปรแกรมที่สอนให้ Machine รู้ว่าควรจะเลือกหุ้นในแต่ละประเทศอย่างไร และส่งคำสั่งไปที่โบรกเกอร์เพื่อลงทุนได้เป็นสิ่งสำคัญ

"สิ่งเหล่านี้เทคโนโลยีไม่ได้สอน แต่คนที่นำเทคโนโลยีมาใช้ต่างหาก จะต้องรู้ว่าจะใช้อย่างไร ถึงจะช่วยเพิ่มจำนวนลูกค้าได้ ในช่วง 4 ปีที่ผ่านมา ลูกค้าเราเพิ่มขึ้นมา 200,000 กว่าคน คิดว่าใน 3 ถึง 4 ปีข้างหน้า ลูกค้าโดยรวมของเราก็น่าจะแตะหลักล้านคน"

“ตลาดหลักทรัพย์ในยุคดิจิทัล มีโอกาสใช้เทคโนโลยีให้ตลาดการเงินทั่วโลกเกิดความเชื่อมโยงกัน”

Loh Boon Chye
ประธานสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์โลก (WFE)
และ CEO ของ Singapore Exchange (SGX Group)

ด้าน **Loh Boon Chye ประธานสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์โลก (WFE) และ CEO ของ Singapore Exchange (SGX Group)** ในฐานะประธานสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์โลก ให้ความเห็นว่า สำหรับตลาดหลักทรัพย์ในยุคดิจิทัล ซึ่งเทคโนโลยีจะช่วยและเป็นแรงขับเคลื่อนสำคัญ ตลาดหลักทรัพย์จึงมีโอกาสในการใช้เทคโนโลยีให้ตลาดการเงินทั่วโลกเกิดความเชื่อมโยงกัน และใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความโปร่งใส รวมถึงประสิทธิภาพของตลาดโดยรวม เช่น การใช้ AI และ Machine Learning เพื่อวิเคราะห์แนวโน้มตลาด ตรวจจับความผิดปกติของการซื้อขาย และปรับปรุงแนวทางบริหารความเสี่ยง ขณะเดียวกันสำหรับผู้เกี่ยวข้องในตลาดสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเหล่านี้ในกระบวนการตัดสินใจซื้อขายและกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์การเงินที่มีความซับซ้อน

เมื่อเหรียญมีสองด้าน เทคโนโลยีก็เช่นเดียวกัน เพราะแม้จะช่วยอำนวยความสะดวกในหลายด้าน และช่วยทำให้นักลงทุนตัดสินใจได้ดีขึ้น แต่ในขณะเดียวกันอาจสร้างความเหลื่อมล้ำทางเทคโนโลยี ที่ทำให้นักลงทุนบางส่วน ‘เสียเปรียบ’ โดยไม่รู้ตัว ตรงกับที่อารักษ์เสริมว่า นักลงทุนรายย่อยอาจมีปัญหาเรื่องการเข้าถึงเทคโนโลยี เพราะบางครั้งเทคโนโลยีอาจเอื้อประโยชน์ให้กับคนเฉพาะกลุ่ม ดังนั้น การเปิดโอกาสให้ทุกคนที่มีความสนใจมีความพร้อม สามารถเข้าถึงได้ในรูปแบบเดียวกันจึงเป็นสิ่งจำเป็น

“การลงทุนยุคนี้สามารถย่อโลกทั้งใบมาอยู่ในมือของนักลงทุนที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก นี่คือประโยชน์ของเทคโนโลยีที่มาพร้อมกับความท้าทายของตลาดทุนไทยในด้านของการแข่งขันกับตลาดทุนโลก ทำให้ยิ่งต้องพัฒนาส่งเสริมความสามารถ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของกฎระเบียบ เสถียรภาพ ความแข็งแกร่ง ความน่าเชื่อถือ และเทคโนโลยีที่ต้องตามให้ทัน เพราะถ้ายังล้าหลัง ก็อาจเปิดช่องให้เกิดการเอาเปรียบได้เช่นกัน เช่น ความไม่เท่าเทียมกันในการลงทุนระหว่างพวกที่ใช้ระบบ HFT กับนักลงทุนบุคคล อาจจะทำให้สัดส่วนนักลงทุนบุคคลลดลงอย่างมากจนทำให้ตลาดหุ้นไทยขาดความสมดุลและความน่าสนใจ” **บุญพร บริบูรณ์ส่งศิลป์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด** ให้ข้อสังเกตถึงเหรียญอีกด้านของเทคโนโลยี

“การลงทุนยุคนี้ สามารถย่อโลกทั้งใบมาอยู่ในมือของนักลงทุน ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลก นี่คือประโยชน์ของเทคโนโลยี ที่มาพร้อมกับความท้าทายของตลาดทุนไทย ในด้านของการแข่งขันกับตลาดทุนโลก”

บุญพร บริบูรณ์ส่งศิลป์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด

บุญพรย้ำว่า สิ่งสำคัญคือจะทำอย่างไรให้เทคโนโลยีที่ทันสมัยสามารถทำให้นักลงทุนทุกประเภทมีความทัดเทียมและเป็นธรรม ไม่ได้มีแต่เทคโนโลยีที่เอื้อประโยชน์ให้กับนักลงทุนรายใหญ่เพียงอย่างเดียว เพราะนักลงทุนรายบุคคลก็มีความสำคัญกับตลาดทุนไม่แพ้กัน

เช่นเดียวกับ **ชาญชัย กงทองลักษณ์ ประธานกรรมการชมรมผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (FI Club) สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย** มองว่าสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือ TFEX ต้องทำคือการปรับกฎเกณฑ์ให้เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีทำธุรกรรมให้มากขึ้น เนื่องจากบางกฎเกณฑ์ยังอาจเป็นอุปสรรคต่อการทำรายการ

“ผมมองว่าเป็นเรื่องดีที่จะทำให้ตลาดมีความลึก มีสภาพคล่องสูงขึ้น การทำ Transaction ก็สามารถทำได้ง่ายขึ้นแล้วก็สะดวกขึ้น เราจะเห็นเลยว่าเทคโนโลยีทำให้ทุกคนสามารถซื้อขายได้ตลอดเวลาในทุกสถานที่เมื่อเทียบกับในอดีต”

Digital Assets ความท้าทายใหม่ของตลาดทุนไทยในการหาจุดสมดุล

เทคโนโลยีที่ล้ำหน้า สร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่อาจเลี่ยงได้ จากพัฒนาการทางเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ หรือ Artificial Intelligence (AI) และ Machine Learning (ML) ณ ปัจจุบัน ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ถูกนำมาใช้ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนา นำไปสู่การสร้างแพลตฟอร์มและบริการรูปแบบใหม่ที่ฉลาดไปอีกขั้น

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในฐานะศูนย์กลางของตลาดทุนจึงต้องเตรียมความพร้อมหลากหลายด้านที่จะกลายเป็นความท้าทายในอนาคต

แม้จะปรับตัวรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว แต่สปีดของเทคโนโลยีก็เปลี่ยนอย่างรวดเร็วไม่แพ้กัน โดยเฉพาะการลงทุนในด้าน Digital Assets ที่กำลังเติบโตอย่างก้าวกระโดด ขณะเดียวกันเบื้องหลังยังมีเทคโนโลยีอย่าง Blockchain คอยขับเคลื่อนให้การซื้อขายแลกเปลี่ยนมีประสิทธิภาพมากขึ้น สิ่งเหล่านี้คือโจทย์ใหม่ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องมองอย่างรอบด้าน และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อรองรับความต้องการใหม่ ๆ ของนักลงทุนเช่นกัน

"อยากเห็นตลาดหลักทรัพย์ฯ สร้าง Common Infrastructure มากขึ้น เพื่อลดต้นทุนให้แก่อุตสาหกรรม โดยภาพรวม รวมถึงนักลงทุน จะสามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นกลาง และเท่าเทียมกัน"

อารักษ์ สุธีวงศ์
ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ อินโนเวสท์ เอกซ์ จำกัด

อารักษ์มองเห็นความเป็นไปได้ของการระดมทุนแบบ ICO หรือ Initial Coin Offering โดยเขามองว่าจะเป็นทางเลือกใหม่ของการเข้าถึงตลาดทุนอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งมีกระบวนการที่ง่ายและต้นทุนต่ำกว่าการระดมทุนรูปแบบอื่น ทำให้การเข้าถึงสะดวกมากยิ่งขึ้น โดยปัจจุบัน หลาย ๆ ประเทศกำลังให้ความสำคัญเรื่องนี้มากขึ้น หรือที่เรียกกันว่า 'Tokenization' ขณะเดียวกันในไทยเองก็มีหลายบริษัทที่มีศักยภาพพร้อม

ชวินดา หาญรัตนกูล นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน ให้มุมมองเกี่ยวกับความน่าสนใจของ Digital Assets ว่า "Digital Assets มีส่วนที่เป็นความสวยงามคือความรวดเร็วในการลงทุน ลงทุนได้ 24/7 ลงทุนได้ตลอดเวลา จึงอาจต้องพิจารณาว่าถ้าความรวดเร็วเป็นปัจจัยสำคัญของการลงทุน เราต้องช่วยกันพัฒนาในส่วนนี้ให้ตลาดทุนไทยยังคงดึงนักลงทุนได้อย่างต่อเนื่องและมีการเติบโตต่อไปในอนาคต"

ขณะที่สมภพให้มุมมองเกี่ยวกับความท้าทายอีกด้านที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จำเป็นต้องเร่งทำว่า Digital Transformation หรือโครงสร้างพื้นฐานด้านไอทีเป็นสิ่งสำคัญและเป็นบทบาทที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องพัฒนาเพื่อรองรับการออก Product ใหม่ในยุคดิจิทัล ซึ่งวันนี้เองก็เริ่มเห็นบริษัทจดทะเบียนออก Tokens มาใช้เป็นเครื่องมือระดมทุนทั้ง SiriHub, GDH ซึ่งเป็นแนวของการระดมทุนในรูปแบบใหม่ภายใต้เงื่อนไขของ Blockchain

ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงจำเป็นต้องมี Roadmap และการเตรียมพร้อมเพื่อพัฒนา Infrastructure เข้าสู่การเป็น Digital Exchange เพื่อเตรียมพร้อมการก้าวไปสู่อนาคตอย่างมั่นใจ โดยพัฒนาแพลตฟอร์มใหม่เพื่อใช้เชื่อมต่อการซื้อขายจาก 'สินทรัพย์ปัจจุบัน' ไปสู่ 'สินทรัพย์ดิจิทัล' รวมไปถึงเป็นการต่อยอดนวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้นักลงทุนเกิดความไว้วางใจ

ด้านชาญชัยให้มุมมองว่า โลกของ Digital Assets อาจจะเรียกว่าเป็น Fractional ของตราสารที่เอื้อประโยชน์ให้นักลงทุนที่เป็นเจเนอเรชั่นใหม่ให้ก้าวเข้ามาลงทุน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่อาจจะต้องย้อนกลับมาดูว่าเราสามารถที่จะสนับสนุนหรือสร้าง Environment ที่ดีให้กับนักลงทุนหน้าใหม่ได้หรือไม่ หรืออย่างน้อยที่สุดสามารถที่จะสร้างการออมหรือการลงทุนให้กับนักลงทุนรุ่นใหม่ ๆ ที่จะเติบโตขึ้นมาในอนาคต

"ความท้าทายก็คือความเปลี่ยนไปของโลก โดยส่วนตัวผมคิดว่าความท้าทายใหญ่สำหรับตลาดทุนคือ Digital Assets ที่กำลังเข้ามา ถามว่าจะเข้ามาในรูปแบบใดก็ยังไม่มีความชัดเจน แต่ผมคิดว่ามีโอกาสเข้ามาทดแทนรูปแบบการลงทุนเดิม ๆ ได้อย่างมาก ถ้าวันนี้เราเอาโลกใหม่เข้ามา เราใช้ระบบ Blockchain วินาทีที่เราซื้อเสร็จ Registrar ก็จะเสร็จในตัว

ICO หรือ Initial Coin Offering คือการระดมทุนแบบดิจิทัลรูปแบบหนึ่ง ที่ใช้เทคโนโลยีบล็อกเชนเข้ามาช่วย ในการเสนอขายโทเคนดิจิทัล แก่นักลงทุนที่สนใจ

โดยใช้วิธีนำเงินบาทหรือคริปโทเคอร์เรนซี ที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนดมาจองซื้อ โทเคนดิจิทัลที่ออกโดยบริษัทผู้ระดมทุน ที่ได้รับอนุญาตจาก ก.ล.ต.

ซึ่งผู้ที่ลงทุนใน ICO จะได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ เช่น ส่วนแบ่งรายได้หรือกำไร จากกิจการ ส่วนลดพิเศษในการซื้อ หรืออภิสิทธิ์ในการรับสินค้าหรือบริการ ที่เฉพาะเจาะจงตามที่แจ้งไว้ในเอกสาร ประกอบการเสนอขาย

ผู้ที่ลงทุนใน ICO ได้ จะต้องเป็นผู้ลงทุนตามที่ ก.ล.ต. กำหนด เช่น ผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่ เป็นต้น

“ความท้าทายก็คือ ความเปลี่ยนไปของโลก โดยส่วนตัวผมคิดว่าความท้าทายใหญ่ สำหรับตลาดทุนคือ Digital Assets ที่กำลังเข้ามา”

ชาญชัย กงทองลักษณ์
ประธานกรรมการ ชมรมผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (FI Club)
สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

เพราะฉะนั้นน่าจะลดต้นทุนในการทำ Transaction ได้ และสะดวกรวดเร็ว รวมไปถึงการออกตราสาร หรือ IPO ทุกอย่างก็ผ่าน Blockchain วันรุ่งขึ้นก็เทรดได้แล้ว แต่ยังต้องมีกฎหมายที่จะรองรับอีกมากเพราะบางครั้งสิ่งที่เราอยากจะทำโลกของเทคโนโลยีมันไปแล้ว แต่โลกของกฎหมายยังตามไม่ทัน ดังนั้น ปัญหาใหญ่คงเป็นเรื่องการทำยังไงให้กฎหมายสอดคล้องและรองรับสิทธิต่าง ๆ”

ท่ามกลางความท้าทายเหล่านี้เอง TDX หรือบริษัท ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลไทย จำกัด จึงถือกำเนิดขึ้นภายใต้วิสัยทัศน์ที่มองไกลไปยังอนาคตของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยมุ่งมั่นที่จะทำให้ Digital Tokens เป็นทางเลือกใหม่สำหรับการระดมทุนและการลงทุนภายใต้กฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างสมดุล

TDX ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีแบบกระจายศูนย์ (Distributed Ledger Technology: DLT) ที่ช่วยสนับสนุนบริการของศูนย์ซื้อขาย Digital Tokens ให้มีประสิทธิภาพ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นได้ว่าการทำธุรกรรมมีความปลอดภัย โปร่งใส และเป็นกลาง โดยข้อมูลที่ถูกบันทึกในระบบ Blockchain นั้นจะสามารถทำการแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ยาก ช่วยเพิ่มความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

โดยรวมแล้ว TDX สามารถเป็นได้ทั้ง Market Operator, Market Promoter, Market Accelerator ซึ่งเมื่อรวมบทบาทเหล่านี้ก็จะสามารถพัฒนาให้กลายเป็น Key Player ในการพัฒนาตลาดทุนและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตคล้ายกับที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เคยเป็นและยังคงเป็นอยู่เรื่อยมา

TDX ก้าวใหม่สู่โลกดิจิทัล ของตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดตั้งศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลใหม่ ที่ชื่อว่า Thai Digital Assets Exchange หรือ TDX ซึ่งเป็นบริษัทในกลุ่มของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทโทเคนดิจิทัล โดย TDX มีความมุ่งมั่นที่จะทำให้โทเคนดิจิทัลเป็นทางเลือกใหม่ที่มีความน่าสนใจและสามารถเข้าถึงลูกค้าในทุกระดับ

TDX ให้บริการศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล รองรับการเสนอขาย การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ประเภทโทเคนดิจิทัล นักลงทุนสามารถซื้อขายได้ทั้ง Investment Tokens และ Utility Tokens

หนึ่งในโทเคนดิจิทัลแรก ๆ ที่ได้รับความสนใจ คือ RealX โทเคนดิจิทัลเพื่อการลงทุนที่เข้าจดทะเบียนซื้อขายใน TDX เปิดให้นักลงทุนเริ่มซื้อขายได้ตั้งแต่วันที่ 25 กันยายน 2566

การเปิดตัวของ TDX นี้เป็นสัญญาณที่ชัดเจนว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังเตรียมตัวสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัล การเปลี่ยนแปลงนี้ไม่เพียงแต่เปิดโอกาสใหม่ในการลงทุนและการระดมทุน แต่ยังส่งเสริมนวัตกรรมและการพัฒนาในอุตสาหกรรมที่มีขอบเขตกว้างขวางมากกว่าเดิม ด้วยพลังของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไม่หยุดยั้ง

ปรับตัวรับมือโลกอนาคต คือโจทย์ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยี

แม้บริบททางเทคโนโลยีจะเปลี่ยนแปลงไปมากแค่ไหน ในกระแสลมแห่งเทคโนโลยีที่พัดหมุนเร็วขึ้นและแรงขึ้นเรื่อย ๆ ดูเหมือนว่าแนวคิด ‘มาก่อนกาลเสมอ’ ยังคงนำมาใช้ได้จนถึงปัจจุบัน

โจทย์สำคัญที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จำเป็นต้องทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้คือการตั้งคำถามที่ถูกต้อง เพื่อนำมาซึ่งผลลัพธ์ที่ไม่ว่ายุคสมัยไหนก็จะไม่มีวันถูกใครแซงหน้า

ชวินดามองว่าการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการนำ AI มาใช้ในการจับความผิดปกติของการลงทุน มาจับข้อมูลในงบการเงินของบริษัทจดทะเบียนที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างผิดปกติ จะเป็นตัวช่วยให้แก่ Fund Manager ได้ดี เนื่องจากข้อมูลความไม่ปกติ โดยเฉพาะข้อมูลในเชิงรายวัน รายไตรมาส จะทำให้ Fund Manager บริหารกองทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น ทำให้ Fund Manager มีชีวิตที่ง่ายขึ้นทันที

สมภพฉายภาพให้เห็นโจทย์ว่าในยุคดิจิทัลคนรุ่นใหม่ต้องแข็งแกร่งกว่าคนรุ่นเก่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในแง่ของบุคลากรที่มีทัศนคติในการทำงานเชิงรุก และการกำกับดูแล โดยนำเทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามาใช้

“ผมเชื่อว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เล็งเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวมาโดยตลอด เห็นได้จากพัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้านต่าง ๆ เช่น การชำระราคา จากเมื่อก่อน T+3 ก็เหลือ T+2 มีสิ่งที่พัฒนามาเยอะมาก วันนี้การกำกับดูแลตลาด ผมเชื่อว่าก็คงใช้ Infrastructure ในการที่จะเข้ามาช่วยอะไรหลาย ๆ อย่างเช่นกัน อนาคตเชื่อว่าหลากหลายบริการจะถูกพัฒนาให้ดีขึ้น และเข้าสู่ระบบดิจิทัลเต็มตัว เช่น Digital IPO ที่ช่วยลดการใช้กระดาษและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานระหว่าง FA ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. ที่เชื่อมโยงกัน โดยในอนาคตมีความเป็นไปได้ที่จะพัฒนาให้รองรับ Machine Readable ในการตรวจสอบได้ด้วย แม้กระทั่งการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ก็ต้องมองถึงเทคโนโลยีอนาคตอย่าง Blockchain ซึ่งในต่างประเทศเริ่มมีการใช้กับหุ้น IPO ตราสารหนี้ หรือ Digital Bond โดยไม่จำเป็นต้องมีนายทะเบียน ไม่ต้องมีผู้รับฝาก ทุกอย่างอยู่ใน Blockchain ที่ตรวจสอบได้ ช่วยเพิ่มความสะดวกมากขึ้น”

> “สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเฝ้ามอง คือการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ เชื่อว่ามันจะเกิดขึ้นเร็วมาก และเปลี่ยนไปแบบที่ห้ามกะพริบตา”

สมภพ กีระสุนทรพงษ์
อดีตประธานกรรมการ ชมรมวาณิชธนกิจ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

สมภพฝากถึงตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเฝ้ามองคือการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ที่เขาเชื่อว่ามันจะเกิดขึ้นเร็วมาก และเปลี่ยนไปแบบที่ห้ามกะพริบตา

ขณะเดียวกันในมุมมองของสื่อมวลชน **นครินทร์ วนกิจไพบูลย์ กรรมการผู้จัดการ และบรรณาธิการบริหาร THE STANDARD** ให้ความเห็นว่าเรื่องดิจิทัล เรื่องการ Transform มีความท้าทายเยอะมาก ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องมีการปรับตัว หรือ Transform ครั้งใหญ่เหมือนกัน

“ในมุมมองของผม ความท้าทายมันซับซ้อนขึ้น เร็วขึ้น หลากหลายขึ้น และก็คงไม่สามารถที่จะทำงานในลักษณะเดิมที่เคยประสบความสำเร็จแบบที่เป็นมาในอดีตได้ คงต้องมีการปรับตัวอะไรหลายอย่าง ให้เข้ากับยุคสมัย แล้วก็ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป”

Loh Boon Chye มองว่ากฎระเบียบของภาคการเงินที่มีอยู่ในปัจจุบันอาจตามไม่ทันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เขาจึงเห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ในแต่ละประเทศต้องทำงานใกล้ชิดกับหน่วยงานกำกับดูแลเพื่อให้แนวทางการกำกับดูแลมีความยืดหยุ่น สามารถรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ อาทิ Digital Assets, Cloud Technology และ AI เป็นต้น นอกจากนั้น ตลาดหลักทรัพย์ทุกประเทศต้องบริหารจัดการความท้าทายที่มากับเทคโนโลยีคือ ทำอย่างไรจึงจะดูแลประสิทธิภาพของโครงสร้างตลาดทุนโดยรวมที่มีระบบซื้อขายแบบกระจายศูนย์เกิดขึ้นมากมาย

Cyber Security และภัยไซเบอร์ สู่แนวทางปกป้องนักลงทุน

ในขณะที่เทคโนโลยีพัฒนาอย่างก้าวกระโดด สิ่งที่ตามมาอย่างเลี่ยงไม่ได้ คือภัยไซเบอร์ที่เติบโตขึ้นเป็นเงาตามตัว หลังจากเกิดการแพร่ระบาดของ COVID-19 ยิ่งเห็นได้ถึงความชัดเจนและผลกระทบจากการโจรกรรมข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เพิ่มมากขึ้น ทั้งการแฮกเข้าระบบขององค์กรจากช่องโหว่บนโลกออนไลน์ และภัยจาก Malware หรือ Ransomware ที่ถูกส่งผ่าน Spam Mail และ Phishing ที่นับวันยิ่งทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น

ด้วยพัฒนาการที่รวดเร็วของเทคโนโลยีที่ทำให้การทำธุรกรรมออนไลน์สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น ทำให้ความรู้เรื่อง Digital Literacy หรือการรู้เท่าทันภัยทางเทคโนโลยีเป็นเรื่องสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ขณะที่ภัยไซเบอร์เกิดขึ้นในรูปแบบใหม่ ๆ ทุกวัน และขยายวงกว้างไปในทุกแวดวง ไม่เว้นแม้แต่แวดวงการเงินและตลาดทุน

สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จำเป็นต้องให้ความสำคัญคือ ผลกระทบที่ตามมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หนึ่งในนั้นคือภัยไซเบอร์ ที่สร้างผลกระทบให้เกิดขึ้นในทุกภาคส่วน

“การบริหารความเสี่ยงของเราต้องเข้มข้น การเปิดบัญชีได้ง่ายไม่ได้หมายความว่าหละหลวม ความปลอดภัยต้องไม่น้อยไปกว่าการใช้กระดาษ แต่ขณะเดียวกันเมื่อมีประชากรมากขึ้นเรื่อย ๆ ก็มีโอกาสที่จะหลุดรั่วหรือผิดพลาด ดังนั้น ต้องยกระดับความร่วมมือของทั้งอุตสาหกรรม คืออุตสาหกรรมควรจะแข่งขันกันนำเสนอผลิตภัณฑ์การลงทุนและประสบการณ์ลงทุนที่ดีที่สุดให้กับลูกค้า แต่เราไม่ควรจะแข่งขันกันเรื่องการดูแลความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงเราต้องทำด้วยกัน” อารักษ์มองถึงความเป็นไปได้ของการจัดการเรื่องภัยไซเบอร์

“ถ้ามี Online Platform มาก ๆ ยิ่งต้องระวังไม่ให้นักลงทุนที่ทำรายการกับระบบถูกแฮก ระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องรัดกุมและแม่นมาก ๆ ซึ่งเรื่องนี้ไม่เกินกำลังของตลาดหลักทรัพย์ฯ”

ศรีกัญญา ยาทิพย์
อดีตเลขาธิการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ศรีกัญญา ยาทิพย์ อดีตเลขาธิการ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มองความท้าทายของตลาดทุนไทยในเรื่อง Cyber Security ว่า

“ถ้ามี Online Platform มาก ๆ ยิ่งต้องระวังไม่ให้นักลงทุนที่ทำรายการกับระบบถูกแฮก ระบบซื้อขายของตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องรัดกุมและแม่นมาก ๆ เพื่อป้องกันปัญหา เช่น ข้อมูลรายการเกิดรั่วไหล เพราะความน่าเชื่อถือ ความเชื่อมั่นจะหายไป ซึ่งเรื่องนี้ไม่เกินกำลังของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่จะออกมาตรการป้องกันแฮกเกอร์ รวมถึงการหลอกลงทุน คนที่ถูกล่อลวงเชื่อเพราะมีการนำชื่อของตลาดหลักทรัพย์ฯ และคนในตลาดทุนไปใช้ เพราะเขาเชื่อมั่นในชื่อเหล่านั้น เขาจึงถูกหลอก ดังนั้น จึงต้องช่วยเขาด้วยการรักษาความเชื่อมั่นของระบบตลาดทุนโดยรวมไว้ให้ได้”

Chih–Hung Lin ให้มุมมองว่า ยิ่งมีการใช้เทคโนโลยีมาก ยิ่งต้องให้ความสำคัญเรื่อง Cyber Security หรือภัยคุกคามที่มีเพิ่มมากขึ้นตามมาเช่นกัน ดังนั้น การลงทุนเพื่อเพิ่มความปลอดภัยด้านไอทีจึงเป็นสิ่งสำคัญ

ในมุมของ **พชร อารยะการกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บลูบิค กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)** ในฐานะบริษัทจดทะเบียนนอกจากการพัฒนาแพลตฟอร์มด้าน Big Data/AI แล้ว เขายังให้ความสำคัญกับเรื่อง Cyber Security ด้วย เพราะมีผลต่อความเชื่อมั่นของลูกค้าที่มาใช้แพลตฟอร์ม

“เมื่อสร้างแพลตฟอร์มขึ้นมาแล้ว ต้องมาคิดต่อว่าทำอย่างไรให้ระบบมีความเสถียรต่อเนื่อง เจ้าของแพลตฟอร์ม เช่น Bluebik จึงมีการเตรียมความพร้อมและให้ความสำคัญกับวิธีการปิดช่องโหว่ แล้ววางแผนต่อไปข้างหน้าเพื่อไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำ”

“เมื่อสร้างแพลตฟอร์มขึ้นมาแล้ว ต้องมาคิดต่อว่าทำอย่างไรให้ระบบมีความเสถียรต่อเนื่อง เจ้าของแพลตฟอร์มจึงมีการเตรียมความพร้อมและให้ความสำคัญกับวิธีการปิดช่องโหว่”

พชร อารยะการกุล
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บลูบิค กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

“เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่ไหนมีการเปลี่ยนแปลงที่นั่นย่อมมีโอกาส”

วิโรจน์ ศิริรัตนรักษ์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แอดวานซ์ เว็บ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

วิโรจน์ ศิริรัตนรักษ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แอดวานซ์ เว็บ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ยอมรับว่า การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วจะมีเรื่องของความปลอดภัยที่จะเข้ามาเกี่ยวข้องในยุคที่แฮกเกอร์เกิดมากขึ้น และเริ่มปรับเปลี่ยนรูปแบบการโจมตีเพื่อหลบเลี่ยงการตรวจจับได้ดีขึ้น

“เทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ที่ไหนมีการเปลี่ยนแปลงที่นั่นย่อมมีโอกาส ในขณะเดียวกันก็มีข้อที่ต้องระวังรอบคอบ เช่น เรื่องความปลอดภัยทางไซเบอร์ ยิ่งเทคโนโลยีมีความซับซ้อน มิจฉาชีพก็เปลี่ยนรูปแบบตามเทคโนโลยีเหมือนกัน สมัยก่อนทีวีราคาแพง โจรก็เข้าบ้านขโมยทีวี แต่ยุคนี้ไปขโมยกันในออนไลน์แทน เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทุกคนควรต้องทำคือการปรับตัวทั้งผู้ประกอบการ และพนักงานทั่วไป รวมถึงลูกค้าผู้ใช้งาน แค่ทุกคนมีความรู้ความเข้าใจเทคโนโลยีว่าอันไหนมีประโยชน์หรือมีข้อจำกัดอย่างไร อันไหนที่ควรจะต้องระวังอะไร อันนี้ผมว่าเป็นเรื่องสำคัญ แล้ววันหนึ่งเรื่องนี้ก็จะกลายเป็นเรื่องปกติ”

“ความท้าทายมันซับซ้อนขึ้น มันเร็วขึ้น มันหลากหลายขึ้น และก็คงไม่สามารถที่จะทำงานในลักษณะแบบที่เคยประสบความสำเร็จแบบที่เป็นมาในอดีตได้”

นครินทร์ วนกิจไพบูลย์
กรรมการผู้จัดการ และบรรณาธิการบริหาร THE STANDARD

นครินทร์ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของความปลอดภัยทางข้อมูลที่มีเข้ามาในหลากหลายรูปแบบ ทั้งการฉ้อโกง (Fraud) มิจฉาชีพที่มาในคราบ Call Center ข่าวปลอม (Fake News) รวมถึง Phishing การหลอกลวงบนอินเทอร์เน็ต ปัญหาเหล่านี้ร้ายแรงกว่าที่คิด ไม่นับถึงเรื่องการพนันออนไลน์ และ Dark Web

“ผู้ไม่หวังดีเขาเก่งขึ้นทุกวัน ดังนั้น คนที่เป็นตำรวจก็ต้องเก่งขึ้นตาม หรือคนที่เป็น Regulator ควบคุมตลาดก็จำเป็นต้องอัปเดตความรู้ ซึ่งผมคิดว่าเป็นความท้าทายของตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่ในขณะเดียวกัน ก็ไม่ได้หมายความว่าเป็นความรับผิดชอบของตลาดหลักทรัพย์ฯ เท่านั้น ทุกคนต้องช่วยกันจริง ๆ กับเรื่องนี้”

ในมุมของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเริ่มเห็นนักลงทุนชื่อดังถูกแอบอ้าง ตกแต่งภาพนำไปปั่นกระแส เพื่อโปรโมตการลงทุนในทางที่ผิด ซึ่งกระทบต่อบรรยากาศการลงทุนในภาพรวม ในขณะที่คนไทยยังขาดความตระหนักรู้ในเรื่องความปลอดภัยทางไซเบอร์ค่อนข้างมาก เขาจึงเห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรให้ความสำคัญกับการปิดช่องโหว่ป้องกันผู้ที่จ้องจะฉกฉวยผลประโยชน์ โดยสื่อมวลชนเองพร้อมให้ความร่วมมือ

“ต้องยอมรับว่ามีเหตุการณ์ความไม่ปลอดภัยในโลกไซเบอร์มากขึ้น ทำให้ภาพโดยรวมที่ออกมาไม่ดี เรื่องนี้เป็นเรื่องใกล้ตัวคนไทยมาก ๆ ไม่ว่าสาเหตุจะมาจากไหน แต่เราต้องยอมรับว่ามีคนที่เสียหาย หนึ่งในนั้นตัวละครที่สำคัญคือตลาดหลักทรัพย์ฯ ผมว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องตื่นตัวมากแล้วสื่อก็พร้อมเข้ามาช่วยแน่นอน เพราะเรารู้สึกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ สำหรับผมมันเป็นวาระแห่งชาติ”

ส่วนณรงค์ศักดิ์ชวนมองต่อไปถึงคำว่า ‘Investor Protection’ การป้องกันการโกงหรือป้องกันการผูกขาดหรือการเอารัดเอาเปรียบในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเหล่านี้คือบทบาทของ บลจ. และบทบาทของบริษัทหลักทรัพย์ประเภทอื่น ๆ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้นักลงทุนทุกคนมีโอกาสได้เข้าถึงการลงทุนและประสบความสำเร็จ

“การมี Investor Protection เป็นมูลค่าที่สำคัญต่อตลาดที่ตั้งมาเป็นระยะเวลานาน เป็นสิ่งที่จะทำให้นักลงทุนวางใจในการลงทุนระยะยาวต่อไปเรื่อย ๆ เพราะฉะนั้นการสอดส่องดูว่าบริษัทที่จดทะเบียนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ มีผลการดำเนินงานเป็นยังไง สร้างผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสังคมอย่างไร แม้ว่าไม่ได้มีหน้าที่โดยตรงแต่สามารถแจ้งเบาะแสการกระทำที่ไม่ถูกต้องเพื่อเป็นการ Early Detection โดยเฉพาะในเรื่อง ESG

“ความเปลี่ยนแปลงบางอย่างอาจควบคุมได้ บางอย่างก็ไม่อาจควบคุมได้ แต่สิ่งที่เราทำได้ คือการเพิ่มเครื่องมือและผลิตภัณฑ์ทางการเงินให้กับผู้จัดการกองทุนพร้อมรับมือสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และอำนวยความสะดวกให้นักลงทุนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น”

ชวินดา หาญรัตนกูล
นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน

ที่ยังไม่ได้ถูกบังคับโดยกฎหมาย แต่ต้องมีความตระหนักรู้ถึงความสำคัญ จึงเป็นเรื่องที่ควรสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง”

ชวินดาให้มุมมองว่า “ในโลกการลงทุนที่ท้าทายและรวดเร็วมากขึ้น สิ่งที่เราอยากเห็นจากตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการโฟกัสเพิ่มเติมทั้งในเชิงของ Macro และ Micro โดยอาจมีการพัฒนาเทคโนโลยีหรือปัญญาประดิษฐ์เข้ามาช่วยจับตา

“Macro คือการมอนิเตอร์การเปลี่ยนแปลงของอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในโลกอย่างใกล้ชิด ความเปลี่ยนแปลงบางอย่างอาจควบคุมได้ บางอย่างก็ไม่อาจควบคุมได้ แต่สิ่งที่เราทำได้คือการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและอำนวยความสะดวกให้นักลงทุนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

“ส่วนในเชิง Micro นั้นจะเป็นลักษณะของการดูแลบริษัทที่เข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำอย่างไรให้บริษัทเหล่านี้มีความแข็งแรงและเติบโตได้อย่างยั่งยืนในอนาคต ปัจจุบันจะพบว่า หลายบริษัทอาจทำได้ดีอยู่แล้ว แต่ก็ต้องยอมรับว่ามีหลายบริษัทที่ยังต้องการการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากระบบที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะนำมาใช้ในการตรวจสอบและติดตาม ส่งเสริมให้เกิดการบริหารที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ตลอดจนการเปิดเผยข้อมูลให้นักลงทุนรู้เท่าทันความเคลื่อนไหวหรือความเปลี่ยนแปลงของบริษัทเหล่านี้ได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น เพื่อการลงทุนที่มีประสิทธิภาพและมีความน่าเชื่อถือที่สูงขึ้น”

สำหรับบุญพรมองความท้าทายในปัจจุบันในเรื่องของเทคโนโลยีเช่นเดียวกันว่า “การรุดหน้าของเทคโนโลยีย่อโลกการลงทุนทั้งใบมาอยู่ในมือของเรา ไม่ว่าจะอาศัยอยู่ในตำแหน่งแห่งที่ไหน นักลงทุนทั่วโลกสามารถเชื่อมต่อกันได้หมดแล้ว แต่นอกจากในแง่ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ เทคโนโลยีกลับสร้างแง่มุมที่เป็นความท้าทายขึ้นมา นั่นคือการเกิดขึ้นของกลโกงมิจฉาชีพต่าง ๆ

“ดังนั้น ตลาดทุนไทยย่อมพบกับความท้าทายเป็นอย่างยิ่งในแง่ของการแข่งขันกับตลาดทุนโลก เราจึงต้องพัฒนาและส่งเสริมความสามารถ ตลอดจนเรื่องของกฎระเบียบเสถียรภาพ ความน่าเชื่อถือของเทคโนโลยี สิ่งเหล่านี้ต้องตามให้ทัน โดยเฉพาะถ้ากฎระเบียบยังล้าหลังก็อาจจะเปิดช่องให้พวกมิจฉาชีพเข้ามาเอาเปรียบ ในที่สุดแล้วอาจทำให้ตลาดบ้านเราหมดความน่าเชื่อถือลงไป”

สันติ วิริยะรังสฤษฎ์ ประธานบรรณาธิการบริหาร วารสารการเงินธนาคาร ฉายภาพตลาดทุนผ่านประสบการณ์ในแวดวงการลงทุนอย่างยาวนานในฐานะสื่อมวลชนอาวุโส พร้อมกับข้อเสนอที่อยากเห็นเพิ่มเติมในอนาคตว่า

“หลายคนเคยมองว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เปรียบเสมือนแหล่งการพนันหรือบ่อนของนักลงทุน ถามว่าปัจจุบันยังมีหรือเปล่าต้องบอกว่าก็ยังมีอยู่ แต่ที่ผ่านมาเราก็เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. ก็มีความพยายามอย่างแข็งขันในการดูแลและจัดการไม่ให้เกิดการเข้ามาปั่นหรือล่อลวงนักลงทุน

“สิ่งที่อยากจะเสริมเพิ่มเติมก็คือ การให้ความรู้กับนักลงทุนเป็นเรื่องสำคัญและจะเป็นเครื่องมือในการจัดการกับปัญหาการโกงอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผมคาดหวังว่าอีกไม่ช้าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะมีการจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้นักลงทุนทั่วไปไม่ตกหลุมพรางของนักปั่นหุ้นหรือนักสร้างราคาที่จะเข้ามาล่อลวงในตลาดทุนไทย”

“หลายคนเคยมองว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เปรียบเสมือนแหล่งการพนันหรือบ่อนของนักลงทุน แต่ที่ผ่านมาเราก็เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. ก็มีความพยายามอย่างแข็งขันในการดูแลและจัดการไม่ให้เกิดการเข้ามาปั่นหรือล่อลวงนักลงทุน”

สันติ วิริยะรังสฤษฎ์
ประธานบรรณาธิการบริหาร วารสารการเงินธนาคาร

ตลอด 50 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ผ่านความท้าทายมาแล้วมากมาย โดยเฉพาะความท้าทายด้านเทคโนโลยีที่ขับเคลื่อนไปข้างหน้าอย่างรวดเร็ว ขณะเดียวกันในความท้าทายนั้นเองก็มีโอกาสมากมายรออยู่ หากภารกิจการปรับเปลี่ยนตัวเองสู่อนาคตของตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นไปตามเป้าหมายหรือความคาดหวัง โลกที่รออยู่ย่อมเต็มไปด้วยโอกาสใหม่ ๆ สำหรับนักลงทุน ภาคธุรกิจ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และเศรษฐกิจไทยโดยรวมได้ ซึ่งทั้งหมดจะเป็นบทพิสูจน์ถึงการเดินทางต่อไปในยุคแห่ง Technology Disruption ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในทศวรรษต่อ ๆ ไป เช่นเดียวกับความท้าทายที่ตลาดหลักทรัพย์ไทยได้ผ่านมาอย่างประสบความสำเร็จตลอด 50 ปี

นิยามของตลาดทุนกำลังจะเปลี่ยนไป
ในอนาคตจะมีการเชื่อมต่อตลาดแบบค่อนข้าง
ไร้พรมแดนกว่าเดิม... อาจมีความเป็นไปได้
ที่สินค้าทุกอย่างในโลกจะค้นพบตลาดทุน
และมีราคาของมันตลอดเวลา...
ซึ่งพอมันเกิดขึ้นได้ จะมีความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่
ของตลาดทุนในทุกประเทศ

ณภัทร จาตุศรีพิทักษ์ กรรมการผู้จัดการ สถาบันอนาคตไทยศึกษา *ในฐานะนักวิชาการ Data Scientist นักเศรษฐศาสตร์ และนักวิจัยตลาดทุนให้ความเห็นว่า Digital Asset Policy เป็นเรื่องใหม่ที่ปฏิเสธไม่ได้ และคนทั่วโลกกำลังให้ความสำคัญว่าจะพัฒนาหรือกำกับดูแลอย่างไร*

“ผมมีความรู้สึกว่านิยามของตลาดทุนกำลังจะเปลี่ยนไป ในอนาคตจะมีการเชื่อมต่อของตลาดแบบค่อนข้างไร้พรมแดนกว่าเดิม จริง ๆ มี Cryptocurrency ไปแล้ว ถ้าเอาอคติคำว่า Crypto ออกเอาคำอื่นใส่เข้าไป ผมมองว่าในอนาคตอาจจะมีความเป็นไปได้ที่สินค้าทุกอย่างในโลกจะค้นพบตลาดทุน และมีราคาของมันตลอดเวลา เช่น กิจกรรมทางเศรษฐกิจบางอย่างในอนาคตอาจจะเข้าถึงตลาดทุนได้ง่ายมาก แปลว่ามันอาจจะถูก Tokenized แล้วกลายเป็น Tradable ค่อนข้างง่าย ผมเชื่อว่าถ้ามันพัฒนาไปอย่างนี้นะ แล้วทำได้แล้ว Regulator ทั่วโลกเห็นว่า จริง ๆ เป็นประโยชน์ในการเข้าถึงสภาพคล่องจากทุกที่มันจะเกิดขึ้น ซึ่งพอมันเกิดขึ้นแปลว่าอันนี้เป็นความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ของตลาดทุนในทุกประเทศ”

ภาพตลาดทุนแห่งอนาคตที่ ณภัทร อยากเห็นคือ ความชัดเจน คุณภาพ และการเชื่อมต่อกับโลก Digital Assets ได้อย่างที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย

ณภัทร จาตุศรีพิทักษ์
กรรมการผู้จัดการ สถาบันอนาคตไทยศึกษา
นักวิชาการ Data Scientist นักเศรษฐศาสตร์ และนักวิจัยตลาดทุน

โดยความชัดเจนเป็นเรื่องที่สำคัญ
เพราะอยู่ในอุตสาหกรรมที่มีคนเข้าใจน้อย
ผู้ที่เชี่ยวชาญมีจำนวนจำกัด

“โลกอนาคตยังไม่แน่นอนว่า Digital Assets,
Cryptocurrency และ Tokens จะออกมาในรูปแบบไหน
มาในรูปแบบของการลงทุนอย่างเดียว
สินค้า หรือเงินตรา จะกระทบกับตลาดทุนอย่างไร
แต่ต้องบอกว่ามันมีอานุภาพ
ในการเปลี่ยนตลาดทุนเยอะมาก
ถึงแม้ยังไม่ได้รับความนิยมและมีความผิดพลาดเยอะ
แต่ในทางเทคโนโลยีมันทำได้แล้ว และกำลังรอ
คนกลุ่มหนึ่งในโลกที่จะหยิบมาทำเป็นไอเดีย
ต่อยอดตลาดทุนในปัจจุบัน ถ้าทำสำเร็จเชื่อว่า
จะกระทบต่อตลาดทุนทั่วโลก”

ณภัทร ย้ำว่า หัวใจของตลาดทุนคือที่โอนถ่าย
เคลื่อนย้ายทุนที่มีประสิทธิภาพ ในอนาคตต้องใส่ใจกับ
คุณภาพให้มาก และให้ความสำคัญกับสินค้า
ในตลาดทุน ที่ต้องเป็นสินค้าที่ดี มีความปลอดภัย
และสร้างประโยชน์ให้กับประเทศได้ภายใต้นโยบาย
ส่งเสริมตลาดทุน

“ตลาดทุนเปรียบเสมือนห้องเครื่องที่เป็นหัวใจ
ในการสูบฉีดเลือดให้ระบบเศรษฐกิจ บางคน
อาจเข้าใจผิดว่าตลาดทุนมีแค่เรื่องหุ้นอย่างเดียว
จริง ๆ แล้วมีมากกว่านั้น เพราะตลาดทุนเป็นสิ่งจำเป็นที่
ต้องมีในระบบเศรษฐกิจ ตลาดทุนสามารถผลักดันให้
เกิดสิ่งใหม่ หรือไอเดียธุรกิจใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นได้”

นอกจากนี้ การสาดซัดของคลื่นเทคโนโลยีที่ถาโถม
ยังนำมาซึ่งความเสี่ยงที่ต้องคำนึงถึงด้วย ซึ่งในเรื่องนี้
ณภัทร ให้มุมมองอย่างน่าสนใจว่า

“ในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาทุกคนให้ความสนใจเรื่อง Big Data
และ AI แต่การที่จะเอาข้อมูลที่มีอยู่มหาศาลกลับมาสร้าง
คุณค่าให้กับองค์กรอันนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย อย่างไรก็ตาม
ตลาดทุนไม่เหมือนกับอุตสาหกรรมอื่น ที่พอเทคโนโลยี
มาแล้วจะดีเสมอไป เพราะเทคโนโลยีเป็นแค่เพียง
ส่วนหนึ่ง อาจจะไม่ใช่ส่วนที่สำคัญที่สุด เพราะตลาดทุน
มีหน้าที่หลักในการรักษาเสถียรภาพของการลงทุน
ในประเทศ ผมคิดว่าในปัจจุบันเทคโนโลยีอาจจะล้ำหน้า
เกินความต้องการในปัจจุบัน อาจจะต้องกลับมาดู
จะทำอย่างไรให้ Traditional Assets มี Quality ที่ดีขึ้น”

พร้อมกันนี้ ณภัทร ทิ้งท้ายด้วยว่า “อีกเรื่องที่สำคัญ
คือการเอาข้อมูล Big Data และ AI มาช่วย
วางกติกาในการซื้อขายหรือในการเปิดเผยข้อมูลให้ดี
กว่าเดิม หรือใช้ในขั้นตอนการตรวจจับความผิดปกติ
ในกรณีที่เกิดปัญหา และจัดการได้อย่างรวดเร็วเพื่อ
ไม่ให้กระทบกับความเชื่อมั่นที่จะตามมา ซึ่งความสำเร็จ
มันไม่ใช่แค่เรื่องของความเร็ว หรือต้นทุนอย่างเดียวเท่านั้น
แต่เป็นเรื่องของความเสี่ยง และความเชื่อมั่น
ที่ต้องมีความสมดุลทั้งคุณภาพและจรรยาบรรณ”

‘ห้องสมุดมารวย’ ในวันที่ห้องสมุด ไม่ได้มีเพียงหนังสือ

ข้อมูลสารสนเทศนับเป็นสิ่งสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุน ในปี 2518 ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงสร้างห้องสมุดตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเพื่อเป็นแหล่งสารสนเทศด้านตลาดเงินตลาดทุนสำหรับพนักงาน บริษัทจดทะเบียน บริษัทหลักทรัพย์ และนักลงทุน ก่อนที่ในปี 2547 จะปรับปรุงรูปลักษณ์ใหม่และเปิดให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป พร้อมกับเปลี่ยนชื่อเป็น ‘ห้องสมุดมารวย’ เพื่อเป็นเกียรติแด่ ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านที่ 5

ห้องสมุดมารวยออกแบบภายใต้แนวคิด ‘Living Library’ เพื่อให้เป็น ‘ห้องสมุดมีชีวิต’ ที่ทันสมัยและครบวงจรด้วยหนังสือ ฐานข้อมูลด้านการลงทุน รวมถึงสื่อความรู้ด้านการเงินการลงทุน ต่อมาได้ยกระดับบริการสู่การเป็น ‘Digital Library’ ที่สามารถเข้าถึงทรัพยากรและบริการผ่านเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น Digital Bookshelf, Digital Self-Service, Maruey e-Library นับได้ว่าเป็นห้องสมุดตลาดทุนครบวงจรแห่งแรกในประเทศไทย

New Books
Maruey
Digital Bookshelf
Digital Bookshelf
ชั้นหนังสือตลาดทุน
สู่ดิจิทัล
MAPPING INNOVATION
GREG SATELL
Mapping innovation
SET
Maruey
Digital Bookshelf

Make It Work for Everyone

ขึ้นชื่อว่า ‘ตลาดทุน’ ทุกข้อต่อล้วนสำคัญ ทั้งผู้ประกอบการ นักลงทุน นักวิเคราะห์ รวมไปถึงองค์กรต่าง ๆ ที่มีส่วนในการผลักดันให้เกิดการลงทุนอย่างสร้างสรรค์ ทั้งสมาคมที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้คนเข้าด้วยกัน สื่อมวลชนที่มีบทบาทขับเคลื่อนสังคมและพัฒนาองค์ความรู้ โดยมีการพัฒนา Infrastructure ที่เชื่อมโยงทุกข้อต่อให้กลไกตลาดทุนขับเคลื่อนไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อทุกคนที่เกี่ยวข้อง

บทบาทหนึ่งที่สำคัญของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในรอบ 50 ปีที่ผ่านมาคือการลากเส้นต่อจุดให้ทุกข้อต่อสามารถทำงานร่วมกัน ผ่านภารกิจที่หลากหลายทั้งในแง่ของการสร้างคุณภาพให้บริษัทจดทะเบียน การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายรองรับทุกความต้องการของการลงทุน การบ่มเพาะความรู้ สร้างความเชื่อมั่น ตลอดจนการผสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อสร้างโอกาสใหม่ ๆ ให้แก่ภาคธุรกิจและนักลงทุน เพื่อให้เป็น ‘ตลาดทุนสำหรับทุกคน’ อย่างแท้จริง

ในส่วนนี้คือเรื่องเล่าของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่โลดแล่นอยู่ในตลาดทุน แม้ต่างบทบาท แต่ทุกฝ่ายล้วนให้มุมมองที่น่าสนใจต่อการขับเคลื่อนตลาดทุนแห่งนี้ไปสู่อนาคตที่ยั่งยืน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เชื่อมโยงทุกข้อต่อ
ให้กลไกตลาดทุนขับเคลื่อนอย่างมีประสิทธิภาพ
และเป็นประโยชน์ต่อทุกคน

1. ยิ่งยง นิลเสนา
2. กอบศักดิ์ ภูตระกูล
3. พิเชษฐ สิทธิอำนวย
4.รุ่งโรจน์ รังสิโยกาส
5. อดิศร เสริมชัยวงศ์
6. ชวินดา หาญรัตนกูล
7. ธีรพงศ์ จันศิริ
8. ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย
9. ชมัยพร เอื้อไพโรจน์กิจ
10. วิโรจน์ ศิริรัตนรักษ์
11. ศรีกัญญา ยาทิพย์
12. สมภพ กีระสุนทรพงษ์

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

13. พชร อารยะการกุล *14. อารักษ์ สุธีวงศ์* *15. วิบูลย์ อุตสาหจิต* *16. ชาญชัย กงทองลักษณ์* *17. ณภัทร จาตุศรีพิทักษ์* *18. สันติ วิริยะรังสฤษฎ์*
19. นครินทร์ วนกิจไพบูลย์ *20. บุญพร บริบูรณ์ส่งศิลป์* *21. ไพบูลย์ นลินทรางกูร* *22. Loh Boon Chye* *23. สมจินต์ ศรไพศาล* *24. แม่ทัพ ต.สุวรรณ*

ผสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เสริมศักยภาพตลาดทุนไทย

ท่ามกลางภารกิจหลากหลายด้านที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต้องผลักดันให้บรรลุตามเป้าหมาย ยังมีอีกหนึ่งบทบาทสำคัญคือการจับมือกับพันธมิตรในระบบนิเวศตลาดทุนจนก่อให้เกิดการพัฒนาตลาดทุนในหลากหลายด้าน

เสียงสะท้อนเหล่านี้คือตัวอย่างบางส่วนของพันธมิตรที่ทำงานร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างใกล้ชิดตลอดระยะเวลา 50 ปีที่ผ่านมา

สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย หรือ ASCO (Association of Thai Securities Companies) มีบทบาทสำคัญในการเป็นองค์กรที่มีส่วนร่วมสำคัญที่สุดรายหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์ฯ มาตลอด 50 ปี โดยสมาคมประกอบด้วยบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกต่อระบบตรงกับตลาดหลักทรัพย์ฯ บริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้ประกอบการตรงกลาง ที่เป็นจุดเชื่อมพานักลงทุนเข้ามาลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ คอยแนะนำนักลงทุนว่าควรจะลงทุนอะไร และเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์และชำระราคาอย่างถูกต้อง

นอกจากนี้ บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินยังมีบทบาทสำคัญในการคัดกรองบริษัท เตรียมความพร้อมให้บริษัทสามารถเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนทั่วไปและนำหุ้นเข้ามาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้วย

"ที่ผ่านมาสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย และ ตลท. ร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องผ่านการประชุมร่วมกัน ถือเป็นความร่วมมือที่มีมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของนักลงทุน"

พิเชษฐ สิทธิอำนวย
นายกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย (ASCO)

พิเชษฐ สิทธิอำนวย นายกสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย (ASCO) เล่าถึงบทบาทและความร่วมมือระหว่างสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทยและตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่า

"ที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ และสมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทยมีความร่วมมือกันอย่างต่อเนื่องผ่านการประชุมร่วมกัน เช่น กรรมการของสมาคมประชุมกับผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ ทุกเดือนเพื่อติดตามประเด็นสำคัญในตลาดทุน นอกจากนั้นยังมีคณะทำงานต่าง ๆ เช่น คณะทำงานที่ดูเรื่องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยตัวแทนสมาคมที่เป็นบริษัทหลักทรัพย์จะนำเสนอผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ต่อตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อได้ความคิดเห็น

ที่ตรงกันก็จะนำไปเสนอกับสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อให้ออกกฎเกณฑ์อย่างเหมาะสม ถือเป็นความร่วมมือที่มีมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำเสนอผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของนักลงทุน”

ตัวอย่างความร่วมมือระหว่างตลาดหลักทรัพย์ฯ กับบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกคือการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เกิดขึ้นในทุกยุคสมัย

“ถ้าจำได้สมัยก่อนเราใช้การซื้อขายแบบเคาะกระดาน พอตลาดหลักทรัพย์ฯ เปลี่ยนไปใช้ระบบการซื้อขายด้วยคอมพิวเตอร์ บริษัทหลักทรัพย์เองก็ต้องพัฒนาระบบที่เกี่ยวข้องให้ใช้ร่วมกันได้ รวมถึงพัฒนาการด้านการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่ปรับเปลี่ยนจาก T+3 เป็น T+2 บริษัทหลักทรัพย์เองก็ต้องมีการปรับปรุงระบบเพื่อให้สอดคล้องกับระบบของตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น”

ด้าน **สมภพ กีระสุนทรพงษ์ อดีตประธานกรรมการ ชมรมวาณิชธนกิจ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย** ได้เล่ามุมมองการทำงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ กับชมรมวาณิชธนกิจ ซึ่งอยู่ภายใต้สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทยว่า

“ชมรมวาณิชธนกิจจะเข้าไปเป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เช่น หน่วยงานกำกับดูแล และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการนำความคิดเห็นของสมาชิกชมรมฯ ซึ่งเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor: FA) ไปแลกเปลี่ยนกับ Regulator ไม่ว่าจะเป็นสำนักงาน ก.ล.ต. หรือฝ่ายกำกับของตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่น กรณีมีการออกเกณฑ์ใหม่ ๆ ชมรมฯ ก็จะเข้าไปมีบทบาทในลักษณะของการให้ความคิดเห็นในฐานะคนทำงาน ผู้กำกับดูแลก็คงต้องการจะรู้ว่าคนทำงานมีมุมมองต่อนโยบาย และหลักเกณฑ์ที่กำลังจะออกมาอย่างไร เป็นปัญหาหรืออุปสรรคกับการทำงานหรือไม่ อย่างไรก็ตาม FA เองต้องเข้าใจบทบาทของตัวเองและต้องรู้ว่าความคาดหวังของ Regulator อยากเห็นบทบาทของ FA ทำหน้าที่อย่างไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ชมรมฯ พยายามร่วมมือและประสานอย่างเต็มที่”

“FA ต้องเข้าใจบทบาทของตัวเอง และต้องรู้ความคาดหวังของ Regulator ว่า อยากเห็นบทบาทของ FA ทำหน้าที่อย่างไร ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ชมรมฯ พยายามร่วมมือและประสานอย่างเต็มที่”

สมภพ กีระสุนทรพงษ์
อดีตประธานกรรมการ ชมรมวาณิชธนกิจ
สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

"การให้ความสำคัญกับการร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องคือความตั้งใจดีของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เราเห็นตลอดมา"

บุญพร บริบูรณ์ส่งศิลป์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด

บุญพร บริบูรณ์ส่งศิลป์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์ หยวนต้า (ประเทศไทย) จำกัด ฉายภาพให้เห็นถึงความมุ่งมั่นตั้งใจของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการสร้างพันธมิตรกับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนไทยว่า

"ไม่ว่าจะเป็นผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านใดก็ตาม ทุกท่านล้วนให้เกียรติเราและเชิญสมาคมโบรกเกอร์เข้าไปร่วมหารือถึงปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อให้เราสามารถแข่งขันได้อย่างเสรีและเป็นธรรม ตลอดจนสร้างความโดดเด่นที่ดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนในตลาดมากขึ้น การให้ความสำคัญในการร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องคือความตั้งใจดีของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เราเห็นตลอดมา

"นับตั้งแต่ครั้งแรกที่หยวนต้าเข้ามาดำเนินกิจการในไทยเมื่อ 20 กว่าปีก่อน เรามีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ อย่างมากมาย จากมุมมองของเราเห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการพัฒนาในหลาย ๆ มิติมาโดยตลอด โดยเฉพาะการร่วมมือกับโบรกเกอร์ในการพัฒนาศักยภาพของตลาดเพื่อเป็นทางเลือกที่ดีที่สุดให้แก่นักลงทุน"

เช่นเดียวกับ **ชวินดา หาญรัตนกูล นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน (AIMC)** ได้กล่าวถึงสมาคมบริษัทจัดการลงทุน ซึ่งมีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน (บลจ.) เป็นสมาชิกเพื่อร่วมกันพัฒนาธุรกิจจัดการลงทุน และความร่วมมือที่ผ่านมากับตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยสมาคมบริษัทจัดการลงทุนกับตลาดหลักทรัพย์ฯ จะร่วมกันพัฒนาอุตสาหกรรมธุรกิจหลักทรัพย์จัดการลงทุน ซึ่งหน้าที่หลักในฐานะนายกสมาคมคือการเป็นตัวเชื่อมให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในเรื่องของการวางกฎเกณฑ์ กฎระเบียบ พัฒนาบุคลากร ให้ความรู้ความเข้าใจในการขายผลิตภัณฑ์ให้แก่ประชาชน และพัฒนาอุตสาหกรรมการลงทุนเพื่อเชื่อมต่อตลาดทุนไทยกับตลาดทุนโลก

"อยากให้ประชาชนทั่วไปใช้ บลจ. เป็นช่องทางในการเข้าถึงการลงทุน โดยเฉพาะคนที่ไม่ค่อยมีเวลา บลจ. สามารถช่วยบริหารจัดการเงินให้ได้"

ชวินดา หาญรัตนกูล
นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน (AIMC)

"บลจ. เสมือนเป็นกิ่งหนึ่งของตลาดทุน ในฐานะนักลงทุนสถาบันที่ระดมทุนจากประชาชนมาลงทุนในตลาดทุนไทยหรือไปใช้ตลาดทุนต่างประเทศ เพื่อสร้างผลตอบแทนจากการลงทุน และส่งเสริมให้กองทุนรวมเป็นเครื่องมือในการบริหารเงินออมให้แก่นักลงทุน ซึ่งแท้จริงแล้วเราลงทุนเพื่อ

หวังผลให้ชนะเงินเฟ้อ เพราะเราเชื่อว่าระยะยาว ถ้าไม่ทำอะไรเลยกับเงิน เงินก็จะฝืบลง ก๋วยเตี๋ยวชามละ 20 บาท มา 50 บาท ในอนาคตอาจจะมาเป็นหลายร้อยบาท ดังนั้น อยากให้ประชาชนทั่วไปใช้ บลจ. เป็นช่องทางในการเข้าถึงการลงทุน โดยเฉพาะคนที่ไม่ค่อยมีเวลา บลจ. สามารถช่วยบริหารจัดการเงินให้ได้ สำหรับนักลงทุนที่เป็นองค์กรก็สามารถให้ บลจ. บริหารจัดการเงิน ตั้งแต่การวางแผน เปรียบเทียบผลตอบแทน เลือกเทคนิคในการบริหารจัดการ จะเห็นว่ามีหลายมิติมาก”

นอกจากนี้ การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการพัฒนาเครื่องมือหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการอำนวยความสะดวกเรื่องการซื้อขายกองทุนรวม เช่น ระบบ FundConnext นับเป็นระบบที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนในการดำเนินธุรกิจ

“ต้องขอบคุณตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่พัฒนา FundConnext ตอนนี้เราไม่อยากกลับไปใช้โหมดเดิมที่ต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างพัฒนาในเรื่องของระบบทะเบียน พอมี FundConnext ทุกคนมาใช้ ถือว่าเป็นเรื่องที่ตอบโจทย์มาก ทั้งในแง่ของนักลงทุนที่จะสามารถเข้าถึงตลาดทุนได้ง่ายขึ้น เป็นการประหยัดเวลาและต้นทุนในการลงทุนเชิงระบบของสถาบันตัวกลาง

“นอกจากนี้ การใช้ข้อมูลร่วมกันบนระบบมีความรวดเร็ว เราเคยใช้ระยะเวลานานในการ Consolidate ข้อมูลจากบริษัทหลักทรัพย์นายหน้าซื้อขายที่เป็นหน่วยลงทุน (บลน.) แต่พอมี FundConnext บลจ. สามารถนำข้อมูลไปใช้เร็วมากขึ้น อันนี้ตอบโจทย์ทุกอย่างทำให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นอย่างแท้จริง นอกจากทำให้อุตสาหกรรมการลงทุนได้พัฒนาในเชิงโครงสร้างแล้ว ยังทำให้การดำเนินธุรกิจของ บลจ. มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น”

“การเกิดขึ้นของ FundConnext เป็นส่วนที่สำคัญมากในการส่งเสริมศักยภาพตลาดทุนไทย ในแง่ของการเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการรับ-ส่งข้อมูลการซื้อขายและการชำระราคากองทุนรวม”

ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด

ณรงค์ศักดิ์ ปลอดมีชัย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน ไทยพาณิชย์ จำกัด มองว่าการร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยเฉพาะการพัฒนาแพลตฟอร์ม FundConnext ทำให้การซื้อขายกองทุนรวมเป็นเรื่องง่ายขึ้น

“การเกิดขึ้นของ FundConnext เป็นส่วนที่สำคัญมากในการส่งเสริมศักยภาพตลาดทุนไทย ในแง่ของการเป็นโครงสร้างพื้นฐานในการรับ-ส่งข้อมูลการซื้อขายและการชำระราคากองทุนรวม โดยเฉพาะกับบริษัทหลักทรัพย์รายใหม่ ที่เดิมจะต้องมีเงินลงทุนมากพอถึงจะเข้ามาสู่การเป็นผู้ให้บริการด้านนี้ได้

“FundConnext จึงมีส่วนในการสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยใหม่ ๆ ให้สามารถเติบโตขึ้นมาเป็นผู้เล่นที่มีบทบาทในตลาด ส่งเสริมให้เกิดการซื้อขายอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ จึงนับเป็นการร่วมมือที่มีประโยชน์อย่างมากต่อนักลงทุนและตลาดทุนไทย”

"ถ้าไม่มีนักวิเคราะห์เลย หรือนักวิเคราะห์เลือกที่จะไม่วิเคราะห์ กลไกของการค้นพบราคาก็จะเกิดขึ้นด้วยโมเมนตัมของการเทรดที่ไม่ได้นำไปสู่ราคาพื้นฐานที่เป็นจริง เพราะฉะนั้น บทบาทนักวิเคราะห์จึงมีความสำคัญมาก ๆ"

ไพบูลย์ นลินทรางกูร
นายกสมาคมนักวิเคราะห์การลงทุน (IAA)

ไพบูลย์ นลินทรางกูร นายกสมาคมนักวิเคราะห์การลงทุน (IAA) กล่าวถึงบทบาทของสมาคมนักวิเคราะห์การลงทุนในการพัฒนาการทำงานของนักวิเคราะห์ให้มีคุณภาพและจรรยาบรรณ รวมทั้งส่งเสริมนักวิเคราะห์ให้มีความรู้ความเข้าใจ เท่าทันพัฒนาการที่เกิดขึ้นในตลาดทุน เพื่อให้สามารถจัดทำข้อมูล เช่น บทวิเคราะห์ที่จำเป็นต่อการตัดสินใจลงทุนของนักลงทุนได้

"นักวิเคราะห์การลงทุนมีบทบาทสำคัญทำให้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ถูกวิเคราะห์ให้เห็นภาพในอนาคตของบริษัท และเผยแพร่บทวิเคราะห์สู่สาธารณชน และ Investment Community ให้ทุกคนได้มีภาพที่ชัดเจนของตลาดที่ผ่านการวิเคราะห์มาแล้ว สุดท้ายจะนำไปสู่กลไกที่สำคัญที่สุดของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือ Price Discovery หรือกลไกค้นพบราคาและมูลค่าที่ควรจะเป็นของบริษัท ถ้าไม่มีนักวิเคราะห์เลย หรือนักวิเคราะห์เลือกที่จะไม่วิเคราะห์ กลไกของการค้นพบราคาก็จะเกิดขึ้นด้วยโมเมนตัมของการเทรดที่ไม่ได้นำไปสู่ราคาพื้นฐานที่เป็นจริง เพราะฉะนั้น บทบาทนักวิเคราะห์จึงมีความสำคัญมาก ๆ"

นอกจากความร่วมมือที่กล่าวไปข้างต้นแล้ว ตลอดระยะเวลา 50 ปี ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์การลงทุนเพื่อตอบสนองความต้องการของนักลงทุนอย่างต่อเนื่อง โดยตราสารหนี้ถือเป็นกลไกหลักกลไกหนึ่ง ซึ่งหากกิจการจะหาแหล่งทุนมาดำเนินธุรกิจก็สามารถกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์ ออกหุ้นหรือออกตราสารหนี้ นอกจากนี้ ภาครัฐเองก็สามารถออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อใช้บริหารเศรษฐกิจของประเทศ เพราะฉะนั้นตลาดตราสารหนี้จึงเป็นหนึ่งในสามเสาหลักของตลาดการเงินไทย

สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทยจึงนับว่าเป็นองค์กรที่เดินทางเคียงคู่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในมิติต่าง ๆ ทั้งเครื่องมือและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการซื้อขายและลงทุนในตราสารหนี้ รวมถึงการให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับตราสารหนี้

"ผมคิดว่าความร่วมมือในเรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนเป็นสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำมาโดยตลอด ล่าสุดเรามีความพยายามที่จะร่วมมือกันระหว่างองค์กรที่อยู่ใน FETCO ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. ในการสนธิข้อมูลระหว่างกัน"

สมจินต์ ศรไพศาล
กรรมการผู้จัดการ สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย (ThaiBMA)

สมจินต์ ศรไพศาล กรรมการผู้จัดการ สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย (ThaiBMA) เล่าถึงความสำคัญของตลาดตราสารหนี้ต่อตลาดการเงินไทยทั้งด้านการระดมทุนของธุรกิจและการออมระยะยาวของนักลงทุน ตลอดจนบทบาทความร่วมมือและการร่วมพัฒนา Infrastructure ของตลาดทุนว่า

“ถ้ามองในมุมของแหล่งระดมทุน ตลาดตราสารหนี้เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานของตลาดการเงินมีประสิทธิภาพ ส่วนของทุนจำเป็นในช่วงเริ่มต้น เมื่อสามารถระดมทุนจากประชาชนได้ ธุรกิจก็จะขยาย หากใช้แต่หุ้น การขยายก็จำกัด แนวคิดสำคัญที่จะทำให้เกิดประสิทธิภาพ และทำให้เกิดผลตอบแทนที่ดีก็คือการ Balance ด้วยการใช้ตราสารหนี้ เพราะฉะนั้นการที่บริษัทแห่งหนึ่งสามารถเติบโตและพัฒนาตัวเองจนสามารถจดทะเบียนในตลาดหุ้นได้เท่ากับเป็นการเปิดประตูสู่ตลาดตราสารหนี้ควบคู่กันไป

“ผมคิดว่าความร่วมมือในเรื่องการให้ความรู้เกี่ยวกับการลงทุนเป็นสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำมาโดยตลอด ล่าสุดเรามีความพยายามที่จะร่วมมือกันระหว่างองค์กรที่อยู่ใน FETCO ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. ในการสนธิข้อมูลระหว่างกัน คือ เวลาที่ผู้เสนอหลักทรัพย์ให้ข้อมูล ข้อมูลจำนวนหนึ่งต้องส่งให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่แล้ว แต่ข้อมูลบางส่วนที่เกี่ยวกับการออกตราสารหนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ อาจจะได้รับทีหลัง สมาคมฯ จะได้รับก่อน เพราะฉะนั้น การสนธิข้อมูลเข้าด้วยกันเป็นทิศทางที่กำลังพยายามทำซึ่งก็มีการคุยกันอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีโครงการ Digital Infrastructure for Capital Market (DIF) ที่เป็นความร่วมมือของตลาดหลักทรัพย์ฯ สมาคมธนาคารไทย สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ สำนักงาน ก.ล.ต. CMDF และสมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย จัดทำ DIF Web Portal ให้บริการออกตราสารหนี้ภาคเอกชนในตลาดแรกด้วยกระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ ก็มีการร่วมมือกันอย่างเต็มที่ในการช่วยทดสอบและสื่อสารให้ Issuer และ Underwriter เข้าใจถึงกลไกการทำงานของระบบ”

นักลงทุนรายบุคคล เป็นอีกหนึ่งกลุ่มที่มีบทบาทสำคัญของการพัฒนาตลาดทุน การให้ความรู้ความเข้าใจแก่นักลงทุนในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ตามหลักวิชาการที่ถูกต้องจะช่วยให้นักลงทุนสามารถปกป้องผลประโยชน์ของตนเองได้ สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย จัดตั้งขึ้นเพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือ ให้ความรู้ และเป็นตัวแทนของผู้ถือหุ้นรายย่อยในการปกป้องสิทธิประโยชน์จากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ **ยิ่งยง นิลเสนา นายกสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย** ได้พูดถึงภารกิจของสมาคมฯ ในการทำหน้าที่เป็นตัวแทนนักลงทุนรายบุคคล ซึ่งหนึ่งในภารกิจนั้นคือการประเมินคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียนว่า

"งานหลักที่ทำอยู่ก็คือการประเมินโดยทีมที่เรียกว่า 'อาสาพิทักษ์สิทธิผู้ถือหุ้น' ที่จะเข้าประชุมผู้ถือหุ้นซึ่งถือว่าเป็นเวทีที่สำคัญสำหรับบริษัทจดทะเบียนในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้นของบริษัท โดยอาจจะเป็นการประชุมสามัญประจำปีหรือวิสามัญ เวลามีเคสต่าง ๆ เกิดขึ้นมา เราจะช่วยประเมินบริษัทว่าเขาทำได้ดีหรือไม่ เพื่อนำไปปรับปรุงในภาพรวม เพื่อยกระดับคุณภาพการประชุมผู้ถือหุ้นบริษัทจดทะเบียนทั้งระบบให้ดีขึ้น เรื่องนี้ได้รับการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นอย่างดี

"ประเด็นแรกที่ประเมินคือการปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นอย่างเท่าเทียมกัน โดยทั่วไปผู้ลงทุนรายบุคคลจะเข้าพบบริษัทยากกว่าผู้ลงทุนสถาบันหรือผู้จัดการกองทุน ดังนั้น การปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน เช่น การตอบคำถามในที่ประชุมก็เป็นประเด็นหนึ่งที่เราพยายามพัฒนา และประเด็นที่สองคือเรื่องของการเปิดเผยข้อมูลว่าถูกต้องครบถ้วนหรือไม่ ตรงตามเวลาไหม

"นอกจากนี้ ได้มีการยกระดับการช่วยเหลือและพิทักษ์สิทธิให้แก่นักลงทุนรายบุคคลในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม (Class Action) กรณีได้รับความเสียหายจากการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (CMDF)

"เรื่องใหม่ที่สมาคมฯ ได้รับมอบหมายและได้รับทุนจาก CMDF คือการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักลงทุนที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ สำหรับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ซึ่งก็หวังว่าในที่สุดจะทำให้ Governance ของตลาดทุนดีขึ้นได้"

ยิ่งยง นิลเสนา
นายกสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย

"เรื่องที่สองถือว่าเป็นเรื่องใหม่ที่สมาคมฯ ได้รับมอบหมายและได้รับทุนจาก CMDF คือการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักลงทุนที่ลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ สำหรับการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ต้องยอมรับว่าเมื่อบริษัทจดทะเบียนเพิ่มขึ้นก็อาจจะมีรายที่ไม่ค่อยดีนักหลุดรอดปนเข้ามาบ้าง ดังนั้น ทำอย่างไรให้ผู้กระทำผิดได้เห็นว่าถ้าทำอะไรไม่ดีจะได้รับผลตามมา และที่สำคัญนักลงทุนที่ได้รับผลกระทบควรได้รับการเยียวยา การฟ้องร้องคดีแบบกลุ่มก็จะเป็นวิธีการช่วยผู้เสียหายในเรื่องเดียวกันมารวมกลุ่มกันเพื่อฟ้องร้องได้ เมื่อศาลรับคดีกลุ่มและสั่งให้มีการชดใช้ค่าเสียหายก็จะชดใช้ให้กับทุกคนที่เข้าเงื่อนไขในกลุ่ม ผู้ที่คิดจะทำอะไรไม่ดีอย่างน้อยก็ชั่งใจว่าไม่อยากจะทำ ซึ่งก็หวังว่าในที่สุดจะทำให้ Governance ของตลาดทุนดีขึ้นได้"

การผสานความร่วมมือในการพัฒนาตลาดทุนไทยยังแผ่ขยายไปในระดับสากล โดยที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เข้าเป็นสมาชิกในสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติ (The World Federation of Exchanges: WFE) ในปี 2533 ซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ไทยเป็นที่รู้จักและอยู่ในความสนใจในระดับสากล อีกทั้งปี 2559 ยังมีบทบาทเป็นกรรมการสหพันธ์ตลาดหลักทรัพย์นานาชาติเป็นครั้งแรก ซึ่งเป็นก้าวที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรมและเอื้อต่อพัฒนาการของตลาดทุนไทยและภูมิภาค รวมทั้งเชื่อมโยงกับตลาดหลักทรัพย์อาเซียน และกลุ่ม Emerging Market

“การเดินทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความโดดเด่นด้านนวัตกรรม ความยืดหยุ่น และความมุ่งมั่น ในการเป็น Exchange Platform ที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพสำหรับนักลงทุน และยังอำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนบริษัทที่หลากหลาย”

Loh Boon Chye
ประธานกรรมการสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์โลก (WFE) และ CEO ของ Singapore Exchange (SGX Group)

Loh Boon Chye ประธานกรรมการสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์โลก (WFE) และ CEO ของ Singapore Exchange (SGX Group) เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ไทยมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและภูมิภาคอย่างเด่นชัด

“ในช่วงห้าทศวรรษที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้พัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่งและมีส่วนสำคัญต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยและภูมิภาค การเดินทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความโดดเด่นด้านนวัตกรรม ความยืดหยุ่น และความมุ่งมั่นในการเป็น Exchange Platform ที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพสำหรับนักลงทุน และยังอำนวยความสะดวกในการจดทะเบียนบริษัทที่หลากหลาย ตั้งแต่อุตสาหกรรมดั้งเดิมไปจนถึงภาคธุรกิจเกิดใหม่ ซึ่งมีส่วนทำให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโต

“อีกทั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดความร่วมมือระหว่างตลาดหลักทรัพย์อาเซียนและระดับโลก เช่น World Federation of Exchanges ในการแลกเปลี่ยนความรู้ สร้างโอกาสในการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ การบูรณาการทางเทคโนโลยี และความร่วมมือด้านกฎระเบียบ ทำให้สามารถส่งเสริมระบบนิเวศทางการเงินที่มีความยืดหยุ่นและบูรณาการมากขึ้น และดึงดูดการลงทุนมายังภูมิภาค ทำให้เกิดการเติบโตและการพัฒนาที่ยั่งยืนของทั้งภูมิภาค

“นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังได้ร่วมกับกลุ่ม SGX ในหลาย ๆ มิติ อาทิ การเชื่อมโยงตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศ หรือ Depositary Receipt (DR) ไทย-สิงคโปร์ ซึ่งเป็นความร่วมมือด้านการเชื่อมโยงการลงทุนประเภท DR เป็นครั้งแรกในอาเซียน เป็นตัวอย่างที่ดีเยี่ยมในการปูทางสำหรับความร่วมมือระดับภูมิภาคที่มากขึ้นในการเชื่อมต่อข้ามพรมแดน”

ยกระดับคุณภาพของบริษัทจดทะเบียน สร้างโอกาสให้ธุรกิจทุกขนาด

ตลาดหลักทรัพย์ฯ คือ Exchange Platform ขนาดใหญ่ที่สร้างโอกาสให้บริษัทต่าง ๆ เข้ามาระดมทุน จึงมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาให้ธุรกิจทุกขนาดทั้งเล็ก กลาง ใหญ่ เข้ามาใช้ประโยชน์จากตลาดทุนได้ง่ายขึ้นและมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทในอุตสาหกรรมใหม่ที่จะเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ดังนั้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้เกี่ยวข้องในตลาดทุน จึงมีบทบาทสำคัญในการร่วมกันทำงานในแต่ละกระบวนการตั้งแต่การให้ข้อมูล การเตรียมความพร้อมให้ธุรกิจที่มีศักยภาพสามารถเข้าถึงแหล่งระดมทุน การคัดสรร ร่วมปลุกปั้นและกำกับดูแลให้บริษัทที่เข้ามาจดทะเบียนเปิดเผยข้อมูลถูกต้องและทันเวลาเพื่อให้นักลงทุนได้รับข้อมูลอย่างเท่าเทียมกันในการนำไปตัดสินใจลงทุน ตลอดจนกำกับการซื้อขายหลักทรัพย์ให้มีความเรียบร้อย เป็นธรรม และโปร่งใส

“เมื่อพูดถึงเรื่องตลาดและการระดมทุน สิ่งที่จะทำให้ตลาดน่าสนใจมากคืออะไร ก็คือเมื่อสินค้าในตลาดมีคุณภาพที่ดี พอสินค้าดีคนก็อยากจะเข้ามาลงทุน”

บุญพรเล่าถึงการทำงานร่วมกันกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการเป็นด่านแรกที่คัดกรองบริษัทที่เข้ามาระดมทุนในตลาด

“สิ่งสำคัญอย่างยิ่งคือ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะมีประสิทธิภาพโบรกเกอร์เองก็ต้องมีจรรยาบรรณ มีจริยธรรม นำสินค้าที่ดีไม่ใช่ไปร่วมมือกับบริษัทที่จะเอามาตีหัวนักลงทุน บริษัทหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงต้องทำงานร่วมกัน ในฐานะด่านแรกที่ช่วยคัดกรองบริษัทที่จะเข้ามาในตลาด”

“ณ วันนี้ ปริมาณไม่ใช่เรื่องสำคัญอีกต่อไป สิ่งที่สำคัญกว่าคือเรื่องคุณภาพ ความน่าสนใจของสินค้า เพื่อสร้างเสน่ห์ในการดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลก”

ธีรพงศ์ จันศิริ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

แม้แต่ในมุมมองของผู้บริหารบริษัทจดทะเบียน **ธีรพงศ์ จันศิริ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)** ก็เห็นด้วยว่าการสร้างความน่าสนใจให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ไทยคือคุณภาพของบริษัทจดทะเบียน

“สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องคำนึงจากนี้ไปผมคิดว่าเป็นเรื่องคุณภาพของบริษัทที่จะเข้ามาจดทะเบียน ณ วันนี้ผมคิดว่าปริมาณไม่ใช่เรื่องที่สำคัญอีกต่อไป เพราะเรามีจำนวนบริษัทค่อนข้างมาก สิ่งที่สำคัญกว่านั้น คือเรื่องคุณภาพ ความน่าสนใจของสินค้าที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ นำเสนอต่อนักลงทุน จะเป็นโจทย์สำคัญว่าเราจะสร้างเสน่ห์ในการดึงดูดนักลงทุนจากทั่วโลกได้อย่างไร และต้องคอยตรวจสอบกฎระเบียบต่าง ๆ ว่า

มีกฎระเบียบอะไรที่ไม่ได้เอื้ออำนวยต่อการทำงานของบริษัทจดทะเบียน หรือไม่ได้เอื้ออำนวยให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนได้ง่าย จึงต้องมีการปรับปรุงตลอดเวลาเพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความสามารถในการแข่งขันกับตลาดอื่น ๆ ทั้งในภูมิภาคหรือในระดับโลก”

หลังจากกระบวนการคัดสรรบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียน บทบาทต่อมาของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการกำกับดูแลและพัฒนาบริษัทจดทะเบียนเพื่อเพิ่มความแข็งแรงทั้งด้านฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน พร้อมทั้งยกระดับการเปิดเผยข้อมูลเพื่อดูแลนักลงทุนให้ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนก่อนตัดสินใจลงทุน

นอกจากนี้ อีกบทบาทสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการบ่มเพาะผู้ประกอบการหน้าใหม่ที่มีศักยภาพแต่ผลประกอบการและกำไรอาจยังไม่ผ่านเกณฑ์สำหรับจดทะเบียนใน mai และ SET เพื่อให้สามารถเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อสร้างโอกาสในการระดมทุนและต่อยอดธุรกิจเพื่อเติบโตในระยะยาวอย่างยั่งยืนได้

ปัจจุบันการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ รองรับทุกขนาดธุรกิจตั้งแต่เล็ก กลาง และใหญ่ โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการเพิ่มแพลตฟอร์มการระดมทุนที่เปิดกว้างมากขึ้นสำหรับ SMEs หรือ Startups ที่กำลังเติบโตและอยู่ในช่วงขยายกิจการเพื่อเข้าสู่ LiVE Exchange แหล่งระดมทุนใหม่ล่าสุดที่มีกฎเกณฑ์ผ่อนคลายกว่า mai และ SET ทำให้ผู้ประกอบการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น

"การอัปเกรดมาตรฐานของบริษัทก็เป็น Step Up อย่างหนึ่ง บางทีเหมือนบันไดมันสูง ถ้าอยู่ ๆ จาก SMEs ตัวเล็ก ๆ กระโดดขึ้นไปเข้าตลาด mai ก็ต้องใช้ทุนและใช้พละกำลังอะไรอีกมากมาย แต่การมี LiVE Exchange เปรียบเสมือนการมีบันไดย่อย ๆ มาช่วย"

วิโรจน์ ศิริรัตนรักษ์
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แอดวานซ์ เว็บ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน)

วิโรจน์ ศิริรัตนรักษ์ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท แอดวานซ์ เว็บ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) ให้มุมมองในฐานะผู้ประกอบการรายแรกที่ก้าวสู่ LiVE Exchange โดยมีมูลค่าการระดมทุนสูงถึง 80 ล้านบาท จุดเริ่มต้นของวิโรจน์มาจากการเข้าคอร์ส Innovation Driven Enterprise (IDE to IPO) จากคอร์สแรกสู่คอร์สถัดมาและสู่การเข้าร่วมอีกหลายโครงการ ทำให้วิโรจน์มองเห็นช่องทางของการเข้าสู่ตลาดทุนอย่างเป็นรูปเป็นร่าง และโครงการ 'LiVE Acceleration Program' ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ติดปีกให้เขาเห็นช่องทางในการขยับขยายธุรกิจ SMEs ผ่านการระดมทุนในตลาดทุน

"ผมรู้สึกว่าเป็นแนวคิดที่ดีมากที่จะช่วยเหลือธุรกิจ SMEs เพราะส่วนมากเป็นบริษัทที่มีทรัพยากร ทั้งพนักงานและทุนในการดำเนินธุรกิจไม่สูงมาก สวนทางกับค่าใช้จ่ายและค่าที่ปรึกษาต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการเตรียมตัวเพื่อเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ค่อนข้างสูง แต่การเข้าร่วมกับโครงการนี้ มีปรมาจารย์ทั้งเหล่า IA (ผู้ตรวจสอบภายใน) FA (ที่ปรึกษาทางการเงิน) Auditor (ผู้สอบบัญชี) ระดับประเทศมาช่วยให้คำปรึกษาเป็นพี่เลี้ยง ทำให้เราเห็นภาพชัดเจนและเข้าใจมากยิ่งขึ้น"

โครงการ Innovation Driven Enterprise (IDE to IPO) ตลาดหลักทรัพย์ mai ร่วมกับสถาบันวิทยาการนวัตกรรม จัดหลักสูตรโครงการส่งเสริมความสามารถทางนวัตกรรมสำหรับผู้ประกอบการที่มีความพร้อมเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อยกระดับความสามารถขององค์กรนวัตกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง และก้าวเข้าสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ

LiVE Acceleration Program เป็นโครงการที่ช่วยผู้ประกอบการ SMEs และ Startups เร่งความพร้อมก้าวสู่การระดมทุนในตลาดทุนด้วยการลงมือปฏิบัติจริง เพื่อวางแผนปรับปรุงและพัฒนาระบบงานสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจ เช่น ระบบบริหารการจัดการด้านบัญชีและการเงิน ระบบควบคุมภายใน ทรัพยากรบุคคล การบริหารความเสี่ยง พร้อมที่ปรึกษามืออาชีพให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด

วิโรจน์มองว่าเส้นทางของธุรกิจ SMEs และ Startups อาจมี Investor ที่เป็นกองทุน กองทุนต่างชาติ หรือ CVC (Corporate Venture Capital) เข้ามาร่วมลงทุนด้วย ซึ่งจะมีข้อกำหนดไม่เหมือนกันในการลงทุน บางเงื่อนไขถ้าผลลัพธ์ไม่ดี ไม่ถึงเป้า ก็อาจต้องคืนเงิน บางแห่งก็ Tough บางแห่งก็ Flexible มาตรฐานไม่เหมือนกัน แต่เมื่อผ่านกลไกตลาดทุนก็จะเป็นการสร้างมาตรฐานกลางให้แก่ SMEs และ Startups ต่อให้ผู้ประกอบการไม่มีความรู้เพื่อต่อรองเรื่องข้อกำหนด การมีมาตรฐานกลางของตลาดช่วยให้ไม่มีการได้เปรียบเสียเปรียบ ฝั่งนักลงทุนก็ไม่เสียเปรียบ บริษัทก็ไม่เสียเปรียบ

เป้าหมายต่อไปของบริษัทแอดวานซ์ เว็บ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) คือการเติบโตเข้าสู่ mai ซึ่งเป็นตลาดที่ใหญ่ขึ้น สิ่งที่บริษัทกำลังเตรียมความพร้อมก็คือการวางโครงสร้างองค์กร ผลประกอบการ และมาตรฐานต่าง ๆ ให้เข้าเกณฑ์ mai

“การอัปเกรดมาตรฐานของบริษัทก็เป็น Step Up อย่างหนึ่ง บางทีเหมือนบันไดมันสูง ถ้าอยู่ ๆ จาก SMEs ตัวเล็ก ๆ กระโดดขึ้นไปเข้าตลาด mai ก็ต้องใช้ทุนและใช้พละกำลังอะไรมากมาย แต่การมี LiVE Exchange เปรียบเสมือนการมีบันไดย่อย ๆ มาช่วยสนับสนุนผลักดันให้ SMEs สามารถก้าวกระโดดเป็นสปริงบอร์ดเพื่ออัปเกรดมาตรฐานของบริษัทขึ้นไปสู่ mai ได้ง่ายขึ้น”

นอกจาก LiVE Exchange ที่รองรับการเติบโตของ Startups แล้ว ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มการเติบโตได้ดีในอนาคตก็สามารถใช้ตลาดทุนในการขยายกิจการและสร้างโอกาสของธุรกิจผ่านการระดมทุนในตลาดหลักทรัพย์ mai ได้

ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ ร้านอาหารที่โด่งดังมากในรอบสิบปีที่ผ่านมาอย่าง ‘After You’ ที่จดทะเบียนเข้าตลาดหลักทรัพย์ mai ในปี 2559

แม่ทัพ ต.สุวรรณ กรรมการผู้จัดการ บริษัท อาฟเตอร์ ยู จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า การตัดสินใจเข้า mai นั้นมีส่วนช่วยอย่างมากต่อการขยายกิจการ ซึ่งนอกเหนือไปจากการระดมทุนและการสร้างการยอมรับในวงกว้างแล้ว ข้อดีของการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ mai คือการให้คำแนะนำ สนับสนุนและประคับประคองผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจอย่างใกล้ชิด ทั้งจากฝั่งตลาดหลักทรัพย์ฯ และฝั่งผู้กำกับดูแลอย่าง ก.ล.ต. ทำให้ผลที่ตามมาคือได้รับความเชื่อมั่นจากนักลงทุน

“ประโยชน์สูงสุดของการเป็นบริษัทจดทะเบียน คือการได้รับความยอมรับจากลูกค้า นักลงทุน และสถาบันต่าง ๆ ในเรื่องของระบบการจัดการธุรกิจ ความโปร่งใส และความชัดเจนของแผนงาน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสด้านการระดมทุน และการเข้าถึงคู่ค้า ทีมงาน รวมถึงโอกาสดี ๆ ในธุรกิจในระดับสากล”

แม่ทัพ ต.สุวรรณ
กรรมการผู้จัดการ บริษัท อาฟเตอร์ ยู จำกัด (มหาชน)

หากมองในแง่ธุรกิจอาหาร แม่ทัพ เห็นว่าธุรกิจอาหารของไทยไม่เป็นรองจากชาติใดในโลกทั้งในแง่คุณภาพ ความหลากหลาย และความคิดสร้างสรรค์ พร้อมเสริมว่า สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถสนับสนุนอุตสาหกรรมอาหารไทย และอุตสาหกรรมอื่นๆ คือการสนับสนุนด้าน Networking ระหว่างบริษัท นักลงทุน หรือ Supplier ที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเพื่อสร้างโอกาสใหม่ๆ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว และเสริมศักยภาพในการทำธุรกิจของอุตสาหกรรมไทยได้อย่างยั่งยืน

นอกจากธุรกิจอาหาร ยังมีอีกธุรกิจที่นักลงทุนต่างพากันแปลกใจเมื่อเห็นว่ามีชื่ออยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ นั่นคือธุรกิจร้านนวดและสปา

วิบูลย์ อุตสาหจิต ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท สยามเวลเนส กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) ผู้ปลุกปั้นแบรนด์ Let's Relax Spa ในฐานะธุรกิจที่เติบโตจากจุดเล็ก ๆ เล่าย้อนถึงตอนที่ตัดสินใจจดทะเบียนเข้าตลาดหลักทรัพย์ mai ในปี 2557 ปักหมุดหมายเป็นธุรกิจสปาเจ้าแรกในตลาดหลักทรัพย์ไทยว่า "ในวันแรก ๆ ที่เราเข้าตลาดฯ คนก็ตั้งคำถามกันเยอะว่า สปาอะไรเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ด้วย ตอนนั้น Mindset ของคนส่วนใหญ่ยังติดภาพว่าสปาต้องเป็นห้องแถว หรือไม่ก็เป็นธุรกิจเทา ๆ ทำไมสามารถเข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้

ภาพจาก Website : https://letsrelaxspa.com/th/

"การเข้าตลาด mai ทำให้บริษัทได้มีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางธุรกิจผ่าน mai Networking กับบริษัทจดทะเบียนที่มีความน่าเชื่อถือ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบกว่าการร่วมธุรกิจกับบริษัทนอกตลาดหลักทรัพย์ฯ"

วิบูลย์ อุตสาหจิต
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท สยามเวลเนส กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

"จริง ๆ ช่วงนั้นแบรนด์ของเราเป็นที่รู้จักกันดีในต่างประเทศแล้ว แต่ว่าคนไทยจะไม่ค่อยรู้จัก ปรากฏว่าหลังจากที่เราได้ให้ข้อมูลต่าง ๆ ไป ก็เป็นโอกาสดีที่ว่า เราได้ประชาสัมพันธ์แบรนด์ของเราให้คนไทยได้รับทราบด้วย

"พอได้เข้าตลาดหลักทรัพย์ฯ มันคนละโลกเลย จากวันแรกที่คนถามกันว่า สปาอะไรเข้าตลาดได้ ตอนหลังเมื่อกิจการเริ่มโต คนเรียกเราว่า 'สปาหมื่นล้าน' เพราะว่า Market Cap เราโตขึ้นมาถึงหมื่นล้าน จากที่เราเป็นธุรกิจ SMEs ไม่มีคนรู้จัก เวลาไปขอเช่าพื้นที่เปิดสาขาใหม่ Landlord จะกลัวนิดนึง เพราะเราเป็นธุรกิจสปา บริการนวดเพื่อสุขภาพ บางคนก็ไม่แน่ใจว่านวดอะไรกันแน่ แต่หลังจากที่เราเข้า mai แล้ว เขาก็รู้ว่าบริษัทเราค่อนข้างโปร่งใส เชื่อถือได้ มีชื่อเสียงมากขึ้น การติดต่อเช่าพื้นที่ก็ง่ายมากขึ้น

"อีกเรื่องที่เป็นความเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน คือการเข้มงวดในการวางแผนการดำเนินธุรกิจ การคำนึงถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ ตลอดจนการทำตามกฎข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์ฯ"

นอกจากนี้ วิบูลย์ยังมองว่าการเข้าตลาดหลักทรัพย์ mai ทำให้บริษัทได้มีโอกาสพบปะและแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางธุรกิจผ่าน mai Networking กับบริษัทอื่น ๆ ที่อยู่ร่วมในตลาดเดียวกัน ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากในการทำธุรกิจกับบริษัทจดทะเบียนที่มีความน่าเชื่อถือ มีข้อมูลที่สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบมากกว่าที่จะไปร่วมธุรกิจกับบริษัทที่อยู่นอกตลาดหลักทรัพย์ฯ

วิบูลย์เล่าต่อว่า หลังจากที่เข้า mai แล้ว สิ่งที่เขาให้ความสำคัญเป็นลำดับต้น ๆ คือการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์กับ Stakeholder อย่างโปร่งใสและตรงไปตรงมา ความพยายามทั้งหมดที่ว่ามา การันตีด้วยการคว้ารางวัลด้าน Investor Relations สองปีซ้อน คือรางวัล Best Investor Relations Awards for Listed Company in mai ในงาน SET Awards 2018 และรางวัล Outstanding Investor Relations Awards for Listed Company in mai ในงาน SET Awards 2019

เช่นเดียวกับ **พชร อารยะการกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บลูบิค กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)** ย้อนเล่าให้ฟังถึงโอกาสที่ได้รับหลังได้เข้าจดทะเบียนใน mai ว่า

“จุดมุ่งหมายของการเข้าจดทะเบียนของเราคือเรื่องของการเติบโต นำเงินทุนมาขยายธุรกิจ เพราะเวลาธุรกิจขยายตัวจำเป็นต้องมีเงินทุนหมุนเวียนหรือ Working Capital อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และนำเงินมาลงทุนในส่วนอื่น ๆ เพิ่มเติม เช่น สิ่งที่มองเห็นได้ชัดง่าย ๆ คือออฟฟิศ รวมถึง Assets ที่มองไม่เห็น เช่น Research (R&D) ในฐานะที่เป็นบริษัทที่ปรึกษาต้องมีการลงทุนค้นคว้าในสิ่งใหม่ ๆ ซึ่งเงินที่ลงทุนไปจะไม่ได้กลับคืนมาทันที อาจจะต้องใช้เวลา 1 ปี 2 ปี หรือ 3 ปี แต่เป็นการสร้าง

“การอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ผ่านกระบวนการตรวจสอบหลายขั้นตอน ก็จะได้รับการยอมรับมากขึ้น ในการทำงานในสเกลที่ใหญ่”

พชร อารยะการกุล
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บลูบิค กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

ความได้เปรียบในการแข่งขัน ถัดมาคือเรื่องชื่อเสียง เรื่องการเป็นที่รู้จัก ก็เป็นสิ่งที่ได้มาจากการเข้าระดมทุน รวมถึงความน่าเชื่อถือที่จะตามมาด้วย เพราะชื่อเสียงสร้างได้ แต่การอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยเรื่องความน่าเชื่อถือได้จริงๆ เพราะว่าบริษัทต้องมีการปรับเรื่องของระบบควบคุมต่าง ๆ ให้มีมาตรฐาน ผ่านกระบวนการตรวจสอบหลายขั้นตอน ทั้งของคณะกรรมการบริษัท ผู้ตรวจสอบภายใน ผู้ตรวจสอบภายนอก และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. เพราะฉะนั้น เราผ่านกระบวนการเหล่านั้นมาแล้ว ก็จะได้รับการยอมรับมากขึ้นในการทำงานในสเกลที่ใหญ่ อีกเรื่องหนึ่งมองว่าเป็นเรื่องของการสร้างความเป็นเจ้าของให้แก่พนักงานที่เป็น Talents การอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้มีเครื่องมือทางการเงิน มีหุ้นที่สามารถจ่ายเป็นผลตอบแทนให้พนักงานเพื่อให้เขาเติบโตไปพร้อมกับเราด้วยการร่วมเป็นเจ้าของบริษัทได้”

การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ นอกจากจะช่วยสร้างโอกาสในการขยายกิจการของธุรกิจแล้ว ยังช่วยทำให้ธุรกิจครอบครัวพัฒนามาตรฐานภายในบริษัทเพื่อพร้อมเติบโตให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากลต่อไป **บริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน)** คือหนึ่งในบริษัทจดทะเบียนที่เติบโตมาจากธุรกิจครอบครัว

“การมีกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท ทำให้กรรมการที่มาจากครอบครัวได้เรียนรู้และปรับตัวสู่ระดับสากลมากขึ้น”

ชมัยพร เอื้อไพโรจน์กิจ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน)

โดยมี **ชมัยพร เอื้อไพโรจน์กิจ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร** หัวเรือใหญ่มืออาชีพ โดยชมัยพรให้มุมมองว่า การเป็นบริษัทจดทะเบียนทำให้ TPBI มีระบบงานที่ได้มาตรฐาน

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีกฎกติกา รูปแบบรายงาน Guidance ต่าง ๆ ทำให้ TPBI บริหารจัดการได้เป็นระดับสากลมากขึ้น บริษัทที่เติบโตจาก Family-based Entrepreneur ถ้าจะอยู่ใน SET ก็ช่วย Shape ในระดับหนึ่ง อย่างน้อยก็มีการจัดการข้อมูล การรวบรวมข้อมูล การเขียน Report การกำหนดและประเมินความเสี่ยง ที่สำคัญต้องมีกรรมการอิสระเพิ่มเข้ามาจะเป็น 1 ใน 3 ขั้นต่ำ หรือจะเป็น 50% ก็ยิ่งดีใหญ่ ซึ่งกรรมการอิสระเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ทำงานถึงแม้จะไม่ตรงกับอุตสาหกรรมแต่การมีกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัท ทำให้กรรมการที่มาจากครอบครัวได้เรียนรู้และปรับตัวสู่ระดับสากลมากขึ้น”

ในด้านประโยชน์ของการเข้าจดทะเบียนใน SET ธีรพงศ์ จันศิริ ย้ำว่า 30 ปีที่ผ่านมาของบริษัทว่าได้ยกระดับการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐาน สิ่งที่ตามมาคือความน่าเชื่อถือของบริษัท

“TU ได้เข้ามาจดทะเบียนใน SET ตั้งแต่ปี 2537 ซึ่งก็เป็นเวลา 30 ปีมาแล้ว ในช่วงยุคเริ่มต้นของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในขณะนั้นมีจำนวนบริษัทไม่ค่อยมากเท่าไหร่ ผมคิดว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นแหล่งระดมทุนที่ให้โอกาสกับบริษัทต่าง ๆ ที่มีศักยภาพ มีโอกาสในการขยายธุรกิจเข้ามาใช้กลไกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการระดมทุน สำหรับบริษัทเราได้ประโยชน์ในการพัฒนาและการบริหารจัดการให้ได้มาตรฐาน มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นการยกระดับของฝ่ายจัดการ เนื่องจากว่าเมื่อระดมทุนแล้วก็จำเป็นต้องมีการรายงานผลประกอบการให้แก่นักลงทุน ผู้ถือหุ้น อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสซึ่งเป็นหัวใจสำคัญสำหรับบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และผลที่ได้รับคือความน่าเชื่อถือจากภายนอก ไม่ว่าจะเป็นกองทุน ผู้ถือหุ้น รวมถึงคู่ค้า”

นอกจากนี้ บริษัทจดทะเบียนที่มีความแข็งแกร่งและเติบโตแล้วก็สามารถใช้กลไกตลาดทุนในการระดมทุนเพิ่มหลากหลายรูปแบบ

รุ่งโรจน์ รังสิโยภาส กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ SCG ปี 2559-2566 (ชื่อย่อหุ้นของบริษัทฯ ในตลาดหลักทรัพย์ฯ คือ SCC) ได้เล่าว่า SCG นำบริษัทย่อยหรือบริษัทลูกเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ (Spin-off) ซึ่งเป็นโอกาสหนึ่งของการใช้ประโยชน์จากกลไกตลาดทุน

“SCG จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ มาเกือบ ๆ 50 ปี อายุใกล้เคียงกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็นับว่าเป็นบริษัทแรก ๆ ที่เข้ามาจดทะเบียน ถึงแม้ SCG ไม่ได้เรียกระดมเงินทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ

ภาพจาก Website : https://www.scgpackaging.com/

ภาพจาก
บริษัทเอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด (มหาชน)

“ถึงแม้ SCG ไม่ได้เรียกระดมเงินทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่มั่นใจว่าถ้าจำเป็นต้องใช้เงินทุนในการขยายกิจการ เรามีช่องทางนี้อยู่ในระยะยาว”

รุ่งโรจน์ รังสิโยภาส
กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)
หรือ SCG ปี 2559-2566

แต่เราใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารกับนักลงทุน สถาบันการเงิน และกลุ่มที่เป็นนักลงทุนสถาบันให้มีความเข้าใจกลยุทธ์ของบริษัทมากขึ้น ซึ่งไม่จำเป็นต้องมีการเพิ่มทุนเสมอไป แต่ทำให้มีความมั่นใจว่าถ้าจำเป็นต้องใช้เงินทุนในการขยายกิจการ บริษัทมีช่องทางนี้อยู่ในระยะยาว บริษัทอาจไม่ได้เรียกระดมทุนโดยตรง แต่เรามีกิจกรรมอีกหลายอย่างที่เป็นผลพวงจากการทำงานร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่น การออกหุ้นกู้ เป็นต้น การที่นักลงทุนหรือประชาชนเข้ามาซื้อตราสารหนี้ของบริษัทเพราะความมั่นใจจากการที่ SCG อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ มั่นใจว่า SCG มี Good Governance ในช่วงหลังเราทำงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ค่อนข้างมาก ยกตัวอย่าง การนำบริษัทย่อย ได้แก่ บริษัทเอสซีจี แพคเกจจิ้ง จำกัด (มหาชน) หรือ SCGP เข้าไปจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นต่อประชาชน (IPO) ในปี 2563 ก็ได้รับความร่วมมือจากตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นอย่างดี รวมทั้งในช่วงที่เตรียมนำบริษัทย่อย ได้แก่ บริษัทเอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด (มหาชน) หรือ SCGC เข้าจดทะเบียนเพื่อ IPO ก็ร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เผชิญเจอวิกฤตในแง่ของปิโตรเคมีก่อน และล่าสุดคือการ IPO บริษัทย่อย ได้แก่ บริษัทเอสซีจี เดคคอร์ จำกัด (มหาชน) หรือ SCGD ผมคิดว่า SCG ก็ใช้ตรงนี้เป็นแหล่งในการระดมทุนและเป็นช่องทางในการสื่อสารความสามารถและศักยภาพของบริษัท ตลอดจนวิธีการบริหารจัดการบริษัทกับกลุ่มนักลงทุนหรือสาธารณชน”

ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย รองรับทุกความต้องการในการลงทุน

เมื่อโลกแห่งการลงทุนมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น ผลิตภัณฑ์การลงทุนที่หลากหลายเป็นปัจจัยหนึ่งที่สร้างความน่าสนใจให้แก่ตลาดทุน ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนสถาบัน หรือสถาบันตัวกลางที่เข้าใจความต้องการนักลงทุนบุคคลเป็นอย่างดี ก็เห็นพ้องต้องกันถึงความจำเป็นของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและตรงความต้องการของนักลงทุน

"ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความสำคัญมาก ในการคัดสรรบริษัทที่ดีเข้ามาสู่ตลาด ถ้ามีกิจการดี ๆ มาจดทะเบียน แล้วผลประกอบการก็ออกมาดีอย่างต่อเนื่อง ก็จะตอบโจทย์เราที่มองต่างกับคนอื่น เรามองหาการลงทุนที่สร้างความยั่งยืน ในระยะยาว"

ศรีกัญญา ยาทิพย์
อดีตเลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

ในมุมมองของนักลงทุนสถาบัน **ศรีกัญญา ยาทิพย์ อดีตเลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)** แสดงความคิดเห็นว่า

"นักลงทุนมองหาสินทรัพย์ที่น่าสนใจ มีศักยภาพ และมีประวัติที่ดี ถ้าตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่คัดสรรบริษัทเหล่านี้เข้ามาเงินทุนย่อมไหลไปอยู่ที่อื่น ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีความสำคัญมากในการคัดสรรบริษัทที่ดีเข้ามาสู่ตลาด ถ้ามีกิจการดี ๆ มาจดทะเบียนแล้วผลประกอบการก็ออกมาดีอย่างต่อเนื่อง ก็จะตอบโจทย์เราที่มองต่างกับคนอื่น

"เรามองหาการลงทุนที่สร้างความยั่งยืนในระยะยาว เราพูดกับสมาชิก กบข. เสมอว่าการที่ลงทุนในบริษัทใดบริษัทหนึ่งในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นเจ้าของกิจการร่วมกับเจ้าของที่แท้จริง แล้วเติบโตไปด้วยกัน เพราะฉะนั้นแปลว่าไม่ได้คาดหวังว่าทุกปีจะต้องกำไร ทุกปีจะต้อง Perform เพราะเรามองว่ากิจการต้องมี Investment ถ้ากิจการไม่ลงทุน กิจการก็ไปต่อไม่ได้ ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็มีบทบาทในการนำบริษัทที่มีศักยภาพในการเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว ยั่งยืนทั้งในแง่ Financial และ ESG มาจดทะเบียนเยอะก็ทำให้นักลงทุนสถาบันมีทางเลือกเยอะ"

บุญพรในฐานะที่ให้บริการใกล้ชิดกับนักลงทุนรายบุคคล มองว่าการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้หลากหลายเป็นเรื่องที่ดี ที่สำคัญผู้ให้บริการต้องเสนอผลิตภัณฑ์ให้ 'ถูกคน ถูกกลุ่ม'

"เราพยายามปูพื้นฐานพนักงานให้เป็นนักวางแผนทางการเงินที่ดี ไม่ใช่แค่ให้คำแนะนำว่า 'ซื้อหุ้นตัวนี้สิ ขายตัวนั้นสิ' การเป็นนักวางแผนที่ดีต้องรู้จักลูกค้า รู้ว่าลูกค้าต้องการอะไร ให้บริการตามที่ลูกค้าต้องการ ไม่ใช่ตามเราต้องการ เราไม่อยากให้มีกลุ่มของนักลงทุนเก็งกำไรอย่างเดียวเพราะจะไม่ยั่งยืน ดังนั้น เราจึงต้องสอนให้พนักงานรู้จักการใช้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินและนำเสนอประโยชน์ของผลิตภัณฑ์และการลงทุนระยะยาว โดยเฉพาะปัจจุบันนี้ มีผลิตภัณฑ์ที่เป็นทางเลือกมากขึ้น เช่น DR และ DRx ก็เป็นเรื่องที่ท้าทายอยู่ ถ้ามองภาพใหญ่ ตลาดทุนไทยเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดทุนในหลาย ๆ ประเทศ ต้องบอกว่าเรามีปริมาณการซื้อขายที่ไม่น้อยหน้าใคร แต่สิ่งที่ต้องถามต่อไปคือ วันนี้เรามีสินทรัพย์ที่รองรับต่อการเติบโตในอนาคตหรือยัง ตอนนี้คนมีความรู้เรื่องการลงทุนมากขึ้น ต่างจากสมัยก่อน การแข่งขันก็สูงขึ้น การมีสินทรัพย์ที่ยังไม่หลากหลายเพียงพอทำให้ไม่สามารถตอบโจทย์นักลงทุนในบางกลุ่มได้ อาจเป็น

ปัจจัยที่เราต้องกลับมาขบคิดและปรับปรุงให้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายและสามารถขยายการลงทุนไปยังนักลงทุนกลุ่มใหม่ ๆ ได้ ท้ายที่สุดย่อมย้อนกลับมาทำให้ปริมาณการซื้อขายในตลาดเราคึกคักมากขึ้น”

จากโจทย์นี้เองทำให้ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์การลงทุนที่หลากหลายเพื่อตอบโจทย์พัฒนาการของโลกการลงทุนในแต่ละยุค ในยุคที่เริ่มก่อตั้งก็มีสินค้าเพียงหุ้น หุ้นกู้ และต่อมาก็เพิ่มผลิตภัณฑ์ประเภทอนุพันธ์ ต่อมาเมื่อโลกการลงทุนถูกเชื่อมต่อแบบไร้พรมแดนผ่านเทคโนโลยี ตลาดหลักทรัพย์ไทยจึงต้องสร้างโอกาสให้นักลงทุนสามารถลงทุนในต่างประเทศได้ผ่านผลิตภัณฑ์ เช่น ETF, DR, DR Linkage ไทย-สิงคโปร์, DW บน DJSI, NASDAQ-100 Index, Hang Seng Tech Index และอ้างอิงหุ้นในตลาดฮ่องกง

นอกจากนี้ นักลงทุนไทยก็สามารถลงทุนในผลิตภัณฑ์ต่างประเทศได้ผ่าน Holding Company, Infrastructure Trust และ REIT เป็นต้น รวมถึง สินทรัพย์การลงทุนใหม่ ๆ เช่น สินทรัพย์ดิจิทัล ในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลไทย (TDX) ซึ่งปัจจุบันได้ริเริ่มให้มีสินทรัพย์มาซื้อขายแล้วได้แก่ RealX

“ผมเชื่อว่าการสร้าง New Product องค์ประกอบที่สำคัญคือการให้ความรู้ เราต้อง Educate ตลาดก่อน ที่ผ่านมาก็ได้ร่วมกันทำงาน ตลาดหลักทรัพย์ฯ เอง ก็เห็นประโยชน์ของการหาผลิตภัณฑ์ที่จะเข้ากับนักลงทุนได้กว้างขึ้น”

สมจินต์ ศรไพศาล
กรรมการผู้จัดการ สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

การพัฒนาผลิตภัณฑ์และ Infrastructure ให้รองรับการซื้อขายทั้ง Traditional Assets และ Digital Assets ถือเป็นภารกิจสำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจนเกิดพัฒนาการด้านผลิตภัณฑ์ที่สำคัญในตลาดทุนไทย

สมจินต์เล่าประสบการณ์การร่วมพัฒนา ETF ในยุคเริ่มแรกว่า

“ตอนนั้นได้มีโอกาสเข้าไปพบกับ ดร.เศรษฐพุฒิตอนที่ท่านอยู่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าสนใจเรื่อง ETF ซึ่งน่าจะเป็น New Product สำหรับตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ สุดท้ายตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ออก TOR ว่าถ้ามี บลจ. ไหนที่สนใจการออก ETF ก็เชิญมาประกวดกัน สุดท้ายเราประสบความสำเร็จในการ Convince คณะกรรมการ

ในการสร้าง ETF ขึ้นในประเทศไทย เหตุผลสำคัญที่ใช้มีหลายเรื่อง แต่ที่สำคัญเรื่องแรกการมาพร้อมกับระบบเพราะเราได้ Korea Stock Exchange มา Provide ตัว System ให้รองรับ ETF อีกส่วนหนึ่งก็คือผมเป็นอาจารย์ ผมเขียนหนังสือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ดังนั้น ผมมีความเชื่อว่าการสร้าง New Product องค์ประกอบที่สำคัญที่สุดคือการให้ความรู้ ขณะนั้นจึงได้เริ่ม Educate ตลาดก่อนผ่านหนังสือพิมพ์ธุรกิจห้าฉบับตีพิมพ์บทความทุกสัปดาห์ เขียนไปเขียนมาได้ 50 บทความในเวลาปีครึ่ง นี่ก็คือพลังที่เราร่วมกันทำงานและตลาดหลักทรัพย์ฯ เองก็เห็นประโยชน์ของการหาผลิตภัณฑ์ที่จะเข้ากับนักลงทุนได้กว้าง ๆ ซึ่ง ETF เหมาะอย่างมากสำหรับคนที่เริ่มต้นลงทุน”

ในด้านสินค้าประเภทอนุพันธ์ **ชาญชัย กงทองลักษณ์ ประธานกรรมการ ชมรมผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (FI Club) สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย** เล่าถึงบทบาทของชมรมในการร่วมกันทำงานอย่างใกล้ชิดกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่า

“ตั้งแต่ตลาดอนุพันธ์ก่อตั้งมาจนถึงวันนี้ ก็ถือว่ามีพัฒนาการที่ค่อนข้างดี อาจจะแบ่งออกได้ 3 ระยะ คือในช่วง 2-3 ปีแรกอนุพันธ์เป็นเรื่องใหม่สำหรับบ้านเรา ชมรมผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ร่วมกับ TFEX ในการกำหนดกติกาในการซื้อขายอนุพันธ์เพื่อให้อุตสาหกรรมถือปฏิบัติ พอถึงช่วงที่ 2 เป็นช่วงที่เริ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์มากขึ้นเริ่มจาก SET50 Index ตามมาด้วย Options แล้วก็ Single Stock Futures

“หลังจากนั้นก็มีอนุพันธ์ที่ Link กับต่างประเทศ เช่น ทองคำ หรือว่า Exchange Rate ต่าง ๆ เช่น USD Futures เป็นต้น ก็เป็นระยะเวลาที่พัฒนาผลิตภัณฑ์ขึ้นมาเพื่อเอื้อประโยชน์ให้คนในประเทศได้ซื้อและนำมาใช้ป้องกันความเสี่ยง และในช่วงที่ 3 ก็เป็นการพัฒนาสภาพคล่องของ SET50 Futures ท้ายที่สุดเราก็ช่วยกันพัฒนาสภาพคล่องของอีกหลายผลิตภัณฑ์

“ผมคิดว่าความสมบูรณ์และความลึกของตลาดมีมากพอที่จะทำให้การบริหารความเสี่ยงด้วยการใช้ตราสารอนุพันธ์เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน

“ตลาดอนุพันธ์ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2549 จนถึงวันนี้ ก็ถือว่า มีพัฒนาการที่ค่อนข้างดี ผมคิดว่าความสมบูรณ์และความลึกของตลาดมีมากพอที่จะทำให้การบริหารความเสี่ยงหรือการใช้เครื่องมือตราสารอนุพันธ์เป็นประโยชน์ต่อการลงทุน”

ชาญชัย กงทองลักษณ์
ประธานกรรมการ ชมรมผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (FI Club) สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย

“โดยส่วนตัวผมคิดว่าตลาดเดินทางมาไกลพอสมควร ปริมาณธุรกรรมก็อยู่ในระดับที่ใช้ได้ แต่ยังมีอีกผลิตภัณฑ์ที่ยังไม่คล่องตัวก็คือ Options ตัวผลิตภัณฑ์นี้เราได้ออกมานานแล้ว แต่ปริมาณธุรกรรมยังไม่มากพอเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ คนไทยส่วนใหญ่อาจจะเป็นคนชอบลงทุนแบบไม่ซับซ้อน เช่น Futures การพัฒนาให้ Options มีปริมาณธุรกรรมและมีสภาพคล่องมากกว่านี้ ผมคิดว่าเป็นสิ่งสำคัญ และตลาดบ้านเรามีความแปลกอีกเรื่องคือ Derivative Warrant จริง ๆ คือ Options ตลาดหลักทรัพย์หลายแห่งจัดให้อยู่ในตลาดอนุพันธ์ แต่ที่ประเทศไทย Warrant เกิดก่อนตลาดอนุพันธ์ Warrant จึงกลายเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งถ้านำ Derivative Warrant มาเทรดอยู่ในตลาดอนุพันธ์ ผมว่ามีโอกาสที่ตลาดอนุพันธ์จะมีปริมาณธุรกรรมมากขึ้น ปัจจุบันอนุพันธ์ที่ Active สุด ก็จะเป็นตัวที่อ้างอิงกับตลาดหลักของเรา เช่น SET50 Index Futures, Single Stock Futures ถัดมาเป็นตัวที่อ้างอิงกับอัตรา

แลกเปลี่ยน เช่น USD Futures ซึ่งองค์กรธุรกิจที่มี Exposure เกี่ยวกับ Exchange Rates น่าจะใช้ตลาดอนุพันธ์ในการป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน หรือ Fix อัตราแลกเปลี่ยนในการค้าขายของตัวเองได้เพราะมีต้นทุนการทำรายการที่ต่ำกว่าการซื้อ Forward จากธนาคารพาณิชย์แล้วก็สะดวกกว่าอีกด้วย”

การสร้างความหลากหลายของสินค้าประเภทอนุพันธ์เป็นสิ่งที่ควรมี แต่ไม่จำเป็นต้องมีทุกสินทรัพย์ที่เป็นเทรนด์ของโลก อย่างเช่น การลงทุนในโลหะประเภทแพลทินัมหรืออิริเดียม เพราะคนไทยไม่รู้จัก ที่สำคัญเมื่อลงทุนไปแล้วก็ไม่มีความรู้เพียงพอเมื่อเทียบกับประเทศที่ใช้งานหรือคุ้นเคยกับ Commodity นั้น ดังนั้น สิ่งที่ควรจะให้ความสนใจมากกว่าคือสินค้าโภคภัณฑ์ที่มีการใช้งานกันอย่างแพร่หลาย

อดิศร เสริมชัยวงศ์ ประธานกรรมการบริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย จำกัด เล่าถึงบทบาทความร่วมมือของนักลงทุนสถาบันในการช่วยขยายฐานนักลงทุนผ่านกองทุนรวมหุ้นระยะยาวและกองทุนเพื่อการเลี้ยงชีพซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่สนับสนุนให้คนไทยออมเงินในระยะยาวว่า

“ในช่วงปี 2534 มีความพยายามที่จะสร้างนักลงทุนสถาบันโดยมีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน บริษัทหลักทรัพย์ก็ร่วมทุนกันจัดตั้งขึ้นมา บลจ.กสิกรก็เป็นหนึ่งในนั้น ในตอนนั้นหากมีนักลงทุนรายย่อยอย่างเดียวก็จะขาดเสถียรภาพจึงริเริ่มจัดตั้งสถาบันขึ้นมาก็ระดมทุนได้จำนวนมาก ผ่านร้อนผ่านหนาวมาด้วยกันกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ผมว่าเราได้นักลงทุนใหม่ ๆ ผ่านผู้ลงทุนสถาบัน ผ่านกองทุนจำนวนมากในช่วง 20-30 ปีที่ผ่านมา ต้องขอบคุณภาครัฐและตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่สร้างกลไกให้เกิดการลงทุนแบบใหม่ เช่น แรงจูงใจด้านภาษี โดยเฉพาะช่วงวิกฤตปี 40 ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ สมัยนั้นเป็นผู้ริเริ่มผลักดันให้กระทรวงการคลังใช้มาตรการทางภาษี และร่วมกันจัดตั้งกองทุน LTF/RMF ขึ้นมา นับว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญมากในมุมของนักลงทุนสถาบันที่ช่วยขยายฐานนักลงทุนให้คนที่มีเงินน้อยและไม่มีเวลาดูแลการลงทุนด้วยตนเอง สามารถลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ มาถึงวันนี้ต้องบอกว่านักลงทุนสถาบันของไทยที่ลงทุนผ่านกองทุน LTF/RMF น่าจะเป็นกลุ่มนักลงทุนรายใหญ่ที่สุด”

“ช่วงวิกฤตปี 40 ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ สมัยนั้นเป็นผู้ริเริ่มผลักดันให้กระทรวงการคลังใช้มาตรการทางภาษี และร่วมกันจัดตั้งกองทุน LTF/RMF ขึ้นมา นับว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญมาก มาถึงวันนี้ต้องบอกว่า นักลงทุนสถาบันของไทยที่ลงทุนผ่านกองทุน LTF/RMF น่าจะเป็นกลุ่มนักลงทุนรายใหญ่ที่สุด”

อดิศร เสริมชัยวงศ์
ประธานกรรมการบริหาร บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุน กสิกรไทย จำกัด

ปี 2564 เป็นอีกก้าวที่สำคัญในการริเริ่มพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อเชื่อมโยงการลงทุนไปสู่ภูมิภาคเป็นครั้งแรกในอาเซียน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เริ่มโครงการ 'Thailand-Singapore DR Linkage' ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างไทย-สิงคโปร์ ในการสร้างโอกาสการลงทุนในหลักทรัพย์จดทะเบียนทำให้นักลงทุนไทยและสิงคโปร์สามารถที่จะเข้าถึงการลงทุนในอีกตลาดหนึ่งได้อย่างสะดวกด้วยการซื้อขาย Depositary Receipt หรือตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศ (DR) ผ่านบัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ของผู้ลงทุนที่มีอยู่ Loh Boon Chye ให้ความเห็นว่าการเชื่อมโยง DR ที่มากขึ้นจะทำให้เกิดการเชื่อมต่อข้ามพรมแดนที่มากขึ้น และเพิ่มโปรไฟล์ของอาเซียนในกลุ่มนักลงทุนที่กว้างขึ้นเช่นกัน ตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์เปิดซื้อขาย DR อ้างอิงหุ้นไทยแล้ว 3 หลักทรัพย์ ได้แก่ บมจ.ท่าอากาศยานไทย (AOT) บมจ. ซีพี ออลล์ (CPALL) และบมจ. ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (PTTEP) และตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดซื้อขาย DR อ้างอิงหุ้น Singapore Airlines (SIA) ความร่วมมือระหว่างตลาดหลักทรัพย์อาเซียนครั้งนี้จะเป็นหมุดหมายสำคัญของการช่วยกันเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในระดับภูมิภาค ช่วยสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน

การเชื่อมโยงโลกการลงทุนไทยกับการลงทุนโลกเป็นความท้าทายหนึ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังเดินหน้าในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และโครงสร้างพื้นฐานเพื่อขยายโอกาสการลงทุนให้แก่คนไทย

DR หรือ Depositary Receipt เป็นหลักทรัพย์ประเภทหนึ่งที่จดทะเบียนให้ซื้อขายได้เหมือนหุ้น โดยผู้ออก DR ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงาน ก.ล.ต. จะเป็นผู้ที่ไปซื้อหุ้นต่างประเทศมาแล้วเสนอขาย DR ให้แก่นักลงทุนไทยในรูปสกุลเงินบาท

DRx หรือ (Fractional Depositary Receipt) ตราสารแสดงสิทธิในหลักทรัพย์ต่างประเทศที่ไม่ต้องซื้อขายเป็นจำนวนเต็มของหน่วย เพิ่มโอกาสการลงทุนในหุ้นต่างประเทศผ่านตลาดหลักทรัพย์ไทย สามารถซื้อขายได้ตามเวลาของตลาดหลักทรัพย์ต่างประเทศ และสามารถซื้อขายเป็นจำนวนเงินบาท หรือจำนวนหน่วยก็ได้

ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์ฯ มี DR และ DRx จดทะเบียนทั้งสิ้น 18 และ 5 หลักทรัพย์ ตามลำดับ โดยเป็น DR ที่อ้างอิงหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์สิงคโปร์ ฮ่องกง เวียดนาม สหรัฐอเมริกา และประเทศในยุโรป มูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาดรวมของ DR และ DRx ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2566 มีมูลค่าสูงถึง 17,000 ล้านบาท

หว่านเมล็ดพันธุ์แห่งความรู้ บ่มเพาะนักลงทุนรุ่นใหม่

ตลาดหุ้นจะเติบโตได้ต้องมีองค์ประกอบจากสองฝั่ง หนึ่งคือบริษัทจดทะเบียนที่มีคุณภาพ เชื่อถือได้ ที่ใช้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นสื่อกลางในการระดมทุนเพื่อการเติบโตในระยะยาว และสองคือนักลงทุนที่จะเข้ามาใช้แพลตฟอร์มนี้สร้างรายได้ เป็นแหล่งเก็บเงินออม และนำมาสู่ความมั่งคั่ง

จากยุคแรกที่ผู้คนยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับตลาดหุ้น และมองว่าเป็นเรื่องไกลตัวเสมือนเป็น 'บ่อนการพนัน' สู่ยุคที่นักลงทุนในปัจจุบันมีความรู้มากขึ้น พิเชษฐสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการหว่านเมล็ดพันธุ์ความรู้เพื่อสร้างนักลงทุนรุ่นใหม่ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำมาโดยตลอดได้เป็นอย่างดี

พิเชษฐมองว่าเสน่ห์อย่างหนึ่งของตลาดหุ้นไทยคือมีนักลงทุนหลากหลายรูปแบบ เช่น นักลงทุนสถาบันทั้งในไทยและต่างประเทศ และนักลงทุนรายบุคคล แม้นักลงทุนบุคคลจะมีค่อนข้างมาก แต่หากเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรแล้วยังถือว่าต่ำ โจทย์คือทำอย่างไรจะบ่มเพาะนักลงทุนรุ่นใหม่ให้สนใจในการลงทุนในตลาดหุ้นมากขึ้น

"จุดเด่นของตลาดทุนไทย ผมคิดว่ามันเป็นความหลากหลายของนักลงทุน เพราะว่าตลาดในเอเชียและตลาดโลกมีไม่กี่ตลาดที่มีนักลงทุนบุคคลเป็นจุดสำคัญ นักลงทุนบุคคลเป็นจุดที่เรียกว่าเป็นเสน่ห์เพราะว่าการซื้อขายจะเกิดจากความคิดที่แตกต่าง เมื่อคนหนึ่งอยากซื้อคนหนึ่งอยากขายก็เลยทำให้ตลาดมีสภาพคล่องที่ดี

"ในอดีตถามว่านักลงทุนส่วนใหญ่เป็นใคร คำตอบคือนักธุรกิจที่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีเงินเก็บส่วนหนึ่งก็มาลงทุนเพิ่มเติมเป็นเงินสะสม แต่ปัจจุบันภาพนั้นเปลี่ยนไปแล้ว เราจะเห็นว่ามีนักลงทุนรุ่นใหม่เข้ามามากขึ้น อายุน้อยลง และพวกเขามาพร้อมกับความรู้ ไม่เหมือนกับคนในอดีตที่เรามักจะได้ยินว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นคล้าย ๆ กับบ่อนการพนัน ซึ่งไม่ใช่เรื่องแปลกสำหรับตลาดทุนในเอเชีย แต่ภาพนั้นเปลี่ยนไปแล้ว สิ่งนี้คือสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ และบริษัทหลักทรัพย์ต่าง ๆ

พยายามอย่างมากที่จะสร้างนักลงทุนรุ่นใหม่ ให้เขาเห็นฟังก์ชั่นการสร้างความมั่งคั่งที่หลากหลายผ่านการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งที่ผ่านมาก็สามารถสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นได้เป็นอย่างดี

"การที่เราใช้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นตลาดในการออมเงินก็เป็นอีกมิติหนึ่งที่สามารถทำได้ และเป็นเรื่องที่ดีด้วยเพราะบริษัทจดทะเบียนจะมีความสามารถในการสร้างผลตอบแทนตลอดเวลา เพราะฉะนั้นถ้าเรามองว่าอยากจะมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของของบริษัทจดทะเบียนที่มีคุณภาพนั้น ก็เป็นการออมเงินในลักษณะหนึ่งในการที่สามารถเก็บเงินปันผลระยะยาวได้"

สิ่งที่พิเชษฐสังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนคือการทำงานเชิงรุกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ทำหน้าที่เผยแพร่องค์ความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในโซเชียลมีเดียที่มีการสื่อสารโดยเจาะจงกลุ่มเป้าหมายที่เด็กลง เนื้อหาเข้าใจง่าย และกระชับ รวมไปถึงการจัดงานเสวนาให้ความรู้ต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้คนรุ่นใหม่เข้าใจภาพการลงทุนได้ง่ายขึ้น และเป็นผลดีต่อการเติบโตของตลาดในอนาคต

เช่นเดียวกับสมจินต์ ผู้สั่งสมประสบการณ์ในโลกของตลาดทุนและตลาดตราสารหนี้ไทยมากว่า 30 ปี ที่มองว่าความรู้คืออาวุธที่สำคัญที่สุดในช่วงเวลาแห่งความผันผวนที่โลกกำลังเผชิญอยู่

"เราอยู่ในยุคที่อัตราดอกเบี้ยสูงแต่อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจต่ำ ซ้ำร้ายยังเจอกับปัจจัยด้านความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่ทำให้เกิด Disruption ได้ทุกวัน ยังไม่รวมถึงปัญหาด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่สร้างความผันผวนจนยากต่อการคาดเดา สิ่งเหล่านี้ล้วนกระทบกับการลงทุนทั้งสิ้น"

แม้จะมีความเสี่ยงมากมายทั้งในปัจจุบันและอนาคต แต่ทางออกไม่ใช่การหนีจากการลงทุนไปสู่การไม่ลงทุน สมจินต์มองว่าสิ่งที่นักลงทุนควรจะทำในเวลานี้คือ การมีกระบวนการเก็บสะสมสินทรัพย์ที่ดีรวมถึงการวางแผนเพื่อการกระจายความเสี่ยงที่ดีขึ้น

หากจะให้เล่าถึงประสบการณ์ส่วนตัวที่ได้ทำงานร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ตลอดเส้นทางที่ผ่านมาย่อมเต็มไปด้วยเรื่องราวมากมายไม่รู้จบ แต่สิ่งที่ภาคภูมิใจและยังแจ่มชัดอยู่ในความทรงจำของสมจินต์คือการได้ทำหนังสือที่ให้ความรู้ด้านการลงทุนเล่มแรก ๆ ในชีวิตกับตลาดหลักทรัพย์ฯ

"ผมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ร่วมมือมากที่สุดในเรื่องการให้ความรู้ ซึ่งมักจะมาควบคู่กันกับการริเริ่มอะไรใหม่ ๆ ถ้าถอยหลังกลับไปตั้งแต่สมัย ศ.สังเวียน อินทรวิชัย มีการจัดอบรมอาจารย์ต่าง ๆ โดยจัดทำหลักสูตรขึ้นมาสองหลักสูตร 1) Investment Banking 2) Investment Stock ผมได้รับมอบหมายให้สอน 3 ชั่วโมง ด้านการลงทุนในตราสารหนี้ ต่อมาภายหลังด้วยแนวความคิดที่มาจากหลักสูตร Investment Planning ของ ก.ล.ต. และด้วยความคิดที่คิดว่าหลักสูตรที่น่านำมาสอนที่สุดคือเรื่องของ Investment Policy ควบคู่กับ Asset Allocation ซึ่งเป็นวิชาหลักของ CFA สมัยนั้นผมก็เลยไปช่วยสอน จากนั้นผมก็เอาความรู้เรื่อง Asset Allocation มาปรับใช้กับเรื่องของวัตถุประสงค์ของการลงทุน ก็เป็นที่มาของแนวความคิดเรื่อง 'จัดทัพลงทุน'

"หนังสือเล่มนั้น นอกจากจะสำคัญในฐานะที่มันเป็นหนังสือเล่มแรก ๆ ในชีวิต ยังเป็นหนังสือที่นำเอาแนวคิดเรื่องการจัดทัพการลงทุน (Asset Allocation) มาเผยแพร่ในสังคมไทยด้วย"

จนถึงวันนี้ การจัดทัพลงทุนก็ยังเป็นแนวคิดในการลงทุนที่เรียบง่าย ตรงไปตรงมา แต่ทรงพลัง

“หัวใจสำคัญของการประสบความสำเร็จทางการเงินไม่ใช่การเก่งกาจในการเก็งกำไรหุ้น แต่คือการจัดทัพลงทุนที่เหมาะสม แล้วเริ่มต้นลงทุนอย่างไม่หยุดยั้งไปเรื่อย ๆ วินัยในการลงทุนจะนำไปสู่ความสำเร็จทางการเงินอย่างแท้จริง”

นอกจากการให้ความรู้ด้านหลักการลงทุนแล้ว ยังต่อยอดไปถึงการให้ความรู้ด้านผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

“สมัยที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังจะตั้ง TFEX ดร.รินใจมาชวนให้ไปสอนเรื่อง Options กับ Futures ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงที่ผ่านมาถือว่าได้รับเกียรติจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการนำความรู้ทางวิชาการหรือในฐานะของผู้ร่วมตลาดก็ตามไปร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ที่ถูกใจที่สุดก็คือ ‘ร่วมกันให้ความรู้’”

ขณะที่อีกด้าน ยิ่งยงย้ำว่าการเพิ่มองค์ความรู้ให้แก่นักลงทุนเปรียบเสมือนการสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อลดความเสี่ยงในการถูกหลอกลวงได้ดียิ่งขึ้น

“ผมมองว่าที่ผ่านมาตลาดหลักทรัพย์ฯ พยายามสร้างองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นในกลุ่มนักลงทุนอยู่แล้ว ซึ่งเป็นเรื่องที่ดีมาก แต่ในอนาคตจะทำอย่างไรให้ความรู้เหล่านี้มันขยายขอบเขตไปสู่กลุ่มคนที่หลากหลายมากขึ้น นั่นคือโจทย์ที่เราต้องทำร่วมกัน”

ด้านชวินดา มีความฝันที่อยู่ในใจนับตั้งแต่วันที่ได้รับตำแหน่งนายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน เธออยากเห็นคนไทยให้ความสำคัญกับการออมผ่านการลงทุนมากขึ้น

“เราพูดถึงกองทุนรวม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพกันบ่อย ๆ แต่หลายคนอาจคิดไม่ถึงว่า จริง ๆ แล้วมูลค่าการลงทุนในกองทุนเหล่านี้ของคนไทยยังน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ สิ่งนี้สะท้อนว่านักลงทุนยังให้ความสำคัญกับการกระจายความเสี่ยงในการลงทุนน้อย ส่วนคนทำงานทั่วไปก็ยังไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการออมเพื่อเอาชนะเงินเฟ้อผ่านการลงทุน

“ความร่วมมือต่าง ๆ ที่เรามีร่วมกัน คือส่วนสำคัญในการทำให้ระบบนิเวศของตลาดทุนไทยสมบูรณ์และแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น”

อารักษ์ สุธีวงศ์
ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ อินโนเวสท์ เอกซ์ จำกัด

“จริง ๆ ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีพลังเยอะ แล้วสมาคมฯ เองก็ต้องการส่งเสริมการออม การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีโครงการส่งเสริมการออมและการลงทุนมาอย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องที่ดี ควรจะทำอย่างต่อเนื่องไปตลอดในหลาย ๆ ช่องทาง เพราะว่าการทำอย่างต่อเนื่องจะทำให้นักลงทุนมองเห็น การทำทุกอย่างอย่างสม่ำเสมอจะเป็นตัวช่วยที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นนักลงทุนวัยเยาว์ที่ไม่เคยลงทุนเลยก็จะได้หันมามอง การต่อเนื่องของข้อมูลเหล่านี้เป็นความสำคัญที่จะทำให้เกิดการเติบโตให้แก่นักลงทุนในอนาคต”

ขณะที่ **อารักษ์ สุธีวงศ์ ประธานกรรมการ บริษัทหลักทรัพย์ อินโนเวสท์ เอกซ์ จำกัด** ให้มุมมองเกี่ยวกับความร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่า

“วันนี้เราร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในหลาย ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการร่วมมือส่งต่อความรู้ผ่านการเปิดคลาสอบรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการลงทุนพื้นฐาน หรือการลงทุนในตลาด TFEX ตลอดจนร่วมกันขยายฐานลูกค้าให้เข้าถึงกลุ่มคนใหม่ ๆ ได้มากขึ้น

“นอกจากนี้ เวลาเราจัดงานสัมมนาการลงทุน InnovestXpo ก็ยังได้รับความร่วมมือจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการมาออกบูธด้วยกัน ในอนาคต ผมมองว่าทุกคนต้องมี Digital Literacy รู้เท่าทันรูปแบบการลงทุนใหม่ ๆ ที่เทคโนโลยีเข้ามาเร่งให้เกิดได้เร็วขึ้น หรือ Platform ใหม่ ๆ ที่นักลงทุนอาจเข้าถึงได้ง่าย เพราะทุกอย่างในโลกเชื่อมถึงกันมากขึ้น ดังนั้น การร่วมมือกันให้ความรู้ที่ถูกต้องด้านการใช้เครื่องมือใหม่ ๆ เช่น AI แก่บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องจึงเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้ระบบนิเวศของตลาดทุนไทยสมบูรณ์และแข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น”

นอกจากมุมมองของผู้ที่คร่ำหวอดในตลาดทุนแล้ว **นครินทร์ วนกิจไพบูลย์ กรรมการผู้จัดการ และบรรณาธิการบริหาร THE STANDARD** ในฐานะนักสื่อสารมืออาชีพเล่าถึงบทบาทการให้ความรู้ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงเวลาที่ผ่านมาว่า

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความกระตือรือร้นในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการลงทุนเป็นอย่างมาก ผมมีโอกาสได้เข้าไปที่ห้องสมุดของตลาดหลักทรัพย์ฯ พบว่าเต็มไปด้วยหนังสือดี ๆ ที่ช่วยเปิดพรมแดนสู่โลกของการเงินการลงทุนอย่างมากมาย นับตั้งแต่ Investment 101 ปูพื้นเรื่องการลงทุนแบบง่าย ๆ ไปจนถึงหนังสือการลงทุนระดับโลก”

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถทำเพิ่มเติมได้ในอนาคตที่รูปแบบการสื่อสาร และพฤติกรรมการรับสื่อของผู้คนเปลี่ยนไป คือการสร้างพันธมิตรใหม่ ๆ เพื่อทำให้องค์ความรู้ต่าง ๆ กระจายสู่วงกว้างมากขึ้น เพราะปัจจุบันเกิดเทรนด์การสื่อสารใหม่ ๆ เช่น Finfluencer ที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อนักลงทุน ทำอย่างไรที่จะจับมือกับพันธมิตรกลุ่มนี้แล้วถ่ายทอด Information Flow รวมถึง Knowledge ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในโลกที่สื่อแตกออกเป็นเสี่ยง ๆ ตามความสนใจที่หลากหลายของผู้คน

“บอกตามตรงในฐานะสื่อ เราก็ยังต้องการตรงนี้ เพราะบางครั้งเราก็ไม่เข้าใจเรื่องที่เกิดขึ้นมากเท่ากับคนที่เป็นคนควบคุมตลาด เราอยากรู้ว่ามีอะไรเกิดขึ้นเพื่อที่จะได้นำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องกับประชาชน สิ่งนี้มันจะช่วยทำให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องการจะสื่อสาร สามารถออกมาได้หลายช่องทาง แล้วก็ให้อิสระเขาไปทำสื่อในรูปแบบของเขาเอง ผมว่า

“ผมคิดว่าตั้งแต่ COVID-19 เป็นต้นมา นักลงทุนรายย่อยตื่นขึ้นมาแล้ว เราจะทำยังไงให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นตลาดของทุกคนจริง ๆ”

นครินทร์ วนกิจไพบูลย์
กรรมการผู้จัดการ และบรรณาธิการบริหาร THE STANDARD

อันนี้จะช่วยทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่เหนื่อยจนเกินไปด้วย และสื่อมวลชนหรือว่าอินฟลูเอนเซอร์ ผมว่าเขาก็ยินดี

“ผมคิดว่าตั้งแต่ COVID-19 เป็นต้นมานักลงทุนรายย่อยตื่นขึ้นมาแล้ว เหตุการณ์อย่าง GameStop (เหตุการณ์ที่นักลงทุนรายย่อยรวมตัวกันซื้อหุ้น GameStop จนทำให้ราคาหุ้นพุ่งสูงขึ้นหลายเท่าในเวลาอันรวดเร็ว) นักลงทุนรายย่อยเขารู้สึกว่าโดนเอาเปรียบมานาน ในมุมนี้เราจะทำยังไงให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นตลาดของทุกคนจริง ๆ แล้วมีโอกาสได้เติบโตในเรื่องของพอร์ตโฟลิโอของเขาอย่างชัดเจน เป็นทางเลือกหนึ่ง แทนที่เขาจะซื้อหวย ล็อตเตอรี่ ซึ่งผมคิดว่านี่ไม่ใช่บทบาทใครเลยครับ คือบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้วคนที่จะได้ผลประโยชน์มาก ๆ ก็คือตลาดหลักทรัพย์ฯ เช่นเดียวกันที่จะเข้าถึงกลุ่มคนจำนวนมากได้”

สร้างบุคลากรมืออาชีพ เพิ่มขีดความสามารถตลาดทุนไทย

นอกจากการปลูกเมล็ดพันธุ์แห่งความรู้ให้แก่นักลงทุนแล้ว งานอีกด้านที่มีความท้าทายไม่แพ้กัน คือการบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความรู้ให้แก่บุคลากรในระบบนิเวศตลาดทุนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ด้วยการร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน โดยจัดให้มีหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อสร้างมืออาชีพในหลากหลายด้าน ทั้งผู้แนะนำการลงทุน (IC) ผู้วางแผนการลงทุน (IP) นักวิเคราะห์การลงทุน (IA) ที่ปรึกษาทางการเงิน (FA) และสายงานอื่น ๆ ตามความต้องการของอุตสาหกรรมและความท้าทายของตลาดทุนที่เปลี่ยนไปในแต่ละยุคสมัย

ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุนฉายให้เห็นมุมมองการพัฒนาบุคลากรว่าเป็นภารกิจสำคัญที่ต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาบุคลากรที่มีคุณภาพและเพียงพอกับการเติบโตของตลาดทุนไทย

ชวินดากล่าวถึงภาพรวมภารกิจของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วงเวลาที่ผ่านมาว่า

“คุณูปการมากมายที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้เรา อย่างเช่น การให้เงินทุนเพื่อนำไปพัฒนาบุคลากรของอุตสาหกรรม ทำให้เรามีคนทำงานที่มีศักยภาพทัดเทียมตลาดโลก รู้เท่าทันต่อสถานการณ์ทุกอย่างที่อาจเกิดขึ้น”

บุญพรให้มุมมองว่า “หน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของโบรกเกอร์ คือ เราต้องเตรียมพร้อมในเรื่องของผลิตภัณฑ์การลงทุนใหม่ ๆ ที่จะมานำเสนอให้แก่นักลงทุน ดังนั้น การมีผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ จึงต้องมาพร้อมกับความรู้ คนที่ขายของหรือผู้ที่จะให้คำปรึกษากับนักลงทุนต้องรู้จักผลิตภัณฑ์เป็นอย่างดี จึงเป็นโจทย์ท้าทายว่าทำอย่างไรให้บุคลากรของเรามีความรู้ความเข้าใจและใช้เครื่องมือผลิตภัณฑ์ทางการเงินทุก ๆ อย่างให้เป็น”

เช่นเดียวกับสมภพ มองภาพรวมว่าบุคลากรของตลาดทุนไทยยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดโดยเฉพาะที่ปรึกษาทางการเงินยังมีน้อย การพัฒนาจึงไม่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง

“สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำมาอย่างต่อเนื่องที่เห็นเด่นชัดคือเรื่องการให้ความรู้เพื่อสร้างนักลงทุนรุ่นใหม่เพราะว่านักลงทุนรุ่นเดิมก็จะค่อย ๆ จางหายไปตามกาลเวลา เพราะฉะนั้น เรื่องการพัฒนา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ทำมาโดยตลอดและยังทำอยู่ล่าสุดชมรมวาณิชธนกิจก็ขอทุน CMDF เพื่อจัดโครงการ Capital Market Case Competition หรือ CMCC เชิญชวนนักศึกษาเข้ามาแข่งขัน Case ที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน ก็เป็นการให้ความรู้และทำให้เด็กรุ่นใหม่มีความตื่นตัวที่อยากจะเข้ามาทำงานในแวดวงตลาดทุน เพราะวันนี้ต้องบอกว่าเราขาดบุคลากรด้านนี้ งานเพิ่มขึ้นทุกวัน แต่บุคลากรไม่เพิ่มตาม ก็เป็นความท้าทายที่ชมรมวาณิชธนกิจเล็งเห็นและอยากสร้างความรู้ ประสบการณ์ และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่อยากมาทำงานด้านที่ปรึกษาทางการเงิน หรือ FA”

ขณะที่อีกหนึ่งตัวละครสำคัญที่มีอิทธิพลอย่างมากในการสร้างองค์ความรู้และเพิ่มมุมมองที่น่าสนใจให้แก่นักลงทุนคือ ‘นักวิเคราะห์’

ในฐานะที่โลดแล่นอยู่ในตลาดทุนมานานกว่า 3 ทศวรรษ ไพบูลย์มองว่าปัญหาท้าทายของตลาดทุนไทยในปัจจุบัน คือ สัดส่วนของนักวิเคราะห์การลงทุนมีจำนวนที่น้อยเกินไป ไม่สอดคล้องกับการเติบโตของตลาดทุน สมาคมนักวิเคราะห์การลงทุนจึงต้องช่วยส่งเสริมให้เกิดนักวิเคราะห์หน้าใหม่

“ถ้าเราไปดูจำนวนของนักวิเคราะห์ จากข้อมูลจะพบว่าไม่เพิ่มขึ้นมากไปกว่าเดิมหรืออาจพูดได้ว่าลดลงด้วยซ้ำ ถือว่าค่อนข้างสวนทางกับการเติบโตของตลาดทุน ท่ามกลางจำนวนบริษัทที่เข้ามาระดมทุนกว่า 800 แห่ง แต่จำนวนของนักวิเคราะห์ที่มี น่าจะวิเคราะห์ได้ราว ๆ 300 บริษัทเท่านั้น โจทย์ใหญ่ก็คือทำอย่างไรจะทำให้มีบทวิเคราะห์หุ้นที่เข้ามาจดทะเบียนมากขึ้นกว่านี้ ซึ่งที่ผ่านมาสมาคมฯ ได้ให้ข้อเสนอแนะที่มีทั้งนำมาปฏิบัติจริงแล้ว เช่น การให้ทุนบริษัทหลักทรัพย์ในการวิเคราะห์หุ้นตัวเล็ก ๆ เพิ่มขึ้น เพื่อทำให้มีข้อมูลของบริษัทเหล่านี้ไปสู่สาธารณชน โดยเราได้รับเงินทุนจากกองทุนพัฒนาตลาดทุน CMDF มาดำเนินการ”

ความรู้ความสามารถของนักวิเคราะห์ก็เป็นอีกเรื่องที่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องช่วยกันส่งเสริม โดยที่ผ่านมาสมาคมฯ พยายามจัดโครงการอบรมต่าง ๆ รวมถึงการเพิ่มความรู้ให้นักวิเคราะห์สามารถรับมือโจทย์ในอุตสาหกรรม เช่น การวิเคราะห์ด้าน ESG, Startups, ผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ รวมถึงการเพิ่มขีดความสามารถในการวิเคราะห์โดยใช้เทคโนโลยีมาช่วย

“ต้องยอมรับว่าปัจจุบันมีธุรกิจและอุตสาหกรรมประเภทใหม่ ๆ เข้ามามาก นักวิเคราะห์เองก็จำเป็นต้องเพิ่มศักยภาพตัวเอง ซึ่งสมาคมนักวิเคราะห์ก็พยายามช่วยส่งเสริมในด้านการอบรมองค์ความรู้ใหม่ ๆ เช่น วิธีการประเมินมูลค่าหลักทรัพย์แบบใหม่ หรือการประเมินด้าน ESG ที่กำลังมีความจำเป็นอย่างมากต่ออุตสาหกรรม รวมถึงตอนนี้เราเริ่มมีการใช้ Generative AI และอีกหลาย ๆ เครื่องมือที่คิดว่าสามารถช่วยได้ เพราะการวิเคราะห์บริษัทให้ได้ทั้งหมดนั้นทำได้ยาก เราจึงมีแนวคิดในการนำ AI เข้ามาช่วย จากเดิมที่คนหนึ่งวิเคราะห์หุ้นได้ 10 15 20 ตัว พอมี AI เข้ามาก็จะวิเคราะห์ได้มากขึ้น ถ้าในอนาคตทำได้สมบูรณ์ก็น่าจะผลักดันให้เกิดงานวิเคราะห์ที่มาสู่สาธารณชน ในด้านผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ เหมือนเจ้าของห้างสรรพสินค้าที่มีผลิตภัณฑ์เต็มไปหมด นักวิเคราะห์ก็เหมือนพนักงานแนะนำสินค้า เวลามีคนเดินเข้ามาซื้อของในห้างฯ แล้วถามพนักงานว่านี่คืออะไร ก็ต้องรู้จักสินค้าให้มากที่สุด โดยเฉพาะปัจจุบันนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้มีแค่สินค้าที่เป็นหุ้นของบริษัทจดทะเบียนเท่านั้น แต่ยังมี DR หุ้นต่างประเทศ หุ้น Tesla หุ้น Apple และยังมี DRx ด้วย ทั้งยังมีสินค้าด้านอนุพันธ์ที่ยังไม่รู้ก็อีกมาก”

นอกจากนี้ เขายังเสนอไอเดียก่อตั้งสถาบันหรือ Academy บ่มเพาะนักวิเคราะห์รุ่นใหม่เพื่อส่งเสริมให้เกิดนักวิเคราะห์ที่มีศักยภาพในอนาคตอีกด้วย

“สมาคมนักวิเคราะห์ก็ต้องมาวางแผนร่วมกันกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการจัดทำบทวิเคราะห์ออกมาให้เพียงพอ และเร่งสร้างบุคลากรเข้ามาในตลาดทุน ผมเคยมีแนวคิดที่อยากจะตั้งเป็น Academy สำหรับนักวิเคราะห์ โดยการให้นักศึกษามหาวิทยาลัยที่จบใหม่มาฝึกแบบ On the Job Training ง่าย ๆ เลย เพื่อผลิตบทวิเคราะห์บริษัทที่ไม่ค่อยมีใครทำออกมาให้ได้ บุคลากรที่ผ่านงานวิเคราะห์มาแล้ว 2-3 ปี ใน Academy นี้ ก็สามารถต่อยอดอาชีพไปได้อีกหลายบทบาท เช่น ผู้แนะนำการลงทุน (IC) วาณิชธนากร (IB) หรือจะเป็นนักลงทุนสัมพันธ์ (IR) ซึ่งกำลังขาดแคลน”

ไพบูลย์ย้ำว่าการจะยกระดับตลาดทุนให้มีศักยภาพทัดเทียมกับประเทศที่ก้าวหน้าต้องดำเนินไปพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจไทย และที่สำคัญต้องพัฒนาบุคลากรให้เติบโตทันต่อการขยายตัวของตลาดทุน นี่จึงไม่ใช่ภารกิจขององค์กรหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่คือภารกิจระดับประเทศที่ทุกภาคส่วนต้องเข้ามาประสานความร่วมมือกัน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรทางสังคมที่เกี่ยวข้อง

ตลาดหลักทรัพย์ฯ มุ่งให้ความรู้ด้านการเงินการลงทุนแก่ประชาชนมาตลอด 50 ปี เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยสามารถบริหารจัดการเงิน พร้อมต่อยอดเงินออมให้งอกเงย เพื่อสร้างความมั่นคงทางการเงินได้ในระยะยาวผ่านหลายโครงการเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม เช่น โครงการ Happy Money สุขเงิน สร้างได้ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ทางการเงินของคนไทยทุกช่วงวัย ส่งเสริมให้คนไทยได้รับความรู้ ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงินโดยห้องสมุดมารวย ห้องสมุดตลาดทุนครบวงจรแห่งแรกของประเทศที่ให้ความรู้แก่ประชาชนทั่วไป รวมถึงพิพิธภัณฑ์เรียนรู้การลงทุน (INVESTORY) ที่ออกแบบมาให้เป็น Interactive Self-Discovery Museum แหล่งเรียนรู้ด้านการเงินและการลงทุนผ่านสื่อเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ด้านการลงทุนให้แก่เยาวชน และประชาชนทั่วไปที่สนใจเริ่มต้นลงทุน

นอกจากนี้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ร่วมส่งเสริมและพัฒนาทักษะความรู้ของผู้ประกอบวิชาชีพให้รู้จักกับเส้นทางวิชาชีพในตลาดทุนเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนก้าวเข้าสู่การเป็นผู้ประกอบวิชาชีพตลาดทุน การบ่มเพาะผู้ประกอบการรุ่นใหม่เพื่อเสริมศักยภาพการเติบโตผ่านหลักสูตรสำหรับผู้ประกอบการตลอดจนการให้ความรู้แก่บุคลากรในบริษัทจดทะเบียนให้มีทักษะ ความรู้ที่จำเป็นตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป และสามารถใช้ประโยชน์จากการเข้ามาเป็นบริษัทจดทะเบียนได้อย่างถูกต้องและเต็มที่ ซึ่งภารกิจเหล่านี้มีความสำคัญและต้องทำอย่างต่อเนื่องร่วมกับทุกภาคส่วนเพื่อเสริมสร้างให้ตลาดทุนไทยเติบโตอย่างยั่งยืน

CMDF กับบทบาทการพัฒนาตลาดทุน

กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (CMDF: Capital Market Development Fund) มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาตลาดทุนในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนใน 4 ด้าน ได้แก่

1. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์กรและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของตลาดทุน

2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนหรือการกำกับดูแลตลาดทุน

3. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุน การลงทุน และการพัฒนาตลาดทุนให้แก่ผู้ลงทุน ประชาชน หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

4. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัย อบรม และพัฒนาองค์ความรู้หรืองานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อตลาดทุน

ก้าวสู่ตลาดทุนแห่งอนาคตสำหรับทุกคน

การเดินทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ผ่านมาได้เป็นเครื่องพิสูจน์ว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรที่มีความยืดหยุ่น พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตลอด 50 ปีของการเดินทางได้เกิดการพัฒนาอย่างไม่หยุดนิ่งให้ทุกคนได้ใช้ประโยชน์จากตลาดทุนด้วยการสร้างนวัตกรรมด้านการลงทุนและโครงสร้างพื้นฐานให้เป็น Exchange Platform ที่มีความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสำหรับนักลงทุน บริษัทจดทะเบียน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุน ก้าวต่อไปของตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงมีโจทย์และความท้าทายมากมายรออยู่เช่นกัน

Loh Boon Chye ให้ความเห็นอย่างน่าสนใจว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังในตลาดการเงินซึ่งจะมีทั้ง ‘โอกาส’ และ ‘ความท้าทาย’ รออยู่

ในแง่การเป็น Exchange การเกิดขึ้นของแพลตฟอร์มการซื้อขายที่เป็นทางเลือกจำนวนมาก และการมีระบบการเงินแบบกระจายอำนาจ (Decentralised Finance) ยังคงเป็นความท้าทายในเรื่องการบูรณาการ Platform ที่หลากหลายเหล่านี้เข้าด้วยกัน ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการรักษาโครงสร้างตลาดให้มีประสิทธิภาพ ขณะเดียวกัน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องการพัฒนา Digital Platform ความปลอดภัยและการรวมข้อมูลทางการเงิน รวมทั้ง ต้องเฝ้าระวังด้าน Cyber Security เพราะเป็นสิ่งจำเป็นในการปกป้องนักลงทุนและเสถียรภาพโดยรวมของตลาด

ท่ามกลางความท้าทายก็ยังมีประตูแห่งโอกาสซ่อนอยู่มากเช่นกัน Loh Boon Chye เชื่อว่าในอีกด้านหนึ่ง เทคโนโลยี Blockchain เพิ่มความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพของตลาดโดยรวมได้

เทคโนโลยี Blockchain และ Distributed Ledger Technology ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการซื้อขายและชำระราคาหลักทรัพย์ นอกจากนี้ การบูรณาการเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) และ Machine Learning จะช่วยเสริมศักยภาพในการวิเคราะห์แนวโน้มของตลาด ตรวจจับความผิดปกติ และปรับปรุงการบริหารความเสี่ยง ซึ่งเทคโนโลยีเหล่านี้ช่วยในกระบวนการตัดสินใจและทำให้ผู้เข้าร่วมตลาดได้รับข้อมูลผลิตภัณฑ์อย่างชาญฉลาดมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ก็ไม่ควรนำไปใช้อย่างเร่งรีบ ต้องคำนึงถึงความพร้อมของอุตสาหกรรมและผู้มีส่วนร่วมด้วย การนำไปปฏิบัติจะต้องได้รับการสนับสนุนจากความไว้วางใจ ‘เทคโนโลยีจึงจะเป็น Game Changer ที่แท้จริง’

ไพบูลย์มีมุมมองว่ากฎเกณฑ์แบบเดิม ๆ อาจไม่สามารถใช้ได้อีกต่อไปเมื่อเทียบเคียงกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคที่ต่างก็มีเป้าหมายที่จะปั้นสตาร์ทอัพต่าง ๆ ให้กลายเป็นยูนิคอร์น

“ความท้าทายเมื่อเข้าสู่โลกของ Digital Transformation ที่อนาคตจะถูกขับเคลื่อนด้วยดิจิทัลในหลายมิติ บริษัทด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นมากมาย ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเตรียมตัวให้พร้อมในการรองรับบริษัทเหล่านี้ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ อำนวยความสะดวกต่อธุรกิจพวก Startups หรือไม่ โดยธรรมชาติแล้วบริษัทกลุ่มนี้เพิ่งจะเริ่มต้นยังไม่มีกำไร มีแต่แนวคิดในการทำธุรกิจแห่งอนาคต

“ความท้าทาย คือหนึ่ง เราพร้อมไหมที่จะรองรับธุรกิจประเภท New Economy ผมคิดว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เริ่มทำตรงนี้แล้ว แต่ที่ท้าทายไปกว่านั้นคือ เราเป็นทางเลือกที่เขาสนใจหรือไม่ เพราะตอนนี้ตลาดทุนไม่มีพรมแดน ใครอยากจะระดมทุนหรือลงทุนที่ไหนก็ได้หมด ประการที่สองคือ รูปแบบของการระดมทุนประเภท Tokenization ที่บริษัทรุ่นใหม่ ๆ ต้องการ เราก็ต้องพร้อม ส่วนประเด็นสุดท้ายในฝั่งของนักลงทุน ต้องส่งเสริมความรู้และสร้างนักลงทุนรุ่นใหม่ให้เติบโตทัน เรามีผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างผลตอบแทนที่ดีให้นักลงทุนได้ไหม โจทย์คือจะทำอย่างไรให้คนกลับมาสนใจลงทุนในสินค้าไทย”

ขณะที่อดิศรให้มุมมองว่าสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังสามารถพัฒนาต่อได้ในอนาคต คือการเฟ้นหาและพัฒนาผู้มีไอเดียต่าง ๆ ให้สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้โดยง่าย

“ต้องบอกว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นตัวกลาง และเป็นกลางน้ำ ไม่ใช่ต้นน้ำ วันนี้ประเทศไทยขาดต้นน้ำ หรือคนที่มีไอเดียจะมาสร้างธุรกิจ ขณะเดียวกันคนเหล่านี้ก็อาจจะยังมองไม่เห็นว่าจะต่อยอดหรือหาแหล่งทุนจากไหน กลไกการเข้าถึงทุนของเด็กรุ่นใหม่จึงเป็นเรื่องที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เองต้องให้ความสำคัญ”

นอกจากนี้ อดิศรเห็นว่า ‘โอกาส’ การเข้าถึงแหล่งทุนของแต่ละคนนั้นยังไม่อาจพูดได้ ‘เท่ากัน’ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ควรทำคือการออกแบบกลไกรวมถึงข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่จะสร้างโอกาสให้ทุกคนได้อย่างเท่าเทียม

ประเด็นนี้ ในมุมมองของสมจินต์เห็นว่าความร่วมมือกันจะนำพาให้ตลาดทุนผ่านความท้าทายไปได้

“ผมยังคงเชื่อมั่นว่าตลาดทุนมีความสำคัญมาก ในยามที่มีความท้าทายรออยู่เบื้องหน้า ความร่วมมือกันในตลาดทุนในการป้องกัน ติดตามแก้ไขปัญหา จะนำพาให้เราเดินไปข้างหน้าโดยไม่ได้ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ขณะเดียวกัน ในอนาคตการพัฒนาอย่างยั่งยืนยังคงเป็นเรือธงในการขับเคลื่อนให้บริษัทมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและเกื้อกูลสังคมให้เติบโตและก้าวไปด้วยกัน และสุดท้ายคือบรรษัทภิบาล ถือเป็นรากฐานที่สำคัญของตลาดทุนในทุกยุคสมัยแม้จะเกิดวิกฤตศรัทธาขึ้นมาบ้าง แต่ก็มีการปรับตัวและพัฒนาอยู่เสมอ จะเห็นได้ว่าทุกวันนี้ Institutional Investors มีการยกระดับเกณฑ์การพิจารณาลงทุนและเรียกร้องให้บริษัทมี Good Governance ในการบริหารจัดการ และมีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม ตลอดจนให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในองค์รวม”

หากจะสรุปย่อ ๆ ถึงความคาดหวังในอนาคตของตลาดทุนไทย **ณภัทร จาตุศรีพิทักษ์ กรรมการผู้จัดการ สถาบันอนาคตไทยศึกษา** ได้ฉายภาพที่อยากเห็นไว้อย่างน่าสนใจว่า “ผมมองว่าตลาดทุนในอนาคตต้องมีความชัดเจน มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและปลอดภัย

“อยากเห็นตลาดทุนในอนาคตมีความชัดเจนเป็นอันดับแรก อันดับสองอยากเห็นคุณภาพ อันที่สามผมอยากเห็นการเชื่อมต่อของโลก Digital Assets ที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย

“ขอขยายความว่าในเรื่องความชัดเจนผมคิดว่ามีความสำคัญที่สุดเพราะตลาดทุนเป็นอุตสาหกรรมที่เข้าใจยาก มีคนเข้าใจที่เข้าใจจริง ๆ น้อย Digital Assets ยิ่งน้อยลงไปอีก แต่ทั้งหมดนี้ส่งผลกระทบทั้งประเทศ เพราะฉะนั้น เป้าหมายต้องมีความชัดเจนว่า ทำไปเพื่ออะไร ให้กับใคร ต้องหากลยุทธ์ที่ชัดและแข่งได้ในภาวะข้างหน้า รวมถึงต้องไม่ลืมว่าเรายังต้องปรับปรุงการเฝ้าระวังและการกระชับ Due Process เพื่อให้เกิดความ Fair and Orderly Market อันเป็นพื้นฐานสำคัญของตลาดทุนคุณภาพ

“นอกจากนี้ เรื่องคุณภาพและความหลากหลายของสินค้าคือหัวใจของตลาดทุน ต้องทำให้ตลาดทุนเป็นกลไกสำหรับเคลื่อนย้ายทุนที่มีประสิทธิภาพ ให้เงินลงทุนไหลไปสู่สินค้าที่ดีที่สร้างประโยชน์ให้กับประเทศชาติ และในขณะเดียวกันต้องตอบโจทย์ของผู้ลงทุนที่เปลี่ยนไปด้วย

“ประเด็นสุดท้ายคือ ต้องตาม Digital Assets และ Tokenization ให้ทัน ว่าจุดยืนของตลาดทุนไทยในโลกอนาคตที่ไม่แน่นอนและคู่แข่งขันสูงขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยความไร้พรมแดนของเทคโนโลยีเหล่านี้จะเป็นอย่างไร”

แน่นอนว่าภารกิจในการลากเส้นต่อจุดของตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงไม่จบสิ้นแค่เพียงภาพที่เห็นในปัจจุบัน เพราะท่ามกลางความท้าทาย และความเปลี่ยนแปลงในอนาคตที่รออยู่ ยังมีอีกหลายเรื่องที่ยังต้องทำต่อ และการเอื้อมมือไปสู่พันธมิตรใหม่ ๆ เพื่อสร้าง ‘ตลาดทุนสำหรับทุกคน’ จะทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขยายวงกว้างของภาพแห่งโอกาสไปได้ไม่มีที่สิ้นสุด

> ในยุคที่โลกการลงทุนเชื่อมต่อกันแบบไร้พรมแดน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ต้องแข่งกันกับตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก หมายความว่าการเดินต่อไปข้างหน้าต้องปรับตัวมุ่งสู่อนาคต จะเป็นตลาดหลักทรัพย์แบบเดิม ๆ ไม่ได้อีกต่อไป

สภาธุรกิจตลาดทุนไทยประกอบด้วย 7 องค์กรหลักของตลาดทุนไทย เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาตลาดทุนร่วมกัน ได้แก่ สมาคมบริษัทหลักทรัพย์ไทย สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย สมาคมบริษัทจัดการลงทุน สมาคมนักวิเคราะห์การลงทุน สมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กอบศักดิ์ ภูตระกูล ประธานกรรมการสภาธุรกิจตลาดทุนไทย (FETCO) *เล่าถึงบทบาทของสภาธุรกิจตลาดทุนไทยว่า “เราก็เป็นศูนย์กลางที่ให้ทุกฝ่ายมาหารือร่วมกันว่าตลาดทุนไทยควรจะพัฒนาไปข้างหน้าอย่างไร ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็เป็นหนึ่งใน 7 องค์กรของเราที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการร่วมกันขับเคลื่อนและสร้างพลัง เช่น เราได้จัดหลักสูตรการอบรมมากมายให้แก่ CEO, CFO, CIO และคณะกรรมการตรวจสอบต่าง ๆ ซึ่งมีส่วนสำคัญที่ทำให้บริษัทจดทะเบียนมีความเข้มแข็งมากขึ้น”*

เมื่อถามถึงการเดินทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วง 50 ปี ที่ผ่านมากอบศักดิ์มองว่าตลาดทุนไทยมีการเติบโตที่ดีมาอย่างต่อเนื่อง และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของระบบการเงินไทยและมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศมาอย่างดียิ่งในช่วงที่ผ่านมา

“ถ้าย้อนไปดูภาพในอดีต บริษัทใหญ่ ๆ ขยายกิจการและเติบโตขึ้นมาได้จากการระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์ฯ ตัวอย่างเช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ก็ได้รับการจัดกลุ่มใน Fortune 500 ซึ่งเป็นกลุ่มบริษัทยักษ์ใหญ่ 500 อันดับแรกของโลก ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงเป็นฐานสำคัญให้บริษัทสามารถระดมทุนได้ นับว่าเป็นกลจักรที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยอย่างแท้จริง

“ในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์การลงทุน ก็นับว่ามีความหลากหลายมีวิวัฒนาการที่สำคัญ

กอบศักดิ์ ภูตระกูล
ประธานกรรมการ สภาธุรกิจตลาดทุนไทย (FETCO)

จากหุ้น อนุพันธ์ พันธบัตร รวมถึงสินค้าโภคภัณฑ์ ทั้งเป็นสินค้าเกษตรและทองคำ รวมถึง การพัฒนาให้สามารถนำหุ้นต่างประเทศเข้ามา Listed ในประเทศไทย การคิดเรื่องของ Dual Listing ผมคิดว่าตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย ก็มีความครบถ้วนมากขึ้น

"อย่างไรก็ตาม ในยุคที่โลกการลงทุนเชื่อมต่อกันแบบไร้พรมแดน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ต้องแข่งกันกับตลาดหลักทรัพย์ทั่วโลก หมายความว่าการเดินต่อไปข้างหน้าต้องปรับตัวมุ่งสู่อนาคต จะเป็นตลาดหลักทรัพย์แบบเดิม ๆ ไม่ได้อีกต่อไป"

การจะสร้างความสามารถในการแข่งขันตลาดทุนไทย เราต้องเตรียมพร้อมต่อการรองรับสินทรัพย์ในอนาคตให้หลากหลายเพียงพอ

"ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องตัดสินใจว่าจะทำอย่างไรให้ตลาดทุนไทยมีสินทรัพย์แห่งอนาคต บางสินทรัพย์ก่อนหน้านี้อาจจะยังไม่เหมาะกับการลงทุน แต่ปัจจุบันมีความพร้อมและเป็นที่สนใจมากขึ้นแล้ว

"นอกจากนี้ ยังมีสินทรัพย์ทางเลือก อย่างเช่น ของสะสมต่าง ๆ ถึงแม้จะไม่ได้มีสภาพคล่องเท่าสินทรัพย์อื่น ๆ แต่ก็มีนักลงทุนจำนวนมากให้ความสนใจ ทุกวันนี้แม้แต่บ้าน คอนโดฯ อสังหาริมทรัพย์ สามารถพัฒนาเป็นกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (REIT) ได้แล้ว และอาจนำมาซื้อขายในตลาดหุ้นในรูปแบบ Investment Tokens ได้เช่นเดียวกัน

"จากทั้งหมดที่ว่ามา ผมคิดว่าคำถามสำคัญที่ต้องตอบให้ได้คือ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะเดินหน้าต่อกับสินทรัพย์ใหม่ ๆ เหล่านี้อย่างไร?"

นอกจากนี้ กอบศักดิ์ยังได้ให้มุมมองที่แหลมคมต่อไปว่า ขณะนี้เศรษฐกิจไทยและตลาดทุนไทยกำลังเข้าสู่โค้งสำคัญ ซึ่งเป็นช่วงของการเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เปรียบเสมือนกำลังล่องแก่งไปสู่คลื่นและโขดหินมากมาย

"ผมว่าช่วงนี้เป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของตลาดหลักทรัพย์ฯ เราต้องคิดว่าเราจะปรับตัวอย่างไร แล้วจะเตรียมการเพื่ออนาคตอย่างไร ก็มีโอกาสที่ว่าในอนาคตเพื่อน ๆ ของเราในภูมิภาคอาจจะล้มหายตายจากไป ถูกคนอื่นเข้ามาซื้อ หรือถ้าเกิดไม่มีใครซื้อก็จะถูก Marginalized กลายเป็นตลาดเล็ก ๆ ไม่มีความสำคัญ สิ่งที่ผมคิดว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรปรับตัวเพื่อขับเคลื่อนไปในอนาคต เช่น การปรับกฎเกณฑ์บางอย่างให้เข้ากับยุคสมัยเพื่อให้ต้นทุนการดำเนินงานมีความคล่องตัวขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ กับ ก.ล.ต. ควรจะร่วมมือกันทำระบบ Digital Channel ในการติดต่อทางการของตลาดทุนทั้งหมดเพื่อลดต้นทุน อีกประการที่สำคัญมากคือการจัดการข้อมูล

"การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ฯ เกี่ยวข้องกับ Asset ในตลาดทุนที่มีค่าอย่างยิ่ง เราต้องมีวิธีดำเนินการที่แตกต่างจากเดิม จากแต่ก่อนใช้ระบบ Data แบบเดิม ก็ปรับการทำงานให้เป็น Data Lake แบบใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบการจัดเก็บข้อมูล

"ถ้าเราเลือกทางที่ดีใน 2-3 ปีข้างหน้านี้ได้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็จะสามารถก้าวไกลไปเป็นตลาดหลักทรัพย์ที่สำคัญในภูมิภาคได้ เรามีศักยภาพที่สามารถไปได้เพียงแต่เราเปิดประตูรับโอกาสที่เปิดขึ้นหรือไม่"

กอบศักดิ์ให้แง่คิดว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จำเป็นต้องพาตัวเองออกจากคอมฟอร์ตโซนให้ได้ และพยายามเพิ่มเสน่ห์ของตลาดทุนไทยด้วยการส่งเสริมผู้ประกอบการรายใหม่ ๆ ในธุรกิจแห่งอนาคต

“ผมบอกเลยครับว่า วันนี้ตลาดหุ้นอเมริกา
เมื่อเทียบกับเมื่อ 50 ปีที่แล้วต่างกันอย่างลิบลับ
จากเมื่อก่อนธุรกิจใหญ่ ๆ ต้องพูดถึง Ford
หรือ JP Morgan ขณะนี้ Top 10 ก็คือ Microsoft, Apple,
Amazon, Meta, Tesla, Nvidia เป็นต้น
พวกนี้คือหุ้นเทคโนโลยีในอนาคต
คำถามก็คือว่าเราจะทำยังไงให้ประเทศไทย
มีหุ้นที่เป็นอนาคตเหล่านี้ ซึ่งมีโอกาสอย่างมาก
ในการจะก้าวขึ้นไปกลายเป็นสินทรัพย์ที่สำคัญ
ถ้าเราตอบโจทย์นี้ไม่ได้ เราก็จะกอดคอกัน
แล้วก็จะจมไปด้วยกัน กลายเป็นคนที่โลกลืม
ซึ่งเราไม่ต้องการแบบนั้นแน่นอน”

นอกจากการปรับเปลี่ยนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ
ของตลาดทุน กอบศักดิ์อยากชักชวนให้คิดถึง
มิติทางสังคมเพิ่มขึ้น

“ทำอย่างไรที่ตลาดทุนจะออกแบบเครื่องมือใหม่ ๆ
เพื่อส่งเสริมให้คนกลุ่มเปราะบางในสังคม อย่างเช่น
คนสูงวัย เด็ก คนยากจน ฯลฯ ได้มีชีวิตที่ดีขึ้น
รวมถึงการเพิ่มโอกาสให้ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs
เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น”

อีกเรื่องที่สำคัญและกำลังเป็นประเด็นปัญหาท้าทายใหม่
ของการลงทุนทั่วทั้งโลก นั่นคือกลโกงหรือมิจฉาชีพ
ที่เข้ามาล่อลวงนักลงทุนด้วยวิธีการต่าง ๆ
แม้ไม่ใช่เรื่องใหม่ แต่เป็นเรื่องที่ตลาดทุนไทยต้องเร่งสะสาง

“ตลาดทุนไทยก่อร่างสร้างตัวมาอย่างยาวนาน
แน่นอนว่าโจทย์ในยุคนี้ย่อมเปลี่ยนไปจากยุคแรกเริ่ม
ในช่วงตั้งไข่ ตลาดทุนเราอยากจะขยายตัวเองขึ้นมา
เพื่อตั้งตัวให้ได้ก่อน การมี Blind Spot หรือ
Dark Alley อยู่ในตลาด จึงเป็นเรื่องที่อาจปล่อยผ่าน
ไปก่อนได้ แต่วันนี้เราต้องเข้าใจว่าจุดมืดเหล่านี้
คือตัวการสำคัญที่ทำลายตลาดทุน
ดังที่เห็นจากหลายเหตุการณ์ที่ผ่านมา

“ผมอยู่ในภาคการเงินมาตั้งแต่ต้น รู้เลยว่า
คำว่า Trust คือหัวใจของการสร้างตลาดทุนให้ก้าวไกลขึ้นไปได้
ถ้าเมื่อใดก็ตามมีการตั้งคำถามเรื่อง Trust
ตลาดทุนก็จะสั่นคลอน คงถึงเวลาแล้วที่จะจัดการ
กับปัญหาที่ก่อให้เกิดการบั่นทอนความเชื่อมั่นในตลาดทุนไทย”

ขณะเดียวกันเมื่อกล่าวถึงประเด็นการเป็น
‘ตลาดทุนสำหรับทุกคน’ ต้องยอมรับว่า
ตอนนี้ประโยชน์ที่ได้จากการลงทุน
ยังตกเป็นของคนกลุ่มเล็ก ๆ ยังเป็นตลาดทุน
ที่ไม่ได้มีอยู่เพื่อคนทุกคนอย่างแท้จริง

“ทำอย่างไรให้ตลาดทุนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม
และเป็นของทุก ๆ คน ผมทำงานอยู่ในกลุ่มธนาคาร
ก็มักจะได้ยินคำว่า ‘เสือนอนกิน’ อยู่บ่อยครั้ง
นั่นเป็นเพราะคนส่วนหนึ่งในสังคมยังมองว่า
เรามาทำธุรกิจเพื่อกอบโกยแต่ผลกำไร
ไม่ได้สร้างประโยชน์คืนกลับสู่สังคมเลย
ตลาดทุนเองก็คงจะถูกมองคล้าย ๆ กัน

“อยากชวนคิดเรื่องการใช้กลไกตลาดทุน
เพื่อช่วยเหลือส่วนอื่นของสังคม เช่น ล่าสุดเราก็มีกองทุนรวม
ส่งเสริมการลงทุนเพื่อความยั่งยืนของประเทศไทย
(Thai ESG) ที่นำเงินไปลงทุนกับบริษัทไทย
ที่ให้ความสำคัญเรื่องสิ่งแวดล้อม ทำเพื่อสังคม
มีระบบที่โปร่งใส และเป็นกองทุนที่สามารถลดหย่อนภาษีได้
นี่คือตัวอย่างหนึ่งที่ตลาดทุน ทำเรื่อง Social Contribution
ถ้าหากเราทำได้ก็จะทำให้ตลาดทุนเป็นที่รักของทุกคน
ได้อย่างแท้จริง”

สร้างประสบการณ์ใหม่ ของการลงทุนด้วย ‘Investment Simulation’

การลงทุนมีความเสี่ยง ประสบการณ์การลงทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญ นักลงทุนหน้าใหม่ต้องเรียนรู้วิธีการส่งคำสั่งซื้อขายและศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ก่อนเข้าสู่สนามการลงทุนจริง ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้พัฒนา ‘Stock Trading Simulation’ เพื่อจำลองการลงทุนให้นักลงทุนหน้าใหม่ได้มีโอกาสเรียนรู้ในทุกยุคสมัย จากเดิมที่ต้องจัดตามรอบแข่งขัน มาสู่ Investment Simulation Platform ในปัจจุบันที่ได้พัฒนาระบบการจำลองซื้อขายหุ้นให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบ ทั้ง ‘Click2Win’ แพลตฟอร์มจำลองการลงทุนผ่านออนไลน์ และห้องจำลองการซื้อขายหุ้น ‘Big Battle Stock Trading Simulation’ ภายในพิพิธภัณฑ์เรียนรู้การลงทุน (INVESTORY) สำหรับสร้างประสบการณ์การลงทุนให้แก่เยาวชนและผู้สนใจเริ่มต้นลงทุน

BIG BATTLE
VS

ESG:
Now or Never?

ภารกิจสำคัญประการหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือการพัฒนาตลาดทุนให้ยั่งยืนด้วยการช่วยเสริมสร้างรากฐานที่แข็งแรงแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อให้พร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรอบด้าน

ในส่วนของบริษัทจดทะเบียน ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการช่วยยกระดับคุณภาพและพัฒนาศักยภาพให้ธุรกิจสามารถเติบโตและมีผลประกอบการที่ขยายตัวต่อเนื่องไปพร้อมกับการดำเนินงานอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมภายใต้หลักบรรษัทภิบาล

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ริเริ่มการพัฒนาบรรษัทภิบาล (Corporate Governance: CG) ให้แก่บริษัทจดทะเบียนมาตั้งแต่ปี 2537 ด้วยการกำหนดให้มีกรรมการอิสระในคณะกรรมการของบริษัทจดทะเบียนและในเวลาต่อมาได้มีการขยายไปสู่การเป็น ‘องค์กรที่ดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน’ ซึ่งนับเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหารจัดการความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

เหตุผลสำคัญที่ทำให้บริษัทต้องดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน สืบเนื่องมาจากการที่ธุรกิจต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงหลายด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบัน เช่น การพัฒนาเทคโนโลยีที่เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ธุรกิจต้องเร่งปรับตัวเพื่อเตรียมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้บริโภค การเปลี่ยนขั้วอำนาจเศรษฐกิจของโลก (Geopolitics) ที่ทำให้เกิดคู่แข่งใหม่ทางธุรกิจ และมีการนำกฎระเบียบรวมถึงนโยบายทางภาษีมาใช้เป็นเครื่องมือสร้างโอกาสและความได้เปรียบทางการค้ามากขึ้น

นอกจากนี้ ประเด็นเรื่องการขาดแคลนทรัพยากร ได้กลายเป็นความท้าทายใหม่ในโลกปัจจุบันและอนาคต โจทย์สำคัญคือทำอย่างไร เราจึงจะมีทรัพยากรและพลังงานเพียงพอต่อความต้องการใช้งานที่เพิ่มขึ้น ควบคู่ไปกับการหาวิธีรับมือภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งมีแนวโน้มรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ

เหล่านี้คือปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของโลก ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่องค์กรต้องมีการบริหารจัดการความเสี่ยง เพื่อลดโอกาสที่จะเกิดความเสียหายต่อทรัพยากรขององค์กรและผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

‘การดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน’ ในที่นี้จึงหมายถึง การที่องค์กรให้ความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายและแผนธุรกิจภายใต้หลักบรรษัทภิบาล และสามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีเงินทุนและผลกำไรที่ใช้ในการขยายกิจการ มีผลตอบแทนที่ดีแก่ผู้ถือหุ้นควบคู่ไปกับการดำเนินธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม รวมถึงขยายขอบเขตให้ครอบคลุมห่วงโซ่อุปทาน

1. ชมัยพร เอื้อไพโรจน์กิจ
2. รุ่งโรจน์ รังสิโยภาส
3. ชวินดา หาญรัตนกูล
4. นครินทร์ วนกิจไพบูลย์
5. พรระวี สีเหลืองสวัสดิ์
6. ธีรพงศ์ จันศิริ
7. รัตนชาติ สาระโป
8. พงษ์ศักดิ์ นันตวรรณกุล
9. Loh Boon Chye
10. ปาริชาติ พงษ์คำ

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

11. มิ่งขวัญ ประเสริฐศิวพร *12. พชร อารยะการกุล* *13. พระราชวัชรบัณฑิต* *14. ณิชา วันสารัมย์* *15. ศิริพร อริยะวุฒิพันธ์*
16. ศรีกัญญา ยาทิพย์ *17. Chih–Hung Lin* *18. ยิ่งยง นิลเสนา* *19. ปกวี แสงเวียน* *20. สมจินต์ ศรไพศาล*

ร่วมพัฒนาธุรกิจให้มีความรับผิดชอบ และการลงทุนอย่างยั่งยืน

แนวคิดสำคัญที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ พยายามผลักดันและนำเสนอข้อมูลความรู้สู่สาธารณะอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา คือเรื่อง 'การลงทุนอย่างยั่งยืน'

โดยนิยามแล้ว การลงทุนอย่างยั่งยืน (Sustainable Investment) คือแนวคิดการลงทุนที่คำนึงถึงการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล (Environmental, Social and Governance: ESG) ของธุรกิจ ประกอบการพิจารณาตัดสินใจลงทุนควบคู่ไปกับการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินของธุรกิจ เพื่อสร้างผลตอบแทนในระยะยาวและสร้างผลกระทบเชิงบวกหรือลดผลกระทบเชิงลบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

การที่บริษัทมีผลการดำเนินงานด้าน ESG ที่ดี ส่งผลให้บริษัทบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม มีศักยภาพในการแข่งขัน และได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ซึ่งจะช่วยให้ผลการดำเนินงานทางการเงิน (Financial Performance) ของธุรกิจเป็นไปในทางที่ดี อยู่รอดได้และเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้น จึงสามารถสร้างผลตอบแทนการลงทุนในระยะยาวให้แก่ผู้ถือหุ้น

การลงทุนอย่างยั่งยืนมีพัฒนาการมายาวนาน โดยมีรูปแบบหรือกลยุทธ์การลงทุนที่หลากหลาย เช่น การบริหารความเสี่ยงของพอร์ตโฟลิโอด้วยการคัดกรองปัจจัยเชิงลบ (Negative Screening) เช่น ไม่ลงทุนในธุรกิจที่อาจขัดต่อศีลธรรมจรรยาที่ดีของสังคม การคัดกรองปัจจัยเชิงบวก (Positive Screening) เช่น เลือกลงทุนในธุรกิจที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ส่งเสริมหลักศีลธรรมจรรยาหรือมีความโดดเด่นในการดำเนินงานด้าน ESG เป็นต้น ปัจจุบันการลงทุนอย่างยั่งยืน เป็นที่ยอมรับจากนักลงทุนทั่วโลกและมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในยุโรปและสหรัฐอเมริกา

สำหรับประเทศไทย การลงทุนอย่างยั่งยืนเป็นที่สนใจสำหรับนักลงทุนโดยเฉพาะอย่างยิ่งนักลงทุนสถาบัน ที่มีการนำประเด็นผลการดำเนินงานด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียนมาใช้เป็นองค์ประกอบในการพิจารณาคัดเลือกหลักทรัพย์ในการลงทุนกันมากขึ้น

จุดเริ่มต้นแห่งความยั่งยืน และโอกาสในอนาคต

การเดินทางสู่เส้นทาง ESG ที่ปลายทางคือความยั่งยืนของทั้งธุรกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนัก โดยเฉพาะสำหรับภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมที่หนีไม่พ้น ต้องพึ่งพาการใช้พลังงาน และมีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศ

ท่ามกลางแรงกดดันจากผู้บริโภคและนักลงทุน กระบวนการเปลี่ยนผ่านนี้จึงต้องคิดให้รอบด้าน

แม้ไม่ง่าย แต่ก็ใช่ว่าจะไม่มีหนทาง บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน), บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน) คือตัวอย่างสำคัญที่ทำให้เห็นกระบวนการเปลี่ยนผ่านองค์กรสู่เส้นทาง ESG อย่างรอบด้าน

“การเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยเสริมจุดแข็งในด้านธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่ง SCG มีส่วนร่วมมาตั้งแต่ยุคแรก ๆ”

รุ่งโรจน์ รังสิโยภาส
กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ SCG ปี 2559-2566

รุ่งโรจน์ รังสิโยภาส กรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) หรือ SCG ปี 2559-2566 (ชื่อย่อหุ้นของบริษัทฯ ในตลาดหลักทรัพย์ฯ คือ SCC) ที่เพิ่งวางมือจากตำแหน่งหัวเรือใหญ่ไปเมื่อปลายปี 2566 กล่าวว่า หนึ่งในพันธกิจสำคัญของ SCG ในช่วงเวลา 8 ปีที่เขาอยู่ในตำแหน่งนั้น คือการผลักดันเรื่อง ESG ให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยเฉพาะมิติสิ่งแวดล้อม

รุ่งโรจน์มองว่าการจะเปลี่ยนผ่านสู่องค์กรที่มีความยั่งยืนอย่างแท้จริงได้นั้น เป็นภารกิจระยะยาว สิ่งที่เขาทำไว้ในช่วงเวลาที่สวมหมวกผู้บริหาร เป็นแค่การปักหมุดเริ่มต้นเท่านั้น

“สมมติว่าผมอยู่ดี ๆ ผมหลับไป แล้วตื่นมาอีกที 5 ปี 10 ปีข้างหน้า ก็หวังว่า SCG จะสามารถนำ ESG Model เข้ามาอยู่เป็นรูปแบบของการทำธุรกิจได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ แน่นอนว่าตอนนี้ยังไม่ใช่แต่อย่างน้อยผมมั่นใจว่า คนทำงานทุกคนมีความเข้าใจตรงนี้เป็นพื้นฐาน ก็หวังว่าอีก 10 ปี มันจะกลายเป็นสิ่งที่อยู่ในสายเลือดของเรา แล้วมันจะนำไปสู่โอกาสใหม่ ๆ ที่ทำให้องค์กรเติบโตไปอย่างยั่งยืนได้”

โดยสิ่งที่ SCG พยายามทำมี 2 ส่วนหลักด้วยกัน ส่วนแรกคือการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยองค์กรตั้งเป้าว่าภายในปี 2593 ปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิต้องเป็นศูนย์ (Net Zero) โดยระหว่างทางได้วางเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิลดลงอย่างน้อย 25% ให้ได้ภายในปี 2573

รุ่งโรจน์อธิบายเพิ่มเติมว่า ตัวแปรสำคัญในเรื่องนี้ที่ยังไม่มีการพูดถึงมากนัก คือการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการเปลี่ยนผ่าน ในส่วนของ SCG นั้น เริ่มโฟกัสไปที่การพัฒนาพลังงานทดแทนรูปแบบใหม่ ๆ อย่างจริงจังโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วย ตัวอย่างเช่น โครงการ SCG Solar Roof Solutions การพัฒนาแพลตฟอร์มซื้อขายพลังงานสะอาดอัจฉริยะในรูปแบบ Smart Grid ไปจนถึงการปรับกระบวนการผลิตโดยเพิ่มสัดส่วนของพลังงานสะอาด เช่น เชื้อเพลิงชีวมวล มากขึ้น

ส่วนที่สอง คือการให้ความสำคัญกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้แนวคิด ‘Go Green’

ในส่วนของการร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เกี่ยวเนื่องกับมิติเรื่องความยั่งยืน รุ่งโรจน์กล่าวว่า การเป็นบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยเสริมจุดแข็งในด้านธรรมาภิบาล (Good Governance) ซึ่ง SCG มีส่วนร่วมมาตั้งแต่ยุคแรก ๆ

“หลายคนคงจำได้ว่า ปีที่เราเจอวิกฤตต้มยำกุ้ง ทั้งประเทศอยู่ในภาวะวิกฤต ไม่ใช่เรื่องของการเงินอย่างเดียว แต่ยังเป็นวิกฤตของความศรัทธาด้วย ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ มีบทบาทมากในช่วงนั้น

“SCG เป็นกลุ่มบริษัทหนึ่งที่คอยสนับสนุนว่า ทำอย่างไรที่จะยกระดับความโปร่งใส ทำอย่างไรที่จะยกระดับ Corporate Governance Score ให้ดีทัดเทียมกับบริษัทในระดับภูมิภาคหรือระดับโลก ตอนนั้นมีการจัดตั้ง IOD (Thai Institute of Directors) หรือสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ซึ่งถึงตอนนี้ IOD เป็น Training School ในเรื่องของ Governance ที่บริษัทต่าง ๆ ซึ่งต้องการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ นำแนวคิดดังกล่าวไปใช้เป็นพื้นฐานในการดำเนินงาน เพื่อวางระบบบริหารจัดการของบริษัท ผมคิดว่าอันนี้เป็นผลงานชิ้นโบว์แดงของตลาดหลักทรัพย์ฯ ถ้าไม่ได้เริ่มทำเรื่อง Good Governance ตลาดทุนคงไม่สามารถพัฒนาขึ้นมาได้จนถึงทุกวันนี้”

นอกจากนี้ รุ่งโรจน์ยังกล่าวถึงความสำเร็จของความร่วมมือกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่พยายามผลักดันเรื่องความยั่งยืนอย่างต่อเนื่อง

“ผมจำได้ว่าตอนช่วงแรก ๆ บริษัทจดทะเบียนไทยมีไม่กี่บริษัทที่อยู่ใน DJSI ซึ่งเป็นดัชนีที่ทุกคนยอมรับว่า เป็นมาตรฐานในเรื่องการบริหารจัดการความยั่งยืนในระดับสากล SCG พยายามเข้าไปร่วมมือ มีส่วนร่วมในการแชร์ประสบการณ์ในฐานะที่เป็นหนึ่งในบริษัทที่อยู่ใน DJSI ให้แก่บริษัทจดทะเบียนอื่น ๆ จนถึงตอนนี้ผมเข้าใจว่ามีบริษัทจดทะเบียนไทยอยู่ใน DJSI มากที่สุดในอาเซียน ผมว่ามีไม่กี่ประเทศที่ทำได้ขนาดนี้”

ในอดีต หลายคนอาจมองว่าเรื่องของความยั่งยืน การขาดแคลนทรัพยากร ไปจนถึงภาวะโลกร้อนและความผันผวนของสภาวะภูมิอากาศนั้นเป็นเรื่องไกลตัว แต่เชื่อว่าวันนี้ ด้วยสภาวะและบริบทโลกที่เปลี่ยนไป ผลกระทบต่าง ๆ เริ่มชัดเจนและใกล้ตัวมากขึ้น มาตรการรวมถึงพฤติกรรมบางอย่างที่เคยเป็น ‘ทางเลือก’ กลายเป็น ‘ไฟต์บังคับ’

“ESG มีผลกระทบโดยตรงกับธุรกิจหรือ Business Model ของเรา ถ้าไม่เริ่มทำตั้งแต่ตอนนี้ สุดท้ายผู้บริโภค กระทั่งนักลงทุน จะเป็นคนบีบให้เราต้องทำอยู่ดี หมายความว่า ไม่ทำไม่ได้ ความท้าทายคือจะทำอย่างไร หัวใจสำคัญคือเรื่องเวลา เราไม่สามารถสร้างกรุงโรมในวันเดียวได้ ในทำนองเดียวกันเราก็ไม่สามารถเปลี่ยนเป็น Net Zero ในวันเดียวได้” รุ่งโรจน์ฉายภาพแนวคิดที่เขามีต่อแนวทาง ESG

ด้าน **ธีรพงศ์ จันศิริ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)** แบ่งปันมุมมองว่าที่ผ่านมาธุรกิจในไทยที่ไม่ได้ทำการค้ากับต่างชาติ อาจมองว่า ESG นั้นไกลตัว แต่ในความเป็นจริง นี่คือสิ่งที่ทุกองค์กรจำเป็นต้องศึกษาติดตามอย่างใกล้ชิด

“ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา เรื่องของ ESG หรือ Sustainability ชัดเจนว่าเป็นกระแสของทั้งโลกที่ตื่นตัวและให้ความสำคัญ เป็นความต้องการและเป็นความคาดหวังของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

“ESG คือ License to Operate ไม่ใช่ทางเลือกอีกต่อไป หากไม่ทำก็ไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ เพราะผู้บริโภคต้องการทราบแหล่งที่มาของวัตถุดิบในการผลิต ลูกค้าหรือคู่ค้าก็ต้องการทราบว่าเราดูแลแรงงานอย่างเป็นธรรมหรือไม่ บริษัทที่ทำเรื่องนี้ก่อนและทำได้ดีย่อมได้ประโยชน์”

ธีรพงศ์ จันศิริ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยยูเนี่ยน กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

“ในส่วนของธุรกิจที่เราทำ เราเห็นเลยว่ามีความคาดหวัง จากทั้งนักลงทุน ผู้ถือหุ้น ลูกค้า ผู้บริโภค รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่าง ๆ เนื่องจากเขาต้องการเห็นบริษัทให้ความสำคัญในเรื่องของการดูแลสิ่งแวดล้อม มีการบริหารจัดการที่มีความรับผิดชอบทั้งมิติของสังคมและมิติของคน

“ถ้ามองในมุมของพนักงาน หรือกระทั่งผู้บริโภค พวกเขาต้องการทราบถึงแหล่งที่มาในการผลิต มีการดูแลแรงงานอย่างถูกต้องหรือไม่ รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้างวัตถุดิบต่าง ๆ ดังนั้น บริษัทที่ทำเรื่องนี้ก่อน ย่อมได้เปรียบ ส่วนบริษัทที่ไม่ทำหรือไม่ให้ความสำคัญ อาจถูกคัดออก”

ธีรพงศ์เสริมว่า ESG เป็นการลงทุนเพื่อความอยู่รอด ไม่ใช่ค่าใช้จ่ายที่สูญเปล่า หลายเรื่องใน ESG เป็นเรื่องดี เช่น การใช้พลังงานทดแทน ทำให้ต้นทุนลดลงด้วย โดยในส่วนของไทยยูเนี่ยนเอง นอกจากการตั้งเป้า Net Zero ภายในปี 2593 แล้ว ยังมีการปรับกระบวนการผลิตอย่างเป็นรูปธรรม โดยทุกวันนี้ไม่มีการปล่อยน้ำเสียออกจากอุตสาหกรรมเลย เรียกว่า Zero Discharge

“ช่วงหลายปีที่ผ่านมา จะเห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความเคลื่อนไหวโดยมีการจัดกลุ่มหุ้น ESG ซึ่งในแง่ของนักลงทุนหรือกองทุน โดยเฉพาะในต่างประเทศ มีกองทุนจำนวนมากที่ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ โดยยึดหลักว่า ถ้าไม่มีการรับรองเรื่อง ESG ที่มีมาตรฐาน เขาก็ไม่สามารถเข้ามาลงทุนได้

“ประเด็นสำคัญคือ เรื่องเหล่านี้ไม่ใช่เรื่องที่ต่างประเทศให้ความสำคัญเท่านั้น แต่ปัจจุบันในประเทศไทยเองก็ให้ความสำคัญค่อนข้างมาก”

แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ **ชมัยพร เอื้อไพโรจน์กิจ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน)** หรือ **TPBI** ที่ตระหนักถึงความสำคัญกับเรื่องนี้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ซึ่งได้ให้มุมมองดังนี้

“หากเราเริ่มทำเรื่องสิ่งแวดล้อมด้วยความสมัครใจตั้งแต่ต้น ย่อมช่วยลดความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ จากที่ก่อนหน้านี้หลายคนมองว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องไกลตัว ทุกวันนี้หลายคนเริ่มตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวเนื่องจากภัยธรรมชาติเริ่มสร้างผลกระทบต่อมนุษย์อย่างชัดเจนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นโลกร้อน น้ำท่วมใหญ่ หรือไฟป่า”

หลายปีที่ผ่านมา ชมัยพรมีบทบาทในการผลักดันเรื่องความยั่งยืน โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อมให้เป็นรูปธรรมชัดเจน ผ่านการทำงานและการบริหารบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ ซึ่งทุกบริษัทล้วนอยู่ในอุตสาหกรรมการผลิตทั้งสิ้น ตั้งแต่บริษัทผลิตเคมีภัณฑ์ บริษัทผลิตและจัดจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค และปัจจุบันคือ TPBI ซึ่งเป็นบริษัทผลิตบรรจุภัณฑ์พลาสติกและกระดาษแบบครบวงจร

“การผลักดันความยั่งยืนในธุรกิจยังมีความท้าทายอยู่มาก บางครั้งผู้ประกอบการต้องยอมลงทุนด้วยเม็ดเงินที่สูงในช่วงเริ่มต้น เพื่อแลกกับผลลัพธ์ที่คุ้มค่าต่อธุรกิจ ผู้บริโภค และโลกใบนี้ในระยะยาว”

ชมัยพร เอื้อไพโรจน์กิจ
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน)

“Sustainability ต้องมาจากตัวเราเองก่อนไม่ใช่ทำตามกระแส แต่ต้องเริ่มจากการสร้างจิตสำนึกและความเข้าใจภายในองค์กร พร้อมทั้งส่งผ่านไปยังผู้มีส่วนได้เสีย ถ้าหากตัวเราเองไม่ได้ทำด้วยความเข้าใจสุดท้ายก็จะเป็นเพียงการทำตามกระแสภายนอก และส่งผลให้ไม่เกิดความยั่งยืนในที่สุด”

ชมัยพรเล่าว่า “การผลักดันด้านความยั่งยืนในธุรกิจยังมีความท้าทายอยู่มาก บางครั้งผู้ประกอบการต้องยอมลงทุนด้วยเม็ดเงินที่สูงในช่วงเริ่มต้น เพื่อแลกกับผลลัพธ์ที่คุ้มค่าต่อธุรกิจ ผู้บริโภค และโลกใบนี้ในระยะยาว ขณะเดียวกันในฐานะผู้ประกอบการก็ต้องทำความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้เสียทั้งหมด ตั้งแต่ผู้ผลิต ผู้กระจายสินค้า ตลอดจนผู้บริโภค ให้มองเห็นเป้าหมายเดียวกันทั้งหมด TPBI จึงก่อตั้งโครงการ ‘วน’ เพื่อปลูกจิตสำนึกให้กับผู้บริโภคและสังคมในการแยกขยะพลาสติกประเภทฟิล์มที่ยืดได้ แห้ง และสะอาด เพื่อนำพลาสติกประเภทดังกล่าวกลับมารีไซเคิลและนำกลับมาใช้ได้อย่างไม่รู้จบ

SET ESG Ratings ‘สร้างโอกาสการลงทุน ด้วย SET ESG Ratings’

ตั้งแต่ปี 2558 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จัดทำ ‘รายชื่อหุ้นยั่งยืน THSI’ (Thailand Sustainability Investment) ซึ่งเป็นหุ้นของบริษัทจดทะเบียน ที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และมีการบริหารงานตามหลักบรรษัทภิบาล (Environmental, Social and Governance: ESG) เพื่อเป็น อีกทางเลือกหนึ่งสำหรับนักลงทุน

ในปี 2566 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้เปลี่ยนชื่อ ‘รายชื่อหุ้นยั่งยืน THSI’ (Thailand Sustainability Investment) เป็น ‘หุ้นยั่งยืน SET ESG Ratings’ พร้อมทั้งประกาศผลประเมิน ในรูปแบบ ESG Ratings เป็นปีแรก เพื่อส่งเสริมให้นักลงทุนมีข้อมูล ประกอบการตัดสินใจลงทุน

“เราตั้งต้นปลูกจิตสำนึกให้กับผู้บริโภคที่เป็นเยาวชนก่อน เพื่อสร้างนิสัยความรับผิดชอบต่อสังคม เมื่อพวกเขาทำได้และทำเป็นนิสัย จะค่อย ๆ ขยายออกไปสู่ครอบครัวและชุมชนที่อาศัยอยู่ ส่งผลให้ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้หรือไม่เคยสนใจ ต้องกลับมาเริ่มให้ความสนใจจากจิตสำนึกและแนวปฏิบัติที่ดีของเยาวชนเหล่านั้น”

สิ่งที่โครงการ ‘วน’ มุ่งมั่นและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา แบ่งเป็น 2 ส่วนหลัก ๆ คือ การตั้งจุดรับเศษพลาสติกชนิดยืด แล้วนำเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลเพื่อทำเป็นเม็ดพลาสติกรีไซเคิล (Post Consumer Recycle Resin: PCR) ซึ่งเป็นวัตถุดิบตั้งต้นในการผลิตสินค้าต่าง ๆ ได้อีกครั้ง และอีกส่วนคือ การเดินทางออกไปตามโรงเรียน สถานศึกษา หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงชุมชนต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับชนิดของพลาสติก การใช้งานที่ถูกต้อง ตลอดจนการคัดแยกขยะแต่ละประเภท เพื่อให้เกิดอัตราการนำมารีไซเคิลที่เพิ่มมากขึ้น

ผลจากความตั้งใจและวิสัยทัศน์ดังกล่าวทำให้บริษัท ทีพีบีไอ จำกัด (มหาชน) หรือ TPBI ได้รับรางวัล SET Awards 2023 - Commended Sustainability Awards ซึ่งเป็นรางวัลในกลุ่ม Sustainability Excellence ที่สะท้อนถึงมาตรฐานแห่งความเป็นเลิศด้านความยั่งยืนที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มอบให้แก่บริษัทจดทะเบียนที่มีการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน โดดเด่นมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียอย่างรอบด้าน และมีการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่ไปกับการมีส่วนร่วมในการสร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ถือเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บริษัทจดทะเบียนและองค์กรอื่น ๆ

นอกจากรางวัลข้างต้น TPBI ยังได้รับการประเมินการกำกับดูแลกิจการประจำปี 2566 หรือ CGR 2023 ในระดับ 5 ดาว หรือ 'ดีเลิศ' จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) โดยการสนับสนุนจากตลาดหลักทรัพย์ฯ ต่อเนื่องเป็นปีที่ 4 ติดต่อกัน และยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นหนึ่งในหุ้นยั่งยืน SET ESG Ratings ประจำปี 2566 ที่ระดับ AA ซึ่ง TPBI ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในรายชื่อหุ้นยั่งยืน 4 ปีติดต่อกัน รางวัลเหล่านี้ล้วนเป็นการสนับสนุนที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จัดขึ้นเพื่อให้บริษัทที่ดำเนินงานตามแนวทางด้านความยั่งยืนได้รับการยกย่องและเป็นแรงผลักดันให้มีความมุ่งมั่นต่อไป

"ธุรกิจต้องมี Sense of Responsibility หรือมีภาระใจที่จะร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็น เรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม หรือความเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คน เพราะธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของสังคม"

สมจินต์ ศรไพศาล
กรรมการผู้จัดการ สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย

ขณะที่ **สมจินต์ ศรไพศาล กรรมการผู้จัดการ สมาคมตลาดตราสารหนี้ไทย** เน้นย้ำว่า ESG เป็นเรื่องที่ทุกองค์กรควรให้ความสำคัญ โดยเขาเชื่อว่าหมดยุคแล้วที่ธุรกิจจะทำเพื่อแสวงหากำไรเท่านั้น แต่ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่กำลังเกิดขึ้นตอนนี้ได้เปลี่ยนมุมมองในการดำเนินธุรกิจให้คิดถึงมากกว่าแค่องค์กรของตัวเอง

"ธุรกิจต้องมี Sense of Responsibility หรือมีภาระใจที่จะร่วมรับผิดชอบและแก้ไขปัญหาที่กำลังเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสิ่งแวดล้อม สังคม หรือความเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คน เพราะธุรกิจเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และเป็นส่วนหนึ่งของโลกใบนี้ หากคุณไม่เริ่มทำ องค์กรของคุณจะมีความเสี่ยงอย่างที่คาดไม่ถึง"

โดยความร่วมมือล่าสุด เกิดขึ้นระหว่างสมาคมตราสารหนี้ไทยกับกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (CMDF) คือการริเริ่ม

ในขณะที่ **ยิ่งยง นิลเสนา นายกสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย** มองว่า เรื่องเทรนด์ Sustainability หรือ ESG นั้น ผู้ประกอบการมีความตระหนักอยู่แล้ว เพราะบริษัทต้องค้าขาย ถ้าไม่ทำก็อยู่รอดไม่ได้

“ต้องเป็นการตามทันในระดับที่ไม่ใช่แค่รู้ว่าเทรนด์นี้ดี แต่เข้าใจว่าเรื่องนี้ ไม่ใช่แค่ดี แต่ถ้าไม่ทำตามนี้ เท่ากับ ‘ตาย’ เพราะคุณจะไม่สามารถแข่งขันกับใครในระยะยาวได้เลย”

“ต้องเป็นการตามทันในระดับที่ไม่ใช่แค่รู้ว่าเทรนด์นี้ดี แต่เข้าใจว่าเรื่องนี้ ไม่ใช่แค่ดี แต่ถ้าไม่ทำตามนี้ เท่ากับ ‘ตาย’ เพราะคุณจะไม่สามารถแข่งขันกับใครในระยะยาวได้เลย”

ยิ่งยง นิลเสนา
นายกสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย

ให้ทุนเพื่อสนับสนุนออกตราสารหนี้ประเภท ESG Bond ได้แก่ Green Bond, Social Bond และ Sustainability Bond ที่เป็นการระดมทุนเพื่อนำไปใช้ในโครงการที่ร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยเหลือโลกในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืน

“การที่ประเทศไทยร่วมให้สัตยาบันในการเปลี่ยนผ่านโลกไปสู่ความยั่งยืน ทั้งหมุดหมายของการไปถึง Carbon Neutrality หรือการบรรลุ Net Zero ก็ตาม จำเป็นต้องใช้เงินทุน การมีตราสารหนี้ ESG เหล่านี้เป็น Transition Financing เพราะผู้ออกต้องวัด Carbon Footprint หรือต้องมีผู้ตรวจสอบภายนอกมาทวนสอบว่าตราสารหนี้ที่ออกเป็นไปตามหลักเกณฑ์และกรอบด้าน ESG หรือไม่ เป็นต้น ดังนั้น ESG Bond จึงเป็นเครื่องมือทางการเงินสำคัญที่ช่วยเปลี่ยนผ่าน และพาเราไปถึงหมุดหมายนั้น”

“ในขณะที่ทิศทางของโลกกำลังมุ่งไปสู่การลดปริมาณคาร์บอน แปลว่าหากองค์กรหรือบริษัทใดที่มีนโยบายและสามารถทำตามเป้าหมายดังกล่าวได้ ย่อมมีโอกาสมากกว่าที่องค์กรเหล่านั้นจะอยู่ในสายตาของนักลงทุน”

Chih–Hung Lin
กรรมการอำนวยการ บริษัทหลักทรัพย์เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)

ด้าน **Chih–Hung Lin กรรมการอำนวยการ บริษัทหลักทรัพย์เคจีไอ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)** เสริมประเด็นนี้ว่า เรื่อง ESG นั้นจะยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต เพราะหากมองในมุมของนักลงทุนแล้ว ส่วนใหญ่มักคาดหวังกับการลงทุนระยะยาวมากกว่าระยะสั้น ซึ่งหนึ่งในปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวชี้ขาดในการลงทุนระยะยาว คือปัจจัยด้านความยั่งยืน

“ในขณะที่ทิศทางของโลกกำลังมุ่งไปสู่การลดปริมาณคาร์บอน แปลว่าหากองค์กรหรือบริษัทใดที่มีนโยบายและสามารถทำตามเป้าหมายดังกล่าวได้ ย่อมมีโอกาสมากกว่าที่องค์กรเหล่านั้นจะอยู่ในสายตาของนักลงทุน เช่น นักลงทุนสถาบันที่ต้องการผลตอบแทนระยะยาว หรือการออกดัชนีด้าน ESG ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยให้นักลงทุนบุคคลมีทางเลือกลงทุนในหุ้นที่ราคามีความผันผวนน้อย”

ขณะที่ **Loh Boon Chye ประธานสมาพันธ์ตลาดหลักทรัพย์โลก (WFE) และ CEO ของ Singapore Exchange (SGX Group)** เสริมในแง่บทบาทของตลาดหลักทรัพย์ในเรื่อง ESG ว่าสามารถผลักดันร่วมกันในการสร้างมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลด้าน ESG ยกระดับการดำเนินงานด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียน อำนวยความสะดวกให้มีผลิตภัณฑ์ลงทุนด้านความยั่งยืน และให้การสนับสนุนการใช้เครื่องมือทางการเงินที่ส่งเสริมความยั่งยืน

ด้าน **นครินทร์ วนกิจไพบูลย์ กรรมการผู้จัดการ และบรรณาธิการบริหาร THE STANDARD** มองว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะผลักดันประเด็นเรื่องความยั่งยืนให้เป็นวาระเร่งด่วนของสังคม ซึ่งการจับมือกับพันธมิตรในองค์กรต่าง ๆ จะช่วยรณรงค์ให้ทุกภาคส่วนในสังคมตระหนักถึงวิกฤตที่กำลังเกิดขึ้นกับโลก และใช้ศักยภาพที่มีในการร่วมกันแก้ไข

Digital Transformation และ Universal Owner จุดเปลี่ยนเกมความยั่งยืน

จากแนวคิดขององค์กรขนาดใหญ่ในภาคอุตสาหกรรม สู่การทำให้ ESG กลายเป็นเป้าหมายที่จับต้องได้ อีกหนึ่งเครื่องมือที่เข้ามาเปลี่ยนเกมของภาคธุรกิจ คือเรื่อง Digital Transformation เพราะการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกหน้ามือเป็นหลังมือด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ส่งผลให้ทุกภาคธุรกิจและอุตสาหกรรมต้องปรับตัวขนานใหญ่ แต่จะมีผลกระทบอย่างไรบ้างต่อการดำเนินงานภายใต้บรรษัทภิบาล รวมถึงกรอบแนวคิด ESG ที่ทั่วโลกหันมาให้ความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ

"ทุกวันนี้จะเห็นว่ามี Business Model ใหม่ ๆ อย่าง Social Enterprise ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย เพื่อทำให้เขาสามารถคืนประโยชน์สู่สังคมได้ในต้นทุนที่ต่ำลง"

พชร อารยะการกุล
ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บลูบิค กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)

พชร อารยะการกุล ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท บลูบิค กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) คือหนึ่งในคนที่ทำงานคลุกคลีกับเรื่อง Digital Transformation มายาวนาน งานหลักที่บลูบิค กรุ๊ป เชี่ยวชาญคือการให้คำปรึกษาด้านกลยุทธ์ (Management Consulting) แก่องค์กร ภาคธุรกิจ ทั้งในและต่างประเทศที่กำลังเผชิญภาวะ Digital Disruption และไม่รู้ว่าควรวางแผนรับมืออย่างไร กระทั่งต้องวางกลยุทธ์หรือ Transform องค์กรไปในทิศทางไหน เพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล และในยุคที่ ESG คือสิ่งที่ต้องผสานรวมกับกลยุทธ์ขององค์กร ทั้งสองเรื่องนี้จึงต้องมาควบคู่กันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

พชรมีมุมมองที่น่าสนใจว่า หากมองแบบผิวเผิน เรื่อง Sustainability กับ Digital Transformation อาจไม่เกี่ยวข้องกันนัก แต่เขากลับมองว่า ทั้งสองเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ที่ไม่อาจแยกขาดจากกัน จากการทำงานด้านดิจิทัลมาไม่ต่ำกว่า 10 ปี พชรชี้ให้เห็นแง่มุมที่เกี่ยวข้องกันของสองเรื่องนี้โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ตามกรอบของ ESG

ด้านแรกคือ E – Environmental การใช้ประโยชน์จากการพัฒนาด้านเทคโนโลยี สามารถช่วยลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมได้โดยตรง ตัวอย่างพื้นฐานที่สุดคือเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ช่วยลดขั้นตอนหรือเปลี่ยนรูปแบบการทำงานบางประเภท เช่น งานเอกสารแบบเดิมที่เคยใช้กระดาษ สามารถเปลี่ยนเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ได้ ช่วยลดปริมาณขยะและการใช้พลังงานได้ หรือการที่ทุกวันนี้คนหันมาทำงานกันแบบไฮบริดมากขึ้น ก็สามารถช่วยลดการเผาผลาญพลังงานจากการเดินทางได้ ไปจนถึงสเกลใหญ่อย่างการใช้ AI มาช่วยตรวจจับการปล่อยมลพิษในอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ เป็นต้น

ด้านที่สอง คือ S – Social การมีสื่อออนไลน์หรือโซเชียลมีเดียมีส่วนอย่างมากในการเข้าถึงและ Engage กับคนหมู่มากได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้การสื่อสารแบบ 'ออฟไลน์' อีกต่อไป

"สมมติวันนี้เราต้องการเผยแพร่ Knowledge หรือ Know-how สักอย่าง เราไปนั่งสอนทีละคลาส กับเราทำคอร์สออนไลน์แล้วสตรีมออกไปให้คนดูเยอะ ๆ การเข้าถึงก็ต่างกันแล้ว ยังไม่นับว่าต้นทุนในการเข้าถึงผู้คน มันลดลงจากแต่ก่อนเยอะมาก ฉะนั้นการที่เราจะ Contribute บางอย่างสู่สังคม ก็ทำได้ง่ายขึ้น

ทุกวันนี้จะเห็นว่ามี Business Model ใหม่ ๆ อย่าง Social Enterprise ที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วย เพื่อทำให้เขาสามารถคืนประโยชน์สู่สังคมได้ในต้นทุนที่ต่ำลง”

ด้านที่สาม คือ G – Governance เทคโนโลยีดิจิทัลคือตัวช่วยสำคัญที่เข้ามาเสริมเรื่องความโปร่งใส การบริหารจัดการที่มีธรรมาภิบาล

“ลองนึกภาพบริษัทที่ไม่มีระบบควบคุมที่รัดกุม ไม่มีระบบ ERP (Enterprise Resource Planning) เขาจะควบคุมยังไง ถ้าใช้เอกสารแบบเดิม ก็เสี่ยงต่อการปลอมแปลงหรือสูญหาย แต่ถ้าเราใช้ระบบงานดิจิทัลเข้ามาช่วยควบคุม เป็นระบบที่มีการจัดเก็บข้อมูลที่ดี มีความปลอดภัย ไม่ใช่ใครเข้าไปแก้ก็ได้ แบบนี้ความโปร่งใสและธรรมาภิบาลในการบริหารบริษัทย่อมดีขึ้นแน่นอน ถ้ามองในมุมนักลงทุน การที่บริษัทมีความโปร่งใส สามารถเปิดเผยข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ จะยิ่งช่วยสร้างความเชื่อมั่นด้วย”

ในอีกด้านหนึ่ง พชรยอมรับว่า สิ่งเหล่านี้ยังเป็นเรื่องใหม่พอสมควรในสังคมไทย สัญญาณที่ดีคือเริ่มมีหลายภาคส่วนที่ตระหนักและหันมาให้ความสำคัญอย่างจริงจังแล้ว โดยเฉพาะภาคธุรกิจใหญ่ ๆ

“เรื่องความยั่งยืนขององค์กร เรื่อง Sustainability ตอนนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก เพราะตัวเราหรือธุรกิจของเรา ไม่ได้อยู่คนเดียวในโลก โลกตอนนี้เชื่อมต่อกันหมด หมายความว่าสิ่งที่เราทำย่อมมีผลกับคนอื่น มีผลกระทบต่อโลกและสังคมในทางใดทางหนึ่ง ฉะนั้นเมื่อคนอื่นได้รับผลกระทบ สิ่งเหล่านั้นย่อมกระทบกลับมาหาเราวันใดวันหนึ่งเช่นกัน” พชรกล่าวทิ้งท้าย

นอกจากการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อให้องค์กรไปสู่เป้าหมายความยั่งยืนในระยะยาวแล้ว อีกหนึ่งแนวคิดที่สำคัญคือแนวคิดที่เรียกว่า Universal Owner ที่นักลงทุนสถาบันขนาดใหญ่กำลังยึดถือเป็นเข็มทิศสำหรับการเข้าลงทุน

นักลงทุนแบบ Universal Owner จะให้ความสำคัญกับการลงทุนในบริษัทที่มีการดำเนินงานอย่างมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม และสามารถสร้างผลตอบแทนในระยะยาวได้ โดยใช้ปัจจัยด้าน ESG มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความเสี่ยง และโอกาสของธุรกิจ จากนั้นจึงจะสนับสนุนการลงทุนที่มีผลกระทบที่ดีทางสิ่งแวดล้อมและสังคม

ศรีกัญญา ยาทิพย์ อดีตเลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ขยายความเพิ่มเติมถึงแนวคิด Universal Owner ในฐานะนักลงทุนสถาบันว่า

"คำว่า Universal Owner หมายความว่า เราเป็นเจ้าของทุกกิจการที่เราไปลงทุนทั่วโลก เพราะเราลงทุนทั้งโลก ไม่ใช่เฉพาะในไทย แล้วในเมื่อทุกบริษัท ทุกกิจการ ต่างก็ใช้ทรัพยากรของโลกในการทำธุรกิจ แสดงว่าเราเป็นหนี้ของการใช้ทรัพยากรเหล่านั้น เพื่อสร้างผลกำไรให้เรา นี่คือหลักคิดของ Universal Owner"

เธอเล่าต่อว่า เมื่อหลักคิดเป็นเช่นนี้ สิ่งที่นักลงทุนต้องคำนึงเป็นลำดับถัดมาคือ ในเมื่อกำไรที่เราได้มาจากการลงทุนนั้นมาจากการลิดรอนและบั่นทอนทรัพยากรโลก หมายความว่าเราก็ต้องมีความรับผิดชอบต่อการดูแลทรัพยากรเหล่านั้นไม่ให้เสียหายจนเกินไป หรือทำสิ่งอื่นเพื่อทดแทนหรือชดเชย เพื่อในท้ายที่สุดแล้ว คนรุ่นหลังจะได้มีโอกาสใช้ทรัพยากรเหล่านี้ต่อไป

"ในฐานะผู้ลงทุนสถาบัน จึงมองว่าเราต้องคำนึงถึงสิทธิของคนที่อยู่ใน Ecosystem ของการลงทุนด้วย ถ้าเราลงทุนไปโดยที่ไม่สนใจว่าแรงงานจะเป็นยังไง ถูกใช้เป็นทาสก็ใช้ไป แค่ลงทุนแล้วกำไรก็พออย่างนั้นหรือ ถามว่าเราดูดายได้ไหม ถ้าจะเอาแต่ผลประกอบการอย่างเดียว ในระยะสั้นอาจดูดายได้ แต่ระยะยาวกิจการเหล่านั้นก็ไม่ยั่งยืนอยู่ดี เราไม่ควรเอาเปรียบสังคมเพียงเพราะหวังกำไรอย่างเดียว โดยไม่สนใจว่า Ecosystem จะพังทลายหรือไม่ เรื่องนี้สำคัญมาก"

มิติที่เธอให้ความสำคัญในฐานะผู้บริหารกองทุน คือการสานต่อเจตนารมณ์ของ กบข. ในการสร้างผลตอบแทนควบคู่ไปกับการสร้างความยั่งยืนของสังคม มีการจัดทำ ESG-Integrated Due Diligence รวมถึงสร้างความร่วมมือกับธนาคารโลก จัดทำรายงาน 'วิธีการประเมินน้ำหนักและคะแนนมูลค่าสินทรัพย์ลงทุนของ กบข. ตามหลักที่คำนึงด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และธรรมาภิบาล' (ESG Weight and Score: Asset Valuation Methodology)

"เมื่อทุกบริษัท ทุกกิจการ ต่างก็ใช้ทรัพยากรของโลกในการทำธุรกิจ แสดงว่าเราเป็นหนี้ของการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นเพื่อสร้างผลกำไรให้เรา"

ศรีกัญญา ยาทิพย์
อดีตเลขาธิการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.)

นอกจากการใช้ปัจจัย ESG เป็นส่วนหนึ่งในการลงทุนของ กบข. อย่างต่อเนื่อง สิ่งที่ศรีกัญญามองมากไปกว่านั้นคือ ต้องสามารถวัดผลสิ่งที่ทำได้อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อเทียบกับเป้าหมายที่วางไว้

ศรีกัญญาอธิบายเพิ่มเติมว่า การให้ความสำคัญเรื่องความยั่งยืนทุกวันนี้ หลุดพ้นจากความเป็นกระแสหรือแฟชั่น ไปสู่เรื่องที่ทุกคน ทุกภาคส่วน ต้องหันมาให้ความสำคัญและลงมือทำอย่างจริงจังทว่าในบริบทของประเทศไทย ยังถือว่ามีความท้าทายในแง่การบังคับใช้และดัชนีชี้วัดที่ยังไม่มีมาตรฐานและการกำกับดูแลที่ชัดเจน

“ส่วนตัวคิดว่ามันเคลื่อนมาสู่จุดที่ทุกคนไม่ตั้งคำถามแล้วว่าทำไมต้องทำ แต่ความยากของจุดนี้อยู่ตรงที่ว่า ตอนนี้ต่างคนต่างทำ โดยไม่มีผู้นำหรือเจ้าภาพที่ชัดเจน ผลที่ตามมาคือทำให้ไม่มีมาตรฐานหรือดัชนีชี้วัดที่ชัดเจน

“วิธีที่คิดว่าเป็นไปได้ คือการสร้างระบบที่มีการบริหารร่วมกันของทุก Stakeholders ในรูปแบบของ Joint-committee แบบที่สิงคโปร์ทำ ไม่ว่าจะเป็นตลาดหลักทรัพย์ฯ นักลงทุน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปจนถึงตัวแทน SMEs ที่ไม่ได้เป็นบริษัทจดทะเบียน กลุ่มเหล่านี้ต้องเข้ามาร่วมทำงานด้วยกัน เพื่อที่จะตั้งเกณฑ์ให้ได้ว่าเกณฑ์ที่ต้องการเป็นแบบนี้แล้วหาให้เจอว่าตอนนี้คุณห่างจากเกณฑ์เท่าไหร่”

ด้าน **ชวินดา หาญรัตนกูล นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน (AIMC)** ให้มุมมองในฐานะที่ทำงานกับนักลงทุนอย่างใกล้ชิดว่าปัจจุบันนักลงทุนกำลังโฟกัสในกิจการที่ให้ความสำคัญกับเรื่องความยั่งยืน นั่นหมายถึงโอกาสมหาศาลสำหรับองค์กรที่กำลังเปลี่ยนผ่านกระบวนการดำเนินงานไปสู่แนวทาง ESG อย่างเต็มตัว

“เราเชื่อว่า ESG เป็นปัจจัยสำคัญของการทำธุรกิจในอนาคต เดี๋ยวนี้เวลานักลงทุนพิจารณาว่าจะลงทุนในบริษัทไหน เขามองเรื่องความยั่งยืนอย่างจริงจังมาก ๆ ไม่ใช่แค่กับบริษัทที่เขาจะลงทุนด้วยเท่านั้น แต่ยังมองไปถึงบริษัทคู่ค้าในระบบนิเวศด้วย ต่อไปนี้ หากคุณเป็นบริษัทที่ยังใช้คู่ค้าที่ไม่ได้ให้ความสำคัญกับความยั่งยืน นักลงทุนจะปฏิเสธคุณ”

ปัจจุบันสมาคมบริษัทจัดการลงทุน ได้ร่วมมืออย่างเข้มข้นกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการยกระดับการดำเนินงานด้าน ESG ของบริษัทจดทะเบียน โดยยกตัวอย่างบทบาทของนักลงทุนสถาบันในการผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนเห็นความสำคัญของประเด็น ESG

“เราเชื่อว่า ESG เป็นปัจจัยสำคัญของการทำธุรกิจในอนาคต เดี๋ยวนี้เวลานักลงทุนพิจารณาว่าจะลงทุนในบริษัทไหน เขามองเรื่องความยั่งยืนอย่างจริงจังมาก ๆ ไม่ใช่แค่กับบริษัทที่เขาจะลงทุนด้วยเท่านั้น แต่ยังมองไปถึงบริษัทคู่ค้าในระบบนิเวศด้วย”

ชวินดา หาญรัตนกูล
นายกสมาคมบริษัทจัดการลงทุน (AIMC)

“นักลงทุนสถาบันพยายามเป็นตัวช่วย โดยผลักดันให้บริษัทรู้ว่า ESG เป็นประเด็นที่ต้องให้ความสำคัญ เช่น เมื่อมีเหตุการณ์อะไรที่บริษัทไม่ปฏิบัติหรือไม่ให้ความสำคัญกับประเด็นสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล สมาคมฯ จะเข้าไปพูดคุยกับผู้บริหารของบริษัทจดทะเบียนนั้น ส่งจดหมายไปถามว่าบริษัทจะปรับปรุงอย่างไร ถ้าบริษัทไม่ปรับปรุง สมาคมฯ มีนโยบายว่าจะแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ก.ล.ต. IOD เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลบริษัทที่ไม่ตอบสนองข้อเรียกร้องของนักลงทุน”

ร่วมสร้างและแบ่งปัน เพื่อสร้างสรรค์สังคมวัฒนา

การส่งเสริมเรื่อง ESG ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีต่อผู้ร่วมตลาด นอกจากการผลักดันให้บริษัทจดทะเบียนมีแนวปฏิบัติที่ดี หรือการส่งเสริมการลงทุนอย่างยั่งยืนแล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังริเริ่มโครงการความร่วมมือการดูแลจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจก และบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล ได้แก่ Care the Bear, Care the Whale และ Care the Wild

อีกหนึ่งบทบาทที่สำคัญของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการสร้างสรรค์สังคมด้วยองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ พิสูจน์ได้จากหลายโครงการที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เชื่อมโยงไปสู่ภาคสังคมและภาคประชาชน เช่น โครงการ SET Social Impact ปั้นผู้ประกอบการหน้าใหม่สำหรับธุรกิจเพื่อสังคม รวมถึงโครงการ Happy Money ส่งเสริมให้คนไทยทุกช่วงวัยได้รับความรู้ ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงิน และต่อยอดสู่การสร้าง ‘พี่เลี้ยงการเงิน’ ส่งต่อความรู้เพื่อช่วยเหลือผู้อื่น

จนถึงวันนี้ หลายโครงการประสบความสำเร็จออกดอกผลไปไกล กลายเป็นแรงผลักดันและแรงบันดาลใจให้ใครอีกหลายคนหลายองค์กรเข้าร่วม และส่งต่อองค์ความรู้ที่มีไปสู่ผู้คนและสังคมรอบข้างอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

เพราะรากฐานที่ดีจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และนี่คือเรื่องเล่าของหลากหลายผู้คนและองค์กรที่มีส่วนเข้าร่วมโครงการกับตลาดหลักทรัพย์ฯ

Care the Bear

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ร่วมกับพันธมิตร ทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ และธุรกิจเพื่อสังคม ช่วยกันขับเคลื่อนการลดภาวะโลกร้อน ด้วยการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก จากการจัดกิจกรรมขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรม Onsite หรือ Online เช่น การประชุม การอบรม การจัดงานอีเวนต์ งานมอบรางวัล การประชุมผู้ถือหุ้น กิจกรรม CSR เป็นต้น เพื่อมุ่งเปลี่ยนแปลงในมิติของผู้บริโภค ให้มีส่วนช่วยลดโลกร้อน

Care the Whale

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ผนึกกำลัง 4 ภาคส่วน การทำงาน ได้แก่ 1) นักธุรกิจเพื่อสังคม รุ่นใหม่ ที่เป็นองค์กรผู้มีบทบาทในภาค เศรษฐกิจแห่งอนาคต นักธุรกิจเพื่อสังคม ที่ถือเอาการเติบโตอย่างยั่งยืนเป็นอีก เป้าหมายหลักในการประกอบธุรกิจ 2) ผู้ประกอบการที่มีที่ตั้ง ที่ทำการอยู่ใน เขตถนนรัชดาภิเษก 3) พันธมิตรที่เป็น ผู้ประกอบการในห่วงโซ่ของการสร้าง เศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) และ 4) ภาครัฐ ในการร่วมมือกันผลักดัน และพัฒนาโครงการ Care the Whale โดยมีเป้าหมาย ลดการสร้างขยะจาก ต้นทาง และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

Care the Wild

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขับเคลื่อนการพัฒนา ตลาดทุน ให้เกิดประโยชน์กับผู้เกี่ยวข้อง ควบคู่กับการผลักดันให้เกิดภาวะสมดุล ของโลก โครงการ Care the Wild ‘ปลูกป้อง Plant & Protect’ ถือเป็น Collaboration Platform ที่เป็นกลไก เพื่อการระดมทุน เพื่อการปลูกต้นไม้ใหม่ ปลูกต้นไม้เสริม และส่งเสริมการดูแลต้นไม้ โดยผ่านภาคีองค์กรเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน

ลดขยะ สร้างความยั่งยืน หนุนองค์กร และชุมชนโตไปพร้อมกัน

‘การจัดการขยะ’ คือปัญหาระดับโลกที่หลายประเทศต้องเผชิญ จากการขยายตัวของเมือง และการเติบโตของจำนวนประชากร ทำให้ขยะมีปริมาณมากขึ้นเรื่อย ๆ

สำหรับประเทศไทย ข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษ ระบุว่า ขยะมูลฝอยของปี 2565 มีปริมาณ 25.70 ล้านตัน และพบว่า ขยะมูลฝอยที่ถูกกำจัดไปอย่างไม่ถูกต้องรวมถึงขยะมูลฝอยตกค้างมีปริมาณรวมกันถึง 17.01 ล้านตัน

ปัญหาเรื่องขยะคือปัญหาที่กระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยตรง และสัมพันธ์กับหนึ่งในเสาหลักของ ESG คือตัว E-Environmental ที่ครอบคลุมทุกมิติด้านสิ่งแวดล้อม

นอกจากการส่งเสริมให้ผู้มีส่วนได้เสียดูแลเรื่อง ESG แล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังขับเคลื่อนนโยบายช่วยสังคม ลดผลกระทบอันเกิดจากการใช้ทรัพยากรด้วย ตั้งต้นจากการกำหนดนโยบายลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม นำไปสู่การร่วมมือกับองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ตลอดหลายปีที่ผ่านมา โดยมีหลายโครงการนำร่องที่น่าสนใจ

‘วัดจากแดง’ คือวัดต้นแบบของแนวคิด ‘ขยะทุกชิ้นใช้ประโยชน์ได้’ ที่สามารถสร้างเครือข่ายไปได้ทั่วประเทศ

‘เดอะ สตรีท รัชดา’ ศูนย์การค้าที่กลายเป็นตัวกลางในการรับขยะจากชุมชนและส่งต่อไปสู่กระบวนการรียูส รีไซเคิล รวมทั้งสามารถสร้างเครือข่ายกับอีกหลายองค์กรในละแวกใกล้เคียง

1 วัด 1 องค์กร คือตัวอย่างสำหรับแนวคิดและแนวทางในการจัดการปัญหาขยะเพื่อสร้างความยั่งยืน และต่อไปนี้คือเรื่องราวของพวกเขา

“ความสำเร็จเกิดขึ้นได้ จากความพากเพียร การใคร่ครวญ การเอาใจใส่ และการทดลอง ลงมือทำให้เห็น ชักชวนให้ลงมือทำ และพิสูจน์ให้ดูว่าทำสำเร็จได้”

พระราชวัชรบัณฑิต (ประนอม ธัมมาลังกาโร)
เจ้าอาวาสวัดจากแดง

พระราชวัชรบัณฑิต (ประนอม ธัมมาลังกาโร) เจ้าอาวาสวัดจากแดง เล่าว่า วัตรปฏิบัติของพระที่เกี่ยวกับเสนาสนะ เช่น การดูแลความสะอาดภายในวัด เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้เจ้าอาวาสมองเห็นปัญหาของขยะเศษใบไม้ และเศษอาหารที่เกิดขึ้นภายในวัด และหาทางจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้น

จากขยะที่สร้างปัญหา เปลี่ยนมาเป็นทางออก โดยเริ่มจากการนำเศษใบไม้มาทำปุ๋ยหมัก และจัดการกับขยะเศษอาหารโดยใช้เครื่องจักรเข้ามาช่วยกำจัด จากนั้นก็เริ่มพัฒนาการเรียนการสอนเรื่องสิ่งแวดล้อมขึ้น และขยายไปยังชุมชนรอบวัด โดยใช้การคัดแยกขยะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการถ่ายทอดธรรมะ เพื่อให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ง่าย

แม้ในช่วงเริ่มต้นจะมีคนเห็นต่าง และอยากให้วัดยกเลิกความตั้งใจ เพราะมองว่าการจัดการขยะเป็นเรื่องยาก และไม่มีทางสำเร็จ ด้วยแรงต้านจากคนในชุมชน ซึ่งหลายหน่วยงานต้องใช้เวลานานกว่า 20 ปี มีทั้งอำนาจหน้าที่และงบประมาณก็ยังทำได้ไม่สำเร็จ แต่เจ้าอาวาสกลับตัดสินใจลงมือทำด้วยความตั้งใจ

วัดจากแดงเริ่มต้นจาก 'โครงการขุดทองจากกองขยะ' แม้ในช่วงเวลานั้นหลายคนยังไม่เข้าใจถึงความจำเป็นในการคัดแยกขยะมากนัก แต่หลังจากที่วัดเริ่มบิณฑบาตขยะพลาสติกแลกกับของกินของใช้ เพื่อเอาพลาสติกที่ได้ไปทำน้ำมัน ตั้งแต่ปี 2548 คนในชุมชนใกล้เคียงก็เริ่มให้ความสนใจ และหันมาคัดแยกขยะกันมากขึ้น

โครงการนี้ได้แรงสนับสนุนจากเครือสหพัฒน์ และตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นแรงสำคัญที่ช่วยให้การรณรงค์แยกขยะในชุมชนเดินหน้าไปได้ และทำให้วัดจากแดงกลายเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการคัดแยกให้กับผู้คนในชุมชนรวมทั้งผู้สนใจทั่วไป รวมถึงการออกไปบรรยายธรรมะนอกสถานที่ทั้งมหาวิทยาลัย องค์กรเอกชน รวมถึงธนาคาร ที่ต่างให้ความสำคัญกับเรื่องสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

เจ้าอาวาสเล่าว่า ความจริงจังในการจัดการขยะของวัดทำให้หลายหน่วยงานเริ่มมองเห็นและพร้อมให้การสนับสนุนทั้งเครื่องจักร งบประมาณ รวมถึงจัดหาขยะที่เหมาะสมกับการรีไซเคิลมาให้กับวัด โดยที่วัดไม่ได้มองว่าขยะเป็นปัญหาอีกต่อไป

"ความสำเร็จเกิดขึ้นได้จากความพากเพียร การใคร่ครวญ การเอาใจใส่ และการทดลองลงมือทำให้เห็น ชักชวนให้ลงมือทำ และพิสูจน์ให้ดูว่าทำสำเร็จได้"

ความจริงแล้วขยะทุกชนิดจัดการได้หมด กล่องอาหารทำเป็นไม้เทียม เปลี่ยนขวดพลาสติก PET ให้กลายเป็นจีวรรีไซเคิล ที่ให้คนในชุมชนตัดเย็บสร้างรายได้ หรือแม้แต่ซองขนมก็นำกลับมาใช้ประโยชน์ได้โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยจัดการของเสีย

"หัวใจสำคัญคือต้องเริ่มต้นจากการสำรวจแนวทางแก้ไขปัญหา เรียนรู้แล้วก็ลงมือทำ เราก็จะเห็นปัญหา และเปลี่ยนวิธีการแก้ปัญหา เห็นทางออก อย่าใจร้อน ทำอย่างต่อเนื่อง ด้วยความมุ่งมั่นก็ประสบความสำเร็จ"

หลายโครงการที่วัดจากแดงทำร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งแต่การบรรยายธรรมะให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือแม้แต่การทำคลิปวิดีโอสั้น ที่มีส่วนช่วยเผยแพร่หลักคิดของการคัดแยกขยะออกไปได้ไกล มีคนให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้น สิ่งสำคัญคือการได้ถ่ายทอดความรู้ในสิ่งที่ทำออกไป ช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นได้จริง ทำให้มีบริษัทจดทะเบียนหลากหลายบริษัทเข้ามาให้การสนับสนุน ได้ส่งต่อแนวคิดให้กว่า 400 โรงเรียนทั่วประเทศ รวมถึงวัดต่าง ๆ ที่สนใจดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมผ่านบุญและการกุศล

วัดจากแดง ณ วันนี้ ได้เป็นแรงบันดาลใจให้หลายบริษัทกล้าลงทุนสร้างโรงงานรีไซเคิลด้วยงบประมาณมหาศาล ท่ามกลางบรรยากาศที่เปลี่ยนไปจากแต่ก่อนมาก เมื่อก่อนคนอาจคิดว่าเรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องไกลตัว ทว่าตอนนี้ทุกคนเริ่มตระหนักและเห็นผลกระทบจากภัยธรรมชาติที่รุนแรงขึ้น

“เดินทีละก้าว กินข้าวทีละคำ ทำทีละอย่าง แต่ขอให้เดินสัก สี่ก้าว ก้าวแรก ฉันทะ ก้าวไปข้างหน้าอย่างมุ่งมั่น ก้าวที่สอง วิริยะ ทำต่อเนื่อง ก้าวที่สาม จิตตะ เอาใจใส่ในสิ่งที่ทำ ก้าวที่สี่ วิมังสา ใช้ปัญญาทดสอบทดลอง แล้วก็จะประสบความสำเร็จ” เจ้าอาวาสกล่าวและทิ้งท้ายว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ต้องเริ่มจากมองให้เห็นปัญหา ยอมรับว่าเป็นปัญหา เอาปัญหามาสร้างปัญญา ทำเป็นโจทย์เพื่อสร้างปัญญาให้เกิด และหาทางออกของปัญหานั้น

เพราะความยั่งยืนเป็นเรื่องของทุกคน แนวคิดนี้ถูกพิสูจน์แล้วจากความสำเร็จของวัดจากแดงต้นแบบชุมชนลดขยะที่ได้สร้างเครือข่ายขยายไปทั่วประเทศ โดยเริ่มต้นจากวัด ชุมชน สังคม ไปจนถึงองค์กรที่เป็นกำลังสำคัญในการมีส่วนร่วม

"ตลาดหลักทรัพย์ฯ นำองค์ความรู้
มาจุดประกายชุมชนรอบข้างทำให้ศูนย์การค้า
จัดการขยะได้เป็นระบบมากขึ้น
และยังได้รับความช่วยเหลืออย่างดี
จากพันธมิตรในโครงการ"

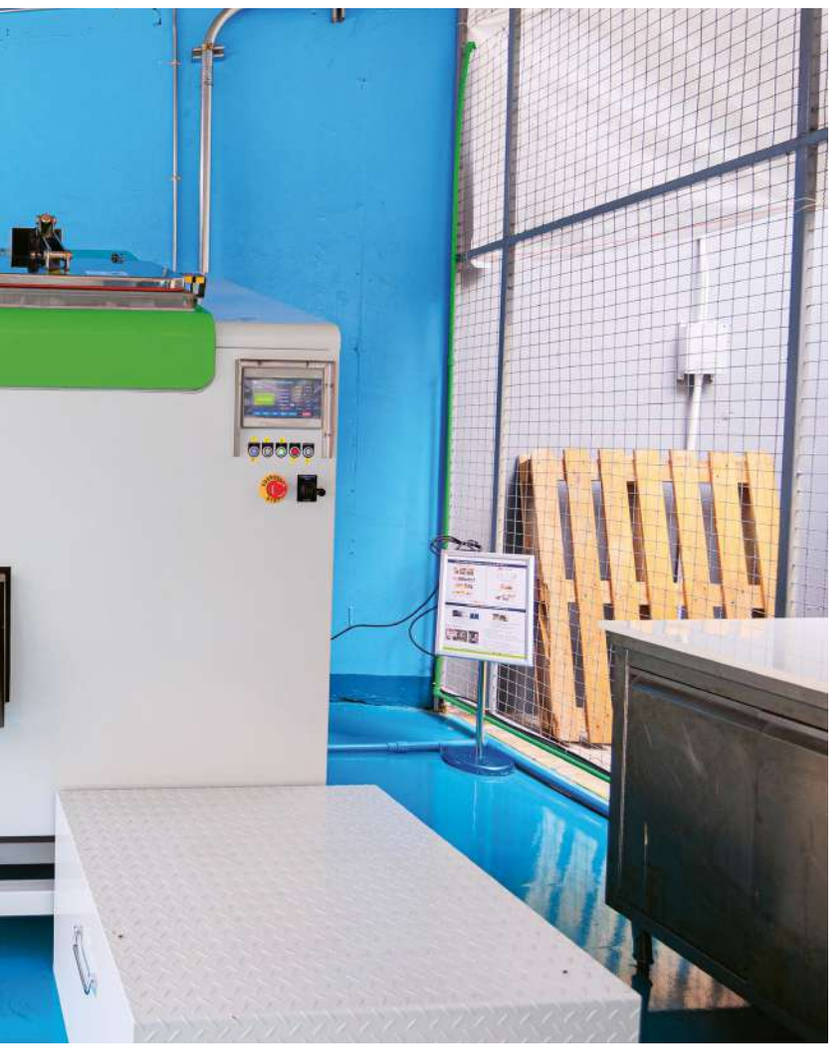
พงษ์ศักดิ์ นันตวรรณกุล
กรรมการผู้จัดการ ศูนย์การค้า เดอะ สตรีท รัชดา

พงษ์ศักดิ์ นันตวรรณกุล กรรมการผู้จัดการ ศูนย์การค้า เดอะ สตรีท รัชดา มองว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องใกล้ตัวกับการดำเนินธุรกิจมากกว่าที่หลายคนคิด เพราะหากมองในระยะยาวแล้ว ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่โลกเผชิญอยู่ล้วนส่งผลกระทบกับทุกภาคส่วนไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

"ถ้าคุณไปก่อให้เกิดปัญหาสังคมเรื่อย ๆ ธุรกิจคุณไม่สามารถยั่งยืนได้หรอก สมมติมีคนถ่ายรูป เดอะ สตรีท รัชดา เอาน้ำเน่าไปเทลงในบ่อ เราจะเสียหายหนัก แต่ถ้าคุณเริ่มทำเรื่องจัดการขยะ สร้างแนวคิดเกี่ยวกับความยั่งยืน สุดท้ายคุณจะได้มากกว่าเสีย" พงษ์ศักดิ์เล่าถึงเหตุผลที่เข้าร่วมโครงการ 'ขยะล่องหน' หรือ 'Care the Whale' โดยร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ

"การทำโครงการขยะ เป็นหนึ่งในสิ่งที่ผมเชื่อว่ามันเห็นชัดจริง ๆ ถามว่ามีต้นทุนไหม มี แต่ไม่ได้เยอะ แต่ถ้าคุณไม่ทำ อีกหน่อยต้นทุนจะเยอะกว่านี้อีก คุณอาจจะสูญเสียธุรกิจ สูญเสียส่วนแบ่งตลาด หรือกระทั่งลูกค้า"

ศูนย์การค้า เดอะ สตรีท รัชดา เริ่มทำเรื่องจัดการขยะด้วยตัวเองมาก่อนแล้ว เนื่องจากเล็งเห็นว่าเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่สำหรับกรุงเทพมหานคร ต่อมาเมื่อเข้าร่วมโครงการ ‘Care the Whale’ ในปี 2562 ซึ่งเป็นโครงการนำร่องเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ร่วมมือกับ 14 ผู้ประกอบการบนถนนรัชดาภิเษก เดอะ สตรีท รัชดา จึงมีการจัดการขยะที่ครบวงจรมากขึ้น เริ่มจากให้เครดิตกับร้านค้าในเดอะ สตรีท รัชดา ที่นำขยะรีไซเคิลมาแลก โดยเครดิตนั้นสามารถใช้แทนเงินสดในการจ่ายค่าน้ำค่าไฟได้ เพื่อจูงใจให้ร้านค้าแยกขยะ

ขยะรีไซเคิลทั้งหมดนั้น เดอะ สตรีท รัชดา ได้ร่วมมือกับหลายบริษัทในการนำไปรีไซเคิล เช่น ขยะจำพวกกระดาษก็ร่วมมือกับ SCG หรือขวด PET ก็ร่วมมือกับ Indorama Ventures หรือขวดแก้วก็ส่งให้ Thai Beverage นำไปรีไซเคิลทำขวดแก้วใหม่

นอกจากนี้ เดอะ สตรีท รัชดา ยังเปิดรับบริจาคขยะรียูส หรือขยะที่ยังสามารถใช้ได้ เช่น เสื้อผ้า หนังสือ ของเล่น โต๊ะ เก้าอี้ และร่วมมือกับมูลนิธินกขมิ้น เป็นคนกลางในการส่งของต่อให้กับคนที่ต้องการ

มากกว่านั้นยังมี ‘โครงการขยะกำพร้า’ ร่วมมือกับ N15 Technology รับขยะที่ไม่สามารถนำมารีไซเคิลได้ แต่สามารถเข้าสู่กระบวนการแปรรูปเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงทดแทนถ่านหิน เช่น ซองบะหมี่ ห่อผงซักฟอก กระสอบใส่ข้าวสาร ลูกบอลเก่า ยางรถยนต์ ชุดตรวจ ATK ฯลฯ รวมทั้งมีโครงการเปลี่ยนอาหารกินเหลือให้เป็นปุ๋ยอินทรีย์อีกด้วย

“ต้องขอบคุณตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่เป็นคนจุดประกายเรื่องนี้ ทำให้เราสามารถที่จะต่อยอดไปได้เรื่อย ๆ ได้เจอพันธมิตรหลายองค์กร เพราะเราอยู่บนถนนเดียวกัน”

ความสำเร็จนี้ไม่ได้อยู่เพียงศูนย์การค้า เดอะ สตรีท รัชดา แต่ชาวชุมชนโดยรอบก็ให้ความร่วมมือส่งมอบขยะประเภทต่าง ๆ ให้ เดอะ สตรีท รัชดา ซึ่งเป็นเสมือนตัวกลางสำหรับกระบวนการรียูส รีไซเคิลขยะเหล่านี้ให้เป็นของที่ใช้ประโยชน์ได้ต่อไป และในอนาคต เดอะ สตรีท รัชดา ยังมีแผนจะรับซื้อขยะรีไซเคิลจากชาวชุมชน โดยให้เป็น ‘เดอะ สตรีท พอยท์’ ที่สามารถใช้แทนเงินสดได้อีกด้วย

“จากเดิมที่แทบจะไม่มีการแยกขยะ ตอนนี้เราแยกขยะได้เยอะขึ้นเรื่อย ๆ มีคนให้ความร่วมมือเยอะขึ้นมาก และเชื่อว่าขยะที่ออกไปก็จะน้อยลงเช่นกัน ผมเชื่อว่าที่เราอยู่ได้ ก็เพราะชุมชนอยู่ได้ และชุมชนก็ไม่เคยร้องเรียนเราเพราะเขาแฮปปี้กับเรา”

SET Social Impact
ปลูกต้นกล้าให้ธุรกิจที่มีหัวใจเพื่อสังคม

โครงการ SET Social Impact ของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือโครงการที่ตั้งต้นจากความต้องการพัฒนาทุนมนุษย์อย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันก็ต้องการสร้างความสมดุลให้ผู้มีจิตอาสาสามารถต่อยอดเป็นโมเดล ‘ธุรกิจเพื่อสังคม’ ที่ยั่งยืนได้เช่นกัน

ตัวอย่างสำคัญคือสองนักธุรกิจจิตอาสาในโครงการ SET Social Impact ที่ตั้งใจมาบอกเล่าเรื่องราวของพวกเธอ ตั้งแต่จุดเริ่มต้นของการสนใจประเด็นสังคมสู่การต่อยอดเป็นโมเดลธุรกิจ

ปฏิเสธไม่ได้ว่าอคติเกี่ยวกับ ‘ผู้ป่วยจิตเวช’ มีมายาวนานในสังคมไทย ภาพจำที่เรามีต่อพวกเขา ทำให้เราอาจคิดไปเองว่าที่ทางของพวกเขามีอยู่ได้แค่ริมถนนหรือในโรงพยาบาล

แต่ไม่ใช่กับ **ศิริพร อริยะวุฒิพันธ์ ประธานกรรมการ บริษัท ลิฟวิ่ง วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด** วิสาหกิจที่ช่วยให้ผู้ป่วยจิตเวชมีงานทำ เพื่อแก้ไขปัญหาจิตเวชอย่างยั่งยืนและเกิดศักยภาพทางธุรกิจ โดยเชื่อมโยงการทำงานกับภาคเอกชน ผ่าน SET Social Impact Platform

“ชีวิตคนคนหนึ่ง ถ้าเราเห็นว่าเขาทำอะไรไม่ได้เลย เขาก็คือคนที่ไม่มีค่าเลยใช่ไหม ไม่ใช่ จริง ๆ แล้วทุกคนมีค่า ถึงแม้ว่าเขาจะเจ็บป่วย ดังนั้น สิ่งที่เราทำคือการพัฒนาสุขภาวะให้กับผู้ป่วยจิตเวชทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ ให้เขามีงานทำได้ อยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี” ศิริพรกล่าวด้วยน้ำเสียงที่เต็มไปด้วยความเชื่อมั่น

ผลงานของผู้เข้าร่วมโครงการ
‘Living Together สร้างอาชีพ สร้างชีวิต’

“การอบรมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้เรามองเห็นตัวเอง เห็นเป้าหมายของเราชัด คือเรื่อง Recovery ให้ผู้ป่วยเป็นหลัก และมีทีมโค้ชจิตอาสา มาช่วยเป็นที่ปรึกษาให้เราเป็นธุรกิจที่ยั่งยืนต่อไปได้”

ศิริพร อริยะวุฒิพันธ์
ประธานกรรมการ บริษัท ลิฟวิ่ง วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด

ตามสถิติพบว่าคนไทย 1 ใน 6 มีปัญหาสุขภาพจิต ในจำนวนนี้มีไม่น้อยที่อาการรุนแรง ไม่สามารถทำบทบาทหน้าที่ตามปกติได้ มีคนมากมายที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นสุขภาพจิตและโรคจิตเวช ปัจจุบันการเข้าถึงการรักษาด้วยยาดีขึ้น แต่การ ‘คืนสู่สุขภาวะ’ หรือ ‘Recovery’ อย่างรอบด้านยังมีน้อยมาก นั่นทำให้ศิริพรตั้งใจก่อตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมนี้ขึ้น

ในช่วงแรกของการก่อตั้ง แม้จะมีเป้าหมายเรื่องการพัฒนาสุขภาวะของผู้ป่วยจิตเวช แต่ทิศทางที่จะมุ่งไปอาจยังไม่ชัดเจนเพียงพอ จนได้เข้าร่วมอบรมกับโครงการ SET Social Impact Gym ทำให้ศิริพรมองเห็นหนทางชัดเจนยิ่งขึ้นสำหรับองค์กร

“การอบรมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ มีครบหมดทุกอย่างเลย อย่างชั่วโมงแรกประทับใจมาก เขาตั้งคำถามให้เรามองเห็นตัวเองชัด ๆ ว่าเราทำธุรกิจเพื่อสังคมจริงหรือเปล่า ทำให้เห็นเป้าหมายของเราชัด คือเรื่อง Recovery ให้ผู้ป่วยเป็นหลัก แล้วเราจะสื่อสารออกไปอย่างไร จะทำอย่างไรให้เราเป็นธุรกิจที่ยั่งยืนต่อไปได้ ซึ่งจะมีทีมโค้ชจิตอาสามาช่วยเป็นที่ปรึกษา”

หลังจากนั้น ศิริพรจึงมองเห็นภาพใหญ่มากขึ้นว่างานของเธอสามารถเชื่อมโยงกับสถานพยาบาลต่าง ๆ ไปจนถึง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) และสามารถเป็นผู้ร่วมทำ CSR ให้แก่องค์กรที่สนใจในประเด็นผู้ป่วยจิตเวช

นอกจากนี้ SET Social Impact ยังร่วมกับลิฟวิ่งฯ ทำโครงการ Living Together สร้างอาชีพ สร้างชีวิต ให้แก่ผู้ป่วยจิตเวช โดยมีหลายบริษัทใหญ่ให้การสนับสนุน ช่วยจัดหาผู้ช่วยฝึกสอนการทำอาหาร ทำขนม ทำเกษตรอินทรีย์ พร้อมกับการพัฒนาสุขภาวะด้วยกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ ศิลปะบำบัด การสื่อสาร การจัดการกับความเจ็บป่วยและการคืนสู่สุขภาวะ สิทธิและการเป็นพลเมือง ทักษะชีวิต ฯลฯ

โครงการนี้จึงเป็นเสมือนตัวเชื่อมไปสู่การจ้างงานระหว่างผู้เข้าอบรมกับองค์กรต่าง ๆ และลิฟวิ่งฯ เองก็ยังสามารถหารายได้จากการขายสินค้าซึ่งเป็นฝีมือของผู้เข้าร่วมอบรม ตั้งแต่ภาพศิลปะ ถ้วยเพนต์ลาย พวงกุญแจ กระเป๋า ขนม หนังสือ และอื่น ๆ อีกมากมาย

“ผู้ป่วยที่มาก็คือผู้ที่หมอวินิจฉัยแล้วว่าป่วยเป็นโรคจิตเวชอยู่ในการดูแลของแพทย์อยู่แล้ว ดังนั้น ลิฟวิ่งฯ จึงไม่ใช่สถานพยาบาล แต่การอบรมต่าง ๆ ในโครงการจะช่วยให้เขา Recovery ได้”

ศิริพรกล่าวอย่างภูมิใจว่า แม้เธอจะยังรู้สึกว่าเป็นเรื่องยากในการผันตัวเองจากการทำงานภาคสังคมมาสู่การทำงานเชิงธุรกิจ แต่การได้โครงการของตลาดหลักทรัพย์ฯ มาเป็นตัวเชื่อมความสนับสนุนจากภาคธุรกิจอื่น ๆ ทำให้เธอเห็นความเป็นไปได้สำหรับสิ่งที่เธอตั้งเป้า

“สิ่งที่เราอยากให้เกิดขึ้นกับภาคธุรกิจคือ อยากให้ทุกบริษัทเป็นบริษัทเพื่อสังคมด้วย เอาคำว่า Social Enterprise ไปอยู่ในธุรกิจทั้งหมด ถ้าเขามีประเด็นที่สนใจ มีประเด็นที่อยู่ในเนื้อตัวหรือรักประเด็นนี้มาก ๆ เขาก็จะทำประเด็นนี้ได้ดี” ศิริพรกล่าวทิ้งท้าย

อีกหนึ่งตัวอย่างของ Social Enterprise ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้บ่มเพาะจนกลายเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมที่แก้ปัญหา ‘คุณแม่วัยใส’ คือ บริษัท วรรณรักษ์หัวหิน จำกัด ที่เปลี่ยนชีวิตผู้หญิงที่มองไม่เห็นอนาคตหลายต่อหลายคนให้กลับมามีที่ยืนอย่างมั่นคงอีกครั้ง

“จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีแม่วัยใสมาก มีค่าเฉลี่ยการศึกษาที่ระดับ ม.3 เพราะฉะนั้น คนส่วนใหญ่จะถูกผลักดันให้เข้าสู่กระบวนการโรงงาน คุณภาพชีวิตก็ไม่ดี เราลงพื้นที่เยอะ ก็จะเห็นความยากลำบากของผู้คน ไม่มีผู้หญิงคนไหนอยากขายตัวหรือเป็นแม่วัยใส แต่เป็นเพราะเขาไม่มีความรู้”

“การอบรมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ถ้าเปรียบง่าย ๆ เหมือนเป็นการพาเรือเล็กให้ออกไปสู่มหาสมุทร ให้เรือแจวสามารถมีฝันได้ว่าสักวันจะเป็นเรือ Cruise และจะพาคนไปได้เยอะขึ้น”

พรระวี สีเหลืองสวัสดิ์
ผู้ก่อตั้ง บริษัท วรรณรักษ์หัวหิน จำกัด

พรระวี สีเหลืองสวัสดิ์ ผู้ก่อตั้ง บริษัท วรรณรักษ์หัวหิน จำกัด เล่าถึงจุดเริ่มต้นที่ทำให้เธอก่อตั้ง ‘โรงเรียนอนันตรักษ์การบริบาล’ ที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โรงเรียนที่สอนเกี่ยวกับการบริบาลเด็กและผู้สูงอายุ โดยเกณฑ์การรับเข้าเรียนของที่นี่ง่ายมาก “ใครก็ได้ที่เป็นมนุษย์” พรระวีอธิบายสั้น ๆ แต่ก็สะท้อนความเชื่อลึก ๆ ของเธอ

โรงเรียนอนันตรักษ์การบริบาล ก่อตั้งเมื่อเดือนเมษายน ปี 2549 จนถึงปัจจุบันผลิตนักเรียนวิชาชีพการพยาบาลแล้วกว่า 1,300 คน สำหรับการดูแลเด็กเล็กและผู้สูงอายุ ทั้งโรงพยาบาลของรัฐและเอกชน โดยมีทุนการศึกษาสำหรับผู้ขาดแคลนโอกาส

พรระวีเล่าถึง ‘เอ๋’ หนึ่งในลูกศิษย์ที่เธอภูมิใจ เอ๋คือคุณแม่วัยใสที่ต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน แต่มีโอกาสได้มาเรียนต่อที่นี่ ซึ่งทำให้เอ๋มองเห็นหนทางใหม่ในชีวิต ท้ายสุดเอ๋สอบได้ทุนไปเรียนต่อที่มหาวิทยาลัยชินวัตร กัดฟันสู้ เรียนไปด้วย เลี้ยงลูกไปด้วย จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา

“วันหนึ่งเขาก็โทรมาว่า ‘ครูคะ วันนี้ครูอยู่โรงเรียนมั้ย เดี๋ยวพรุ่งนี้หนูจะไปหา’ เราก็ ‘เออ มาสิ’ มาถึงโรงเรียน ก็ใส่ชุดพยาบาลมาเลย เขากราบเท้า แล้วบอกว่า ‘ครูคะ หนูจบแล้ว ครูไม่ต้องห่วงหนูแล้วนะ ลูกหนูเข้า ม.1 แล้ว’ มันเป็นความรู้สึกที่...” พรระวีเว้นคำไว้ คล้ายไม่อาจอธิบายความรู้สึกทั้งหมด ก่อนจะเล่าต่อ

“เราเคยเกือบเลิกทำโรงเรียน แต่พอเราเห็นว่ามีคนที่ลำบากแบบนี้ บางคนถูกล่วงละเมิด หรือมีการใช้ความรุนแรงในครอบครัว แต่ที่นี่ช่วยให้เขามีชีวิตที่ดีขึ้นได้ และมีหน่วยงานมาช่วยสนับสนุนในช่วงที่มีปัญหา มันจึงเป็นแรงผลักดันให้เราอยากทำสิ่งนี้ต่อไป”

ด้วยกำลังใจที่เธอได้จากลูกศิษย์ทุกคน พรระวีตัดสินใจยื่นขอจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ในชื่อ ‘บริษัท วรรณรักษ์หัวหิน จำกัด’ และได้รับการรับรองหลักสูตรจากกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งทำให้โรงเรียนของเธอมีสิทธิที่จะออกใบอนุญาตแก่ผู้ที่จะปฏิบัติงานดูแลผู้สูงอายุได้

ถึงจุดนี้ทำให้โรงเรียนมีรายได้เข้ามาหลังจากที่เกือบต้องปิดตัว และการที่เธอเชื่อมโยงกับตลาดหลักทรัพย์ฯ นี่เอง ทำให้สามารถต่อยอดแนวคิดเกี่ยวกับธุรกิจดูแลผู้สูงอายุในเวลาต่อมา กับโครงการ ‘SET Social Impact Gym’

ภาพจาก Facebook Page : โรงเรียนอนันตรักษ์การบริบาล หัวหิน Anantarak Healthcare training

“พอได้มาอบรม เขาสอนเยอะมาก ไฟแนนซ์ บัญชี กฎหมาย การตลาด โค้ชทีม SET Gym ดูแลดีมาก คือที่ผ่านมาเราใช้หัวใจทำงาน หมายถึงเราทำแต่สิ่งที่รัก แต่การมาอบรมที่นี่ เขาทำให้เรากลับมาสู่โลกธุรกิจมากขึ้น ไม่ได้แปลว่าใจร้ายคิดถึงแต่กำไร แต่ต้องเอาตัวเองให้รอดด้วย”

หลังผ่านการวิเคราะห์วางแผนโมเดลธุรกิจและการเคี่ยวกรำจากโค้ช พรระวีได้ข้อสรุปว่า ช่องว่างทางธุรกิจที่เธอพบสำหรับกิจการดูแลผู้สูงอายุ คือบริการดูแลผู้สูงอายุในกลุ่มชนชั้นกลางที่ราคาไม่แพงเกินไป เน้นมาตรฐานในราคาที่เป็นธรรมภายใต้แนวคิด ‘ซันนี่โฮม ดูแลด้วยรัก บริการด้วยหัวใจ’ ที่เราดูแลทั้งโภชนาการ การฟื้นฟูผู้ป่วยตามแพทย์แนะนำ การชะลอความเสื่อมทางสมองด้วยกิจกรรมนันทนาการและอบอุ่นด้วยสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

“ในอนาคต อยากเติบโตไปพร้อมกับการขยายความคิดและส่งเสริมการลงทุนทางสังคม (S – Social) ของตลาดทุน ที่เน้นลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและส่งเสริมให้คุณภาพชีวิตของคนในสังคมดีขึ้น มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น อีกทั้งเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเกื้อกูลกัน ทำให้สังคมน่าอยู่ มีแผนที่จะขยายกิจการไปสู่การให้บริการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนต่าง ๆ และระบบ Home Healthcare ที่ได้มาตรฐานทั้งในประเทศไทยและระดับภูมิภาค

“การอบรมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ถ้าเปรียบง่าย ๆ เหมือนเป็นการพาเรือเล็กให้ออกไปสู่มหาสมุทร ให้เรือแจวสามารถมีฝันได้ว่าสักวันจะเป็นเรือ Cruise และจะพาคนไปได้เยอะขึ้น”

เมื่อถามถึงภาพฝันในอนาคต สิ่งที่พรระวีคาดหวังคือการขยายกิจการออกสู่ตลาดโลก

“ถ้าได้เป็นเรือ Cruise แล้ว ก็จะไปไกลได้มากกว่าแค่เมืองไทย ‘วรรณรักษ์หัวหิน’ ในอนาคตอาจจะเป็น ‘วรรณรักษ์อินเตอร์เนชั่นแนล’ เราอยากเห็นคุณภาพชีวิตดีทั้งภูมิภาคเลย ซึ่งก็ส่งผลดีต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของทั้งภูมิภาคด้วย ดังนั้น เรื่องกฎหมายก็อย่าไปทำให้ยากนัก คนรุ่นใหม่จะได้มีโอกาสโต” พรระวีกล่าวด้วยความหวัง

ปลดหนี้ มีออม เพิ่มการลงทุน เมื่อภาคประชาชนได้เรียนวิชาการเงิน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สภาพัฒน์) เปิดเผยตัวเลขหนี้ครัวเรือนไทยปี 2566 ว่ามีคนไทยกว่า 1 ใน 3 แบกหนี้ครัวเรือนอยู่ที่ 15.96 ล้านล้านบาท คิดเป็น 90.6% ของ GDP เห็นได้ชัดว่าคนไทยจำนวนมากต้องเผชิญกับปัญหาทางการเงิน แต่กลับไม่เคยเรียนวิชาการเงินกันอย่างจริงจังในห้องเรียน พอเข้าสู่วัยทำงาน องค์ความรู้ที่จะใช้ในการบริหารจัดการเงิน เก็บออม และต่อยอดการลงทุน ก็กลายเป็นเรื่องส่วนบุคคลที่ไม่รู้ว่าควรหันไปพึ่งใคร หรือเรียนรู้จากที่ใด

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เล็งเห็นปัญหานี้ และริเริ่มทำหลายโครงการที่เชื่อมไปสู่ภาคประชาชน เช่น โครงการ INVESTORY Investment Learning Design Bootcamp อบรมครูในการส่งต่อความรู้เรื่องการเงินและการลงทุนให้แก่นักเรียน หรือโครงการ Happy Money ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านการวางแผนการเงินแก่กลุ่มคนวัยทำงาน ผ่านความร่วมมือกับองค์กรพันธมิตรทั้งภาครัฐและเอกชนต่าง ๆ

ตลอดการทำงานให้ความรู้ทางการเงินกว่า 2 ทศวรรษ ผ่านการจัดตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรในธุรกิจหลักทรัพย์ ในปี 2543 และเปลี่ยนชื่อเป็น ‘สถาบันพัฒนาความรู้ตลาดทุน’ (Thailand Securities Institute: TSI) ในปี 2546 มีผู้ได้รับประโยชน์กว่า 3 ล้านคน ในองค์กรภาคีเครือข่าย เกือบ 700 องค์กร

ต่อจากนี้ คือเรื่องเล่าจากประสบการณ์ตรงของผู้เข้าร่วมโครงการที่มาจากประชาชนในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งคุณครูผู้สอนให้เด็กชาติพันธุ์เข้าใจเรื่องการเงินผ่านบอร์ดเกม แม่บ้านของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีเงินเก็บเป็นล้านจากองค์ความรู้เรื่องการลงทุน ภรรยาตำรวจชายแดนผู้สามารถปลดล็อกหนี้ให้ครอบครัว คนส่งของผู้พัฒนาตัวเองสู่ผู้ให้คำปรึกษาด้านการเงินกับพนักงานในองค์กร และคนที่เคยติดหนี้บัตรเครดิตถึง 10 ใบ ก่อนผันตัวมาเป็น ‘พี่เลี้ยงการเงิน’ กับโครงการของตลาดหลักทรัพย์ฯ

‘การมีความรู้ที่ดี นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชีวิตได้’ เป็นเหมือนข้อสรุปสำหรับหลายคนในที่นี้ บุคคลเหล่านี้คือตัวอย่างที่น่ายินดีสำหรับการนำองค์ความรู้ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีอยู่ เชื่อมไปสู่ภาคประชาชน ซึ่งนอกจากเป็นประโยชน์กับพวกเขาแล้ว ทุกคนยังส่งต่อความรู้ความเข้าใจด้านการเงินไปสู่คนอื่น ๆ ในสังคมอีกด้วย

“พอศึกษาลองหาความรู้ในเรื่องการเงิน เราก็คิดว่าทำไมเรื่องเหล่านี้ไม่ปรากฏตอนที่เราเรียน ทำไมเพิ่งมารู้ตอนนี้ ฉะนั้น ในเมื่อเรารู้แล้ว ทำไมเราไม่สอนเด็กไปด้วยเลย”

รัตนชาติ สาระโป (ครูก็อต)
ครูสอนสังคม โรงเรียนบ้านแม่งอนขี้เหล็ก

“ปัญหาการเงินคือปัญหาที่ไม่ว่าใครก็อาจต้องเจอในสักวัน” **รัตนชาติ สาระโป (ครูก็อต) ครูสอนสังคม โรงเรียนบ้านแม่งอนขี้เหล็ก อ.ฝาง จ.เชียงใหม่** คือครูที่เข้าใจปัญหานี้อย่างถ่องแท้ เพราะตัวเขาเองก็มีหนี้เช่นเดียวกับครูอีกหลายคน เขาจึงเริ่มศึกษาความรู้ทางการเงินด้วยตัวเอง และสนใจนำเนื้อหาเรื่องการเงินเข้ามาสอดแทรกในวิชาเรียน

“พอศึกษาลองหาความรู้ในเรื่องการเงิน เราก็คิดว่าทำไมเรื่องเหล่านี้ไม่ปรากฏตอนที่เราเรียน ทำไมเพิ่งมารู้ตอนนี้ ฉะนั้นในเมื่อเรารู้แล้ว ทำไมเราไม่สอนเด็กไปด้วยเลย”

เด็กนักเรียนโรงเรียนบ้านแม่งอนขี้เหล็กส่วนใหญ่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ความกังวลใจแรกของครูก็อตคือเรื่องการเงินอาจเป็นสิ่งที่ไกลตัวไปสำหรับเด็ก เขาจึงเริ่มพัฒนาหลักสูตรการสอนให้เหมาะกับเด็กกลุ่มนี้

ประจวบเหมาะกับที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีโครงการ INVESTORY Investment Learning Design Bootcamp ซึ่งเป็นโครงการอบรมครูในการส่งต่อความรู้เรื่องการเงินและการลงทุนให้แก่นักเรียน ครูก็อตไม่รอช้าที่จะสมัครเข้าอบรม และทำให้ได้แนวทางการสอนวิชาการเงินให้กับเด็กในห้องเรียนได้

จากจุดเริ่มต้นที่ครูก็อตกังวลว่าเด็กจะไม่สนใจและมองการเงินเป็นเรื่องไกลตัว แต่เมื่อได้สอนวิชานี้อย่างจริงจัง ครูก็อตกลับเห็นว่าเด็กมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ และนำเรื่องการเงินในชีวิตประจำวันมาเล่าให้เขาฟังอยู่เสมอ

“มีเด็กคนหนึ่งเขามาอวดว่า แม่หนูซื้อมอเตอร์ไซค์ใหม่ให้หนู ราคา 28,000 บาท เลยนะ แม่หนูผ่อนเดือนละ 1,800 บาท ผ่อน 2 ปี เราก็เลยบอกเขาว่า ราคาเต็ม 28,000 บาท แต่หนูผ่อนเดือนละ 1,800 บาท ผ่อน 2 ปี หนูรู้ไหมว่าราคาเต็ม ๆ ที่ต้องจ่ายคือเท่าไหร่ มันคือ 43,200 บาท เลยนะ ซึ่งอันนี้มันเป็นจุดที่ทำให้นักเรียนเขาว้าวกับเรื่องการเงิน เพราะเขาไม่เคยคิดในแง่นี้มาก่อน”

เพื่อต่อยอดกิจกรรม โรงเรียนยังได้จัด ‘มินิมันนี่แคมป์’ ที่นอกจากจะสอนเรื่องการเงินในชีวิตประจำวัน การทำรายรับรายจ่าย ยังสอนให้เด็กเข้าใจเรื่องการลงทุนในหุ้นด้วย

ยิ่งไปกว่านั้น ครูก็อตยังพัฒนาบอร์ดเกม ‘ใจ้เป๋งใจ๋’ ขึ้น ซึ่งเป็นบอร์ดเกมที่มีคอนเซปต์ว่าด้วยการเอาตัวรอดทางการเงินของเยาวชนชาวดอย ดึงเอาบริบทสังคมของคนในพื้นที่นี้เข้ามาให้เกิดความรู้สึกใกล้ตัว เป็นเกมที่จะมีสถานการณ์สมมติต่าง ๆ เป็นตัวดึงเงินออกจากกระเป๋า และชวนให้ผู้เล่นคิดว่าจะรอดพ้นจากสถานการณ์เหล่านั้นอย่างไร และจะมีวิธีเก็บเงินอย่างไรให้เหลือเงินมากที่สุดในแต่ละเดือน

ครูก็อตย้ำว่า สิ่งสำคัญที่จะทำให้ทุกคนแก้ปัญหาเรื่องการเงินได้คือการปรับความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการเงินก่อน ซึ่งการจะทำแบบนั้นได้ สิ่งที่ต้องมีคู่กันคือองค์ความรู้ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ โดยเขาเสนอว่า อาจเริ่มจากการสร้างพิพิธภัณฑ์การลงทุนแบบที่มีในกรุงเทพฯ กระจายออกไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อเป็นขุมทรัพย์ทางปัญญาให้กับคนในพื้นที่ด้วย

โครงการ INVESTORY Investment Learning Design Bootcamp

พัฒนาขึ้นในปี 2566 เพื่อผลักดันการพัฒนาทักษะทางการเงินในระบบการศึกษา โดยยกระดับความรู้และพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถออกแบบและจัดกระบวนการในการสอนเรื่องการวางแผนการเงินและการลงทุนในรูปแบบที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ประกอบด้วย

1) การให้ความรู้ครูระดับมัธยมศึกษาและอาชีวศึกษาด้วยกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจผสมระหว่างทฤษฎีและการฝึกปฏิบัติ (Workshop) ในเรื่องความรู้พื้นฐานการลงทุนสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา (Investment Fundamentals) หลักการออกแบบห้องเรียน (Learning Design) และทักษะการเป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ (Facilitation Skills)

2) ครูนำความรู้ไปออกแบบหลักสูตรการสอนของตนเองและทดลองสอน (Teaching Lab) เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา ซึ่งระหว่างนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการให้คำแนะนำแก่ครูอย่างต่อเนื่อง

3) เมื่อครบช่วงทดลองสอนแล้ว มีการเปิดเวทีให้ครูสาธิตห้องเรียนการลงทุนแก่บุคลากรทางการศึกษาและสาธารณชน (Show & Share)

"ตลาดหลักทรัพย์ฯ
สร้างโอกาสให้เราได้มาอ่านหนังสือ
ได้รู้จักวิธีการบริหารจัดการเงิน
เราต้องถามตัวเองก่อนว่ารับความเสี่ยง
ได้แค่ไหน แล้วเริ่มต้นเท่าที่ทำไหว
ไม่เกินกำลัง"

ปาริชาติ พงษ์คำ (หนู)

การลงทุนไม่ได้จำกัดโอกาสและฐานะ ใครจะคิดว่าเป็นพนักงานทำความสะอาดก็มีเงินล้านติดบัญชีได้ แค่เข้าใจการใช้ประโยชน์จากตลาดทุน

ปาริชาติ พงษ์คำ (หนู) ถูกยกให้เป็นต้นแบบของแม่บ้านเงินล้านที่สร้างความมั่นคงในชีวิตได้จากการลงทุน หลังจากที่เธอก้าวเข้ามาเป็นแม่บ้านของตลาดหลักทรัพย์ฯ เมื่อ 20 ปีก่อน จนถึงวันนี้ที่มีเงินในบัญชีหลักล้าน

เธอเล่าว่า ตอนนั้นเป้าหมายเดียวของเธอคือหาเงินให้เพียงพอกับการใช้ชีวิตในเมืองใหญ่ และมีเงินเหลือพอจุนเจือแบ่งเบาภาระครอบครัว ที่จังหวัดศรีสะเกษ ด้วยวุฒิการศึกษาแค่ระดับชั้น ป.6 พนักงานทำความสะอาดจึงเป็นอาชีพที่เธอเลือก

ความจนเป็นแรงผลักดันให้คนต่างจังหวัดเดินทางเข้าเมืองเพื่อทำงานหาเงิน จากแม่บ้านทั่วไป ผันตัวมาเป็นพนักงานทำความสะอาดที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้สร้างการเปลี่ยนแปลง

ครั้งใหญ่ให้กับชีวิต เพราะกลายเป็นประตูที่เปิดกว้างทำให้เธอได้รู้จักกับตลาดทุน และมีมุมมองทางการเงินที่เปลี่ยนไปจากเดิม ในขณะที่คนรายได้น้อยส่วนใหญ่มักเจอกับปัญหาหนี้สิน รายรับที่ได้มาเพื่อเลี้ยงตัวเองแบบเดือนชนเดือน ด้วยภาระที่มี โดยไม่ได้มองเรื่องการบริหารเงิน และคิดว่าการลงทุนเป็นเรื่องของคนรวย แต่เธอกลับไม่คิดเช่นนั้น

ด้วยความที่ตัวเธอเองมีความสนใจเรื่องบริหารเงินกับงานเป็นทุนเดิม อีกทั้งเป็นคนประหยัดมัธยัสถ์ หนังสือในห้องสมุดของตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงกลายเป็นจุดเปลี่ยน สอนให้แม่บ้านอย่างเธอเริ่มต้นทำบัญชีรายรับรายจ่าย และวางแผนการใช้เงินอย่างเป็นระบบ รวมถึงมองหาแนวทางที่จะช่วยต่อยอดเพิ่มพูนเงินที่มีอยู่ให้งอกเงยมากขึ้น

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ สร้างโอกาสให้เราได้มาอ่านหนังสือ ได้รู้จักวิธีการบริหารจัดการเงิน เริ่มต้นจากการฝากประจำในธนาคาร เพื่อฝึกวินัยให้ตัวเราเอง จนเริ่มมาศึกษาเรื่องการลงทุนไม่น้อยกว่า 10 ปี เพื่อต่อยอดเงินก้อนที่มีจากต้นทุนเดิม” เธอกล่าว

บรรยากาศที่เกิดขึ้นในตลาดหลักทรัพย์ฯ กลายเป็นแรงกระตุ้นที่น่าสนใจสำหรับนักลงทุนหน้าใหม่ ด้วยหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลความสะอาดในห้องสมุดมารวย คลังหนังสือการเงินการลงทุนที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย บรรยากาศของการลงทุน ความรู้ที่ได้ซึมซับจากเวทีเสวนาเล็ก ๆ ในห้องสมุด ทำให้เธอได้เรียนรู้และกล้าตัดสินใจลงทุน โดยเริ่มศึกษาข้อมูลด้วยตัวเอง

“จากเงินหลักแสน มาเป็นหลักล้าน ไม่รู้ว่าต้องใช้เวลานานแค่ไหน คิดแต่ว่าถ้าเราไม่เสี่ยงมันก็จะเสียเปล่า ถ้าไม่ลองก็ไม่รู้ เพียงแต่เราต้องถามตัวเองก่อนว่า รับความเสี่ยงได้แค่ไหน แล้วเริ่มต้นเท่าที่ทำไหว ไม่เกินกำลัง“ เธอกล่าว และย้ำว่า “หนูจะบอกกับทุกคนตลอด ไม่ใช่ว่าลงทุนแล้วจะรวยทุกคน ต้องมาปรับหาจุดที่เหมาะ บางครั้งต้องยอมขาดทุนเพื่อเรียนรู้ พยายาม และก้าวต่อไป”

แม่บ้านเงินล้านยอมรับว่า การได้คลุกคลีกับคนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเรื่องการลงทุน แม้กระทั่งลูกค้าที่เดินเข้ามาในตลาดหลักทรัพย์ฯ การได้ซักถามและแบ่งปันเรื่องการลงทุนเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับชีวิต ทำให้มีวัตถุดิบมากพอในการตัดสินใจเปิดพอร์ตลงทุนด้วยตัวเอง โดยกล้าที่จะรับความเสี่ยงและการลงทุนเพื่อความสำเร็จในระยะยาว

ทุกวันนี้ตัวเธอเองยังคงมุ่งมั่นศึกษาเรื่องการลงทุน โดยแบ่งเวลาทุกวัน เพื่อติดตามข่าวสารและความรู้เรื่องตลาดทุนใหม่ ๆ ที่เพิ่มเข้ามา ทั้งหุ้นกู้ หุ้นยั่งยืน รวมถึงโอกาสการลงทุนในยุคดิจิทัล ซึ่งต้องมีความรู้มากพอก่อนที่จะตัดสินใจลงทุน ในภาพที่กว้างขึ้น โดยเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนรู้ในหนังสือมาหาข้อมูลผ่านคลิปให้ความรู้ด้านการเงินการลงทุน และแอปพลิเคชันด้านการลงทุน ซึ่งตอนนี้การเข้าถึงความรู้ด้านการลงทุนผ่านออนไลน์ ทำได้ง่ายมากกว่าในอดีต

“หนูโชคดีที่ได้มาอยู่ตรงนี้ อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ทำให้เราหาความรู้ได้ง่าย และเข้าถึงได้มากกว่าคนอื่น แต่สิ่งสำคัญอันดับแรกคือตัวเรา ที่หากไม่เริ่มต้นค้นคว้าก็จะไม่มีการที่จะเรียนรู้ และพัฒนาตัวเอง” ปาริชาติกล่าวทิ้งท้าย

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้เรารู้จักตัวเอง เรามีหนี้อะไร ทรัพย์สินอะไร เงินที่เหลือหลังจากหักหนี้ ค่าใช้จ่าย และเงินออมออกแล้ว มันคือเงินส่วนที่เราใช้ได้อย่างสบายใจที่สุด”

ณิชา วันสารัมย์
แม่บ้านข้าราชการตำรวจ กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 จ.ชุมพร

เช่นเดียวกับ **ณิชา วันสารัมย์ แม่บ้านข้าราชการตำรวจกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 41 จ.ชุมพร** ที่เริ่มต้นด้วยสถานะติดลบ แต่ความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงิน และการลงทุนกลับทำให้ชีวิตเธอพลิกฟื้นกลับมาอยู่ในแดนบวกอีกครั้ง

“ตั้งแต่คุณแม่ป่วยเป็นมะเร็ง จะมีค่าใช้จ่ายส่วนเกินกับค่าเดินทางมาทำคีโมที่กรุงเทพฯ มีเรื่องค่าเล่าเรียนของลูก มีหนี้ก้อนใหญ่ที่สามีกู้มาสร้างบ้านให้แม่ ส่วนเราก็มีหนี้คอนโดฯ อยู่ ช่วงนั้นเราเข้าไปดูในสมุดบัญชีธนาคาร เงินมันหายหมด เราก็รู้สึกว่า ทำไมมันหมดไปขนาดนี้”

แม้ณิชาจะไม่ใช่คนใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และยังพยายามหารายได้ทุกวิถีทาง เช่น การปลูกผักขาย จนกระทั่งขายของออนไลน์ แต่หนี้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ก็ยังสูบเงินส่วนใหญ่ของครอบครัวไปจนหมด

กระทั่งวันหนึ่งที่มีเสียงแอปพลิเคชัน LINE เด้งขึ้นในกรุ๊ปของสมาคมแม่บ้านตำรวจ ณิชาบอกว่าเสียงนั้นเปลี่ยนชีวิตเธอไปตลอดกาล

โครงการ Happy Money In Action เส้นทางสร้างสุขทางการเงิน คือข้อความทางไลน์ที่เธอได้อ่านในวันนั้น และเธอไม่รอช้าที่จะสมัครเข้าร่วมโครงการ

“เราตั้งใจมาก ก็ขอเงินสามีว่า ฉันขอค่าอินเทอร์เน็ตสำหรับการเรียน เขาบอกว่า ได้ แต่เรามารู้ว่าเขาต้องไปชายแดน รองเท้าเขาขาดแล้ว ตอนแรกเขาตั้งใจจะซื้อรองเท้า แต่เขาไม่ซื้อ แล้วเอาเงินมาให้เราซื้ออินเทอร์เน็ตเรียนแทน”

ด้วยแรงสนับสนุนและเสียสละของสามี ณิชาจึงตั้งใจเรียนอย่างมาก และทำให้เธอรู้หลายเรื่องที่เธอไม่เคยรู้มาก่อน อย่างแรกคือการได้รู้จักสถานะหนี้ของตัวเอง ต่อมาเมื่อเธอเรียนรู้เรื่องการทำบันทึกรายรับรายจ่าย เพื่อให้รู้สถานะทางการเงินและเข้าใจนิสัยทางการเงินของตัวเอง ก็ทำให้เธอปลดล็อกนิสัยบางอย่างที่เป็นอุปสรรคต่อการออมเงิน

เมื่อเข้าใจถึงสถานะการเงิน และวิธีแก้ไข ต่อจากนั้นจึงนำไปสู่เป้าหมายของการลดหนี้ โดยระหว่างทางเธอได้รับคำแนะนำดี ๆ จากอาจารย์ที่สอนหลายท่าน

“จากที่เราได้แต่ปรับทุกข์กับสามี แต่พออาจารย์มาชี้จุดให้ เราเห็นกราฟเงินออมของเราค่อย ๆ ขึ้นมาทีละนิด ๆ มันทำให้เราเห็นทางออก เพราะเราได้ความรู้ ได้หลักการในการดำเนินชีวิต”

เธอกล่าวเสริมด้วยว่า “ถ้าปัญหาเรื่องเงินหมดไป ปัญหาครอบครัวก็แทบไม่มี ดังนั้น ถ้าแก้เรื่องการเงินได้ ก็แก้ปัญหาครอบครัวได้ด้วย”

จนถึงวันนี้ เธอสามารถลดหนี้ ลดค่าใช้จ่าย และมีเงินเก็บออม รวมถึงเงินที่เหลือสำหรับค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่เธอต้องการด้วย

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ ทำให้เรารู้จักตัวเอง เรามีหนี้อะไร ทรัพย์สินอะไร เงินที่เหลือหลังจากหักหนี้ ค่าใช้จ่าย และเงินออมออกแล้ว มันคือเงินส่วนที่เราใช้ได้อย่างสบายใจที่สุด มันมีความสุขนะคะกับเงิน 2,000 บาทที่เหลืออยู่” เธอกล่าวด้วยรอยยิ้ม

นอกจากปรับใช้กับตัวเองจนชีวิตเปลี่ยนไป ณิชายังได้นำความรู้ที่เธอได้ไปบอกต่อกับเพื่อน ๆ ในสมาคมแม่บ้านตำรวจด้วย เพราะอีกหลายครอบครัวก็ประสบปัญหาไม่ต่างไปจากเธอ และเรื่องราวการวางแผนการเงิน ค่อย ๆ ทยอยลดหนี้ ลดค่าใช้จ่าย จนมีเงินเก็บออม ก็เป็นแรงบันดาลใจให้บรรดาภรรยานายตำรวจอีกหลายคน

“เราให้ความรู้กันตั้งแต่ในวงส้มตำ จนถึงวงฟังเทศน์ เราจะบอกให้ทุกคนทำงาน อย่านั่งรอสามีไปวัน ๆ มีคนหนึ่งลูกยังเล็ก ต้องไปรับลูก บอกเราว่าไม่รู้จะเอาเวลาที่ไหนไปทำงาน เราก็บอกลองไปขายหมูปิ้งแถวนั้นดูไหม เขาก็ไปทำหมูปิ้งขายจนถึงทุกวันนี้ ได้เงินมาใช้ค่าจิปาถะ เป็นความสุขของเขา”

มิ่งขวัญ ประเสริฐศิวพร ผู้ช่วยผู้จัดการงานส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเงิน บริษัท เงินติดล้อ จำกัด (มหาชน) เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างของผู้ที่ใช้ความรู้ทางการเงินเป็นใบเบิกทางสู่โอกาสในชีวิต เพราะก่อนจะมีหน้าที่หลักในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเงิน เขาเคยสมัครเป็นคนส่งของกับบริษัทเงินติดล้อ เพราะมีวุฒิแค่ ม.6 แต่ด้วยความมุ่งมั่น หมั่นเพียรหาความรู้ในทุกด้าน นำพาเขามาสู่การเป็นเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมด้านสินเชื่อ และท้ายสุดมาสู่แผนกส่งเสริมความรู้ด้านการเงิน แผนกที่แม้แต่บริษัทเองก็ไม่เคยมีมาก่อน

ย้อนไปเมื่อ 10 ปีที่แล้ว ขณะที่เขาเป็นเจ้าหน้าที่ฝึกอบรมสินเชื่อตลาดสด มิ่งขวัญเกิดคำถามว่า ทำไมกลุ่มพ่อค้าแม่ค้าในตลาดสดที่ได้รับสินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพ ถึงไม่สามารถหลุดพ้นจากหนี้นอกระบบได้

“ยอมรับว่าก่อนหน้านี้ ผมลองผิดลองถูก เพราะเน้นจากพฤติกรรมเป็นหลัก แต่พอได้ความรู้ทางการเงินที่เป็นระบบ กับเครื่องมือจากตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อมาวิเคราะห์ว่า แต่ละเคสควรแก้ปัญหายังไง ทำให้สะดวกมากขึ้น”

มิ่งขวัญ ประเสริฐศิวพร
ผู้ช่วยผู้จัดการงานส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการเงิน
บริษัท เงินติดล้อ จำกัด (มหาชน)

เขาไม่เพียงตั้งคำถาม แต่เอาตัวเองลงไปทำความเข้าใจกับปัญหาอย่างจริงจัง ทำแบบสำรวจพฤติกรรมรายรับรายจ่ายของกลุ่มตัวอย่าง จนพบว่าสิ่งที่คนกลุ่มนี้ขาดไปคือความรู้เรื่องการบริหารจัดการเงิน นั่นคือจุดเริ่มต้นของโครงการให้ความรู้ทางการเงิน เปิดหลักสูตรการบริหารเงินให้กับบรรดาลูกค้า

“ตอนนั้นงานหลักเราก็ทำ แล้วก็ใช้อีก 10% มาช่วยให้ความรู้กับพวกเขา จัดกิจกรรมกันเดือนละครั้ง บางคนขอสินเชื่อกับเราพอหมดหนี้แล้วยังขอเข้ามาเรียนรู้เรื่องการเงินต่อเรื่อย ๆ จนกระทั่งบริษัทเห็นว่าเป็นประโยชน์ ควรจะมีหน่วยงานนี้ขึ้นมาในองค์กร ก็เลยจัดตั้งแล้วให้ผมดูแลมาตั้งแต่ตอนนั้น แล้วเราก็ขยายไปตามชุมชนต่าง ๆ ทำควบคู่กับการให้ความรู้พนักงานให้เขาส่งความรู้ต่อให้ลูกค้าได้”

จากจุดเริ่มต้นในปี 2556 มิ่งขวัญช่วยทั้งลูกค้าและพนักงานในโครงการให้มีสุขภาพทางการเงินที่ดีขึ้นได้หลายสิบเคส

แม้ที่ผ่านมามิ่งขวัญจะใช้ความรู้ความสามารถทั้งหมดที่มีในการวิเคราะห์และช่วยแก้ปัญหาการเงินให้กับแต่ละเคส แต่สิ่งที่เป็นเสมือนการติดปีกให้เขาโบยบินไปอีกขั้น คือการได้เข้าร่วมโครงการ ‘Happy Money พี่เลี้ยงการเงิน’ กับตลาดหลักทรัพย์ฯ

“ยอมรับว่าก่อนหน้านี้เราก็พยายามศึกษาพฤติกรรม แต่ก็ลองผิดลองถูกมา ไม่รู้ว่าสิ่งที่ให้คำแนะนำไปมันเป็นไปตามนี้หรือเปล่า เพราะเราจะเน้นจากพฤติกรรมเป็นหลัก แต่พอได้ความรู้ทางการเงินที่เป็นระบบ กับเครื่องมือ e-toolkit เพื่อเอามาวิเคราะห์ว่าแต่ละเคสควรจะแก้ปัญหายังไง เลยทำให้สะดวกมากขึ้น”

นอกจากกรณีที่ยกมา การเข้าร่วมกับโครงการ Happy Money พี่เลี้ยงการเงิน ระหว่างตลาดหลักทรัพย์ฯ กับบริษัทเงินติดล้อ สามารถสร้าง ‘พี่เลี้ยงการเงิน’ ได้ 3 รุ่น โดยเฉลี่ยรุ่นละประมาณ 30 คน และคนที่อบรมแล้วก็ยินดีมาเป็นพี่เลี้ยงโครงการให้ความรู้ทางการเงินของบริษัท ช่วยเหลือเพื่อน ๆ พนักงานคนอื่น รวมถึงผู้คนชุมชนต่าง ๆ

จากสถิติในปี 2566 ของบริษัท เงินติดล้อ พบว่าพนักงานที่เข้าร่วมโครงการ 32 คน มีหนี้ลดลงรวมกันถึง 3.2 ล้านบาท

“ตัวเลขนี้ผมจำได้แม่นเลย เพราะทุกคนจะต้องส่งรีพอร์ตเดือนนี้จ่ายชำระหนี้หรือรีไฟแนนซ์ หรืออะไรก็แล้วแต่ให้หนี้ลดลง ก็ช่วยให้พวกเขาไปต่อได้ เมื่อเขามีเงินออมก็สามารถต่อยอดสู่ตลาดหลักทรัพย์ฯ สู่ตลาดทุนได้มากขึ้น” มิ่งขวัญกล่าว

เขาเสริมว่า ปัญหาหลักตอนนี้ของประเทศไทยคือเรื่องหนี้ หนี้ครัวเรือนสูงมากโดยเฉพาะเด็กรุ่นใหม่ที่เพิ่งจบมาแล้วทำงาน มีแนวโน้มเป็นหนี้เร็วมาก ซึ่งหากตลาดหลักทรัพย์ฯ สามารถช่วยสื่อสารให้ความรู้ เพื่อป้องกันไม่ให้คนเป็นหนี้ อาจช่วยลดให้คนรุ่นใหม่ไม่ต้องแบกภาระเรื่องหนี้สินที่มากเกินไปได้

เมื่อกล่าวถึงปัญหาหนี้ที่ถือเป็นหนึ่งในปัญหาใหญ่ของสังคมไทย ที่ทำให้คนจำนวนมากมีชีวิตวนเวียนกับวงจรหนี้อย่างไม่มีทีท่าว่าจะหลุดพ้นได้ง่าย ๆ **ปถวี แสงเวียน เจ้าหน้าที่การตลาดธุรกิจสินเชื่อยานยนต์ (ศรีสะเกษ) ธนาคารเกียรตินาคินภัทร จำกัด (มหาชน)** เคยเป็นคนคนนั้น และตามด้วยการเป็นหนี้นอกระบบเพื่อกู้มาจ่ายหนี้ในระบบ ไปจนถึงการจำนองที่ดิน ใช้เงินต่อเงิน ใช้หนี้ต่อหนี้ วนเป็นงูกินหางแบบไม่รู้จบ จนหนี้ที่ต้องจ่ายทุกเดือนไม่ใช่แค่ช่วงปลายเดือน แต่แทบเป็นวันต่อวัน

“ผมเป็นคนเดียวที่ต้องดูแลครอบครัว ต้องแบกภาระทุกอย่างไว้แล้วในอดีตผมไม่เคยปริปากบอกครอบครัวเลยว่าเราไม่มีเงินแล้ว” ปถวีเล่าถึงความทรงจำช่วงที่หนักหนาสาหัสที่สุดในชีวิต

“หนี้มันมีอยู่ทุกวันเลย จนบางทีก็นอนไม่หลับ สะดุ้งกับตัวเองว่า เอ๊ะ พรุ่งนี้ต้องจ่ายอีกแล้วเหรอ ลูกเคยบอกว่า ทำไมปะป๊าทำงาน 7 วัน ก็เพราะเรื่องหนี้นี่แหละที่เราบริหารไม่เป็น” เขากล่าวเสริม

เมื่อมองย้อนกลับไป เขาพบว่าสาเหตุที่ปัญหาหนี้ยังรุมเร้ามาจากวิธีคิดในการใช้เงินของเขาตั้งแต่สมัยหนุ่ม เมื่อได้เงินมาก็ใช้ไป ไม่เคยคิดว่าต้องเก็บเงิน เพราะอย่างไรเงินก็เข้ามาอยู่เรื่อย ๆ

“ผมตกใจมากที่โค้ชการเงินของโครงการ Happy Money พี่เลี้ยงการเงิน มาถามเรื่องเงินของผมแบบเจาะลึกทีละรายการ แล้วบอกว่าที่ผมทำผิดหมดเลย เพราะผมรู้แค่เรื่องรับ-จ่าย แต่โค้ชบอกว่าไม่ใช่ ต้องดูให้ดีว่าอะไรเป็นรายรับ อะไรเป็นรายจ่าย อะไรเป็นหนี้”

ปถวี แสงเวียน
เจ้าหน้าที่การตลาดธุรกิจสินเชื่อยานยนต์ (ศรีสะเกษ) ธนาคารเกียรตินาคินภัทร จำกัด (มหาชน)

ประกอบกับเมื่อมาทำงานเป็นเจ้าหน้าที่สินเชื่อกับธนาคารเกียรตินาคินภัทร เงินเดือนบวกค่าคอมมิชชั่นและค่าอินเซนทีฟรวมแล้วเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก เขาจึงเริ่มเข้าสู่วงจรการรูดบัตรเครดิตอย่างไม่ยั้งคิด จ่ายหนี้แค่ขั้นต่ำ พอรูดเต็มวงเงินก็ถลำไปสู่การเปิดบัตรใหม่ใบที่ 2 3 4 เรื่อยมาจนถึงใบที่ 10

โชคดีที่ตอนนั้นธนาคารเกียรตินาคินภัทรทำโครงการ ‘ปลดหนี้มีออม’ ปถวีจึงรีบสมัครอย่างไม่รอช้า และได้แนวทางในการสร้างนิสัยทางการเงินแบบใหม่ติดตัวมา และเมื่อธนาคารเกียรตินาคินภัทร ได้เข้าร่วมโครงการ ‘Happy Money

พี่เลี้ยงการเงิน' กับตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นโครงการสร้างผู้เรียน ผู้รู้ ผู้มีจิตสาธารณะ พร้อมที่จะได้รับความรู้ เพื่อปลดล็อกปัญหาของตนเอง และแนะนำผู้อื่น หรือคนรอบข้างได้อย่างมีทักษะและความรู้เพียงพอ ซึ่งจะช่วยเร่งให้เกิดการกระจายความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการออม การลดค่าใช้จ่าย การวางแผนการเงินได้เป็นระบบและถูกต้อง ปถวีเห็นว่าเป็นโครงการที่ต่อยอดได้ จึงตัดสินใจสมัครเข้าร่วมโครงการด้วยตัวเอง

การได้เข้าโครงการ 'Happy Money พี่เลี้ยงการเงิน' ทำให้ได้เจอเหล่าโค้ชเก่ง ๆ มากมาย ปถวีจึงได้องค์ความรู้และหลักการทางการเงินมาต่อยอดได้อีก ทั้งเรื่องการคำนวณรายรับรายจ่าย เงินออม การลงทุน ไปจนถึงการฝึกเป็นพี่เลี้ยงผู้ให้คำปรึกษาทางการเงิน และถึงตอนนี้หนี้ที่เคยเป็นยาขมก็กลายเป็นสิ่งที่เขาจัดการได้อยู่มือ พ่วงด้วยการมีเงินนำไปต่อยอดลงทุน

"เชื่อไหมว่าผมตกใจมากที่โค้ชการเงินของโครงการ Happy Money พี่เลี้ยงการเงิน มาถามเรื่องเงินของผมแบบเจาะลึกทีละรายการ แล้วโค้ชก็ส่งไฟล์ Excel ให้ผมดู บอกเลยว่า ที่ผมทำผิดหมดเลย เพราะผมรู้แค่เรื่องรับ-จ่าย แต่โค้ชบอกว่าไม่ใช่ ต้องดูให้ดีว่าอะไรเป็นรายรับ อะไรเป็นรายจ่าย อะไรเป็นหนี้ และโค้ชก็สอนวิเคราะห์สุขภาพทางการเงินของผม จึงเห็นช่องทางการบริหารการเงินในชีวิตและเมื่อได้มีโอกาสเป็นพี่เลี้ยงการเงิน จึงใช้ประสบการณ์ของตัวเองไปสอน"

เขายอมรับว่า หากไม่ได้พบกับโครงการปลดหนี้ของธนาคารเกียรตินาคินภัทร หรือโครงการ Happy Money ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ชีวิตเขาคง 'เละ' ไปแล้ว อาจจะหนีหนี้ และมีชีวิตยากลำบากกว่าที่เป็นอยู่ตอนนี้

จนถึงตอนนี้ ปถวียังคงทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงการเงิน โดยผู้ประสบปัญหาการเงินหลายราย เจอปัญหาคล้ายกับที่เขาเคยเจอมาก่อน ทำให้หลายเคสเปิดใจกับเขา และพร้อมรับองค์ความรู้ทางการเงินไปปรับใช้ในชีวิต

เรื่องราวจากหลากผู้คนที่มีส่วนร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการผลักดัน กระตุ้น ปรับเปลี่ยนและแก้ไขได้ผลิดอกออกผลอย่างงดงามแล้ว การพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนทั้งด้านสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาลเกิดขึ้นได้ตามที่หวัง ก้าวต่อไปคือ การทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ถึงภาพที่ฝันไว้ นั่นคือตลาดทุนไทยเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยให้เติบโตอย่างสมดุลทั้งภาคธุรกิจและสังคม พร้อมเป็นพื้นที่สำหรับอนาคตของทุกคนในประเทศนี้ให้มีความอยู่ดีกินดี

SET Index ชีพจรตลาดทุนไทย
The Pulse of the Thai Capital Market

> สิ่งสำคัญที่สุด
> ก็คือการสร้างนักลงทุนรุ่นใหม่
> ให้มีความรู้ด้าน Financial Literacy
> และมีทักษะด้านการลงทุน

อีกหนึ่งคนที่ร่วมภารกิจบ่มเพาะเมล็ดพันธุ์แห่งความรู้ให้กับนักลงทุนมาอย่างต่อเนื่องเคียงคู่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มาตั้งแต่ยุคเริ่มแรก ***สันติ วิริยะรังสฤษฎ์ ประธานบรรณาธิการบริหาร วารสารการเงินธนาคาร*** *ร่วมบอกเล่าการเดินทางของตลาดหลักทรัพย์ฯ และการร่วมให้ความรู้*

“ตั้งแต่วันแรกจนถึงวันนี้ ผมคิดว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เปลี่ยนแปลงเร็วมาก ผ่านวิกฤตครั้งสำคัญก็หลายครั้ง วิกฤตหนักสุดก็ราชาเงินทุน ในยุคนั้นยังไม่มีกฎหมายตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. จนกระทั่งปี 2535 มีการจัดตั้ง ก.ล.ต. ขึ้นมากำกับดูแลก็เกิดพัฒนาขึ้นมาเรื่อย ๆ พัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็เติบโตค่อนข้างรวดเร็ว มีการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาซื้อขาย จนทุกวันนี้โบรกเกอร์สามารถส่งการซื้อขายผ่านทางออนไลน์ได้ ประชาชนทั่วไปก็สามารถซื้อขายผ่านทางออนไลน์ได้ จนบัดนี้มูลค่าการซื้อขายตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ขึ้นมาเป็นอันดับ 1 ในอาเซียนมาต่อเนื่องหลายปี”

จากจุดเริ่มต้นของแนวคิดในการให้ความรู้ด้านการเงินการธนาคารขยายวงกว้างไปสู่การให้ความรู้ด้านตลาดเงิน ตลาดทุนและสภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสร้างความรู้ทางการเงินหรือ Financial Literacy ให้แก่ประชาชน จึงนับเป็นก้าวแรกที่วารสารการเงินธนาคารได้มีส่วนในการเข้าไปร่วมงานกับตลาดหลักทรัพย์ฯ

“ผมมีโอกาสได้เจอกับ ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ อดีตกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านทักว่าการนำเสนอข่าวเรื่องตลาดหุ้นของเรายังไม่ค่อยตรงกับความเป็นจริงเท่าไหร่ อาจเพราะสื่อยังไม่มีความรู้ที่ลึกมากพอ ผมจึงนำเสนอว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ น่าจะมีหลักสูตร

สันติ วิริยะรังสฤษฎ์
ประธานบรรณาธิการบริหาร วารสารการเงินธนาคาร

ให้ความรู้กับสื่อมวลชน
ด้านผลิตภัณฑ์การลงทุน การซื้อขายหุ้น
เพื่อให้สามารถนำเสนอข่าวสารที่เป็นประโยชน์
และถูกต้องให้แก่ประชาชนถือเป็นการสร้างฐานลูกค้า
ให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไปด้วย”

วารสารการเงินธนาคารได้ริเริ่มในการให้ความรู้
ทางการเงินการลงทุนในรูปแบบของการจัดงาน
Money Expo มหกรรมการเงินการลงทุน
ระดับประเทศขึ้นเป็นครั้งแรกในปี 2544
ซึ่งได้รับเสียงตอบรับที่ดีจากภาคธุรกิจ ธนาคารต่าง ๆ และ
ประชาชนทั่วประเทศ ภายในงานมีการนำเสนอผลิตภัณฑ์
ทางการเงินมากมาย อย่างเช่น
สินเชื่อ ประกัน รวมถึงบัตรเครดิต
ที่เป็นผลิตภัณฑ์เอ็กซ์คลูซีฟสุด ๆ ในยุคนั้น
คนจึงให้ความสนใจเป็นอย่างมาก โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ
ให้ความร่วมมือกับวารสารการเงินธนาคาร
ในการให้ความรู้กับสื่อมวลชน
และยังเป็นผู้ที่จุดประกายให้เกิดอีเวนต์แห่งการแลกเปลี่ยน
และเรียนรู้เรื่องการลงทุนครั้งแรกในประเทศไทยอีกด้วย

“ตอนนั้นคุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านสนใจ
ก็เลยมาคุยกันว่าอยากจะจัดงานที่มีลักษณะ
คล้าย ๆ งาน Money Expo โดยให้เราไปช่วยจัดงานให้
รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อจึงเกิดเป็นงาน
SET in the City ขึ้นครั้งแรก ในตอนแรกนั้น
ถือว่ามีความท้าทายมากเนื่องจากผลิตภัณฑ์
การลงทุนต่างจากผลิตภัณฑ์ด้านการเงิน
ที่เห็นเป็นรูปธรรมมากกว่า จึงเน้นไปที่เรื่องการให้ความรู้
เกี่ยวกับการลงทุนแก่ประชาชน
ซึ่งสำคัญมากในการสร้างความเข้าใจ
และแรงจูงใจให้คนเริ่มต้นลงทุน นอกจากนี้ เรายังมองว่า
นักศึกษามหาวิทยาลัยเป็นกลุ่มสำคัญที่จะเป็น
นักลงทุนในอนาคต สมัยนั้นไม่ค่อยมีหลักสูตร
ด้านความรู้ด้านการเงินในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย
เราก็เลยไปเจาะตลาดกลุ่มนี้

“สมัยก่อนทำงานกันสนุกมาก มีช่วงที่เจ้าหน้าที่
ตลาดหลักทรัพย์ฯ มาช่วยถือธงนำนักศึกษาพาไปคุย
กับโบรกเกอร์ต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้เรื่องการลงทุน
งาน SET in the City ถือว่าเป็นสื่อกลางที่ดี
ในการพากลุ่มนักลงทุนหน้าใหม่ไปหาความรู้
และพูดคุยกับโบรกเกอร์โดยตรง ก็ถือว่าช่วยสร้างฐาน
ลูกค้าใหม่ให้กับตลาดหลักทรัพย์ฯ

“เราทำต่อเนื่องให้กับตลาดหลักทรัพย์ฯ ถึง 7 ปี
ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงเรื่องการเงินการลงทุนมากขึ้น
หลังจากนั้นเมื่อตลาดหลักทรัพย์ฯ
เป็นผู้จัดงานเอง ก็มีการขยายการให้ความรู้มากขึ้น
ทำให้สามารถสร้างนักลงทุนหน้าใหม่ได้มากขึ้น
ก็ถือเป็นนิมิตหมายที่ดี”

นอกจากนี้ ความร่วมมือระหว่างวารสารการเงินธนาคาร
กับตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังครอบคลุม
ไปถึงงานสำคัญของแวดวงตลาดทุนก็คือ
‘งาน SET Awards’ ซึ่งเป็นงานมอบรางวัล
อันทรงเกียรติให้แก่บริษัทจดทะเบียนที่มี
ผลประกอบการยอดเยี่ยมในแต่ละ Sector
มาจนถึงปัจจุบัน

“อีกความร่วมมือหนึ่งคือคุณกิตติรัตน์ ณ ระนอง เห็นว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรจะมีรางวัลเพื่อยกย่องเชิดชูบริษัทจดทะเบียนและผู้บริหารที่ดีเพื่อให้เป็นตัวอย่างแก่บริษัทจดทะเบียนทั้งหลาย ในที่สุดก็ได้ร่วมมือกันสร้างรางวัล SET Awards ขึ้นมา ตั้งแต่ปี 2546 จนถึง 2566 ครบรอบ 20 ปี พอดี ตอนหลังก็มีรางวัลด้านความยั่งยืน ด้าน Governance แล้วก็ยังมีรางวัล Innovation Awards เพิ่มเติมเข้ามา ตั้งแต่ครั้งแรกจนถึงปัจจุบันมีการพัฒนาและเติบโตเรื่อยมาตามสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ถือว่าเป็นการให้กำลังใจแก่คนทำงานในตลาดทุน ผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนที่มีความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต และบริษัทจดทะเบียนที่ดำเนินการอย่างมีธรรมาภิบาลและการดำเนินธุรกิจแบบยั่งยืนให้ได้รับการยกย่องว่าเป็นตัวอย่างที่ดีและเป็นต้นแบบด้านคุณภาพของบริษัทจดทะเบียนและบุคลากรในอุตสาหกรรม”

การสร้างฐานข้อมูลของบริษัทจดทะเบียนที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ง่ายและเพิ่มกลไกการปกป้องนักลงทุนรายย่อยจากปัญหาต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นแหล่งที่สร้างความมั่งคั่งที่สำคัญของบริษัทจดทะเบียน รวมทั้งนักลงทุนรายย่อยมาตลอดหลายสิบปี ความพยายามของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ผมเห็นมาตลอด อย่างแรกคือ การให้โอกาสบริษัทเข้ามาระดมทุนเพื่อไปขยายธุรกิจให้เติบโต ประการที่สองคือ การสร้างนักลงทุนรุ่นใหม่ ๆ เข้ามาใช้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการลงทุน เพื่อเพิ่มความมั่งคั่งให้กับตนเอง ล่าสุดก็มี LiVE Exchange ที่เปิดโอกาสให้ SMEs และ Startups เข้ามาระดมทุน และเปิดโอกาสให้คนที่ต้องการลงทุนในบริษัทเหล่านั้นมาร่วมลงทุนได้ เพราะฉะนั้นโอกาสของตลาดหุ้นไทยก็จะกว้างขึ้น

แต่สิ่งหนึ่งที่อยากฝากไว้ก็คือ ตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือ ก.ล.ต. ควรจะมีมาตรการในการสร้างความมั่นใจให้กับนักลงทุนรายย่อยว่าสามารถปกป้องนักลงทุนรายย่อยได้เหมือนในต่างประเทศ นี่คือความท้าทายอันหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต.”

สันติฝากทิ้งท้ายว่า อยากให้คนไทยเห็นความสำคัญของการลงทุนเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้มีความมั่นคงทางการเงิน โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ มีบทบาทสำคัญมากในการบ่มเพาะนักลงทุนรุ่นใหม่ให้มีความรู้ด้านการเงินการลงทุน

“การลงทุนเป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเพิ่มความมั่งคั่งให้กับตนเอง ปัจจุบันมีทางเลือกการลงทุนหลายช่องทาง ทั้งในหุ้น ตราสารหนี้ กองทุนรวม กองทุนต่างประเทศ หรือแม้แต่การซื้อหุ้นในต่างประเทศด้วยตัวเองก็ทำได้ ถ้ามีความเชี่ยวชาญ นอกจากนี้ไม่จำเป็นจะต้องมีเงินก้อนโตถึงจะเข้าไปลงทุนได้ มีเงินก้อนเล็ก ๆ ก็สามารถแบ่งมาลงทุนได้ ในลักษณะของการทยอยซื้อหุ้นสะสมทุกเดือน ถึงวันหนึ่งก็จะแปลกใจว่ามูลค่าหุ้นเติบโตขึ้นมาอย่างน่าประหลาดใจ การลงทุนสะสมหุ้นตั้งแต่ตอนนี้เมื่อถึงวัยเกษียณก็จะมีเงินก้อนมหาศาลเลยทีเดียว”

SET
in the city

“เมื่อสถานการณ์เปลี่ยน
เทคโนโลยีเปลี่ยน
ตลาดหลักทรัพย์ฯ
ก็ต้องปรับเปลี่ยนสินค้า
จาก Old Fashion
เป็น High Value
ให้แข่งขันได้
ในระยะยาว”

พิชัย ชุณหวชิร

ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 18

SET & The Capital Market in *the Next Decade*

จากวิสัยทัศน์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีเป้าหมายสู่การเป็น ‘ตลาดหลักทรัพย์ระดับโลกของคนไทย’ ซึ่งนอกจากจะต้องสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อขยายการเติบโตอย่างยั่งยืน และสร้างองค์ความรู้ให้กับนักลงทุนเพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ตลาดทุนในการสร้างความมั่งคั่งแล้ว ภารกิจอีกด้านของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการจับมือร่วมกับหน่วยงานกำกับดูแลต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส เป็นธรรม ส่งเสริมความมั่นคงของตลาดทุน และที่สำคัญคือเพิ่มความเชื่อมั่นของนักลงทุนและผู้ประกอบการ

ส่วนนี้จะเป็นการบอกเล่าเรื่องราวจากมุมมองของหน่วยงานกำกับดูแลที่มีบทบาทสำคัญในการสร้างให้เกิดตลาดทุนระดับโลกของคนไทย ทั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ที่แม้จะต่างบทบาท แต่หน่วยงานทั้งหมดนี้มีเป้าหมายเดียวกันคือการสร้างแหล่งทุนที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาให้เกิดการขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่เติบโตอย่างสร้างสรรค์

ภาพ 'ตัวเลขแห่งนิรันดร์' (2559)
ศาสตราจารย์เกียรติคุณอิทธิพล ตั้งโฉลก
(ศิลปินแห่งชาติ) สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม) ปี 2551

ร่วมสร้างความเชื่อมั่น สู่เป้าหมายตลาดทุนที่ทุกคนเชื่อใจ

"Trust and Confidence เป็นสิ่งที่หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในโลกที่มีความผันผวนและซับซ้อน"

พรอนงค์ บุษราตระกูล
เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

สำหรับองค์กรกำกับดูแลที่ทำงานใกล้ชิดกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมากที่สุด คงหนีไม่พ้นสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ซึ่ง **พรอนงค์ บุษราตระกูล เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)** ฉายภาพให้เห็นปลายทางที่ ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ คาดหวังที่จะเห็นและพยายามร่วมกันสร้างให้เกิดขึ้นตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคือ Trust and Confidence ที่นับวันจะยิ่งมองเห็นความคาดหวังของผู้ลงทุนในเรื่องนี้ชัดเจนมากขึ้น

"เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญอย่างมาก เพราะบทบาทของ ก.ล.ต. ถ้าอธิบายง่าย ๆ คือเราเป็นคนที่ออกกฎ เราเป็นคนที่ให้กรอบในการปฏิบัติ แต่เราไม่ใช่คนปฏิบัติเอง เพราะฉะนั้น ถ้าเปรียบเทียบให้เห็นภาพก็เหมือนเราเป็นคนสร้างถนนให้คนมาเดิน ซึ่งคนที่มาเดินบนถนนเส้นนี้ย่อมต้องการความปลอดภัย เมื่อใดที่เขาเชื่อความเป็นมืออาชีพของคนที่ออกกฎเกณฑ์เขาก็จะปฏิบัติตาม"

พรอนงค์ยังมองว่า Trust and Confidence เป็นสิ่งที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ต้องเกี่ยวข้องกับสาธารณะต้องให้ความสำคัญ โดยเฉพาะในโลกที่มีความผันผวนและซับซ้อน ซึ่งที่ผ่านมาทั้ง ก.ล.ต. และตลาดหลักทรัพย์ฯ พยายามผลักดันเรื่องเหล่านี้ พยายามจัดสมดุลระหว่างการกำกับดูแลที่เหมาะสม รัดกุม โปร่งใส ควบคู่ไปกับการพัฒนาตลาดทุนให้รองรับความต้องการของผู้ลงทุนในตลาดที่มีความคาดหวังที่เปลี่ยนไป ผลลัพธ์ที่ได้คือการประสานนโยบาย กฎหมาย กฎเกณฑ์ และมาตรฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปสู่ตลาดทุนที่ยั่งยืนในระยะยาว

อีกหนึ่งความร่วมมือที่สำคัญระหว่างตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ก.ล.ต. ในยุคนี้คือการสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อป้องกันการหลอกลวงลงทุน

“ดิฉันคิดว่าการหลอกลวงลงทุน บั่นทอนการออมและการลงทุนมาก คนไทยเป็นคนที่ใช้เวลาอยู่กับโซเชียลมีเดียในสัดส่วนที่สูง ทำให้เคสของการหลอกลวง โดยเฉพาะการหลอกลวงลงทุนมีสัดส่วนที่สูงขึ้นเป็นอย่างมาก แล้วเมื่อเกิดความเสียหายย่อมจะทำให้เกิดการเข็ดหลาบในเรื่องการลงทุน ซึ่งทุกองคาพยพในตลาดทุน ร่วมมือกันที่จะป้องกัน ปราบปรามให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นน้อยลง หรือไม่เกิดขึ้นเลย สิ่งที่เป็นรูปธรรมก็คือ ดำเนินการประสานผู้ให้บริการแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียเพื่อปิดบัญชีที่หลอกลวงลงทุนได้อย่างรวดเร็ว ควบคู่ไปกับการให้ความรู้และพัฒนาเครื่องมือ ที่ผู้ลงทุนสามารถตรวจสอบผู้ให้บริการในตลาดทุนที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. รวมถึงค้นหาผลิตภัณฑ์ที่ได้รับอนุญาต รวมถึงผู้ที่ไม่ได้รับอนุญาตเพื่อช่วยในการตัดสินใจก่อนการลงทุน”

สำหรับความท้าทาย พรอนงค์มองว่าจำเป็นต้องหาสมดุลระหว่างการส่งเสริมนวัตกรรมทางการเงินกับการคุ้มครองผู้ลงทุน โดยยกตัวอย่างการพัฒนาเรื่องสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีการยกระดับกฎเกณฑ์กำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลในหลายส่วนเพื่อเพิ่มความคุ้มครองแก่นักลงทุน เช่น การโฆษณา การแจ้งเตือนความเสี่ยง การเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้า และการห้ามบริการฝากหรือกู้ยืมสินทรัพย์ดิจิทัล เป็นต้น เพื่อให้ตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลไทยมีความทัดเทียมกับต่างประเทศ และผู้ประกอบธุรกิจมีความสามารถในการแข่งขันและเติบโตได้อย่างยั่งยืน

“ที่ผ่านมาอาจมีประเด็นด้านความเหลื่อมล้ำในกฎเกณฑ์และการกำกับดูแล (Regulatory Arbitrage) ระหว่าง พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ และ พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ ก.ล.ต. จึงได้ยกระดับกฎเกณฑ์การกำกับดูแลในหลายส่วนให้ทัดเทียมกัน โดยอยู่ระหว่างการเสนอแก้ไข พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำโทเคนดิจิทัลที่ออกมาเพื่อการระดมทุนมากำกับดูแลภายใต้ พ.ร.บ. หลักทรัพย์ฯ ได้ รวมทั้งอยู่ระหว่างพิจารณาปรับปรุง พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ ภายใต้หลักการ ‘Same Activities, Same Risks, Same Regulatory Outcome’ ให้สอดคล้องกับต่างประเทศ

“อีกหนึ่งโจทย์ที่ ก.ล.ต. มองว่าจะต้องผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริงคือเรื่องการลงทุนระยะยาว เพราะในโลกอนาคตมีความท้าทายที่ยิ่งใหญ่สำหรับประเทศไทยรออยู่ นั่นคือสังคมสูงวัย ขณะเดียวกันคนรุ่นใหม่จำนวนมากเลือกที่จะไม่ทำงานในระบบ แต่ต้องการจะเป็นเจ้านายตัวเองมากขึ้น ดังนั้นการมีส่วนร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อสร้างให้คนไทยมีวินัยในเรื่องของการออมและการลงทุน เพื่อตอบโจทย์อนาคต และรูปแบบชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปจึงเป็นโจทย์ที่ทำควบคู่กัน”

การขับเคลื่อนแนวทางการพัฒนาเพื่อความยั่งยืนเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงโดยเฉพาะเรื่อง Climate Change ที่ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ในอนาคต เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พรอนงค์ทิ้งท้าย โดยตลาดทุนไทยควรให้ความสำคัญเรื่องการจัดให้มีข้อมูลด้าน ESG ที่เพียงพอ เข้าใจง่าย เปรียบเทียบได้ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล นอกจากผู้ลงทุนทั้งในและต่างประเทศจะใช้ในการตัดสินใจลงทุนแล้ว ยังจะทำให้ตลาดทุนเป็นกลไกสำคัญในการบรรลุเป้าหมายทางการเงินอย่างยั่งยืน การปรับตัวสู่เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียวของประเทศ บรรลุเป้าหมาย SDGs ซึ่งเป็นเป้าหมายระดับนานาชาติต่อไป

เดินหน้าอย่างมั่นคง ก้าวสู่อนาคตที่ยั่งยืน

“ตลาดเงินและตลาดทุนในอนาคต ต้องมีความยืดหยุ่นเพื่อให้สามารถรับมือกับสิ่งที่คาดเดาไม่ได้ โดยส่งเสริมทักษะที่จำเป็นให้กับบุคลากรในตลาดการเงิน ปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการปรับตัวและการแข่งขัน รวมถึงเตรียมแผนสำรองกรณีเกิดเหตุการณ์ไม่คาดคิด”

เศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ
ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย

ตลอด 50 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานสำคัญที่สนับสนุนการเติบโตของเศรษฐกิจไทยมาอย่างต่อเนื่อง ทั้งการเป็นตัวกลางในการเชื่อมโยงระหว่างนักลงทุนและผู้ระดมทุน ทำให้การจัดสรรเงินทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของตลาดทุน เพิ่มการเข้าถึง และขยายประโยชน์ของตลาดทุนไปยังประเทศในภาพรวม ขณะเดียวกันตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังมีบทบาทในการพัฒนาตลาดการเงินร่วมกับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) มาอย่างต่อเนื่อง **เศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย** เล่าถึงเป้าหมายที่มองเห็นร่วมกันและแนวทางการทำงานในระยะต่อไป คือ **การทำให้ภาคการเงินไทยสนับสนุนการเติบโตอย่างยั่งยืนของประเทศ ประชาชนมั่นใจและได้ประโยชน์จากบริการในตลาดเงินตลาดทุน**

ด้านการพัฒนาให้ภาคการเงินเอื้อต่อการเติบโตอย่างยั่งยืนของประเทศ โดยใช้แนวคิดสากลด้าน ESG หรือสิ่งแวดล้อม (Environmental) สังคม (Social) และธรรมาภิบาล (Governance) เป็นสิ่งที่นักลงทุนต่างชาติให้ความสำคัญและจะมีผลต่อการเติบโตของภาคการเงินไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ธปท. จึงร่วมมือกันเพื่อผลักดันการนำ ESG มาใช้ในภาคการเงินในหลายมิติ เริ่มจากการจัดตั้ง Working Group on Sustainable Finance (WG-SF) เพื่อกำหนดทิศทางการดำเนินงานด้านการเงินเพื่อความยั่งยืนของภาคการเงินไทย และการออกมาตรฐานการจัดกลุ่มกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่คำนึงถึงความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม หรือ Thailand Taxonomy ระยะที่ 1 เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนใช้อ้างอิงในการขับเคลื่อนนโยบายและดำเนินธุรกิจ ซึ่งที่ผ่านมาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ยกระดับการดำเนินธุรกิจไปสู่ความยั่งยืนได้อย่างน่าชื่นชม สะท้อนจากจำนวนบริษัทไทยเข้าเป็นสมาชิก Dow Jones Sustainability Index (DJSI) มากที่สุดในกลุ่มประเทศอาเซียน

อย่างไรก็ดี ในภาพรวม ไทยยังต้องเร่งดำเนินการอีกหลายเรื่อง ทั้งการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนตามมาตรฐานสากล และการยกระดับธรรมาภิบาลของบริษัทจดทะเบียน ตลอดจนการสร้างความตื่นตัวในการปรับธุรกิจสู่ความยั่งยืนสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยเฉพาะในกลุ่มห่วงโซ่การผลิต ซึ่งจะช่วยเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของธุรกิจไทยในตลาดโลก รวมทั้งสร้างแรงจูงใจในการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติในระยะต่อไป

ด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้กับบริการของตลาดเงินและตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์ฯ และ ธปท. ให้ความสำคัญกับความมั่นคงปลอดภัยของระบบงานที่ให้บริการแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยทั้งสองหน่วยงานได้แลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างใกล้ชิด ทั้งในมุมการพัฒนาเทคโนโลยีและการยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของระบบ รวมถึงการเตรียมแผนฉุกเฉินระบบการชำระเงิน เพื่อรองรับเหตุไม่คาดคิด

ในขณะเดียวกัน ความก้าวหน้าด้านดิจิทัลเป็นอีกปัจจัยที่จะทำให้ภาวะแวดล้อมในตลาดการเงินเปลี่ยนแปลงเร็วขึ้น ผันผวนสูงขึ้น ที่ผ่านมา ตลาดเงินและตลาดทุนได้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้และเพิ่มความยืดหยุ่นในการรองรับบริการและความต้องการภายใต้เทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ธปท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมกันพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลของตลาดทุน (Digital Infrastructure) เพื่อรองรับการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ในรูปแบบดิจิทัล รวมถึงส่งเสริมทักษะที่จำเป็นให้กับบุคลากรในตลาดการเงิน ปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการปรับตัวและการแข่งขัน เพื่อให้ตลาดการเงินไทยสามารถสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจดิจิทัลของไทยได้อย่างราบรื่น นอกจากนี้ ทั้งสองหน่วยงานยังมุ่งเน้นส่งเสริมความรู้ทางการเงิน การออม และการลงทุนให้แก่ประชาชน ซึ่งจะเป็นรากฐานในการสร้างความมั่นคงทางการเงินของคนไทยและประเทศในภาพรวม

ในโลกที่ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นทุกวัน อนาคตเป็นสิ่งที่คาดเดาได้ยากขึ้นตามพลวัตของเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม และสังคมที่หมุนเวียนเปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังมีภารกิจอีกมาก จะต้องทำร่วมกับพันธมิตรต่าง ๆ เพื่อเตรียมพร้อมรองรับความท้าทายใหม่ที่เกิดขึ้น

เศรษฐพุฒิกล่าวทิ้งท้ายว่า “หลักการสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงคือ ต้องตั้งอยู่บนจังหวะเวลา (Timing) และความเร็ว (Speed) ที่เหมาะสม โดยต้อง ‘ไม่ช้าเกินไป’ จนเกิดผลกระทบลุกลามจนไม่สามารถแก้ไขได้ และ ‘ไม่เร็วเกินไป’ จนระบบเศรษฐกิจไม่สามารถปรับตัวได้ทัน”

“แม้ขาข้างหนึ่ง
จะก้าวไปข้างหน้า
แต่ขาอีกข้าง
ต้องยืนให้มั่น...

...ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องให้ความสำคัญ
เรื่องเสถียรภาพ ความมั่นคง ความน่าเชื่อถือ
ซึ่งเป็นหลักพื้นฐานของการพัฒนาตลาดทุน

ประสาร ไตรรัตน์วรกุล
ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 17

PART

GROUNDING for GREATER GOOD

3

SET
ก้าวสู่ปีที่ 50
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
30 เมษายน 2567

People of SET

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้มุ่งมั่นทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางซื้อขายหลักทรัพย์และการระดมทุน ควบคู่ไปกับการพัฒนาตลาดทุนระยะยาว โดยเฉพาะการแผยแพร่ความรู้ด้านการลงทุน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตคนไทยให้ดีขึ้น จนกลายเป็นเสาหลักของระบบเศรษฐกิจประเทศอย่างที่เห็นในวันนี้

ปฏิเสธไม่ได้ว่าแรงผลักดันสำคัญที่อยู่เบื้องหลังหนีไม่พ้น ‘พนักงาน’ ซึ่งต่างทำหน้าที่ของตนอย่างแข็งขัน เปี่ยมด้วยความคิดสร้างสรรค์ และเป็นมืออาชีพ ภายใต้คุณค่าที่ชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ปลูกฝังกันมายาวนานจากรุ่นสู่รุ่น นั่นคือคำว่า ‘Integrity’ ก่อนที่จะพัฒนากลายมาเป็น ‘SET DNA’ ที่พนักงานทุกคนยึดถือปฏิบัติดังเช่นทุกวันนี้ อันประกอบด้วย Leadership (เป็นผู้นำ), Proactive (เชิงรุก), Proficient (เชี่ยวชาญ), Partnership (สานสัมพันธ์) และ Sustainable (อย่างยั่งยืน)

People of SET จะพาไปรู้จักกับตัวแทนพนักงานซึ่งมีส่วนสำคัญในการผลักดันความคิด ความเชื่อของตลาดหลักทรัพย์ฯ รวมถึงนโยบายที่ได้รับมอบหมาย ให้ปรากฏเป็นรูปเป็นร่างจนประสบความสำเร็จ เสมือน ‘ฟันเฟือง’ ที่ขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้าได้อย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก

Tower B
Tower B

SET IT

Proficient Proactive

จากซ้ายไปขวา - ถิรพันธุ์ สรรพกิจ (กิ) พุฒิพงศ์ สกนธวัฒน์ (ซี) และ ฉัตรชัย สินธพ (เหวิน)

“ต้องคิดเผื่อล่วงหน้าเอาไว้ทุกทางว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง
ถ้าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริง มันจะส่งผลกระทบแค่ไหน
แล้วเราจะต้องทำยังไงกับมัน ดังนั้น ทีมไอทีต้องระแวดระวัง
อยู่ตลอดเวลาเพื่อให้มั่นใจได้ว่า
ระบบของเราจะยังคงทำงานต่อไปได้แม้เกิดเรื่องไม่คาดคิดขึ้น”

SET IT
รองรับโอกาสการลงทุนทุกที่ทุกเวลา

ในวันที่เทคโนโลยีเข้ามามีอิทธิพลต่อการทำงานของมนุษย์
หัวใจสำคัญของทุกองค์กรคงหนีไม่พ้น ‘ระบบ IT’ (IT Infrastructure)
ที่ทำให้พนักงานซึ่งเป็นฟันเฟืองสามารถขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
รวดเร็ว และเป็นระบบ ประหนึ่งหัวใจทำหน้าที่สูบฉีดเลือดเพื่อนำออกซิเจน
ไปหล่อเลี้ยงอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มีการวางโครงสร้างพื้นฐานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
ภายในองค์กร ควบคู่ไปกับการพัฒนาและดูแลระบบซื้อขายหลักทรัพย์
เทคโนโลยีการลงทุน รวมถึงระบบงานที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์
และอนุพันธ์มาอย่างต่อเนื่องตลอด 5 ทศวรรษที่ผ่านมา

ถิรพันธุ์ สรรพกิจ (ถิ) รองผู้จัดการ หัวหน้าสายงานเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ **'พี่ถิ'** ของน้อง ๆ ทีม IT ผู้มีประสบการณ์ทำงานที่เป็น 'หัวใจ' ของตลาดหลักทรัพย์ฯ มานานกว่าสามสิบปี ทั้งงาน Development และงาน Operation

"งาน IT จะมีอยู่ 3 เรื่องที่เป็นหัวใจหลัก หนึ่งคือ Functional ระบบต้องดี มีเสถียรภาพ Function ครบถ้วน สวยงาม ใช้งานง่าย สองคือ Scalability ระบบต้องขยายได้เร็วเมื่อมีปริมาณธุรกรรมเพิ่มขึ้น และสามคือ Security ระบบต้องปลอดภัย ต้องมีความเอาใจใส่เพื่อให้ข้อมูลต่าง ๆ ไม่รั่วไหล สำหรับตลาดหลักทรัพย์ฯ เสถียรภาพของระบบต้องอยู่ในระดับสูงสุด เพราะการที่ระบบหยุดชะงักหรือล่าช้าเพียงเล็กน้อยจะส่งผลกระทบอย่างรุนแรงมาก ๆ"

แม้จะเคยเกิดวิกฤตครั้งใหญ่อย่างชุมนุมทางการเมืองปี 2553 หรืออุทกภัยปี 2554 การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็ยังเดินหน้าต่อไปได้โดยไม่มีสะดุด

"ต้องคิดเผื่อล่วงหน้าเอาไว้ทุกทางว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง ถ้าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นจริงมันจะส่งผลกระทบแค่ไหน แล้วเราจะต้องทำยังไงกับมัน ดังนั้น ทีม IT ต้องระแวดระวังอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้มั่นใจได้ว่าระบบของเราจะยังคงทำงานต่อไปได้ แม้เกิดเรื่องไม่คาดคิดขึ้น อีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญคือ ความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ทำ ถ้าเราไม่รู้ลึก ไม่รู้จริงในสิ่งที่ทำ มันก็อาจเกิดช่องโหว่ในการทำงานได้ งานเราจะพลาดไม่ได้เลยแม้แต่วินาทีเดียว" ถิรพันธุ์ถ่ายทอดมุมมองการทำงานไว้

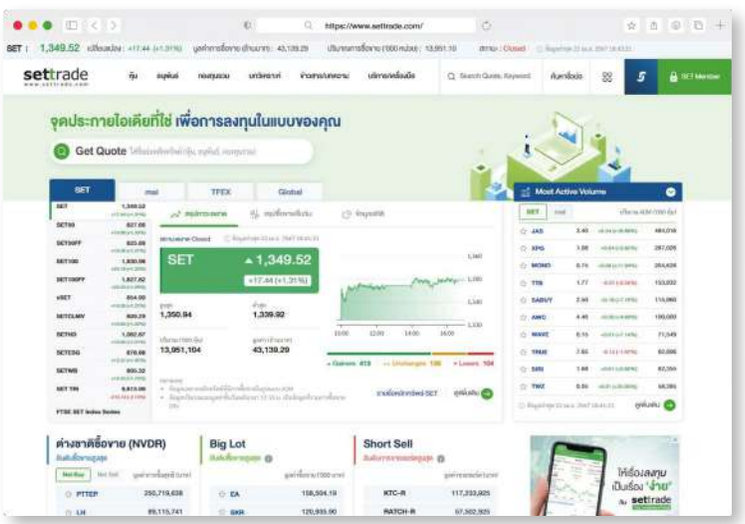
“เวลาเกิดวิกฤตเราต้องไม่มัวมานั่งตื่นตระหนก
เสียอกเสียใจ หรือโทษตัวเอง แต่ต้องรีบตั้งสติดูว่า
เราจะแก้ปัญหาอย่างไร และต้องทำอย่างรวดเร็วด้วย
ภายใต้เวลาที่จำกัด เพราะทุกวินาทีเราผิดพลาดไม่ได้”

ย้อนกลับไปเมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2543 ถือเป็นอีกหนึ่งหมุดหมายสำคัญบนหน้าประวัติศาสตร์ตลาดหุ้นไทย เพราะเป็นวันที่ ‘Settrade’ หรือบริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบเครือข่ายสื่อสารที่เชื่อมโยงกับระบบซื้อขายหลักทรัพย์เปิดให้ใช้งานเป็นครั้งแรก จะมีสักกี่คนรู้ว่ากว่าจะมาเป็นระบบเทรดหุ้นยอดนิยมอย่างทุกวันนี้ต้องฝ่าด่านอุปสรรคนานัปการ

พุฒิพงศ์ สกนธวัฒน์ (ซี) ผู้ช่วยผู้จัดการ หัวหน้ากลุ่มงานปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ ยิ้มกว้างเมื่อนึกถึงช่วงเวลายากลำบากตอนเข้าร่วมบุกเบิกบริษัท เซ็ทเทรด ดอท คอม จำกัด

“จะเรียกว่าผมเป็นพนักงานคนแรกรหัส 001 ของบริษัท เซ็ทเทรด เลยก็ได้ครับ ตอนนั้นอายุแค่ยี่สิบต้น ๆ หัวหน้าสั่งให้ทำอะไรก็ทำทุกอย่าง เริ่มงานตั้งแต่เจ็ดโมงเช้าถึงสองทุ่ม การเลิกงานเที่ยงคืนนี่ถือเป็นเรื่องปกติ บางทีวันหยุดเสาร์อาทิตย์ก็ยังต้องเข้าบริษัท เพราะอยู่ในช่วงโค้งสุดท้ายของการทดสอบระบบ Settrade ที่กำลังจะเปิดให้ใช้งานในอีกไม่กี่เดือน ถือเป็นช่วงเวลาที่หนักหนาสาหัสมาก

“แต่หลังเปิดให้บริการได้ประมาณ 3-4 ปีก็เกิดปัญหาใหญ่ เราเจอ Bug รุนแรงมากจนระบบรวน ทีมงานเราตกใจกันมากกับเหตุการณ์นั้น แต่ก็ต้องตั้งสติ แล้วรีบหาทางแก้ไขกันอย่างเร่งด่วน” พุฒิพงศ์เล่าถึงช่วงเวลาอันหนักหนาสาหัส

ถิรพันธุ์ในฐานะหัวหน้าทีมฝ่าวิกฤต เล่าว่าตอนนั้นถึงกับต้องระดมทุกทีมที่เกี่ยวข้องมาช่วยกู้ระบบกลับคืนมา ต้องเร่งมือทำงานแข่งกับเวลาแบบข้ามวันข้ามคืน สุดท้ายก็สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยความร่วมมือร่วมใจของทุกคน

“พวกเราได้บทเรียนเยอะมาก” ถิรพันธุ์ลากเสียงยาว “หลังจบเหตุการณ์นั้น ผมมักจะนึกถึงเพลงชื่อว่า ‘ตีนที่มองไม่เห็น’ ของวงนั่งเล่น พูดถึงตีนที่ถีบคุณลงไปในน้ำ ตอนแรกเราอาจจะเกลียดมัน แต่พอว่ายน้ำตะเกียกตะกายผ่านมันมาได้ หันกลับไปมองอีกทีก็จะพบว่าตีนนั้นมันทำให้เราเติบโตนะ

“บทเรียนที่ได้คือเมื่อเกิดวิกฤต เราต้องมีสติ ใจเย็น แล้วก็ต้องนำลูกทีมฝ่าปัญหาไปให้ได้ ล้มได้แต่ต้องรีบลุก ห้ามล้มเลิก เด็ดขาด น้อง ๆ ที่ผ่านอุปสรรคด้วยกันมา ทุกวันนี้ก็กลายเป็นบุคลากรที่มีคุณค่าขององค์กร แล้ววิกฤตก็ทำให้ผมเป็นผมอย่างทุกวันนี้”

ส่วนพุฒิพงศ์ซึ่งในขณะนั้นยังเป็นเพียงพนักงานน้องใหม่ ก็ได้เรียนรู้สิ่งสำคัญที่ไม่มีตำราเล่มไหนหรือสถานศึกษาใดบอกสอน

“เหตุการณ์นั้นทำให้ผมเรียนรู้ว่าเวลาเกิดวิกฤตเราต้องไม่มัวมานั่งตื่นตระหนก เสียอกเสียใจ หรือโทษตัวเอง แต่ต้องรีบตั้งสติดูว่าเราจะแก้ปัญหาอย่างไร และต้องทำอย่างรวดเร็วด้วยภายใต้เวลาที่จำกัด เพราะทุกวินาทีมีคนได้คนเสีย เราผิดพลาดไม่ได้”

‘เคยตายมาแล้วทุกรูปแบบจนกระทั่งรู้ว่าต้องทำยังไงถึงจะไม่ตายอีก’ คำเปรียบเปรยของพุฒิพงศ์ ถึงความแข็งแกร่งที่ได้จากวิกฤต ส่วนถิรพันธุ์นึกถึงการ์ตูนเรื่อง Dragon Ball “เวลาเจอเรื่องหนักหนาสาหัส ถ้ารอดมาได้ ไม่ตายซะก่อน เราก็จะกลายเป็น Super Seiya” พูดจบเขาหัวเราะชอบใจ เหมือนคนที่ผ่านร้อนผ่านหนาวมาโชกโชน

สำหรับระบบที่ต้องขยายได้เร็วเมื่อมีปริมาณธุรกรรมเพิ่มขึ้นนั้น ถิรพันธุ์เล่าถึงพัฒนาการของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในการนำ IT มาใช้จากตอนจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งใช้ระบบ IT ช่วยงานหลังการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นหลัก คือ การบันทึกรายการ (Book Keeping) ต่อมา ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้นำ IT มาใช้กับระบบซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อจับคู่คำสั่ง (Matching Order)

หลังจากนั้น IT ได้เข้าไปถึงการสร้างเครื่องมือที่นักลงทุนส่งคำสั่งซื้อขายหลักทรัพย์ได้เอง (Online Trading และ Mobile Trading) และในยุคต่อไป IT จะมีบทบาทช่วยตัดสินใจแทนมนุษย์ ดังที่เห็นจาก Program Trading หรือ Artificial Intelligence และในอนาคต อยากให้บริการ IT ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ช่วยบริการแก่ประเทศได้ด้วย เพื่อให้มีต้นทุนที่ต่ำจาก Economy of Scale

ฉัตรชัย สินธพ (เหวิน) ผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าฝ่ายพัฒนาระบบซื้อขาย กลุ่มงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ คืออีกหนึ่งบุคลากรที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาระบบ Infrastructure ให้กับ SET, TFEX, LiVE Exchange และพัฒนาโครงการ Green Data Center ให้มีประสิทธิภาพระดับสูงสุด ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมถึงระบบซื้อขายหลักทรัพย์ซึ่งนับว่าเป็นหัวใจสำคัญ ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องเพื่อตอบสนองการขยายตัวทางธุรกิจของอุตสาหกรรมหลักทรัพย์และให้ทันสมัยทัดเทียมกับระดับสากล

“ในปี 2555 ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีการเปลี่ยนแปลงระบบซื้อขายครั้งสำคัญ จากที่เราใช้ระบบ ASSET (Automated System for the Stock Exchange of Thailand) มาตั้งแต่ปี 2534 ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาในประเทศมาเป็นระบบซื้อขายใหม่เรียกว่า SET CONNECT ของ Cinnober ถือเป็นการพัฒนาที่ก้าวกระโดด สามารถรองรับปริมาณการซื้อขายที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ถ้าเปรียบเสมือนการขับรถ ก็คือการขับ Ferrari ต้องปรับตัวกันครั้งใหญ่

“เราต้องทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นสิ่งที่เวิร์กสำหรับทุกคนจริง ๆ ซึ่งเทคโนโลยีก็เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ไปถึงเป้าหมายนั้น การทำให้ประเทศไทยมี Infrastructure ที่ดีเหมาะแก่การลงทุน ระบบมีเสถียรภาพและโปร่งใส ก็มีส่วนในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคงและมั่งคั่งได้”

และต้องดำเนินการให้ราบรื่นที่สุด อีกทั้งต้องช่วยบริษัทสมาชิกให้เชื่อมต่อระบบใหม่อย่างมีเสถียรภาพ ในปีนั้นเราเริ่มซื้อขายที่ตลาด Equity ก่อน กระทั่งปี 2557 เริ่มซื้อขายกับตลาดอนุพันธ์ ก็ถือเป็นครั้งแรกที่ระบบสำคัญของ 2 ตลาดอยู่บนระบบเดียวกัน โดยบริษัทสมาชิกเชื่อมต่อเพียงที่เดียวก็ทำการซื้อขายได้ทั้ง 2 ตลาด หลังจากนั้น มีการเพิ่มสินค้าใน TFEX เข้ามามากขึ้นเป็นการเพิ่มโอกาสการลงทุน โดยเฉพาะเวลาซื้อขายก็ขยายไป ถึงตี 3 ของอีกวัน เรียกได้ว่าระบบทำงานตลอดไม่หลับไม่นอนจริง ๆ

“ต่อมาปี 2561 ก็เริ่มพัฒนาระบบซื้อขายใหม่อีกครั้งเป็นระบบของ Nasdaq ก็เปรียบเสมือนการขับ Ferrari รุ่นใหม่ขึ้น ซึ่งมีจุดเด่นด้าน Connectivity ง่ายต่อการ On-board หรือส่งคำสั่งเข้ามา ในแง่ Time to Market และการเสริมสภาพคล่องในตลาดก็สามารถเชื่อมต่อกับเราได้ง่ายขึ้น ระบบใหม่นี้เพิ่ง Go Live เมื่อต้นปี 2566 เนื่องจากติดปัญหาการสื่อสารในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ที่ต้องประชุม Online ข้าม Time Zone กับผู้เกี่ยวข้องในหลายประเทศ นอกจากนี้ เรามีการทดสอบ Market Readiness กับบริษัทสมาชิกแทบทุกสัปดาห์ตลอดช่วงไตรมาสแรกของปี 2566 เพื่อซักซ้อมความพร้อมที่จะขึ้นระบบใหม่ให้มั่นใจว่าต้องไปด้วยกันแบบ Smooth และในที่สุดเมื่อระบบทำงานได้ตามความคาดหวัง ทุกคนที่ร่วมทำงานกันมาก็ภาคภูมิใจ” ฉัตรชัยเล่าประสบการณ์ผ่านความท้าทายในช่วงนั้นมาด้วยสีหน้าภูมิใจ

ฉัตรชัยยืนยันว่าเป้าหมายสูงสุดของทีม IT คือการทำให้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของตลาดหลักทรัพย์ฯ ‘Make It Work for Everyone’ ได้อย่างแท้จริง

“เราต้องทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นสิ่งที่เวิร์กสำหรับทุกคนจริง ๆ ซึ่งเทคโนโลยีก็เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ไปถึงเป้าหมายนั้น การทำให้ประเทศไทยมี Infrastructure ที่ดีเหมาะแก่การลงทุน ระบบมีเสถียรภาพและโปร่งใส ก็มีส่วนในการเสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคงและมั่งคั่งได้”

“ความสุขของงาน IT คือได้ช่วยสนับสนุนเพื่อนพนักงานในองค์กรให้ทำธุรกิจได้สำเร็จ มีประสิทธิภาพและมีเสถียรภาพเพื่อให้สามารถตอบสนองลูกค้าภายนอกได้” พุฒิพงศ์กล่าวเสริมถึงความสุขของการทำงานที่ผ่านมา

การทำงานด้านระบบ IT ซึ่งเปรียบเหมือนหัวใจของงานในตลาดหลักทรัพย์ฯ สะท้อนให้เห็นว่าต้องทำงานเชิงรุก (Proactive) เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น ต้องรู้ลึกรู้จริง มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ทำ (Proficient) แต่เมื่อถามว่าอะไรคือหลักปฏิบัติสำคัญที่สุดของชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ทั้งสามคนเห็นตรงกันว่า คือความซื่อสัตย์สุจริต

“ทุกคนควรภูมิใจที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพราะเป็นองค์กรที่มี Integrity สูงมาก ดังที่อาจารย์สังเวียน อินทรวิชัย เคยกล่าวไว้ว่า ‘สิ่งที่ถูกต้องคือถูกต้อง แม้ไม่มีใครทำสิ่งนั้น สิ่งที่ผิดคือผิด แม้ทุกคนทำสิ่งนั้น’ มันสำคัญมากที่เราต้องยึดคำว่า Integrity ในการสร้างมาตรฐานการทำงานครับ” ถิรพันธุ์ทิ้งท้ายไว้อย่างน่าคิด

ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น หากระบบ IT เปรียบดั่ง ‘หัวใจ’ ขององค์กรยุคใหม่ที่มีการแข่งขันกันด้านความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี หัวใจดวงนี้ย่อมเป็นเรี่ยวแรงสำคัญในการขับเคลื่อนตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างเต็มกำลัง ไม่หยุดนิ่งและไม่มีวันหลับใหล

DIGITAL IPO

Proficient Proactive

จากซ้ายไปขวา - ภูวดล เรืองกิจกิญโญ (บาส) อภิญญา บัณฑราภิชัย (บิ๋ม) แสงจันทร์ คำแสง (กำไร) และ จารุณี อมรสมานลักษณ์ (นุ้ย)

“ผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ พูดเสมอว่า
บริษัทที่เลือกจะขายหุ้น IPO แล้วนำหุ้นมาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ
ก็เพราะเขาอยากจะระดมทุน เพื่อเอาไปขยายธุรกิจให้เติบโต
ถ้าซื้อขายหุ้นได้เร็วเท่าไร จะเป็นประโยชน์กับบริษัทและนักลงทุนมากขึ้น”

DIGITAL IPO
สร้างเส้นทางดิจิทัลให้ธุรกิจเดินได้ไว

เมื่อบริษัทใดบริษัทหนึ่งมีโอกาสขยายกิจการให้เติบโตและต้องการระดมทุน
บริษัทมีทางเลือกในการเสนอขายหุ้น ‘IPO’ (Initial Public Offering)
ให้แก่นักลงทุนทั่วไป อย่างไรก็ดี กว่าจะเสนอขายหุ้น IPO ได้ บริษัทต้องผ่าน
กระบวนการพิจารณาหลายขั้นตอนและการจัดเตรียมเอกสารจำนวนมาก

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยใช้โลกดิจิทัลให้เกิดประโยชน์แก่บริษัท
ที่ต้องการขายหุ้น IPO เพิ่มความสะดวกรวดเร็วและลดภาระด้านเอกสาร
ด้วยการสร้างสรรค์ ‘Digital IPO’ ระบบที่พัฒนาร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการ
กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้เป็นช่องทางอิเล็กทรอนิกส์
ที่บริษัทผู้ออกและเสนอขายหลักทรัพย์ใช้ในการยื่นคำขออนุญาต
และขอให้รับหลักทรัพย์เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

“ผู้บริหารตลาดหลักทรัพย์ฯ พูดเสมอว่า บริษัทที่เลือกจะขายหุ้น IPO แล้วนำหุ้นมาจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็เพราะเขาอยากจะระดมทุนเพื่อเอาไปขยายธุรกิจให้เติบโต ถ้าซื้อขายหุ้นได้เร็วเท่าไร ก็จะเป็นประโยชน์กับบริษัทและนักลงทุนมากขึ้น แต่ที่ผ่านมาบริษัทกลับใช้เวลาไปกับการจัดเตรียมเอกสารจำนวนมากที่ซ้ำซ้อนกันทั้ง ก.ล.ต และตลาดหลักทรัพย์ฯ เราจะช่วยลดภาระของบริษัทในเรื่องนี้ได้อย่างไร” คำบอกเล่าของ **แสงจันทร์ คำแสง (กำไร) ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาระบบการกำกับและข้อมูล** หนึ่งในทีมงานผู้อยู่เบื้องหลังการคิดค้นระบบ Digital IPO ที่การันตีความสำเร็จจากการคว้ารางวัล Best Innovative บนเวที Thailand ICT Excellence 2013 ยืนยันถึงความจำเป็นของระบบนี้

เบื้องหลังนวัตกรรมที่เรียกได้ว่าเป็นการเปลี่ยนผ่านจากยุค Analog เข้าสู่ยุค Digital นี้ ต้องใช้เวลากว่า 4 ปี ในการบูรณาการ โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจาก ก.ล.ต. และที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor: FA)

“สิ่งที่ท้าทายในอันดับแรกคือ เราต้องคุยกับทีม IT ว่า ระบบงานแบบไหนถึงจะดีที่สุดและเหมาะสมที่สุด โจทย์คือต้องใช้งานง่าย ช่วยลดกระบวนการทำงานให้สั้นลง จากนั้นก็ไปคุยกับ ก.ล.ต. เรื่องการเชื่อมต่อข้อมูล เพราะ ก.ล.ต. กังวลมากเรื่องการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล นอกจากนั้น ยังต้องสร้างความมั่นใจในความพร้อมของระบบให้กับที่ปรึกษาทางการเงินด้วย เราจึงมีการทดสอบระบบและปรับปรุงหลายครั้ง จนกระทั่งเปิดให้ใช้บริการได้ในปี 2560”

“เวลาทำงานจะบอกให้น้อง ๆ คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเลยว่า เราจะเจอความเสี่ยงอะไรบ้าง เพราะถ้ารอปัญหาเข้ามาแล้วค่อยตั้งรับ เราจะเหนื่อย ถ้าเรา Proactive อยู่ตลอดเวลา คาดการณ์ปัญหาไว้ล่วงหน้า แล้วหาวิธีจัดการกับมันก่อน การทำงานของเราก็จะสนุกขึ้น”

ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรมของระบบ Digital IPO จากเดิมที่ปรึกษาทางการเงินต้องวิ่งเข้ามายื่นเอกสารที่ตึก ก.ล.ต. และตึกตลาดหลักทรัพย์ฯ แต่ทุกวันนี้สามารถยื่นทาง Online ได้แบบ One Stop Service ตลอด 24 ชั่วโมง ขณะเดียวกัน จากที่เคยมีเอกสารเป็นตั้ง ๆ จัดเก็บใส่แฟ้มเข้าโกดัง ตอนนี้เปิดให้ Upload ไฟล์ได้ง่าย ๆ แถมยังมี Function Validation เพื่อตรวจสอบว่ายังขาดหรือต้องเพิ่มเอกสารอะไรบ้างแทนที่จะใช้วิธีโทรศัพท์ถามกันไปมาเหมือนแต่ก่อน

แสงจันทร์สรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จาก Project ครั้งสำคัญครั้งหนึ่งในชีวิตการทำงานของเธอออกมาได้ 3 ข้อ คือ ความอดทน การทำงานเป็นทีม และทักษะการสื่อสารที่ดี

“แต่ที่เห็นชัดเจนที่สุดน่าจะเป็น Proactive เวลาทำงานจะบอกให้น้อง ๆ คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าเลยว่าเราจะเจอความเสี่ยงอะไรบ้าง เพราะถ้ารอปัญหาเข้ามาแล้วค่อยตั้งรับ เราจะเหนื่อย ถ้าเรา Proactive อยู่ตลอดเวลา คาดการณ์ปัญหาไว้ล่วงหน้า แล้วหาวิธีจัดการกับมันก่อน การทำงานของเราก็จะสนุกขึ้น

“สิ่งที่ประทับใจอีกอย่างก็คือ คณะผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน พูดได้เลยว่าเรามี Gap ระหว่างกันน้อยมาก บรรยากาศการทำงานก็จะเป็นแบบพี่ ๆ น้อง ๆ เวลามีปัญหาเจ็บป่วยทุกข์ใจอะไรก็ปรึกษากัน ไม่ใช่แค่เรื่องงาน แต่คุยกันได้ทุกเรื่อง”

กว่า 2 ทศวรรษของการทำงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ แสงจันทร์ยังจำได้ถึงความรู้สึกตื่นเต้นตอนที่เห็นการเคาะกระดานซื้อขายหุ้นเป็นครั้งแรก ขณะเดียวกันหน้าที่การงานก็เติบโตไปพร้อม ๆ กับได้เฝ้าดูความเปลี่ยนแปลงสู่ยุคคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง กระทั่งเข้ามามีส่วนร่วมคิดค้นนวัตกรรมที่พลิกโฉมองค์กรอย่าง Digital IPO เพื่อเชื่อมต่อโลกแห่งอนาคต และถึงวันนี้เธอยังคงรู้สึกเหมือนกับวันแรกที่ก้าวเข้ามา นั่นคือภูมิใจมากที่ได้เป็นชาว SET และหวังเป็นอย่างยิ่งที่จะได้เห็นองค์กรที่เธอรักเติบโตไปข้างหน้าอย่างยั่งยืน

“50 ปี ผ่านร้อนผ่านหนาว ผ่านวิกฤตมาเยอะ ภาพต่อไปที่เราอยากเห็นคือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเติบโตขึ้นไปเป็นตลาดทุนชั้นนำของเอเชีย ใครจะไปรู้ว่าอนาคตข้างหน้าพวกเราจะช่วยกันสร้างความแข็งแกร่งให้ตลาดทุนไทยก้าวขึ้นไปสู่การแข่งขันในระดับสากลได้” แสงจันทร์จบประโยคด้วยความหวังและความเชื่อมั่น

ท่ามกลางยุค Disruption ที่ทุกธุรกิจต้องปรับตัวขนานใหญ่ในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้มุ่งมั่นคิดค้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอไม่เคยหยุดนิ่ง เพื่อการรองรับการลงทุนทุกรูปแบบให้มีความสะดวกรวดเร็วและทันสมัยยิ่งขึ้น ซึ่งระบบ Digital IPO ก็ถือเป็นหนึ่งในผลงานที่ชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

Sustainable

จากซ้ายไปขวา - กาญจนา โลกคำลือ (ก้อย) ปรัชญา บุญยปรรณานนท์ (กอล์ฟ) สุรพล บุพโกสุม (โก๋) และ สุปราณี ทรงพานิช (แหม่ม)

“ความน่าประทับใจอยู่ตรงที่ทุกคนมองเราเป็นต้นแบบ
เป็นที่แรก ๆ ที่นึกถึงเมื่ออยากมาศึกษาเรียนรู้การจัดการ
สิ่งแวดล้อมในองค์กร คำถามที่ได้ยินอยู่เสมอก็คือจะทำยังไง
ให้พนักงานมีส่วนร่วมในการสร้าง Green Culture”

SET NET ZERO
มุ่งมั่นเพื่อโลกที่ดีขึ้น

นับตั้งแต่ปี 2559 อาคารตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
ปักหมุดลงบนถนนรัชดาภิเษก ในฐานะ ‘Landmark การลงทุน’
ด้วยภาพลักษณ์โดดเด่นสะดุดตาของตึกสูงทันสมัยรูปทรง ‘โค้งไขว้’
ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากตราสัญลักษณ์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ
ซึ่งต้นกำเนิดของการออกแบบมีความเชื่อมโยงกับรูป ‘ปลาคู่’ บนจานโบราณ
การสร้างอาคารนี้ได้คำนึงถึงการอนุรักษ์พลังงานและความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
ตามเกณฑ์การประเมินอาคารเขียวตามมาตรฐานระดับสากล LEED
(Leadership in Energy and Environmental Design): Building Design ระดับ Gold
ของสถาบันสภาอาคารเขียวแห่งประเทศสหรัฐอเมริกา (USGBC)

นี่คือหนึ่งในผลงานที่ชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ภาคภูมิใจมากที่สุดและเป็นจุดเริ่มต้นเส้นทาง
ของ Green Culture และการทำงานเพื่อความยั่งยืนอื่น ๆ ที่ตามมา

ปรัชญา บุณยปรรณานนท์ (กอล์ฟ) ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากรอาคาร ตัวละครสำคัญที่อยู่เบื้องหลังการสร้าง ‘บ้านหลังใหม่’ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ อดยิ้มไม่ได้เมื่อนึกถึงอดีตในวันที่ทุกอย่างยังเป็นเพียงแบบแปลนบนกระดาษ ความฝันยังเป็นเพียงภาพในหัว จนกระทั่งวันหนึ่งก่อตัวเป็นรูปเป็นร่างจนกลายเป็นอาคารสวยงามดังที่เห็นในวันนี้

“ทุกอย่างเริ่มต้นด้วยโจทย์ที่ได้รับจากผู้บริหารว่าเราต้องการสร้าง Office Grade A เป็นตึกอนุรักษ์พลังงานที่ได้มาตรฐาน LEED และต้องเป็นต้นแบบอาคารยั่งยืนให้บริษัทอื่น ๆ เข้ามาดูงานด้วย จากนั้นก็ไป Research ว่าจะสร้างอาคารแบบนั้นได้ต้องทำยังไงบ้าง วางแผนตั้งแต่การ Design ระบบโครงสร้างพื้นฐาน เลือกวัสดุ พูดได้ว่าทั้งตึกเราเลือกใช้ของดีตรงตามมาตรฐานระดับโลกที่วางไว้

“ประสบการณ์ครั้งนั้นทำให้ผมได้ทำอะไรใหม่ ๆ หลายอย่างที่ไม่เคยทำ นำเสนองานในที่ประชุมเป็นร้อยหน ประสานงานกับผู้รับเหมาและเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นสิบ ๆ กลุ่ม วิ่งเข้าออกห้องผู้บริหารกับไซต์งานเป็นปี ๆ ในความรู้สึกของผม ช่วง 5 ปีในการก่อสร้างตึกยาวนานเหมือน 20 ปี” ปรัชญาหัวเราะเสียงดัง ก่อนเล่าต่อ “เหนื่อยมาก แต่ก็สนุกนะครับ เพราะสิ่งที่พวกเรากำลังทำกันอยู่ในตอนนั้นในเมืองไทยยังไม่เคยมีใครทำมาก่อน”

“หลังเราเปิดอาคารสำนักงานใหม่ได้สำเร็จ ความท้าทายใหม่ที่เข้ามาคือการดูแลตึกอย่างไรให้ ‘ยั่งยืน’ ทำให้ต้องศึกษาต่อไปว่าในต่างประเทศมีเทคโนโลยีอะไรบ้างที่จะช่วยเรื่องการประหยัดพลังงาน การจัดการขยะอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัย ตั้งแต่การคัดสรรทีมเจ้าหน้าที่ รปภ. รวมถึงวางระบบดูแลความปลอดภัยภายในตึก สิ่งที่ชี้วัดความสำเร็จได้ดีอย่างหนึ่งคือการผ่านมาตรฐานในระดับสากล ผมภูมิใจนะที่เราเป็นอาคารต้นแบบให้คนมาดูงาน เราไม่เคยอวดรางวัล แต่เรามักจะเล่าถึงเส้นทางกว่าจะได้รางวัลเหล่านั้นมามากกว่า และแชร์ประสบการณ์ Lesson Learned ที่ควรระวัง จะได้ไม่พลาดเหมือนเรา” ปรัชญาเล่าอย่างอารมณ์ดี

ทุกวันนี้ยังคงมีหน่วยงานมากมายเดินทางมาเยี่ยมชมอาคารใหม่ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ขาดสาย ในฐานะต้นแบบอาคารเขียวลดโลกร้อน (Green Building) หนึ่งในประจักษ์พยานที่ยืนยันว่าอาคารแห่งนี้ได้รับความสนใจจากผู้คนภายนอกได้ดีที่สุดคือ **กาญจนา โลกคำลือ (ก้อย) ผู้บริหารงานด้านวิศวกรรมและสิ่งแวดล้อม ฝ่ายบริหารทรัพยากรอาคาร** หนึ่งในทีม Net Zero ของตลาดหลักทรัพย์ฯ

“ไม่ค่อยมีใครรู้ว่าอาคารตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นอาคารต้นแบบ เราทำเรื่อง Carbon Footprint มาตั้งแต่ปี 2559 ต่อมามีการซื้อ Carbon Credit มากลบจนได้ Carbon Neutral Certificate มาตั้งแต่ปี 2560 ซึ่งก็ยังทำต่อเนื่องทุกปี” กาญจนาเล่าให้ฟังถึงเส้นทางของอาคารต้นแบบ นอกจากนี้ เธอยังรับหน้าที่เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่แขกผู้มาเยือนอีกด้วย

“เรารู้สึกโชคดีมากที่ได้เป็นตัวแทนต้อนรับคนที่มาดูงาน ส่วนใหญ่มักจะมาดูว่าอาคารเขียวประหยัดพลังงานหน้าตาเป็นยังไง บางหน่วยงานก็สนใจเรื่องการลดปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบให้เป็นศูนย์ (Zero Waste to Landfill) ที่ได้รับใบรับรองจากสากล ความน่าประทับใจอยู่ตรงที่ทุกคนมองเราเป็นต้นแบบเป็นที่แรก ๆ ที่นึกถึงเมื่ออยากมาศึกษาเรียนรู้การจัดการสิ่งแวดล้อมในองค์กร คำถามที่ได้ยินอยู่เสมอก็คือจะทำยังไงให้พนักงานมีส่วนร่วมในการสร้าง Green Culture ก็ต้องขอบคุณพี่ ๆ ทุกคนที่ปูทางสร้างทำมาหลายปีจนประสบความสำเร็จอย่างทุกวันนี้”

“สิ่งสำคัญคือต้องทำให้พนักงานทุกคนรับรู้ถึงกระแสการเปลี่ยนแปลงในทุกวันนี้ว่าเราจะทำอะไรโดยไม่แคร์โลกไม่ได้อีกแล้ว มันจะกลายเป็นความเสี่ยงต่อโอกาสทางธุรกิจด้วยซ้ำ เราเชื่อว่าทุกคนไม่แก่เกินไปที่จะเรียนรู้”

หนึ่งในความโดดเด่นของการเป็นต้นแบบ Green Building ที่ผู้มาเยือนมักจะขอคำแนะนำจากทีมนี้คือโครงการลดปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบให้เป็นศูนย์ (Zero Waste to Landfill) โดยไม่ส่งขยะให้รถของ กทม. ตั้งแต่ปี 2563 ซึ่งผู้อยู่เบื้องหลังรับผิดชอบปลุกปั้นโครงการนี้จนประสบความสำเร็จคือ **สุปราณี ทรงพานิช (แหม่ม) รองผู้อำนวยการ ฝ่ายบริหารทรัพยากรอาคาร** ว่ากันว่าเธอนี่แหละที่ลุกขึ้นมาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการคัดแยกขยะของคนในองค์กรอย่างถอนรากถอนโคน ทั้งยังกำกับดูแลทุกขั้นตอนตั้งแต่ต้นน้ำยันปลายน้ำเพื่อให้แน่ใจว่าขยะทุกชิ้นจะถูกกำจัดโดยไม่เหลือทิ้งลงดินไปสร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศแม้แต่ชิ้นเดียว

“กว่าจะเป็นองค์กรต้นแบบการจัดการขยะในสำนักงาน ก็ผ่านการเรียนรู้และทดลองทำมาเยอะ เราเริ่มตั้งแต่ศึกษา Certify ของอเมริกา ก็พบว่ามี Gap ห่างอยู่มาก และพบว่าเขาต้องการทำสิ่งที่มีให้เกิดประโยชน์ เช่น เข้ากระบวนการ Recycle และการจัดการขยะแบบ Industrial ไม่ใช่ฝังกลบ ซึ่งได้ Partner ที่ดีอย่างกลุ่มบริษัทเอสซีจี ในการเผาขยะถึงแม้เรามีปริมาณขยะไม่มากก็ตาม บริเวณอาคารสำนักงานก็ต้องทำพื้นที่กักขยะก่อนขนไปจัดการ ต่อมาพบปัญหาเรื่องถุงขยะฟู เมื่อแกะถุงขยะดูก็พบว่ามีถุงซ้อนถุง มีไม้จิ้ม ตะเกียบ ช้อนส้อมพลาสติก เราจึงต้องแยกขยะอย่างเป็นระบบตั้งแต่แหล่งเกิดขยะตามจุดต่าง ๆ เช่น ห้องครัว จุดถ่ายเอกสาร ห้องน้ำ โดยต้องคำนึงถึงสุขอนามัยด้วย ที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงมีจุดทิ้งขยะมากถึง 33 Drop Points” สุปราณีเล่าถึงความยากของการทำโครงการ

“สิ่งสำคัญคือต้องทำให้พนักงานทุกคนรับรู้ถึงกระแสการเปลี่ยนแปลงในทุกวันนี้ว่า เราจะทำอะไรโดยไม่แคร์โลกไม่ได้อีกแล้ว มันจะกลายเป็นความเสี่ยงต่อโอกาสทางธุรกิจด้วยซ้ำ เราเชื่อว่าทุกคนไม่แก่เกินไปที่จะเรียนรู้ ตัวเราเองก็เพิ่งมารู้จักการแยกขยะจริง ๆ จัง ๆ เมื่อไม่กี่ปีนี้เอง ถ้าเราเปิดใจ เรียนรู้ ปรับตัว และอดทนกับมันสักระยะ พอก้าวข้ามไปได้ ทุกอย่างก็ง่ายขึ้น”

สุปราณีถอดบทเรียนจากการทำงานให้ฟังว่า เรื่องสิ่งแวดล้อมเป็นภารกิจที่ไม่มีทางทำคนเดียวได้สำเร็จ ดังนั้น พนักงานทุกคนจึงต้องเข้าอกเข้าใจกันให้มาก ๆ ปรับเปลี่ยนมุมมอง วิธีคิด ทัศนคติ รวมถึงพฤติกรรมอย่างค่อยเป็นค่อยไป บางครั้งอาจเติมความคิดสร้างสรรค์ลงไปบ้างเพื่อสร้างสิ่งใหม่ ๆ ขึ้นมา

“ถ้าคิดแบบเดิม ๆ ทำแบบเดิม ๆ ก็ยากที่จะเปลี่ยนแปลงอะไรได้ ช่วงแรกพี่บอกแม่บ้านให้เหลือขยะเอาไว้ในถังบ้าง พนักงานจะได้เห็นว่าถังนี้ต้องทิ้งขยะประเภทไหน เราจะเอาถังแต่ละประเภทไปวางในจุดที่เขาถนัด และสอดคล้องกับพฤติกรรมของเขามากที่สุด เช่น บริเวณโต๊ะทำงาน คนมักจะใช้กระดาษ A4 กันเยอะ เราก็วางถังสำหรับขยะจำพวกกระดาษเอาไว้ แถวโต๊ะกินข้าวก็จะวางถังขยะสำหรับทิ้งพวกเศษอาหาร แล้วที่เราเพิ่มเข้ามาไว้เป็นการเฉพาะก็คือ กล่องเล็ก ๆ สำหรับแยกยางรัดถุง ไม้จิ้ม หลอด ถ่านไฟฉาย ลวดเย็บกระดาษ และคลิปกระดาษ

“การที่แม่บ้านเป็นคนคัดแยกขยะให้ดูเป็นตัวอย่างวันแล้ววันเล่า มันส่งผลมาก ๆ ต่อจิตใจพนักงานคนอื่น พอเขาเห็นว่าแม่บ้านต้องเหน็ดเหนื่อยแค่ไหนกับการคัดแยกขยะแต่ละชิ้นที่ทุกคนทิ้งไว้ ก่อนนำเอาไปใส่ในถังขยะที่ถูกประเภท ก็ทำให้พนักงานอดเห็นใจและเกรงใจไม่ได้ สุดท้ายทุกคนจึงค่อย ๆ

“ดีใจที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความยั่งยืนให้แก่ระบบเศรษฐกิจไทย แม้จะได้ชื่อว่าเป็นแหล่งระดมทุนให้กับภาคธุรกิจ แต่เราไม่ได้คิดถึงแต่เรื่องธุรกิจอย่างเดียว เราคิดถึงสิ่งแวดล้อม คิดถึงสังคมที่เราอยู่ด้วย”

เริ่มคัดแยกขยะทิ้งด้วยตัวเอง ทุกวันนี้พี่ภูมิใจนะ โดยเฉพาะที่เป็นกำลังสำคัญเลยคือทีมแม่บ้าน แล้วทุกวันนี้เพื่อน ๆ พนักงานก็เริ่มแยกขยะเก่งขึ้น” รอยยิ้มบางปรากฏบนใบหน้าสุปราณี หลังจบประโยค มันฉายแววความมั่นใจและภาคภูมิใจไว้ด้วยกัน

หากดูจากสิ่งที่เกิดขึ้นจะพบว่ามันไม่ใช่เพียงการเนรมิตตึกอลังการทันสมัยแล้วจบเพียงแค่นั้น ไม่ใช่แค่คว้ารางวัลแล้วก็เลิกรากันไป แต่หน้าที่สำคัญยิ่งกว่าการสร้างคือ การดูแลรักษาให้คงอยู่ต่อไป ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงมุ่งมั่นดูแลสิ่งแวดล้อม โดยประกาศเป้าหมายว่าจะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero) ให้ได้ภายในปี 2593 (ค.ศ. 2050)

“ถ้าพูดถึงความยั่งยืน ประเด็นเร่งด่วนที่คนโฟกัสที่สุดคือเรื่อง Climate Change เพราะทุกวันนี้โลกมันรวนสุด ๆ แล้ว ทุกคนเห็นตรงกันว่าถ้าเราไม่ทำตอนนี้ อนาคตโลกอยู่ไม่ได้แน่ ๆ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งในตอนนี้เลย มีการจัดตั้งคณะทำงานรวบรวมทุกฝ่ายเพื่อทำงานตามแผน SET Journey to Net Zero”

สุรพล บุพโกสุม (โก๋) ผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาบริการด้านความยั่งยืน อธิบายขั้นตอนสำคัญโดยเริ่มจากการเก็บข้อมูลและคำนวณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขององค์กร การตั้งเป้าหมายการลดที่เหมาะสม การดำเนินการแผนลดการปล่อยก๊าซฯ และการติดตามเพื่อปรับปรุงต่อเนื่อง ซึ่งการดำเนินงานตามขั้นตอนเหล่านี้ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกคนในองค์กร ดังนั้นการสื่อสารและการสร้างความตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมภายในองค์กรจึงเป็นเรื่องจำเป็น

“ดีใจที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความยั่งยืนให้แก่ระบบเศรษฐกิจไทย แม้จะได้ชื่อว่าเป็นแหล่งระดมทุนให้กับภาคธุรกิจ แต่เราไม่ได้คิดถึงแต่เรื่องธุรกิจอย่างเดียว เราคิดถึงสิ่งแวดล้อม คิดถึงสังคมที่เราอยู่ด้วย”

สุรพลเชื่อมั่นอย่างเต็มเปี่ยมว่า การผสานพลัง การร่วมมือกันทำงาน และการยึดมั่นประโยชน์ส่วนรวมจะเป็นกุญแจสำคัญในการไขประตูไปสู่ความสำเร็จที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนได้

“เรื่องใหญ่แบบนี้ทำคนเดียวไม่ได้แน่ ๆ เพราะมันเกี่ยวข้องกับการสร้างความตระหนักรู้ สร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้นกับทุกฝ่าย เราจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกองค์กร ทุกคนต้องมีเป้าหมายเดียวกัน ร่วมมือกันให้มากขึ้นกว่าที่เคย เพราะภารกิจนี้ต้องใช้พลังมหาศาลจากทุกทิศทุกทาง”

บางทีนิยามคำว่า ‘ยั่งยืน’ อาจไม่ใช่เพียงเรื่องดำเนินธุรกิจให้ได้ผลกำไรเท่านั้น หากแต่เป็นการคำนึงถึงสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เราอาศัยอยู่ ที่สำคัญคือการปรับเปลี่ยนมุมมองแนวคิดของทุกคนเสียใหม่เพื่อให้มองกว้างและไกลขึ้นกว่าที่เคย สุดท้ายเหนือสิ่งอื่นใดความยั่งยืนนั้นจะเกิดขึ้นได้ก็ต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ทุกคนเป็นที่ตั้ง

TSD COUNTER SERVICES

Partnership

*จากซ้ายไปขวา – **ชูศรี ขันติบารมี** (จี๊ด) **ศิริวรรณ เตชมหามงคล** (หนู) **พรปรียา วัฒนสุข** (แอว) **ลักษณา ตั้งตุลากร** (บี) **ประดิษฐ์ พรกมลพรรณ** (ต้น) **หญิง พรประสิทธิ์** (หญิง) **เบญจวรรณ เขจรนันท์** (เบญ) **พิชยา ชมชัยยา** (เจี๊ยบ) และ **จารียา ศรีกรณ์พงศ์** (แหม่ม)*

“ลูกค้าทุกคนที่เดินเข้ามา เราถือว่าเป็นวีไอพีหมด
ไม่มีการเลือกปฏิบัติ เพราะหน้าที่ของเราคือ
ดูแลปกป้องทรัพย์สินของลูกค้า
ประดุจเป็นทรัพย์สินของตัวเอง”

TSD COUNTER SERVICES
ดูแลผู้ถือหุ้นประดุจญาติ

ภาพที่เห็นชินตาทุกครั้งเวลาไปเยือน
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ถนนรัชดาภิเษก
คือบรรยากาศคึกคักเต็มไปด้วยชีวิตชีวาของผู้คนหลากหลายวัย
ที่มานั่งรอคิวเข้ารับบริการจาก **‘TSD Counter Services’**
ของบริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด
ไม่ว่าจะฝาก ถอน โอนหลักทรัพย์ แจ้งนำเงินปันผลเข้าบัญชีธนาคาร
ยื่นขอหนังสือรับรองการหักภาษี ขอเปลี่ยนที่อยู่ในการส่งเอกสาร
เพื่อรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ฯลฯ ก็สามารถเดินเข้ามาใช้บริการได้ที่นี่
หากจะเปรียบเปรยว่า TSD Counter Services เป็นเสมือน ‘ห้องรับแขก’
ของบ้านก็คงไม่เกินเลยไปนัก

“ลูกค้าทุกคนที่เดินเข้ามา เราถือว่าเป็น VIP หมด ไม่มีการเลือกปฏิบัติ เพราะหน้าที่ของเราคือดูแลปกป้องทรัพย์สินของลูกค้าประดุจเป็นทรัพย์สินของตัวเอง” ถ้อยคำยืนยันหนักแน่นของ **ลักษณา ตั้งตุลากร (บี) ผู้อำนวยการฝ่ายรับฝากหลักทรัพย์** สะท้อนถึงพันธกิจของทีม TSD Counter Services ได้อย่างแจ่มแจ้ง ในฐานะศูนย์กลางการบริการที่ต่อเนื่องหลังการซื้อขายหลักทรัพย์

ห้องรับแขกนี้เปิดประตูต้อนรับทุกคนไม่ว่าจะมาด้วยวัตถุประสงค์ใด อารมณ์แบบไหน หรือสถานการณ์ยุ่งยากสักเพียงไร จะสุข ทุกข์ ว้าวุ่น วิตกกังวล เจออุปสรรคขวางกั้น หาทางออกไม่เจอ ทีมงานพร้อมรับฟังและช่วยแก้ไขปัญหาจนลุล่วง ดังที่ **ประดิษฐ์ พรกมลพรรณ (ต้น) ผู้บริหารงานส่วนบริการลูกค้า** ซึ่งมีประสบการณ์ต้อนรับลูกค้ามากกว่า 20 ปี เน้นย้ำว่าทรัพย์สินของลูกค้านั้นมากมายมหาศาลและประเมินค่ามิได้ จึงต้องมีความซื่อสัตย์อย่างมาก เก็บความลับให้เป็น และมีใจรักบริการ

“เวลาลูกค้าเดินเข้ามาติดต่อ เราต้องรับฟังแล้วหาทางแก้ปัญหาให้เขา ไม่ว่าจะเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงเรื่องใหญ่ที่ต้องประสานขอความช่วยเหลือจากฝ่ายอื่น เราก็ต้องรับไว้ก่อนในเบื้องต้น”

สอดคล้องกับความเห็นของ **หญิง พรประสิทธิ์ (หญิง) รองผู้อำนวยการอาวุโส หัวหน้าส่วนบริการบัญชีสมาชิก** ที่ผ่านประสบการณ์ดูแลลูกค้ามาแล้วทุกรูปแบบ ตั้งแต่ยุคเคาะกระดานจนถึงยุค Online Trading เธอบอกว่างานต้อนรับลูกค้าเป็นภารกิจที่ยากและท้าทายสุด ๆ

“เวลาลูกค้าเดินเข้ามาติดต่อ เราต้องรับฟังแล้วหาทางแก้ปัญหาให้เขา ไม่ว่าจะเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ จนถึงเรื่องใหญ่ที่ต้องประสาน ขอความช่วยเหลือจากฝ่ายอื่นเราก็ต้องรับไว้ก่อนในเบื้องต้น”

“บทเรียนที่ได้รับจากการทำงานตรงนี้คือ ความอดทนอดกลั้น ทักษะด้านการสื่อสาร การควบคุมอารมณ์ บางครั้งเขาหัวร้อนมาก็ต้องคิดหาวิธีว่าจะทำยังไงให้เขาเย็นลง บางครั้งโดนลูกค้าตำหนิ เราก็ต้องรับฟังแล้วอธิบายกลับไปด้วยเหตุผล”

เช่นเดียวกับ **พรปรียา วัฒนสุข (แวว) รองผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนบริการลูกค้า** ผู้ทำหน้าที่ ‘ทัพหลัง’ คอยสนับสนุนพนักงานทุกคนในทีมขณะปฏิบัติหน้าที่ เธออธิบายว่าทุกปัญหาที่เกิดขึ้นจะถูกนำมาสรุปวิเคราะห์เพื่อเป็นบทเรียนในการทำงานครั้งต่อไป

“เราจะนำทุกปัญหาที่เจอมาวิเคราะห์ว่า ทำไมถึงเกิดเหตุแบบนั้น แล้วต้องแก้ไขยังไงในคราวหน้า ไม่ใช่ปล่อยให้ผ่านไปเฉย ๆ ตอกย้ำว่า TSD Counter Services มุ่งมั่นพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการอยู่ตลอดเวลา”

สารพัดเรื่องราวประทับใจเกิดขึ้นให้เห็นเป็นประจำ ตั้งแต่การเข็นรถ Wheel Chair ให้ลูกค้าสูงวัยมาส่งหน้าตึกเพื่อพาขึ้นรถกลับบ้านอย่างปลอดภัย คอยตอบคำถามอย่างสุภาพกับนักลงทุนมือใหม่ผู้หัวใจว้าวุ่น ช่วยให้คำปรึกษา คำแนะนำกับลูกค้าในเรื่องการดำเนินการเกี่ยวกับหลักทรัพย์มรดก หรือการเป็นพยานในชั้นศาล ทำหน้าที่ชี้แจงข้อเท็จจริงและยืนยันความเป็นผู้ถือหุ้นหรือกรณีที่บริษัทจดทะเบียนมีข้อพิพาททางคดี ตั้งแต่คดีเล็ก ๆ จนถึงคดีใหญ่ ๆ เป็นภารกิจที่ยิ่งใหญ่ในฐานะตัวแทนองค์กรที่ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต

แม้กระทั่งช่วงที่ COVID-19 กำลังระบาดอย่างรุนแรง TSD Counter Services ก็ยังคงเปิดให้บริการตามปกติ ทุกคนต่างสลับสับเปลี่ยนกันเข้ามาทำงานอย่างไม่เหน็ดเหนื่อย เพื่อสร้างความอุ่นใจให้แก่ลูกค้า แม้ลึก ๆ ข้างในอาจจะหวั่นใจอยู่บ้างก็ตาม

“เป็นทุกอย่างให้เธอแล้ว” ประโยคขำ ๆ แต่ก็ยากที่จะปฏิเสธเมื่อพูดถึงบทบาทของชาว TSD Counter Services

ท่ามกลางหน้าที่ต่าง ๆ และการงานที่ต้องรับผิดชอบ สิ่งที่หล่อเลี้ยงหัวใจของผู้คนใน TSD Counter Services คือการได้ทำในสิ่งที่มีคุณค่า มีความหมาย

“บทเรียนที่ได้รับจากการทำงานตรงนี้คือความอดทนอดกลั้น ทักษะด้านการสื่อสาร การควบคุมอารมณ์ บางครั้งเขาหัวร้อนมา ก็ต้องคิดหาวิธีว่าจะทำยังไงให้เขาเย็นลง บางครั้งโดนลูกค้าตำหนิ เราก็ต้องรับฟังแล้วอธิบายกลับไปด้วยเหตุผล”

“เรื่องหนึ่งที่เราอิ่มอกอิ่มใจกันมากก็คือ ‘โครงการปันหุ้นออมบุญ ปันผลออมสุข’ ไอเดียนี้มาจาก **ยุภาวรรณ ศิริชัยนฤมิตร (ยุ) กรรมการผู้จัดการ TSD** ที่เห็นว่ามี ‘เศษหุ้น’ ที่มีต้นทุนในการจัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ถือหุ้น ไม่คุ้มค่ากับหุ้นที่ได้รับ หรือบางคนไม่ได้อยากได้เศษหุ้น ไม่รู้จะเอาไปทำอะไรต่อ TSD จึงคิดโครงการนี้ เพื่อให้ผู้ถือเศษหุ้น บริจาคหุ้นให้องค์กรการกุศลที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ มูลนิธิสายใจไทย โรงพยาบาลรามาธิบดี และวชิรพยาบาล เพื่อให้องค์กรเหล่านี้นำหุ้นที่ได้รับบริจาคไปใช้ประโยชน์จากการเป็นเจ้าของหุ้นต่อไป ถือเป็นสิ่งดี ๆ ที่เราทำเพื่อสังคม” **ปราณี กลัดเจริญ (โหน่ง) ผู้บริหารงานส่วนบริการผู้ลงทุน** เล่าด้วยน้ำเสียงตื้นตันใจ

อีกเหตุการณ์สำคัญที่ชาว TSD Counter Services รู้สึกประทับใจ คือตอนที่ บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) หรือ OR เปิดให้ประชาชนทั่วไปซื้อหุ้นเป็นครั้งแรก (IPO) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ปี 2564 ถือเป็นปรากฏการณ์ที่สร้างความตื่นตาตื่นใจให้กับวงการตลาดหุ้นไทยเป็นอย่างมาก **เบญจวรรณ เขจรนันท์ (เบญ) ผู้บริหารงานส่วนบริการลูกค้า** เล่าถึงความทรงจำในช่วงเวลานั้นว่า

“ในเวลาปกติลูกค้าจะเข้ามาใช้บริการประมาณ 100 คนต่อวัน แต่ช่วงสองสามเดือนที่ประกาศขายหุ้น IPO ของ OR จำนวนลูกค้ากลับพุ่งขึ้นเป็น 400 คนต่อวัน บ้างมาเป็นครอบครัวใหญ่ บางคนเป็นมือใหม่ยังไม่เคยเปิดพอร์ตด้วยซ้ำ หลายคนก็ตามเพื่อนมาดูบรรยากาศด้วยความสนุกเพราะไม่เคยเห็นตลาดหุ้นพวกเราตกใจกันมาก เพราะคนมากันเยอะแบบถล่มทลายชนิดที่ไม่เคยคาดการณ์มาก่อน มากแค่ไหนดูได้จากการพิมพ์ใบหุ้นจน Printer พังเลยทีเดียว แต่พวกเราก็ไม่ท้อถอย และให้บริการลูกค้าครบทุกคน”

ขณะที่ประดิษฐ์ ผู้วิ่งวุ่นต้อนรับลูกค้าจนหัวหมุนในตอนนั้น เล่าเสริมว่า “ผู้บริหารถึงกับต้องเกณฑ์พนักงานเกือบทุกแผนกมาช่วยกัน มีการวางแผนบริหารจัดการคิวลูกค้าแบบเฉพาะกิจ ถ้าคิวยาวชั้น 1 ไม่พอก็ต้องแบ่งขึ้นไปชั้น 2 และชั้น 3 โชคดีได้เจ้าหน้าที่จากหลายหน่วยงานเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวก ทำให้สถานการณ์คลี่คลายไปได้ด้วยดี”

ลักษณาสรุปบทเรียนในวันนั้นไว้อย่างคมคายว่า “เหตุการณ์นี้ทำให้เราเห็นความร่วมไม้ร่วมมือของพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ ทุกคนเต็มใจเข้ามาช่วยด้วยความกระตือรือร้น เวลาไปเจอคนข้างนอก พอเขารู้ว่าเราทำงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็จะพูดว่า ทำงานกันเป็นทีม มีความเป็นมืออาชีพ”

ด้วยความยึดมั่นในจรรยาบรรณและซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ เชื่อว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะได้รับความไว้วางใจจากสังคมต่อไปเช่นที่เคยเป็นมาตลอด 5 ทศวรรษ ซึ่งเรื่องราวของทีม TSD Counter Services ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่างที่พิสูจน์ให้เห็นถึงหัวใจที่พร้อมให้บริการอยู่เสมอ

“เป็นทุกอย่างให้เธอแล้ว”
ประโยคขำ ๆ
แต่ก็ยากที่จะปฏิเสธ
เมื่อพูดถึงบทบาทของ
ชาว TSD Counter Services

SET CONTACT CENTER

Partnership Proficient

จากซ้ายไปขวา - ดนัย เพ็ชรพล (ไจ๋) พงษ์ศกร โตเชื้อ (กบ) ณัฐสวิตตา สิริจิรศักดิกร (ณัฐ) สุดารัตน์ ตันติเวช (เอ๋) เบญ กานต์จรรยา (เบญ) รุ่งเรือง ธรรมตั้งมั่น (หนึ่ง) ศิริธร จันทรุคานนท์ (มุ้ย) และ กรณ์กนก สาครสุขกิจ (ไผ่)

“โจทย์ท้าทายของเราคือต้องเข้าใจลูกค้าให้ได้ว่าเขาต้องการอะไร
เนื่องจากลูกค้ามีหลายกลุ่ม เช่น บริษัทจดทะเบียน โบรกเกอร์ ผู้ถือหุ้น
แต่ละคนก็มีความต้องการคนละแบบ อย่างโบรกเกอร์จะเน้นเรื่องข้อมูลเชิงเทคนิค
เราก็ต้องมีความรู้อย่างเต็มเปี่ยม บริษัทจดทะเบียนอยากรู้เรื่องระบบงาน
เราก็ต้องตอบคำถามให้ถูกต้อง ส่วนผู้ถือหุ้นมักจะโทรมาร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ
ฉะนั้น การควบคุมอารมณ์จึงสำคัญที่สุด”

SET CONTACT CENTER
ตอบทุกคำถามด้วยความรัก

02-009-9999 คือเบอร์โทรศัพท์ที่เหล่านักลงทุนหน้าใหม่หน้าเก่า
ต่างคุ้นเคยกันดี ในฐานะช่องทางติดต่อหลักของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

พูดง่าย ๆ ว่า ‘ถามอะไรมา ตอบได้ทุกเรื่อง’
ไม่ว่าจะข้อมูลการลงทุนทั่วไป สมัครใช้บริการ
แจ้งปัญหาขัดข้อง ร้องเรียนหรือเสนอแนะ จนถึงติดต่อขอเยี่ยมชมตลาดหลักทรัพย์ฯ
โดยมีเจ้าหน้าที่เสียงเพราะ ๆ รอรับสาย อำนวยความสะดวกด้วยหัวใจ
ที่พร้อมให้บริการ ทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ตั้งแต่แปดโมงเช้าถึงหกโมงเย็น

จากในอดีตเคยสื่อสารได้เพียงช่องทางโทรศัพท์ ตลาดหลักทรัพย์ฯ
ได้พัฒนาระบบให้บริการอยู่เสมอ ด้วยการเพิ่มช่องทางติดต่อผ่าน E-mail
ปรับปรุง Website ให้ทันสมัยยิ่งขึ้น กระทั่งปัจจุบันก้าวหน้าไปไกลถึงขั้นพิมพ์โต้ตอบ
กับเจ้าหน้าที่แบบ Real Time ผ่าน Live Chat และ SET Chatbot ตลอด 24 ชั่วโมง
ประหนึ่งระบบอันทรงประสิทธิภาพที่ไม่มีวันหลับใหล

“หน้าที่ของเราส่วนใหญ่จะเป็นการตอบคำถามทุกเรื่องที่มีข้อสงสัย เช่น อยากรู้เกี่ยวกับ Products ต่าง ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ หรือมีปัญหาร้องเรียน เราก็รับเรื่องไว้แล้วประสานต่อกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นนำข้อมูลกลับมาตอบลูกค้าจนกระทั่งเขาพึงพอใจ” **พงษ์ศกร โตเชื้อ (กบ) ผู้อำนวยการฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์** เล่าด้วยสีหน้ายิ้มแย้ม น้ำเสียงนุ่มนวล จนสัมผัสได้ถึงความใจดีที่แผ่ซ่านราวกับแสงแดดอุ่นในยามเช้า ไม่แปลกใจเลยว่าทำไมเขาและทีมงานอีกกว่ายี่สิบชีวิตถึงได้รับความไว้วางใจให้มาทำหน้าที่สำคัญขององค์กรนั่นคือการให้บริการลูกค้า

ปริมาณของสายด่วนที่โทรเข้ามามีตั้งแต่ปกติประมาณ 300 สายต่อวันจนถึงช่วง Peak สุดอาจไต่ระดับขึ้นไปถึง 1,000 สายต่อวัน ตามวงจรตลาดหุ้นที่ไตรมาสแรกของทุกปีถือเป็นช่วงที่ผู้ถือหุ้นต่างวิ่งวุ่นเตรียมยื่นภาษีต่อกรมสรรพากร ครั้นไตรมาสสองจะเป็นฤดูกาลของบริษัทจดทะเบียนต่าง ๆ จัดประชุมผู้ถือหุ้น จ่ายเงินปันผล ก่อนเริ่มซาลงเข้าสู่ภาวะปกติในช่วงปลายปี เรียกว่าต้องเตรียมพร้อมทุกสถานการณ์เพื่อรองรับลูกค้าที่หมุนเวียนเข้ามาอย่างต่อเนื่อง

“โจทย์ท้าทายของเราคือต้องเข้าใจลูกค้าให้ได้ว่าเขาต้องการอะไร เนื่องจากลูกค้ามีหลายกลุ่ม เช่น บริษัทจดทะเบียน โบรกเกอร์ ผู้ถือหุ้น แต่ละคนก็มีความต้องการคนละแบบ อย่างโบรกเกอร์จะเน้นเรื่องข้อมูลเชิงเทคนิค เราก็ต้องมีความรู้อย่างเต็มเปี่ยม บริษัทจดทะเบียนอยากรู้เรื่องระบบงาน เราก็ต้องตอบคำถามให้ถูกต้อง ส่วนผู้ถือหุ้นมักจะโทรมาร้องเรียนปัญหาต่าง ๆ ฉะนั้น การควบคุมอารมณ์จึงสำคัญที่สุด”

“ทีม SET Contact Center ต้องทำงานประสานกับทุกฝ่าย ถ้าสมมติว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมี Barrier ทำแต่งานของตัวเอง ไม่คิดถึงส่วนอื่น เราก็คงลำบาก แต่พูดได้เต็มปากเลยว่าไม่มีทุกคนเต็มใจให้ความร่วมมือ”

หลายคนคงสงสัยว่าคนทำงาน Call Center นั้นต้องมี ‘น้ำเสียงไพเราะ’ ไหม เหมือน DJ รายการวิทยุที่ต้องใช้เสียงสร้างเสน่ห์ให้เกิดความประทับใจแก่ผู้ฟัง พงษ์ศกรหัวเราะร่วนก่อนตอบว่า “ถ้าเพราะก็ดี ไม่เพราะก็ไม่เป็นไร ถ้าเราบริการดี รับฟังลูกค้าอย่างตั้งใจ พยายามหาคำตอบมาให้เขา ลูกค้าจะรับรู้ได้เองผ่านน้ำเสียงที่กระตือรือร้นเอาใจใส่”

อย่างที่พงษ์ศกรว่า น้ำเสียงอาจไม่ใช่คุณสมบัติสำคัญ หัวใจของตำแหน่งพนักงานฝ่ายลูกค้าสัมพันธ์ คือ ‘ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา’ ต่างหาก ตื่นตัวเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับลูกค้าทุกรูปแบบ ทักษะที่ขาดไม่ได้เลยคือเป็นผู้ฟังที่ดี มีวินัย มีใจรักงานบริการและเป็นมืออาชีพ

“ความรู้ไม่แม่นยังพอถามคนอื่นได้ แต่การบริการลูกค้าต้องใช้ใจเป็นที่ตั้งก่อน ถัดมาคือการฟัง ต้องมี Critical Thinking เวลาลูกค้าถามมาแบบนี้ เราก็ต้องมีไหวพริบว่าจะไปหาคำตอบจากที่ไหน ถ้าเกิดลูกค้าไม่พอใจจะมีวิธีแก้สถานการณ์อย่างไร จะควบคุมน้ำเสียงหรือจัดการอารมณ์ของเรายังไง ข้อต่อมาคือ Discipline เพราะเป็นงานที่ต้องประจำตำแหน่งตั้งแต่แปดโมงเช้าถึงหกโมงเย็น ถ้ามาทำงานสายหรือไม่มีสมาธิในวันที่มีลูกค้าเยอะ เราก็อาจจะให้บริการได้ไม่เต็มที่ สุดท้ายเลยคือต้องหมั่นหาความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อตอบคำถามลูกค้าให้ได้ ตรงนี้พวกเราก็ต้องพัฒนาตัวเองอยู่เรื่อย ๆ”

แต่ละวันสายด่วนที่เข้ามามีทั้งสอบถามข้อมูลทั่วไป จนถึงร้องเรียนทุกเรื่องที่อึดอัดคับข้องใจ หลายปัญหาไม่อยู่ในอำนาจความรับผิดชอบด้วยซ้ำ แต่ด้วยความเป็นมืออาชีพก็ต้องรับเรื่องไว้ก่อน เรื่องไหนประสานต่อได้ก็จัดให้ทันที เรื่องไหนไม่มีทางออกก็ยังพร้อมรับฟังด้วยความเต็มใจ ครั้งหนึ่งเคยมีประชาชนโทรมาฟ้องว่าบริษัทรับเหมาก่อสร้างเจ้าหนึ่งทำงานกีดขวางทางเท้า เจ้าหน้าที่ Call Center รับฟังอย่างใจเย็น ช่วยประสานต่อไปยังบริษัทก่อสร้างเจ้านั้นให้แก้ไขปัญหา สุดท้ายทั้งเจ้าของบริษัทก่อสร้างทั้งลูกค้าต่างโทรมาขอบคุณเป็นการใหญ่ เรียกว่า Happy ทุกฝ่าย

“เจ้าหน้าที่ SET Contact Center เป็นเหมือน Brand Ambassador ที่ต้องสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้กับองค์กร ผมบอกน้อง ๆ เสมอว่าถึงแม้ลูกค้าคนก่อนจะพูดไม่ดียังไง เราต้องไปพักก่อน สงบสติอารมณ์ให้เย็นลงค่อยกลับมาทำงาน ดีกว่าเผลอให้บริการลูกค้าคนต่อไปด้วยใจขุ่นมัว”

เมื่อถามว่าอะไรคือความประทับใจที่สุดในการเป็นชาว SET พงษ์ศกรนิ่งคิด แววตาเป็นประกาย ก่อนตอบอย่างมั่นใจว่าแม้จะมีหน้าที่ของตัวเองที่ต้องทำงานตามความรับผิดชอบหลักในโครงสร้างองค์กรก็ตาม เวลามี Project ที่ต้องทำงานร่วมกัน ทุกคนก็จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

“ทีม SET Contact Center ต้องทำงานประสานกับทุกฝ่าย ถ้าสมมติว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมี Barrier ทำแต่งานของตัวเอง ไม่คิดถึงส่วนอื่น เราก็คงลำบาก แต่พูดได้เต็มปากเลยว่าไม่มีทุกคนเต็มใจให้ความร่วมมือ นี่พูดจากประสบการณ์ทำงานที่นี่มา 12 ปีเลยนะ ผมเชื่อว่าชาว SET ทุกคนอยากจะเป็นส่วนหนึ่งในการทำให้องค์กรเติบโต เหมือน Jigsaw ชิ้นเล็ก ๆ ที่ทำให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ แข็งแกร่งยิ่งขึ้น”

หากทุกหน่วยงานเป็นฟันเฟืองสำคัญในการช่วยกันขับเคลื่อนตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ก้าวไปข้างหน้าได้อย่างภาคภูมิ สำหรับ SET Contact Center แล้ว พวกเขาก็คงไม่ต่างจาก ‘Brand Ambassador’ ผู้มุ่งมั่นสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์กร ผ่านการให้บริการลูกค้าภายใต้สโลแกน ‘ตอบทุกคำถามด้วยความรัก’ ซึ่งเป็นคติที่พงษ์ศกรและทีมยึดถือในการทำงานเสมอมา

สพต.

Leadership Partnership

จากซ้ายไปขวา – ศุภกร เอกชัยไพบูลย์ (ยศ) รัชกฤต ขวัญกมลกุล (โน๊ต) ปรภัทร กุหลาบแก้ว (เนม) และ สุมาลี บำเพ็ญ (อ้อม)

“ถ้าไม่มี ส.พ.ต. ก็คงจืดชืดน่าดู ในชีวิตการทำงาน
ทุกคนต่างก้มหน้าก้มตาทำหน้าที่ของตัวเอง
ไม่ค่อยมีโอกาสมาทำอะไรสนุก ๆ ด้วยกันสักเท่าไหร่
ดังนั้น กิจกรรมของ ส.พ.ต. จึงช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดี
ของคนในองค์กร เหมือนสื่อกลางที่ชักชวนให้พนักงานทุกฝ่าย
ได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ใช้เวลาที่มีคุณค่าด้วยกัน เมื่อพนักงาน
กลมเกลียวเหนียวแน่น องค์กรก็จะเข้มแข็งขึ้นตามไปด้วย”

สโมสรพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ สร้างทีมแกร่ง ผูกพัน ภูมิใจ ไม่ทิ้งกัน

หากจะมีสิ่งใดที่หลอมดวงใจพี่น้องชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ
ให้เป็นปึกแผ่น เสริมสร้างความสามัคคี เติมเต็มความรัก
และความภาคภูมิใจในองค์กรได้แจ่มชัดที่สุด คงหนีไม่พ้นกิจกรรมที่จัดโดย
‘สโมสรพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ’ หรือ ‘ส.พ.ต.’

จะชวนเล่นเกมตอบคำถามชิงรางวัล ไหว้พระทำบุญ บริจาคโลหิต
มอบข้าวของแก่ผู้ด้อยโอกาส ปลูกต้นไม้ จัดตลาดนัด แข่งขันกีฬาสี ฯลฯ
ล้วนมีจุดมุ่งหมายเดียวคือ เชื่อมร้อยผู้บริหารกับพนักงาน
ให้มาเข้าร่วมทำกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อตนเอง องค์กร และสังคม
ภายใต้บรรยากาศอบอุ่นแบบครอบครัว อบอวลด้วยมิตรภาพ

เบื้องหลังกิจกรรมสนุก ๆ ปีแล้วปีเล่ามาจากไอเดียของทีมงาน ส.พ.ต. ซึ่งเป็นตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อให้ย้อนรำลึกถึงช่วงเวลาของการทำหน้าที่ พวกเขาพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า 'ได้ประสบการณ์ครบทุกรสชาติ'

"วันหนึ่งมีคนเชียร์ให้ลงสมัคร ส.พ.ต. ปรากฏว่าได้รับเลือกให้เป็นประธาน ก็คิดว่าลองดูสักตั้ง เมื่อเข้ามาแล้วก็ต้องรับผิดชอบให้ดีที่สุด" **รัชกฤต ขวัญกมลกุล (โน๊ต) อดีตประธาน ส.พ.ต. 2559** รื้อฟื้นความทรงจำเก่า ๆ ด้วยรอยยิ้มกว้าง

ความโชคดีในการเป็นประธาน ส.พ.ต. ของรัชกฤตอยู่ตรงที่ปีนั้นตลาดหลักทรัพย์ฯ เพิ่งย้ายจากที่ทำการเดิมตรงแยกคลองเตยมายังอาคารใหม่เอี่ยมบนถนนรัชดาภิเษกในปัจจุบัน ถือเป็นการฉลอง 'ขึ้นบ้านใหม่' ไปด้วยในตัว บวกกับได้รับแรงสนับสนุนจาก **คุณเกศรา มัญชุศรี หรือ 'พี่ตุ๊'** ของน้อง ๆ ซึ่งขณะนั้นนั่งเก้าอี้กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ เรียกได้ว่าบรรยากาศเป็นใจให้จัดกิจกรรมสุด ๆ

"Concept ปีนั้นคือ FIT FUN FAM ชูเรื่องสุขภาพ ความสนุก และความเป็นครอบครัวของชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นปีที่มีกิจกรรมเยอะที่สุดเท่าที่เคยมีมาแต่ก็ประสบความสำเร็จในทุกกิจกรรม ทำให้ทีม ส.พ.ต. ภูมิใจสุด ๆ เลยครับ"

“การเป็น ส.พ.ต. ต้องทำงานเป็นทีม
ทุกคนอาจมาจากหลาย ๆ หน่วยงาน แต่เมื่อลงเรือลำเดียวกันแล้ว
เรามีเป้าหมายเดียวกันคือทำหน้าที่เพื่อองค์กร
เป้าหมายในการจัดงานแต่ละครั้ง นอกจากการเข้าร่วมของพนักงานแล้ว
ต้องทำให้พนักงานที่เข้าร่วมรู้สึกสนุกและประทับใจ
ในคุณค่าที่เราส่งผ่านไปในแต่ละกิจกรรมด้วย”

บทเรียนที่ได้รับกลับมาช่างคุ้มค่าเมื่อเทียบกับหยาดเหงื่อที่เสียไป สำหรับรัชกฤตเป็นโอกาสอันหาได้ยากยิ่งที่พนักงานรุ่นใหญ่รุ่นเล็กได้มาทำงานด้วยกัน เหนืออื่นใดทุกคนมีอิสระในการปลดปล่อยความคิดสร้างสรรค์ ใส่ความเป็นตัวเอง เติมสีสันใหม่ ๆ ลงไปได้อย่างเสรี

“ถ้าไม่มี ส.พ.ต. ก็คงจืดชืดน่าดู ในชีวิตการทำงาน ทุกคนต่างก้มหน้าก้มตาทำหน้าที่ของตัวเอง ไม่ค่อยมีโอกาสมาทำอะไรสนุก ๆ ด้วยกันสักเท่าไร ดังนั้น กิจกรรมของ ส.พ.ต. จึงช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีของคนในองค์กร เหมือนสื่อกลางที่ชักชวนให้พนักงานทุกฝ่ายได้มีปฏิสัมพันธ์กัน ใช้เวลาที่มีคุณค่าด้วยกัน เมื่อพนักงานกลมเกลียวเหนียวแน่น องค์กรก็จะเข้มแข็งขึ้นตามไปด้วย”

ศุภกร เอกชัยไพบูลย์ (ยศ) อดีตประธาน ส.พ.ต. 2561 เป็นอีกหนึ่งคนที่จับพลัดจับผลูเข้าไปทำงานโดยไม่รู้จักใครในทีม ส.พ.ต. ในปีนั้นมาก่อน เขาบอกว่าต้องใช้ทักษะการสื่อสารให้ถูกคนถูกจังหวะ แต่ละกิจกรรมก็มีความซับซ้อนในการสื่อสารไม่เหมือนกัน ต้องรับฟังความคิดเห็นที่หลากหลาย ยืดหยุ่นพร้อมปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา

“พอได้เป็นประธาน ส.พ.ต. ก็นั่งคิดว่าจะ Take Action ยังไงให้คนอื่นรู้สึกว่าเราไม่เป็น Leader ผมอยากให้ทุกคนทำงานเป็นทีมโดยไม่มีใครเป็นหัวหน้าหรือลูกน้อง ขณะเดียวกันเราก็ได้ฝึกคิดแบบผู้นำว่าจะต่อยอดกิจกรรมเดิมที่ดีอยู่แล้วหรือสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ขึ้นมา การคิดทำหรือไม่ทำอะไรต้องมีเหตุผลประกอบที่ดี ทุกเรื่องราวที่พบเจอถือเป็นประสบการณ์ที่หาไม่ได้บนโต๊ะทำงาน”

ผลงานที่สร้างความปลาบปลื้มใจให้ศุภกร คือ SET Sport Day 2018 งานกีฬาสีของชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เขาได้สัมผัสภาพบรรยากาศที่พนักงานทุกคนพร้อมใจกันสลัดลุคซีเรียส ๆ แบบคนตลาดหุ้น มาสร้างสรรค์ขบวนพาเหรดและใส่ชุดกีฬาทะมัดทะแมงลงเล่นกีฬาด้วยความสนุก รอบกายมีแต่รอยยิ้มและเสียงหัวเราะ ไม่เว้นแม้แต่ผู้บริหารหลายคนยังมาร้องเพลงเชียร์กับน้อง ๆ อย่างไม่ถือตัว

“การเป็น ส.พ.ต. ต้องทำงานเป็นทีม ทุกคนอาจมาจากหลาย ๆ หน่วยงาน แต่เมื่อลงเรือลำเดียวกันแล้วเรามีเป้าหมายเดียวกันคือทำหน้าที่เพื่อองค์กร ในการจัดงานแต่ละครั้งนอกจากการเข้าร่วมของพนักงานแล้ว ต้องทำให้พนักงานที่เข้าร่วมรู้สึกสนุกและประทับใจในคุณค่าที่เราส่งผ่านไปในแต่ละกิจกรรมด้วย การได้เห็นพวกเขามีความสนุกคือนิยามความสำเร็จของผม”

การจัดวิ่งมินิมาราธอนการกุศล 'SET Bull Run' ครั้งแรกของตลาดทุนไทย ปี 2559

ย้อนกลับไปช่วงที่ COVID-19 แพร่ระบาด สถานการณ์ล็อกดาวน์ตลาดหลักทรัพย์ฯ ประกาศให้พนักงานทุกคนทำงานที่บ้าน อำนวยความสะดวกทุกวิถีทาง เพื่อให้ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้อย่างปลอดภัย กระนั้นก็ไม่ลืมให้ความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมที่ช่วยสร้างปฏิสัมพันธ์ไม่ให้ห่างเหินกันเกินไป

"จากที่เจอหน้าตากัน พอต้องเปลี่ยนมาทำงานที่บ้านทำให้พนักงานต้องเผชิญกับปัจจัยหลายอย่าง เช่น ต้องปรับตัวกับการทำงานรูปแบบ Online ต้องคอยระมัดระวังเรื่องโรคระบาด ทำให้รู้สึกเครียด เหนื่อยล้า และเริ่มคุ้นชินกับการประชุม Online แบบปิดกล้องไม่ต้องเจอหน้ากัน เริ่มลดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน จึงเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายเลย" **สุมาลี บำเพ็ญ (อ้อม) อดีตประธาน ส.พ.ต. 2564** บอกเล่าถึงความท้าทายในช่วงสถานการณ์ COVID-19 เธอมองในแง่ดีว่ามันคือโอกาสให้ทุกคนได้ปรับเปลี่ยนตัวเองใหม่ ทั้งมุมมอง วิธีคิด การทำงานรวมถึงการใช้ชีวิต จึงกลายเป็นที่มาของ Concept ในปีนั้นว่า 'Chance for Change'

"เราต้องปรับรูปแบบกิจกรรมจาก Onsite มาเป็น Online จากกิจกรรมใหญ่ ๆ มาเป็นกิจกรรมเล็ก ๆ ที่ใช้เทคโนโลยีเป็นตัวเชื่อมให้พนักงานทุกคนสามารถร่วมได้ตลอดเวลา อย่างกิจกรรม 'Change วันละนิด' ที่เป็นเกมตอบคำถามวันละข้อ แต่สามารถสอดแทรกค่านิยมองค์กร ความรู้ ข่าวสารต่าง ๆ หรือสร้างความรู้จักกันผ่านกิจกรรมนี้ได้ และยังให้ความรู้เรื่องการดูแลสุขภาพ ต่อมาก็ค่อยขยับมาชวนกันออกกำลังกายที่บ้าน แชร์งานอดิเรกของตัวเอง หรือจัดกิจกรรมแลกของโดนใจ สู้ภัย COVID-19 ที่ชวนเพื่อนพนักงานร่วมกันแบ่งปันน้ำใจ มีส่วนช่วยเหลือสังคม ผ่านการนำของมาประมูล รายได้ทั้งหมดบริจาคให้กับหน่วยงานที่ต้องการความช่วยเหลือ"

แม้เป็นหนึ่งปีแห่งความยากลำบาก แต่เป็นปีแห่งการปรับเปลี่ยนอย่างแท้จริง ทีม ส.พ.ต. 2564 ต่างร่วมมือร่วมใจทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้เพื่อนพนักงานมาร่วมสนุกกับกิจกรรมด้วยกันอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี

“คุณสมบัติสำคัญของพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ
ที่ผมเห็นชัดมาก ๆ คือ ความเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ
ตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงพี่น้องพนักงาน ทุกคนให้ความเป็นกันเอง
เข้าถึงง่าย เต็มใจช่วยเหลือกันเสมอ”

บรรยากาศหลังช่วง COVID-19 ท้าทายไม่แพ้กัน สำหรับประธาน ส.พ.ต. 2566 **ปรภัทร กุหลาบแก้ว (เนม)** น้องใหม่ไฟแรงที่เพิ่งเข้ามาเป็นสมาชิกครอบครัวตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ทันครบปีก็ได้รับคำแนะนำให้ลงสมัครและรับตำแหน่งนี้ด้วยเหตุผลว่าเพื่อเป็น ‘ใบเบิกทาง’ ให้รู้จักคนเยอะ ๆ

“การรับตำแหน่งครั้งแรก ต้องบอกว่ารู้สึกไม่ค่อยมั่นใจครับ เพราะตัวผมเองก็ค่อนข้างใหม่สำหรับที่นี่ แต่พยายามให้กำลังใจตัวเองเสมอว่าเมื่อรับมาแล้วต้องทำให้เต็มที่ และถือเป็นโอกาสที่จะหาประสบการณ์กับสิ่งที่ได้รับมอบหมาย ผมเชื่อว่าคนเราไม่จำเป็นต้องรู้ทุกเรื่อง 100% แต่ต้องลงมือทำ 100% ในสิ่งที่เรารู้ และเป็นโชคดีของผมเช่นกัน ที่พอได้ประชุมหารือกับทีมและพบว่าทุกคนต่างวิ่งไปหาเป้าหมายเดียวกัน มันก็เกิดความมั่นใจ ช่วยให้ทำงานง่ายและไปถึงเส้นชัยได้ไวขึ้นครับ”

ปี 2566 ถือเป็นปีแรกของการกลับมาจัดกิจกรรมได้อย่างเต็มรูปแบบหลังวิกฤต COVID-19 คลี่คลาย คล้ายเป็นการรับน้องใหม่ ปรภัทรและทีมจึงระดมไอเดียกันอย่างเมามัน เพื่อรวบรวมความต้องการของทุกคนมา Mix and Match กับเป้าหมายของทีม ส.พ.ต. ซึ่งนำไปสู่การสร้างสรรค์กิจกรรมดี ๆ มากมาย

“ความท้าทายที่ได้รับคือการกลับมาจัดกิจกรรม Onsite มากขึ้น เริ่มตั้งแต่กิจกรรม Welcome Back เราก็แจกต้นไม้ให้พนักงานปลูกที่โต๊ะทำงาน จัดงานสงกรานต์ โดยเฉพาะกิจกรรม Outing เชื่อมสัมพันธ์แบบเต็มรูปแบบที่จัดไปถึง 3 ครั้งด้วยกัน เรียกได้ว่า 1 ปี ของการเป็นประธาน ส.พ.ต. ทำให้ผมได้ฝึกเรื่องการบริหารงาน การประนีประนอม และเรื่อง Project Management ได้มากทีเดียว ซึ่งเรื่องนี้ไม่อยู่ในตำราเรียน ถือว่าเป็นประสบการณ์ที่ดีมากจริง ๆ ครับ

“ในฐานะพนักงานใหม่ที่เพิ่งเข้ามาทำงานไม่ถึงปี คุณสมบัติสำคัญของพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่ผมเห็นชัดมาก ๆ คือ ความเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ ตั้งแต่ผู้บริหารจนถึงพี่น้องพนักงาน ทุกคนให้ความเป็นกันเอง เข้าถึงง่าย เต็มใจช่วยเหลือกันเสมอ เป็นบ้านที่อบอุ่นครับ”

นี่คือเสียงสะท้อนของเหล่าอดีตประธาน ส.พ.ต. ที่ครั้งหนึ่งเคยมีส่วนสำคัญในการเป็นตัวเชื่อมให้ชาวตลาดหลักทรัพย์ฯ ผูกพันแน่นแฟ้น มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน ขับเคลื่อนองค์กรไปข้างหน้าได้อย่างราบรื่นมีความสุข โดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

CAPITAL MARKET EDUCATION

Proactive Proficient Leadership Partnership

*จากซ้ายไปขวา - **อัจฉราภร ศรีสุโข** (ออม) **ศิริพงษ์ ไพศาลคงทวี** (พงษ์) **ปนัดดา เพิ่มประโยชน์** (กบ) **ธนวัสน์ สุปัญจนันท์** (วัสน์) **ณัฐยา ตันเจริญ** (ชมพู่) **ณฤทธิ์ วรพงษ์ดี** (บู๊ท) และ **จุติ วนสุนทรวงศ์** (ก๊อป)*

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้เป็นแค่ศูนย์กลางตลาดทุน
แต่เป็นกลไกที่ทำให้ตลาดทุน ‘Make It Work for Everyone’
โดยเฉพาะในเรื่องการให้ความรู้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน”

CAPITAL MARKET EDUCATION
สร้างสรรค์ความรู้ทางการเงินสู่สังคมอย่างยั่งยืน

การเงินมีบทบาทสำคัญต่อทุกแง่มุมของชีวิต
ความรู้ทางการเงินจึงเป็นทักษะพื้นฐานและกุญแจไขประตูสู่ความมั่นคง
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อาสาเข้ามาทำหน้าที่ให้ความรู้แก่ทุกฝ่าย
และด้วยเทคโนโลยีที่พัฒนามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ความรู้ทางการเงิน
มีมากมายมหาศาล อีกทั้งยังเข้าถึงได้ง่ายขึ้น

ทีม ‘Capital Market Education’ คือทีมหลักในการรับภารกิจที่ท้าทาย
เพื่อให้สังคมไทยได้รับความรู้ทางการเงินเพื่อความมั่นคงของชีวิต
ขณะที่สภาวะแวดล้อมในการให้ความรู้เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา
สมาชิกของทีมก็ต้องไม่หยุดนิ่งแต่ปรับตัวอยู่เสมอ

“ความรู้คือรากฐานของทุกอย่าง เราต้องอัพเกรดตัวเองไปพร้อม ๆ กับนักลงทุน หลักสูตรที่เคยยาวต้องถูกปรับให้สั้นลง และพัฒนารูปแบบเนื้อหาให้เหมาะสมกับแต่ละแพลตฟอร์ม ยกตัวอย่างเช่น หุ้นคืออะไร? บางทีต้องใช้เวลาเล่าเป็นชั่วโมง แต่เราก็พยายามพัฒนาสื่อในรูปแบบ TikTok ด้วย เพื่อเข้าถึงคนกลุ่มใหม่ ๆ เพราะปัจจุบันคนไม่ได้ต้องการเพียงแค่ความรู้ แต่อยากได้ความบันเทิงไปพร้อมกัน” เป็นคำบอกเล่าของ **อัจฉราภร ศรีสุโข (ออม) เจ้าหน้าที่อาวุโส ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ลงทุน**

การเติบโตของอัจฉราภรเป็นเรื่องราวที่อาจสร้างแรงบันดาลใจให้กับใครหลายคนได้ เธอเล่าถึงประสบการณ์การทำงานที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ว่าตั้งแต่สมัยเป็นนักศึกษามีโอกาสจับพลัดจับผลูเข้าอบรมโครงการใน ‘Young Financial Star Competition’ (YFS) ซึ่งมีเป้าหมายคือการติดอาวุธทางปัญญาให้แก่คนรุ่นใหม่ที่ต้องการเติบโตในสายการเงิน วันเวลาผ่านไปจากผู้เข้าอบรมก็กลายมาเป็นผู้จัดโครงการเสียเอง อัจฉราภรบอกว่า SET DNA อันเปรียบดั่งแรงผลักดันสำคัญที่ส่งเธอมาจนถึงจุดนี้คือ ‘Proactive’ และ ‘Proficient’

ไม่ใช่เพียงนักลงทุนรายย่อย ฝั่งผู้ประกอบการเองก็เป็นภาคส่วนที่ขาดไม่ได้ในระบบนิเวศของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งจำเป็นต้องมีความรู้ทางการเงินอย่างถูกต้องเหมาะสม **ณฤทธิ์ วรพงษ์ดี (บู๊ท) ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบการ** ขยายความให้ฟังว่า

“ฝ่ายผู้ประกอบการเป็นฝ่ายน้องใหม่ เราทำหน้าที่เตรียมความพร้อมให้บริษัทจดทะเบียนเข้ามาอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ผ่านการพัฒนาสื่อสำหรับผู้ประกอบการ รวมถึงคนที่สนใจจะเป็นผู้ประกอบการ แล้วหลังจากนั้นเราจะอยู่คู่กับพวกเขา เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจทางการเงิน ตลอดจนปั้นธุรกิจเหล่านั้นให้สามารถเติบโตได้ในระยะยาว ถ้าเป้าหมายอย่างหนึ่งของผู้ประกอบการคือการเสนอขายหุ้นบริษัทตัวเองให้แก่ประชาชนทั่วไปได้ ทีมของเราก็จะช่วยทำให้ฝันนั้นเป็นจริง”

ณฤทธิ์ผูกพันกับโครงการให้ความรู้ของตลาดหลักทรัพย์ฯ มาตั้งแต่ก่อนเข้ามาทำงานที่นี่แล้ว “ผมรู้จักตลาดหลักทรัพย์ฯ ตั้งแต่ ม.4 เคยเข้าโครงการนักธุรกิจรุ่นเยาว์ และอ่านหนังสือ *พ่อรวยสอนลูก* พอได้เข้ามาทำงานในตลาดหลักทรัพย์ฯ ก็พบว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ให้แก่บุคคลภายนอกเท่านั้น แต่มีโครงการ SET Innovation Awards ส่งเสริมให้พนักงานเป็น Catalyst of Change ริเริ่มการมีทักษะการเป็นผู้ประกอบการและมีความเป็น Teamwork โดยให้ส่งโครงการมา Pitch แข่งขันกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้เข้าอกเข้าใจการเป็นผู้ประกอบการยุคใหม่มากขึ้นแล้ว ยังเป็นการพัฒนาบุคลากรที่เปิดกว้างมาก ๆ

“เหตุการณ์ประทับใจคือมีอยู่ครั้งหนึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้โอกาสทีมที่ตกรอบไปแล้วกลับมา Pitch อีกครั้งเป็นเวลา 1 นาที จนท้ายที่สุดทีมนั้นก็สามารถกลับเข้ามาได้และชนะอันดับสอง” ณฤทธิ์เล่าด้วยน้ำเสียงปลาบปลื้ม เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เปิดโอกาสให้พนักงานได้คิด และถึงแม้จะทำผิดพลาดก็ยังมีโอกาสแก้ไข แล้วสุดท้ายเมื่อชนะอุปสรรคได้ก็จะเดินไปได้ไกลกว่าเดิม

นอกจากนี้ ณฤทธิ์ยังเล่าด้วยว่าล่าสุดเพิ่งได้รับคำชวนให้เป็นพิธีกรให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการในรายการออนไลน์ที่กำลังเกิดขึ้นใหม่ เรียกว่าการได้ทำงานที่นี่ อะไรที่ไม่เคยทำก็จะได้ทดลองทำ มีโอกาสเป็น Catalyst of Change อยู่เสมอ สะท้อนอย่างแจ่มชัดว่าถ้าองค์กรไม่เคยหยุดนิ่ง พนักงานก็ต้องไม่หยุดที่จะพัฒนาตัวเองเช่นกัน

อีกหนึ่งจุดเด่นของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการสร้างความเป็นมืออาชีพ (Professional) ให้แก่บุคลากรในแวดวงตลาดทุน เช่น ผู้แนะนำการลงทุน นักวิเคราะห์การลงทุน ซึ่งในบทบาทหน้าที่นี้ **ศิริพงษ์ ไพศาลคงทวี (พงษ์) ผู้อำนวยการอาวุโส** และ **จุติวนสุนทรวงศ์ (ท๊อป) ผู้ช่วยผู้บริหารงาน ฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบวิชาชีพ** ถือเป็นกำลังสำคัญ

ศิริพงษ์เล่าว่าหน้าที่หลักของฝ่ายพัฒนาความรู้ผู้ประกอบวิชาชีพ คือการจัดอบรมและบริหารจัดการการสอบเพื่อผลิตบุคลากรที่มีคุณภาพ ซึ่งจะเสริมสร้างให้นักลงทุนมีความเชื่อมั่น โดยปัจจุบันมีแพลตฟอร์ม ‘Professional Link’ เป็น Application

อำนวยความสะดวกเพื่อการอบรมในหลักสูตร รวมถึงการต่ออายุใบอนุญาตสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ

“Professional Link เป็นหนึ่งในผลงานภาคภูมิใจที่พวกเราเคยส่งเข้าประกวดใน SET Innovation Awards จนได้นำมาใช้จริง และกลายเป็นเพื่อนคู่ใจผู้ประกอบวิชาชีพในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน นอกจากนั้น ยังมีอีกหนึ่งประจักษ์พยานของความสำเร็จในการพัฒนาบุคลากรไทย ที่ได้เป็นแบบอย่างในระดับภูมิภาค คือการที่ตลาดหลักทรัพย์เพื่อนบ้าน เช่น ลาว และกัมพูชาได้มาขอให้เราไปช่วยพัฒนาหลักสูตรสร้างบุคลากรในตลาดทุนของเขา”

“เราต้องมีทัศนคติเชิงบวก มีความ Proactive พร้อมรับความท้าทายที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงจะอยู่อย่างเข้มแข็ง และตอบโจทย์ความยั่งยืนของเศรษฐกิจได้”

นอกจากบทบาทข้างต้น ปัจจุบันทีมของพวกเขามีภารกิจเพิ่มเติมในการดูแลมาตรฐานความรู้ด้วย จุติเปรียบเทียบว่าโปรเจกต์นี้ถือเป็นการ ‘Transform’ ครั้งใหญ่เลยทีเดียว “เราเริ่มต้นจากศูนย์ เรียกว่าใช้ทุก SET DNA เลย โดยเฉพาะ Leadership นำพาทุกคนมาทำงานร่วมกันเป็นทีมเวิร์ก ภายใต้เป้าหมายเดียวกัน และ Facilitate ซึ่งกันและกัน สำหรับผมแล้วการทำงานกับ Professional เรายิ่งต้อง Professional และที่สำคัญต้องมี Integrity กับสิ่งที่ทำ”

การรักษาหลักการเหล่านี้ด้วยความแน่วแน่เป็นสิ่งสำคัญมาก พวกเขาพยายามถ่ายทอดคุณค่าเหล่านี้ให้แก่บุคลากรรุ่นใหม่ ๆ ที่เข้ามาอบรมด้วย ทั้งคู่ยืนยันว่ามีความสุขทุกครั้งที่เห็นน้อง ๆ ที่เคยมาเข้าอบรมจนคุ้นหน้าคุ้นตากันในวันนั้นประสบความสำเร็จก้าวหน้าในเส้นทางอาชีพได้ทุกวันนี้

อีกเรื่องหนึ่งที่หลายคนนึกไม่ถึง ทว่าช่วยเติมเต็มภูมิทัศน์การให้ความรู้ทางการเงินให้รอบด้านขึ้น นั่นคือการให้ความรู้แก่ผู้กำหนดนโยบาย **ธนวัสน์ สุปัญจนันท์ (วัสน์) ผู้อำนวยการสถาบันวิทยาการตลาดทุน** เล่าถึงหลักสูตรอบรมสำหรับผู้กำหนดนโยบาย รวมถึงผู้บริหารระดับสูงจากแวดวงต่าง ๆ ว่า

“ความคิดของผู้กำหนดนโยบายต้องมาจากความรู้ทางการเงินที่ถูกต้อง ปัจจุบันเรามองไปไกลกว่าประเทศไทย เพราะมีหลักสูตร International Program ที่ใช้ชื่อว่า CMA-GMS (Capital Market Academy – Greater Mekong Subregion) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้บริหารระดับสูง และเจ้าของกิจการใน 6 ประเทศของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ซึ่งเดิมทีเราเคยคิดว่าไม่พร้อม แต่มีโค้ชเคยบอกผมว่าถ้าไม่พร้อมให้เริ่มเลย พวกเราจะหาทางบรรลุเป้าหมายได้เอง”

ธนวัสน์มั่นใจว่าสำหรับก้าวต่อไปของตลาดหลักทรัพย์ฯ คือการก้าวข้ามจาก ‘ผู้ตาม’ มาเป็น ‘ผู้นำ’ ได้อย่างเต็มตัว การที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีคำอันทรงเกียรติว่า ‘แห่งประเทศไทย’ ต่อท้ายชื่อองค์กร คือการประกาศว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ มีความตระหนักรู้ (Awareness) ต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมอยู่เสมอ ธนวัสน์หยิบภาพถ่ายใบหนึ่งขึ้นมาให้ดู เป็นภาพผู้ชาย 3 คน ประกอบด้วย คุณสมพล เกียรติไพบูลย์ อดีตประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ฯ คุณจรัมพร โชติกเสถียร อดีตกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ฯ และตัวคุณวัสน์เอง ทั้งสามกำลังยืนอยู่บนรถจีเอ็มซีขณะลงพื้นที่ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมใหญ่เมื่อปี 2554 เขาต้องการจะสื่อว่ามันคือการแสดงให้เห็นถึง Partnership ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ที่มีต่อสังคม

นอกจากจะเป็นกลไกที่ช่วย ‘Matching the Right Opportunity’ เพื่อ ‘Make It Work for Everyone’ แล้ว ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังเปรียบเสมือน Land of Opportunity โดยสิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มอบให้ทั้งคนนอก คนใน และสังคมรอบข้างคือความรู้ทางการเงิน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่ได้เป็นแค่ศูนย์กลางการลงทุนและการระดมทุนเท่านั้น แต่ยังเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ตลาดทุน Make It Work for Everyone โดยเฉพาะในเรื่องการให้ความรู้ทุกคนที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน และนี่คือสิ่งที่ทุกคนในทีม Capital Market Education เห็นพ้องต้องกัน

ย้อนกลับไปมองบทบาทของตลาดหลักทรัพย์ฯ ในช่วง 5 ทศวรรษที่ผ่านมา การให้ความรู้ความเข้าใจในการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ฯ แก่ประชาชนอย่างกว้างขวาง ถือเป็นภารกิจสำคัญที่ ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ท่านที่ 5 เคยวางรากฐานไว้ให้ โดย **ปนัดดา เพิ่มประโยชน์ (กบ) ผู้อำนวยการพิพิธภัณฑ์เรียนรู้การลงทุน ฝ่ายพัฒนาความรู้การเงินขั้นพื้นฐาน** ผู้เคยสัมผัสกับการเปลี่ยนแปลงตั้งแต่ช่วงแรกของตลาดหลักทรัพย์ฯ สมัย ดร.มารวย เล่าให้ฟังว่า

“แต่ก่อนเราใช้วิธีเคาะกระดาน พี่ต้องส่องกล้องทางไกลเพื่อดูหุ้นบนกระดานแล้วรายงานไปทางโทรทัศน์บ้าง ทางวิทยุบ้าง แข่งกับเวลา เพราะนักลงทุนต้องการข้อมูลที่ถูกต้องรวดเร็ว จากนั้นจึงเปลี่ยนไปใช้ระบบคอมพิวเตอร์”

ปนัดดาเน้นย้ำว่าการเปลี่ยนแปลงไม่ใช่ปัญหาแต่คือโอกาส เห็นได้จากในเวลาต่อมาตลาดหลักทรัพย์ฯ ให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เริ่มผลิตหนังสือความรู้เกี่ยวกับการออมและการลงทุน เพื่อให้เป็นช่องทางในการเรียนรู้แก่ผู้ที่สนใจลงทุน ในยุคที่หนังสือเกี่ยวกับการลงทุนไม่เยอะเหมือน

สมัยนี้ ส่งผลทำให้หนังสือของตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้รับการตอบรับดีมาก บางเล่มถึงกับพิมพ์ซ้ำหลายครั้ง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงก็ไม่ได้หยุดแค่นั้น เพราะโอกาสใหม่ ๆ สามารถเกิดขึ้นได้เสมอ จนปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์ฯ มีพิพิธภัณฑ์เป็นของตัวเอง นั่นคือ ‘พิพิธภัณฑ์เรียนรู้การลงทุน INVESTORY’ อีกหนึ่งรูปแบบของการให้ความรู้ทางการเงิน

“พิพิธภัณฑ์เรียนรู้การลงทุน (INVESTORY) ถือเป็นพิพิธภัณฑ์การลงทุนแห่งแรกของประเทศไทย ซึ่งทุกวันนี้ยังคงเป็นแห่งเดียวของประเทศไทยด้วย ตอนแรกที่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดสร้างพิพิธภัณฑ์นี้ก็รู้สึกตื่นเต้น เพราะเป็นเรื่องใหม่ที่ตัวเองและตลาดหลักทรัพย์ฯ ไม่เคยทำมาก่อน มาถึงวันนี้ก็รู้สึกภูมิใจที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีแหล่งเรียนรู้ที่สามารถเข้าถึงเยาวชนและประชาชนที่สนใจลงทุนได้ดี”

นอกจากจะมีผู้สนใจมาใช้บริการอย่างต่อเนื่องแล้วตลาดหลักทรัพย์ของประเทศเพื่อนบ้านยังให้ความสนใจมาเยี่ยมชมดูงานกันด้วย ปนัดดาทิ้งท้ายว่า “อยากให้มองการเปลี่ยนแปลงเป็นความท้าทาย ถ้าเราทำสำเร็จก็จะเป็นความภาคภูมิใจและเป็นประโยชน์ให้กับทุกคน”

สุดท้ายแต่ไม่ท้ายสุดที่อยู่ในชั้นเดียวกันติดกับพิพิธภัณฑ์ INVESTORY จะเป็นสิ่งใดไปไม่ได้นอกจาก ‘ห้องสมุดมารวย’ อันเลื่องชื่อว่าถ้าได้เข้ามาศึกษาความรู้ทางการเงินอย่างถูกต้องแล้ว ย่อมจะพบหนทาง ‘รวย’ กลับไปอย่างแน่นอน อย่างน้อยที่สุดก็ ‘รวยในความรู้’

ณัฐยา ตันเจริญ (ชมพู่) ผู้ช่วยผู้บริหารงาน ฝ่ายพัฒนาความรู้การเงินขั้นพื้นฐาน เล่าอย่างอารมณ์ดีว่า ‘ห้องสมุดมารวย’ เปิดทุกวัน ไม่เว้นวันหยุด เข้าฟรี มีคอมพิวเตอร์ให้ใช้ นอกจากนั้นยังมีฐานข้อมูลของหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นบทวิเคราะห์หรือองค์ความรู้การลงทุนด้านอื่น ๆ ให้กลุ่มผู้ใช้บริการที่เป็นอาจารย์นักศึกษา เรียกว่า ‘SET Fin Lab’ ช่วงแรก ๆ ที่ตั้ง SET Fin Lab ขึ้นมามีมหาวิทยาลัยนำร่องที่มาใช้บริการเพียง 8 แห่ง แต่ปัจจุบันมี 50 กว่าแห่ง และมีการจองรอบเข้าใช้บริการทุกวัน ซึ่งกว่าจะมาถึงจุดนี้ได้ทีมงานทุ่มเทการทำงานให้ SET Fin Lab เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลาย

นอกจากองค์ความรู้ต่าง ๆ มากมายในเรื่องของการเงินการลงทุนแล้ว ห้องสมุดมารวยเป็นเหมือนที่พักผ่อนหย่อนใจกลาย ๆ และถึงแม้จะเป็นห้องสมุดก็อย่าได้คิดว่าจะไม่เจอ

ความท้าทาย เพราะในช่วง COVID-19 มีการปิดพื้นที่ทำให้ต้องมีการปรับการดำเนินการในหลายเรื่อง

“เรื่องหนึ่งที่เราปรับคือ ปรับห้องสมุดให้เป็นระบบอัตโนมัติ มีบริการผ่าน Application ภายใต้ชื่อ Maruey Library App ที่พัฒนามาจาก Pain point ของลูกค้าเราที่ต้องการให้ App เดียวสามารถบริการได้ครบจบในที่เดียว แล้วยังมีบริการที่เรียกว่า ‘One Search’ ที่สามารถหาหนังสือได้ทั้งตัวเล่มและ e-book ในที่เดียว นอกจากนี้ยังมีสื่อรูปแบบใหม่ ๆ ทั้ง Podcast รวมถึง Audiobook ปัจจุบันมีแหล่งเรียนรู้อื่นเยอะ ห้องสมุดมารวยก็ต้องปรับตัวไม่เคยหยุดนิ่ง มีการจัดกิจกรรมทั้ง Onsite และ Online อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ห้องสมุดมารวยเป็นมากกว่าห้องสมุดทั่วไป”

ในฐานะหัวหน้าทีมบริการห้องสมุดมารวย ณัฐยามองว่า Teamwork คือหัวใจสำคัญของการทำงานของทีม เนื่องจากต้องเจอลูกค้าหลายรูปแบบ ทำให้ต้องแก้ปัญหาอยู่ตลอดเวลา และไม่ว่าวันเวลาผ่านไปแค่ไหน ห้องสมุดมารวยจะยังคงทำหน้าที่ให้ความรู้เพื่อใช้ขับเคลื่อนและสร้างความยั่งยืนให้คนในแวดวงตลาดทุนอยู่เสมอ

หากมองย้อนกลับไปสู่จุดตั้งต้น ความรู้ทางการเงินเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ประชาชนพานพบกับชีวิตที่มั่นคง มีพลังสร้างสรรค์สังคมให้น่าอยู่และยั่งยืน เห็นได้ชัดว่าทีม Capital Market Education และตลาดหลักทรัพย์ฯ กำลังเดินไปบนวิถีนั้น ทำหน้าที่ส่งต่อความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างไม่ลดละ เพื่อประโยชน์แก่สังคมและผู้คนต่อไป

“ตลาดหลักทรัพย์ฯ
เป็นองค์กรที่ Dynamic
พนักงานและผู้ร่วมตลาด
ก็ต้องปรับตัว
ไปด้วยกัน...

...ร่วมกันทำให้ตลาดทุนไทยดีขึ้น
และเหมาะสมกับสถานการณ์ของโลก

ภากร ปีตธวัชชัย
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 13

ภากร ปีตธวัชชัย
กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ฯ คนที่ 13

SET
the Next *Future*

Integrity, Principle, Flexibility, Equality, Resiliency

5 หัวใจของการขับเคลื่อนตลาดทุนทุกยุคสมัย

ตลอด 50 ปีที่ผ่านมา ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเติบโตขึ้นท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยต่าง ๆ ที่เข้ามากระทบ โดยเฉพาะในช่วง 5 ปีหลังเริ่มมองเห็นความผันผวนไม่แน่นอนที่พลิกโฉมเหตุการณ์ให้แตกต่างไปจากเดิม ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงต้องปรับตัวอยู่ตลอดเวลา สิ่งที่พวกเรายึดมั่นไม่เคยเปลี่ยนคือ 'Integrity' และ 'Principle' เพื่อให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงความน่าเชื่อถือมาจนถึงปัจจุบัน

การสร้างสมดุลระหว่างสิ่งใหม่ที่ถือกำเนิดขึ้นกับหลักเกณฑ์เดิมที่เคยยึดมั่นนับว่าเป็นความท้าทายตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงต้องทำให้ทุกฝ่ายเข้าใจในหลักการและที่สำคัญต้องมีความยืดหยุ่น (Flexibility) พร้อมปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ สิ่งที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ ต้องเร่งทำทันทีคือ ปรับกฎเกณฑ์และระเบียบที่ยึดถือปฏิบัติในด้านงานกำกับดูแลให้เหมาะกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเฉพาะเรื่องข้อมูลที่ต้องเปิดเผยต่อสาธารณชนอย่างโปร่งใสเป็นสิ่งที่ผมอยากให้เกิดขึ้นมาโดยตลอด ข้อมูลที่ถูกส่งออกไปต้องทำให้คนตระหนักได้ถึงความเสี่ยง และมองเห็นทางเลือกในการลงทุน เพราะบางคนไม่ได้มองว่าความเสี่ยงเป็นอุปสรรค แต่กลับมองว่าเป็นโอกาส การให้ข้อมูลทำให้ผู้ใช้ประเมินและชั่งน้ำหนักระหว่างความเสี่ยงกับโอกาสที่มี นี่คือเหตุผลว่าทำไมข้อมูลจึงมีส่วนสำคัญในการวิเคราะห์และตัดสินใจ

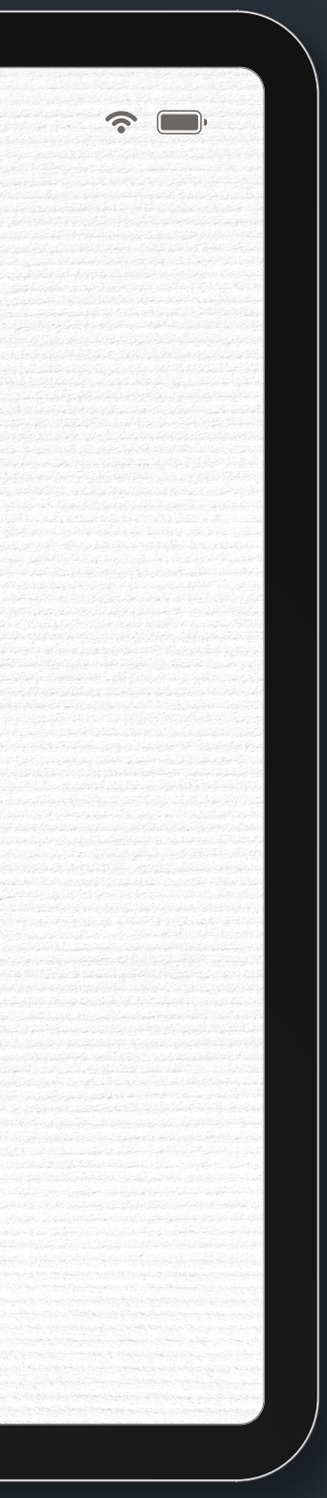
แม้วันนี้ตลาดหลักทรัพย์ฯ จะปรับตัวได้ดีท่ามกลางความท้าทายนานัปการแต่ผมเชื่อว่าเรายังทำให้ดีขึ้นได้อีก เพราะโลกยุคนี้ไม่ใช่แค่เปลี่ยนแปลงเร็วขึ้น หากแต่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเกิดการเปลี่ยนแปลงได้จากหลากหลายปัจจัย ทั้งปัจจัยภายในประเทศและภายนอกประเทศ ปัจจัยภายในองค์กรและภายนอกองค์กร โจทย์สำคัญคือ ต้องปรับตัวให้เหมาะกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้น Solutions ที่เป็น One-Size-Fits-All ที่เคยใช้ได้ดี ตอนนี้อาจจะต้องเป็น Solution ที่ Tailor-made โดยใช้ Data มาช่วยวิเคราะห์หาวิธีที่เหมาะสม

ตลาดทุนในยุคต่อไปจะมีการใช้ Artificial Intelligence (AI) เข้ามาช่วยคนทำงานมากขึ้น โดยเฉพาะขั้นตอนตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้ทันกับสถานการณ์และจำนวนนักลงทุนที่เพิ่มขึ้น ด้วยความรวดเร็วแม่นยำ เทคโนโลยีจะช่วยให้หน่วยงานกำกับดูแลสามารถหาแนวทางรับมือกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปจากข้อมูลที่มีในอนาคตอันใกล้ การนำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน (Digitalization) จะยิ่งมีความสำคัญมากขึ้น เนื่องจากคนเรามักจะมีความเชื่อที่ยึดถือตามกันมา (Legacy Belief) ซึ่งข้อมูลจะช่วยพิสูจน์ว่าความเชื่อนั้นเป็นจริงหรือไม่ รวมถึงช่วยหาแนวทางที่ดีที่สุดในการปรับตัว

สิ่งที่ผมพยายามผลักดันมาโดยตลอดคือ ทำให้ทุกคนสามารถเข้าถึงตลาดทุนได้อย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นบริษัทขนาดใหญ่ กลาง เล็ก และไม่จำกัดด้วยว่าเป็นนักลงทุนในประเทศหรือต่างประเทศ โดยทำให้ทุกคนได้รับบริการที่เท่าเทียมกัน ซึ่งไม่ใช่ว่าทุกคนจะได้รับบริการเหมือนกัน แต่จะได้รับบริการที่เหมาะสมกับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ซึ่งการออกแบบวิธีการให้บริการที่เท่าเทียมและเหมาะสมกับแต่ละกลุ่มนั้นมีความสำคัญ มาจากความเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลทุกด้าน

หลักคิดในการทำงานที่ผมแนะนำพนักงานตลาดหลักทรัพย์ฯ อยู่เสมอ คือ ‘ความยืดหยุ่น’ (Flexibility) เราต้องปรับตัวให้ทำสิ่งใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมได้ และ ‘ความอึด’ (Resiliency) ต้องสามารถรองรับความเสี่ยงได้หลากหลายรูปแบบ จากสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ยิ่งตอกย้ำว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ จะทำธุรกิจแบบเดิมไม่ได้แล้ว ต้องมีการใช้ข้อมูลเข้ามาวิเคราะห์ ช่วยออกแบบวิธีการแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ที่สำคัญตลาดหลักทรัพย์ฯ จะทำคนเดียวไม่ได้ คนที่เกี่ยวข้องในตลาดทุนจะต้องปรับตัวไปด้วยพร้อมกัน เพียงแต่ว่าความเร็วในการปรับตัวอาจจะไม่เท่ากัน

เราต้องช่วยกันทำให้ตลาดทุนปรับตัวได้เร็วขึ้น ดีขึ้น และเหมาะสมกับสถานการณ์ของโลก

ไม่ว่าจะเผชิญความท้าทายรูปแบบใดในอนาคต ‘ความยืดหยุ่น’ (Flexibility) ‘ความทนทานต่อสถานการณ์’ (Resiliency) ประกอบกับการดำเนินงานที่มี ‘ความซื่อสัตย์สุจริต’ (Integrity)’ และยึดมั่นใน ‘หลักเกณฑ์’ (Principle) ที่ชัดเจน รวมถึงการทำให้ทุกคนได้รับข้อมูลและบริการที่เท่าเทียมกัน (Equality) จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้ตลาดหลักทรัพย์ฯ ขับเคลื่อนไปได้อย่างเต็มศักยภาพ และขยายขีดความสามารถในการทำธุรกิจของตลาดทุนไทยให้ไปสู่ระดับโลก ผมเชื่อว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นองค์กรที่ Dynamic สามารถปรับตัวได้รวดเร็วและทำให้ดีกว่าเดิมได้แน่นอน

สิ่งที่พวกเรายึดมั่น ไม่เคยเปลี่ยน คือ ‘Integrity’ และ ‘Principle’ โดยต้องสร้างสมดุลให้ได้ด้วย ‘Flexibility’ และ ‘Resiliency’ เพื่อให้บริการที่เท่าเทียมแก่ผู้เกี่ยวข้องได้

ภาคผนวก

รายนามประธานกรรมการ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. วารี พงษ์เวช ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนแรก	18 ธันวาคม 2517 – 4 มิถุนายน 2522
2. นุกูล ประจวบเหมาะ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 2	5 มิถุนายน 2522 – 31 ตุลาคม 2522
3. บัณฑิต บุณยะปานะ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 3	1 พฤศจิกายน 2522 – 17 ธันวาคม 2525
4. กำจร สถิรกุล ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 4	18 ธันวาคม 2525 – 17 ธันวาคม 2527
5. ดุษฎี สวัสดิ์-ชูโต ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 5	25 ธันวาคม 2527 – 13 มกราคม 2530
6. ดร.อรัญ ธรรมโน ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 6	21 มกราคม 2530 – 17 ธันวาคม 2533
7. นิพัทธ พุกกะณะสุต ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 7	18 ธันวาคม 2533 – 31 พฤษภาคม 2535
8. ศาสตราจารย์สังเวียน อินทรวิชัย ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 8	4 มิถุนายน 2536 – 3 มิถุนายน 2538
9. ศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ โปษยานนท์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 9	7 กรกฎาคม 2538 – 6 กรกฎาคม 2540
10. อมเรศ ศิลาอ่อน ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 10	1 สิงหาคม 2540 – 31 กรกฎาคม 2544
11. ชวลิต ธนะชานันท์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 11	6 สิงหาคม 2544 – 25 สิงหาคม 2546
12. วิจิตร สุพินิจ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 12	25 สิงหาคม 2546 – 31 สิงหาคม 2550
13. ปกรณ์ มาลากุล ณ อยุธยา ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 13	22 สิงหาคม 2550 – 14 สิงหาคม 2552
14. สมพล เกียรติไพบูลย์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 14	19 สิงหาคม 2552 – 14 สิงหาคม 2556
15. ดร.สถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 15	18 กันยายน 2556 – 5 กันยายน 2558
16. ดร.ชัยวัฒน์ วิบูลย์สวัสดิ์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 16	30 ตุลาคม 2558 – 4 กุมภาพันธ์ 2564
17. ดร.ประสาร ไตรรัตน์วรกุล ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 17	5 กุมภาพันธ์ 2564 – 4 กุมภาพันธ์ 2567
18. พิชัย ชุณหวชิร ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 18	5 กุมภาพันธ์ 2567 – 25 เมษายน 2567
19. ศาสตราจารย์พิเศษกิติพงศ์ อุรพีพัฒนพงศ์ ประธานกรรมการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 19	15 พฤษภาคม 2567 - ปัจจุบัน

รายนามกรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1. ศุกรีย์ แก้วเจริญ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนแรก	18 ธันวาคม 2517 - 30 มิถุนายน 2521
2. ณรงค์ จุลชาต กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 2	1 กรกฎาคม 2521 - 6 สิงหาคม 2523
3. ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 3	7 สิงหาคม 2523 - 1 เมษายน 2525
4. สิริลักษณ์ รัตนากร กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 4	1 สิงหาคม 2525 - 1 กันยายน 2528
5. ดร.มารวย ผดุงสิทธิ์ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 5	2 กันยายน 2528 - 31 พฤษภาคม 2535
6. เสรี จินตนเสรี กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 6	1 กรกฎาคม 2535 - 30 มิถุนายน 2539
7. สิงห์ ตังทัตสวัสดิ์ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 7	1 กรกฎาคม 2539 - 16 กรกฎาคม 2542
8. วิชรัตน์ วิจิตรวาทการ กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 8	15 กันยายน 2542 - 1 กันยายน 2544
9. กิตติรัตน์ ณ ระนอง กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 9	10 กันยายน 2544 - 31 พฤษภาคม 2549
10. ภัทรียา เบญจพลชัย กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 10	1 มิถุนายน 2549 - 31 พฤษภาคม 2553
11. จรัมพร โชติกเสถียร กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 11	1 มิถุนายน 2553 - 31 พฤษภาคม 2557
12. เกศรา มัญชุศรี กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 12	1 มิถุนายน 2557 – 31 พฤษภาคม 2561
13. ดร.ภากร ปีตธวัชชัย กรรมการและผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คนที่ 13	1 มิถุนายน 2561 – 18 กันยายน 2567

รายนามคณะทำงานจัดทำหนังสือที่ระลึก
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ครบรอบ 50 ปี

1. ดร.ศรพล ตุลยะเสถียร	ประธานคณะทำงาน
2. พรรณวดี ลดาวัลย์ ณ อยุธยา	รองประธานคณะทำงาน
3. รองศาสตราจารย์พิเศษ ดร.กฤษฎา เสกตระกูล	คณะทำงาน
4. กนกวรรณ เข็มมาลัย	คณะทำงาน
5. กุลนิดา สมใจวงษ์	คณะทำงาน
6. เดือนเพ็ญ จันทร์ศิริศรี	คณะทำงาน
7. ปนัดดา เพิ่มประโยชน์	เลขานุการคณะทำงาน

SET
50th

SET
The Stock Exchange of Thailand